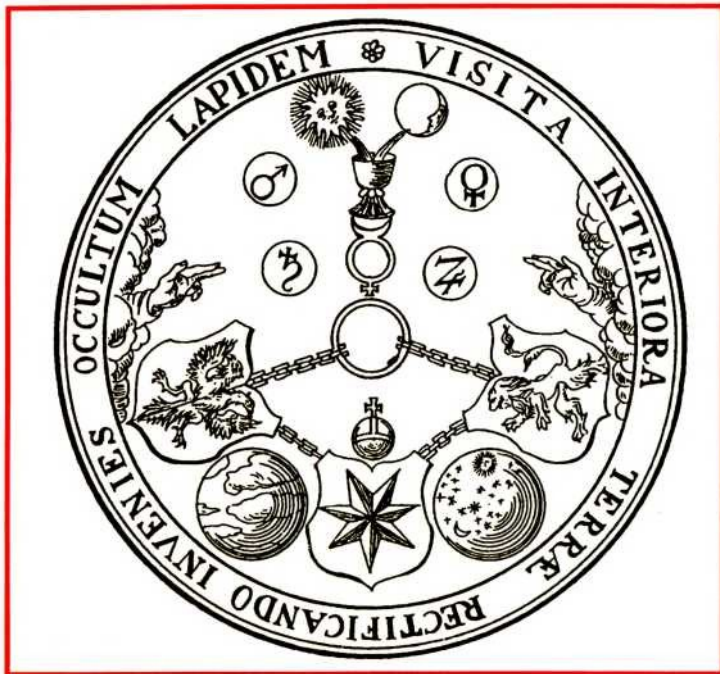

ÉLIPHAS LÉVI

CHEIA MARILOR MISTERE

DUPĂ ENOCH, ABRAHAM, HERMES TRISMEGISTUL ȘI SOLOMON

editura antet

ÉLIPHAS LÉVI
CHEIA MARILOR MISTERE

după Enoch, Abraham, Hermes Trismegistul și
Solomon

Traducere din limba franceză de

MARIA IVĂNESCU

EDITURA ANTET București, 1994

ISBN 973 - 96469 - 2 - 1

CUPRINS

Partea întâi. Mistere religioase. Probleme de rezolvat

11

Considerații preliminare 11

Articolul întâi. Soluția primei probleme. Adevăratul

Dumnezeu 17

Schița teologiei profetice a numerelor 19

I. Unitatea 19

II. Binarul 22

III. Ternarul 23

IV. Quaternarul 24

V. Quinarul. 27

VI. Senarul 30

VII. Septenarul 31

VIII. Numărul opt; 35

IX. Numărul nouă. 37

X. Numărul zece i. 38

XI. Numărul unsprezece.	39
XII. Numărul doisprezece	40
XIII. Numărul treisprezece	41
XIV. Numărul paisprezece	46
XV. Numărul cincisprezece	49
XVI. Numărul șaisprezece	51
XVII. Numărul șaptesprezece	53
XVIII. Numărul optsprezece	54
XIX. Numărul nouăsprezece	55
Articolul II. Soluția celei de a doua probleme.	
Adevărata religie	58
Articolul III. Soluția celei de a treia probleme.	
Rațiunea misterelor	61
Articolul IV. Soluția celei de a patra probleme. Religia	
probată prin obiectiile care i se opun «64	
Articolul V. Soluția ultimei probleme. Despărțirea	
Bisericii de superstiție și fanatism	69
Rezumatul primei părți în formă de dialog	69
Credința, știința, rațiunea	69
Partea a II-a. Misterele filosofice	75
Considerații preliminare	75
Soluția problemelor filosofice	77
Prima serie	77
A doua serie	80
Partea a III-a. Misterele naturii	82
Marele agent magic	82
Cartea întâi. Misterele magnetice	84
Capitolul întâi. Cheile mesmerismului	84
Capitolul II. Viața și moartea. Veghea și somnul	89
Capitolul III. Misterele halucinațiilor și invocarea	
spiritelor	96
Fantomele la Paris...	97
Capitolul IV. Fantomele fluidice și misterele lor	159
Cartea a II-a. Misterele magice	164
Capitolul întâi. Teoria voinței	164

Capitolul II. Puterea cuvântului 168

Capitolul III. Influențele misterioase 172

Capitolul IV. Misterele perversității 180

Partea a IV-a. Marile secrete practice sau realizările științei 188

Capitolul întâi. Despre transformare. Bagheta lui Circe. Baia Medeei.

Magia învinsă cu propriile ei arme. Marele arcan al iezuiților și secretul puterii lor 191

Capitolul II. Cum se poate păstra și reînnoi tinerețea. Secretele lui Cagliostro. Posibilitatea reînvierii. Exemplul lui Guillaume Poștei, poreclit reînviatul.

Despre un muncitor taumaturg etc 194

Capitolul III. Marele arcan al morții 199

Capitolul IV. Marele arcan al arcanelor 202

Epilog - 206

Articole despre Kabala care au fost publicate sau urmau să fie publicate în

Revista filosofică și religioasă 208

Despre religie din punct de vedere kabalistic 217

Clasicii Kabalei. Talmudiștii și Talmudul 227

O profeție și diverse idei ale lui Paracelsus 248

Prefața la Prognosticarea doctorului Théophrast Paracelsus 248

Respirul astral 253

Pneumatica ocultă 255

Sfinxul; corespondențele formelor sale 257

Rugăciunea de dimineață 259

Tatăl Nostru. Rugăciunea albă de seară 259

Angelus 260

Orația Fecioarelor 260

Vraja câinelui negru 262

Rugăciunea sării 262

Orația misterioasă despre Barba lui Dumnezeu 263

Castelul Belle-Garde 263

	Asch Mezareph 264
278	Completare la cele opt capitole din Asch Mezareph
	Capitolul întâi 279
	Capitolul II. Aurul 281
	Capitolul III. Argintul 282
	Capitolul IV. Colomba 285
	Capitolul V. Lancea 285
	Capitolul VI. Saturnul... 286
	Capitolul VII. Argintul-viu 287
	Capitolul VIII. Apa albă 289
	Recompunerea ipotetică a cărții Asch Mezareph...
290	Cele patru fiare misterioase 291
	Omul metalic...293
	Capitolul întâi 295
	Capitolul II 297
	Capitolul III 298
	Capitolul IV 299
	Capitolul V 299
	Capitolul VI 300
	Capitolul VII 300
	Doctrinile oculte ale Indiei. Despre spirite 305
	Secțiunea întâi. Despre Dumnezeu și atributele sale
307	Secțiunea a II-a. Despre crearea îngerilor 308
	Secțiunea a III-a. Căderea îngerilor 308
	Secțiunea a IV-a. Pedepsirea îngerilor rebeli
	Secțiunea a V-a îmblânzirea sentinței lui Dumnezeu
	împotriva îngerilor rebeli 309
	Desfătările britanice. Purgatoriul sfântului Patrice
312	Extras din Purgatoriul sfântului Patrice care poate fi
	citit în manuscrisul 208 de la Biblioteca din Berna 316

PREFATĂ

Spiritul uman e fascinat de mister. Misterul este abisul care stârnește neîncetat neliniștita noastră curiozitate prin insondabilele ei adâncuri.

Cel mai mare mister al infinitului este existența Celui pentru care nimic nu are mister.

Cuprinzând infinitul care este esențialmente de necuprins, el este însuși misterul infinit și etern nepătruns, adică, în aparență, absurdul prin excelență, în care credea Tertullian.

În mod necesar absurd pentru ca rațiunea nu-l poate atinge; în mod necesar credibil, pentru că știința și rațiunea, departe de a demonstra că el nu există, sunt fatal antrenate să dea de înțeles că el există și chiar să-l adore cu ochii închiși.

Pentru că acest absurd este sursa infinită a rațiunii, lumina izvorând veșnic din veșnice tenebre, știința, acest Babei al spiritului, își poate răsuci și înmulți spiralele ei mereu urcătoare; ea poate clătina pământul, nu va atinge cerul niciodată.

Dumnezeu este cel pe care învățăm veșnic să-l cunoaștem, în consecință, cel pe care nu-l vom cunoaște niciodată.

Domeniul misterului este deci un câmp deschis cuceririlor inteligenței. Se poate înainta curajos, dar întinderea lui nu se va micșora niciodată, se va schimba numai orizontul. A ști totul este un vis al imposibilului, dar nefericit e cel care nu îndrăznește să afle totul și care nu știe că pentru a afla ceva trebuie să studiezi mereu!

Se spune că pentru a învăța bine trebuie să uiți de mai multe ori. Lumea a urmat această metodă. Tot ce este o problemă pentru zilele noastre a fost de mult rezolvat de cei vechi; anterioare analelor noastre, soluțiile lor scrise în hieroglife nu mai aveau sens pentru noi; un om le-a găsit

cheia, a deschis necropolele științei antice și a dăruit secolului său o lume de teoreme uitate, de sinteze simple și sublime ca natura, strălucind în unitate și multiplicându-se ca numerele, în proporții atât de exacte încât cunoscutul demonstrează și revelează necunoscutul. A înțelege această știință înseamnă a-l vedea pe Dumnezeu. Autorul acestei cărți crede că demonstrația va fi făcută odată cu încheierea lucrării de față.

Apoi, după ce-l veți fi văzut pe Dumnezeu, hierofantul vă va spune: întoarceți-vă, și în umbra pe care o proiectați, luminați de soarele acestei inteligențe, vă va apărea diavolul, fantoma neagră pe care o zăriți când nu-l vedeți pe Dumnezeu și când credeți că veți umple cerul cu umbra voastră, pentru că aburii pământului urcând par s-o mărească.

A acorda în ordinea religioasă știința cu revelația și rațiunea cu credința, a demonstra în filosofie principiile absolute care împacă toate antinomiile, a revela, în sfârșit echilibrul natural al forțelor naturii, acesta este scopul lucrării de față care va fi, în consecință, divizată în trei părți.

Vom dezvălui deci adevărata religie în absolutul și esențialitatea ei, încât nimeni, credincios sau necredincios, nu va putea să nu țină cont de ea. Vom stabili în filosofie însușirile imuabile ale acelui adevăr care este în știință REALITATEA, în judecată RAȚIUNEA și în morală JUSTIȚIA. În sfârșit, vom face cunoscute acele legi ale naturii al căror echilibru este menținerea și vom demonstra cât de vane sunt fanteziile imaginației noastre în fața realităților fecunde ale mișcării și ale vieții, îi vom invita pe marii poeți ai viitorului să refacă Divina Comedie, nu după visurile omului, ci urmând matematica lui Dumnezeu.

Misterele celorlalte lumi, forțe ascunse, revelații ciudate, boli misterioase, facultăți excepționale, spirite,

apariții, paradoxuri magice, arcanе hermetice, vom vorbi despre toate, și vom explica totul. Cine ne-a dat această putere? Nu ne ferim să dezvăluim secretul cititorului nostru.

Exista un alfabet ocult și sacru pe care evreii îl atribuiau lui Enoch, egiptenii lui Thoth sau Mercur Trismegistul, grecii lui Cadmus și lui Palamides. Acest alfabet, cunoscut de pitagoreici, este alcătuit din idei absolute legate de semne și numere, realizând prin combinații matematica gândirii. Solomon reprezentase acest alfabet prin șaptezeci și două de numere scrise pe treizeci și șase de talismane pe care inițiații Orientului le mai numesc și acum cheițele sau claviculele lui Solomon. Aceste chei sunt descrise și întrebuințarea lor explicată într-o carte a cărei dogmă tradițională urcă în timp până la patriarhul Abraham și se numește *Sepher-Jesirah*: prin înțelegerea lor se pătrunde sensul ascuns al Zoharului, marea carte dogmatică a Kabalei evreilor. Claviculele lui Solomon, uitate cu timpul și crezute pierdute, le-am regăsit și am deschis fără greutate toate porțile vechilor sanctuare, unde părea să fi adormit adevărul absolut, mereu tânăr și frumos ca prințesa din basmul copiilor care așteaptă un secol dormind să vină mirele ei s-o trezească.

După cartea noastră, mai vin și alte mistere, mai sus și mai departe, în adâncurile infinite. Lucrarea aceasta este o lumină sau o nebunie, o mistificare sau un monument. Citiți, gândiți și judecați.

MISTERELE RELIGIOASE

PROBLEME DE REZOLVAT

I. A demonstra într-o manieră sigură și absolută existența lui Dumnezeu și a da o idee satisfăcătoare despre ea tuturor spiritelor.

II. A stabili existența adevăratei religii, imposibil de contestat.

III. A indica dimensiunea și rațiunea de a fi a tuturor

misterelor religiei, una, adevărată și universală.

IV. A transforma obiecțiile filosofiei în argumente favorabile adevăratei religii.

V. A marca limita între religie și superstiție și a dezvălui rațiunea miracolelor și a minunilor.

CONSIDERAȚII PRELIMINARE

Când contele Joseph de Maistre, acest mare și înflăcărat logician, a spus disperat: Lumea este fără religie, a părut asemenea celor care zic netemători: nu este Dumnezeu.

Lumea este, într-adevăr, fără religia contelui Joseph de Maistre, cum, la fel de probabil, Dumnezeu, așa cum îl concep majoritatea ateilor, nu există.

Religia este o idee sprijinită pe un fapt constant și universal: umanitatea este religioasă; cuvântul religie are deci un sens necesar și absolut. Natura însăși consacră ideea pe care o reprezintă acest cuvânt și o ridică la înălțimea unui principiu.

Nevoia de a crede este strâns legată de nevoia de a iubi: iată de ce sufletele simt nevoia comuniunii în aceleași speranțe și în aceeași iubire. Credințele izolate nu sunt decât îndoieli: legătura încrederii mutuale face religia, născând credința.

Credința nu se inventează, nu se impune, nu se stabilește prin convenție politică; ea se manifestă, ca viața, cu un fel de fatalitate. Aceeași putere care dirijează fenomenele naturii extinde și limitează, în afara oricăror previziuni umane, domeniul supranatural al credinței. Revelațiile nu se imaginează, le suporti și crezi în ele. Spiritul protestează în van împotriva obscurităților dogmei, el este subjugat chiar de aceste obscurități și adesea cel mai rebel dintre raționaliști roșește când i se spune om fără religie.

Religia ocupă un loc mult mai important între realitățile vieții decât cred cei care trăiesc fără religie sau

își închipuie că trăiesc fără ea. Tot ceea ce ridică omul deasupra condiției de animal, dragostea morală, devotamentul, onoarea, sunt sentimente esențial religioase. Cultul patriei și al căminului, religia jurământului și a amintirilor, sunt lucruri pe care umanitatea nu le va putea abjura niciodată fără să se degradeze complet și care n-ar putea exista fără credința în ceva mai înalt decât viața muritoare, cu toate vicisitudinile, ignoranțele și mizeriile ei.

Dacă pierderea veșnică în neant ar fi rezultatul tuturor aspirațiilor noastre spre lucrurile sublime pe care le simțim eterne, bucuria clipei, uitarea trecutului și indiferența față de viitor ar fi singurele noastre datorii și ar fi riguros adevărat să spunem, odată cu un sofist celebru, că omul care gândește este un animal degradat.

Dintre toate pasiunile umane, pasiunea religioasă este cea mai puternică și cea mai vie. Ea se manifestă prin afirmare sau prin negare, cu un egal fanatism, unii afirmându-l cu încăpățănare pe Dumnezeuul conceput după chipul lor, alții negându-l netemători, ca și cum ar fi putut cuprinde și devasta printr-un singur gând tot infinitul care se leagă de numele lui.

Filosofii n-au reflectat destul la faptul fiziologic al religiei umanității; religia, într-adevăr, există în afara oricărei discuții dogmatice. Este o facultate a sufletului uman, cum e inteligența și iubirea. Cât vor exista oameni, va exista și religia. Considerată astfel, religia nu este altceva decât nevoia unui idealism infinit care inspiră toate devotamentele, împiedicând virtutea și onoarea să fie numai niște simple cuvinte folosite pentru a-i înșela pe cei slabi și pe cei proști în avantajul celor tari și abili.

Acestei nevoi înnăscute de credință îi putem da numele de religie naturală și tot ceea ce tinde să micșoreze și să limiteze avântul acestor credințe este, în ordine religioasă, în opoziție cu natura. Esența obiectului

religios este misterul, deoarece credința începe în necunoscut, abandonând restul investigațiilor științei, îndoiala este, de altfel, fatală credinței; ea simte că intervenția ființei divine este necesară pentru a umple abisul care separă finitul de infinit și susține această intervenție a ființei divine cu tot elanul inimii, cu toată docilitatea inteligenței sale, în afara acestui act de credință, nevoia religioasă nu găsește satisfacție și devine scepticism și disperare. Dar pentru ca actul credinței să nu fie un act de nebunie, rațiunea vrea ca el să fie dirijat și reglat. Prin ce? Prin știință? Am văzut că știința nu poate nimic. Prin autoritatea civilă? E absurd. Ca și cum rugăciunile ar fi supravegheate de jandarmi!

Rămâne deci autoritatea morală care singură poate constitui dogma și stabili disciplina cultului, în acord cu autoritatea civilă, dar nu conform ordinelor ei; într-un cuvânt, credința trebuie să dea nevoii religioase o satisfacție reală, întreagă, permanentă, indubitabilă, în acest sens, avem nevoie de susținerea absolută, invariabilă, a unei dogme conservate printr-o ierarhie autorizată. E nevoie de un cult eficace, oferind, într-o credință absolută, o realizare substanțială a semnelor credinței.

Religia, astfel înțeleasă, fiind singura care satisface nevoia naturală de religie, trebuie să fie numită singura cu adevărat naturală. Și ajungem astfel la o dublă definiție: adevărata religie naturală este religia revelată; adevărata religie revelată este religia ierarhică și tradițională care se afirmă absolut, deasupra disputelor umane, prin comuniunea în credință, în speranță și caritate.

Reprezentând autoritatea morală și realizând-o prin eficacitatea ministeriatului său, sacerdoțiul este sfânt și infailibil pe cât umanitatea este supusă viciului și greșelii. Preotul, acționând ca preot, este reprezentantul lui Dumnezeu. Nu au importanță greșelile sau chiar crimele

omului. Când Alexandru al VI-lea dădea o ordinație, el nu era otrăvitorul care-i binecuvânta pe episcopi, era *papa*. Or, papa Alexandru al VI-lea n-a corupt și n-a falsificat niciodată dogma care-l pedepsea chiar pe el, sacramentele care în mâinile lui salvau pe alții, fără să-l justifice pe el. Peste tot și dintotdeauna au existat mincinoși și criminali, dar, în Biserica ierarhică și divin autorizată n-au fost și nu vor fi niciodată nici papi, nici preoți răi. Rău și preot sunt două cuvinte care nu pot fi alăturate.

Am vorbit despre Alexandru al VI-lea și credem că acest nume ne ajunge, fără să mai fie nevoie să ni se amintească și alte fapte cu adevărat execrabile. Marii criminali s-au putut dezonora de două ori pe ei înșiși din cauza caracterului sacru cu care erau investiți; dar nu le-a fost dat să dezonoreze caracterul în sine, care rămâne veșnic strălucitor și minunat, deasupra umanității care decade.

Am spus că nu există religie fără mistere; să adăugăm că nu există mistere fără simboluri. Simbolul fiind formula sau expresia misterului, exprimă profunzimea necunoscută prin imagini paradoxale împrumutate necunoscutului. Forma simbolică, trebuind să caracterizeze ceea ce este deasupra rațiunii științifice, se afla neapărat în afara acestei rațiuni: de aici celebrul cuvânt perfect adevărat al unui părinte al Bisericii: Cred pentru că este absurd, *credo quia absurdum*.

Dacă știința ar afirma ceea ce nu știe, s-ar distruge pe sine însăși. Știința n-ar putea face operă de credință, tot așa cum credința n-ar putea decide în materie de știință. O afirmație a credinței de care știința are temeritatea să se ocupe nu poate fi decât o absurditate pentru ea, așa cum o afirmație a științei care ni s-ar prezenta ca un articol de credință ar fi o absurditate în ordine religioasă. A crede și a ști sunt doi termeni care nu se pot confunda niciodată.

Nu pot fi însă nici opuși unul altuia într-un

antagonism oarecare. E imposibil, într-adevăr, să crezi contrariul a ceea ce știi fără să încetezi chiar prin aceasta, de a mai ști și la fel de imposibil e să reușești să știi contrariul a ceea ce crezi fără să încetezi imediat să crezi.

A nega sau chiar numai a contesta deciziile credinței în numele științei înseamnă a dovedi că nu înțelegi nici credința, nici știința, într-adevăr, misterul unui Dumnezeu în trei persoane nu este o problemă de matematică; încarnarea Verbului este un fenomen care nu aparține medicinei; mântuirea scapă criticii istoricilor. Știința este absolut neputincioasă să decidă dacă există sau nu temei să crezi sau să nu crezi în dogmă; ea poate numai constata rezultatele credinței și dacă credința îi face pe oameni mai buni și dacă credința în sine, considerată fapt psihologic, este evident o necesitate sau o forță, va trebui ca știința s-o admită și să-i țină întotdeauna partea.

Îndrăznim acum să afirmăm că există un fapt imens, apreciabil atât pentru credință cât și pentru știință; un fapt care-l face pe Dumnezeu vizibil într-un anume fel pe pământ, un fapt incontestabil și de o dimensiune universală: manifestarea în lume, începând din epoca în care se produce întâia oară revelația creștină, a unui spirit necunoscut celor vechi, a unui spirit evident divin, mai pozitiv decât știința în operele sale, mai grandios ideal în aspirațiile sale decât cea mai înaltă poezie, un spirit pentru care trebuia creat un nume nou, extrem de neobișnuit în sanctuarele antichității. Numele a fost creat și vom demonstra că acest nume, acest cuvânt este în religie, atât pentru credință cât și pentru știință, expresia absolutului: cuvântul este *caritate* și spiritul despre care vorbim se numește spiritul carității.

În fața carității, credința se închină și știința învinsă se înclină. Există aici ceva care depășește umanitatea; caritatea dovedește prin operele sale că nu este un vis; că e mai puternică decât toate pasiunile; că învinge moartea

și suferința; ea îl face înțeles pe Dumnezeu tuturor inimilor și pare a umple eternitatea printr-un început de realizare a legitimelor ei speranțe.

În fața carității vii și active, care Proudhon va îndrăzni să blasfemieze? Care Voltaire va îndrăzni să râdă?

Adunați laolaltă sofismele lui Diderot, argumentele critice ale lui Strauss, ruinele lui Volney, foarte bine numite, pentru că omul acesta nu putea crede decât în ruine, blasfemiile acelei revoluții a cărei voce s-a stins odată în sânge și altă dată în tăcerea disprețului; adăugați ceea ce viitorul ne poate pregăti în materie de monstruoziități și himere; să vină apoi cea mai umilă și cea mai simplă dintre toate surorile de caritate și lumea își va uita toate prostiile, toate crimele, toate himerele bolnave pentru a se înclina în fața acestei sublime realități.

Caritate! Cuvânt divin, cuvânt care-l face pe Dumnezeu înțeles, cuvânt care conține în sine o întreagă revelație. Spiritul carității, alianță de două cuvinte care sunt toată rezolvarea și tot viitorul! La ce întrebări, într-adevăr, n-ar putea răspunde cele două cuvinte?

Ce este Dumnezeu pentru noi dacă nu spiritul de caritate? Ce este ortodoxia dacă nu spiritul de caritate care nu discută despre credință pentru a nu altera încrederea celor slabi și pentru a nu tulbura pacea comuniunii universale? Or, Biserica universală este ea altceva decât o comuniune în spiritul carității? Prin spiritul carității, Biserica este infailibilă. Spiritul de caritate este virtutea divină a sacerdoțiului.

Datoria oamenilor, garanția drepturilor lor, proba nemuririi, eternitatea fericirii începută prin ei pe pământ, scopul glorios dat existenței, scop și mijloc al eforturilor, perfecțiunea moralei individuale, civile și religioase – spiritul carității înțelege totul, se aplică în toate, poate spera totul, poate întreprinde și desăvârși totul.

Din spirit de caritate, Iisus murind pe cruce i-a oferit

mamei lui un fiu în persoana lui Ioan și, triumfând împotriva spaimelor celui mai cumplit supliciu, scotea un țipăt eliberator și salvator, zicând: „Tatăl al meu, în mâinile tale pun sufletul meu”.

Prin caritate cei doisprezece apostoli din Galileea au cucerit lumea; au iubit adevărul mai presus decât viața lor și l-au propovăduit popoarelor și regilor; supuși torturilor, ei și-au câștigat fideli. Au arătat mulțimilor nemurirea prin moartea lor și au stropit pământul cu un sânge a cărui căldură nu putea să se stingă pentru că ei ardeau de credință și caritate.

Prin caritate apostolii și-au constituit simbolul. Ei au spus că a crede împreună e mai bine decât a te îndoi de unul singur; și-au întemeiat ierarhia pe o ascultare atât de înnobilită și înălțată prin spiritul de caritate ca a servi astfel înseamnă a domni; ei au formulat credința și speranța tuturor și au dat acest simbol în paza carității tuturor. Nefericire egoistului care își însușește un singur cuvânt din această moștenire a verbului pentru că el comite un deicid care țintește la dezmembrarea Domnului.

Simbolul este arca sfântă a carității; cine se atinge de ea e lovit de moartea veșnică, fugind de la el caritatea. Este moștenirea sfântă a copiilor noștri, prețul sângelui strămoșilor noștri!

Prin caritate se consolau martirii în închisorile cezarilor și atrăgeau la credință pe paznici și chiar pe călăii lor.

În numele carității, Sfântul Martin de Tours protesta împotriva supliciului pricilianiştilor și se despărțea de comuniunea tiranului care voia să impună credința prin sabie.

Prin caritate, atâția sfinți au consolat lumea de crimele comise în numele religiei chiar și de scandalurile sanctuarului profanat!

Prin caritate, sfântul Vincent de Paul și Fénelon s-au

impus admirației secolelor, chiar a celor mai nepioase, și au făcut să înceteze râsul copiilor lui Voltaire în fața seriozității impozante a virtuților lor.

Prin caritate, în sfârșit, nebunia crucii a devenit înțelepciunea popoarelor, pentru că toate inimile nobile au înțeles că e mai bine să crezi alături de cei ce iubesc și se devotază, decât să te îndoiești alături de egoiștii și sclavii plăcerii!

ARTICOLUL ÎNTÂI Soluția primei probleme ADEVĂRATUL DUMNEZEU

Dumnezeu nu poate fi definit decât prin credință; știința nu poate nega, nu poate nici afirma existența lui.

Dumnezeu este obiectul absolut al credinței umane, în infinit, el este inteligența supremă și creatoare a ordinii, în lume este spiritul carității.

Ființa universală este oare o mașină fatală care distruge la întâmplare inteligențele sau o inteligență providențială care dirijează forțele pentru ameliorarea spiritelor?

Prima ipoteză repugna rațiunii, ea este deznădăjduitoare și imorală.

Știința și rațiunea trebuie să se încline în fața celei de a doua.

Da, Proudhon, Dumnezeu este o ipoteză, dar o ipoteză atât de necesară că, fără ea, toate teoremele devin absurde sau îndoielnice.

Pentru inițiații în Kabala, Dumnezeu este unitatea absolută care crează și animă numerele.

Unitatea inteligenței umane demonstrează unitatea lui Dumnezeu.

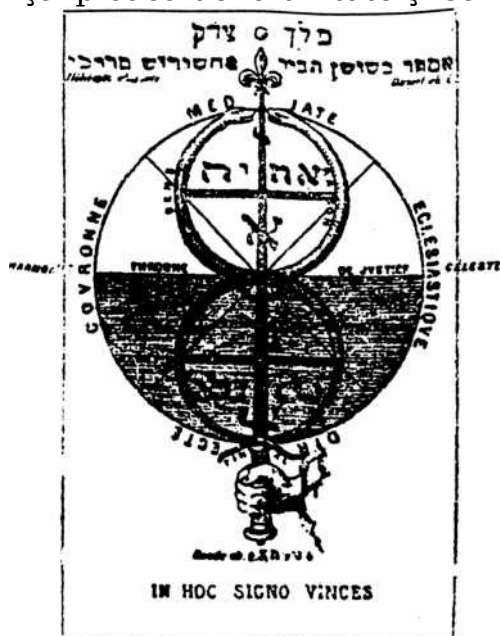
Cheia numerelor este cea a simbolurilor, pentru că semnele sunt figuri analogice ale armoniei care vine din numere.

Matematica n-ar putea demonstra fatalitatea oarbă pentru că ea este expresia exactității, caracteristica celei

mai înalte rațiuni.

Unitatea demonstrează analogia contrariilor; acesta este principiul, echilibrul și scopul numerelor. Actul credinței pleacă de la unitate și se întoarce la unitate.

Semnul marelui arcan G. A.

Vom încerca o explicație a Bibliei prin numere pentru că Biblia este cartea imaginilor lui Dumnezeu.

Vom cere numerelor rațiunea dogmelor religiei eterne și numerele ne vor răspunde mereu reunindu-se în sinteza unității.

Cele câteva pagini care urmează sunt o simplă trecere în revistă a ipotezelor kabalistice; ele se află în afara credinței și le vom indica numai ca pe niște curioase cercetări. Nu ne asumăm sarcina să inovăm în materie de dogmă și aserțiunile noastre în calitate de inițiat sunt în întregime subordonate supunerii noastre în calitate de creștin.

Schița teologiei profetice a numerelor **I**

UNITATEA

Unitatea este principiul și sinteza numerelor, ideea de Dumnezeu și de om, alianța rațiunii cu credința.

Credința nu poate fi opusă rațiunii, ea se face necesară prin iubire, este identică speranței. A iubi înseamnă a crede și a spera și acest triplu elan al sufletului se numește virtute pentru că e nevoie de curaj pentru a-l crea. Dar ar mai putea fi vorba de curaj dacă n-ar fi posibilă îndoiala? Conștiința puterii de a te îndoii înseamnă că te îndoiești deja. Această conștientizare a puterii de a te îndoii este forța echilibrantă a credinței căreia îi sporește meritul.

Natura ea însăși ne induce credința, dar formulele credinței sunt constatări sociale ale tendințelor credinței într-o epocă dată. Ceea ce face infailibilitatea Bisericii, infailibilitate de evidență și de fapt.

Dumnezeu este în mod necesar cea mai necunoscută ființă: pentru că el nu este definit decât în sens invers experiențelor noastre, el este tot ceea ce noi nu suntem, este infinitul opus finitului prin ipoteză contradictorie.

Credința și, în consecință, speranța și iubirea sunt atât de libere că omul, departe de a le putea impune celorlalți, nu și le poate impune sieși. Acestea sunt haruri, spune religia. Dar este oare de conceput să se ceară harul, adică să-i obligăm pe oameni la ceea ce le vine liber și gratuit din cer? Trebuie doar să-l dorim pentru ei.

A supune credința rațiunii înseamnă a fi lipsit de rațiune, pentru că obiectul credinței să află în afara rațiunii. Dacă sunt întrebat: există Dumnezeu? eu răspund: cred că există. Ești sigur? Dacă aș fi sigur, n-aș crede, aș ști.

A formula credința, înseamnă a conveni asupra termenilor ipotezei comune.

Credința începe acolo unde se sfârșește știința. A spori știința înseamnă în aparență a micșora credința, dar,

în realitate a-i mări domeniul, amplificându-i baza.

Necunoscutul nu poate fi dezvăluit decât prin proporțiile sale presupuse și prezumate prin cunoscut.

Analogia era dogma unică a vechilor magi. Dogmă cu adevărat mediatoare pentru că era pe jumătate științifică, pe jumătate ipotetică Jumătate rațiune Jumătate poezie. Această dogmă a fost și va fi întotdeauna izvorul tuturor celorlalte.

Ce este Omul-Dumnezeu? Este cel care realizează în viața cea mai umană idealul cel mai aproape de divin.

Credința este o divinație a inteligenței și a iubirii dirijată prin indiciile naturii și ale rațiunii.

Ține deci de esența lucrurilor credinței de a fi inaccesibile științei, îndoielnice pentru filosofie și nedefinite pentru certitudine.

Credința este o realizare ipotetică și o determinare convențională ale scopurilor ultime ale speranței. Este adeziunea la semnul vizibil al lucrurilor care nu se văd.

Sperandarum substantiel rerum Argumentum non aparentum.

Pentru a afirma fără sminteală că Dumnezeu este sau nu este, trebuie să plecăm de la o definiție rezonabilă sau nerezonabilă a lui Dumnezeu. Pentru ca definiția să fie rezonabilă, ea trebuie să fie ipotetic analogică și negativul finitului cunoscut. Se poate nega un Dumnezeu oarecare, dar Dumnezeul absolut nu poate fi negat și nici probat; pe Dumnezeu îl presupui și crezi în el.

Fericiți cei cu inima curată căci ei îl vor vedea pe Dumnezeu, spune Domnul nostru Iisus; a vedea cu inima, înseamnă a crede și, dacă această credință se raportează la adevăratul bine, nu se va înșela, dat fiind că nu va încerca să definească prea exact, urmând inducțiile riscate ale ignoranței personale. Judecățile noastre, în materie de credință, se aplică nouă înșine, imaginea lui Dumnezeu fiind pe măsura credinței noastre. Adică ne creăm pe noi

înșine după imaginea idealului nostru.

Cei care crează zei devin asemenea lor, spune psalmistui, și odată cu ei toți cei care le acordă încrederea lor.

Idealul divin al lumii vechi a creat o civilizație care s-a sfârșit și nu trebuie să deznădăjduim văzându-l pe Dumnezeu barbarilor noștri strămoși devenind diavolul copiilor noștri mai bine luminați. Diavolii se fac din zeii trecuți la rebut și Satan nu este atât de incoerent și diform decât pentru faptul că e creat din resturile vechilor teogonii. El este sfinxul mut, enigma fără soluție, misterul fără adevăr, absolutul fără realitate și fără lumină.

Omul este fiul lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu manifestat, realizat și încarnat s-a numit Fiul Omului.

Numai după ce umanitatea l-a creat pe Dumnezeu cu înțelegerea și iubirea ei, a înțeles ea Verbul sublim care a spus: Să se facă Lumină!

Omul este forma gândirii divine, iar Dumnezeu este sinteza idealizată a gândirii umane.

Astfel, verbul lui Dumnezeu îl revelează pe om, iar Verbul omului îl revelează pe Dumnezeu.

Omul este Dumnezeul lumii, iar Dumnezeu este omul cerului.

Înainte de a spune: Dumnezeu vrea, omul a vrut.

Pentru a-l înțelege și a-l onora pe Dumnezeu atotputernicul, omul trebuie să fie liber.

Ascultător și oprit prin teamă de la fructul științei, omul fusese inocent și stupid ca un miel, curios și rebel ca îngerul luminii; el și-a tăiat singur cordonul naivității sale și căzând liber pe pământ, l-a tras și pe Dumnezeu în căderea lui.

Iată de ce, din abisul acestei căderi sublime, el se ridică glorios odată cu marele condamnat al Calvarului, intrând odată cu el în regatul cerului.

Regatul cerului aparține inteligenței și iubirii,

amândouă copii ai libertății!

Dumnezeu i-a oferit omului libertatea ca pe o iubită și, pentru a-i pune inima la încercare, a făcut să treacă între el și ea fantoma morții.

Omul a iubit și s-a simțit Dumnezeu; el i-a dăruit libertății ceea ce Dumnezeu îi dăruise lui: eterna speranță.

Omul s-a avântat spre logodnica lui, străbătând umbra morții, și spectrul s-a spulberat.

Omul și-a făcut libertatea mireasă, îmbrățișând viața. Ispășește-ți acum gloria, o, Prometeu!

Inima ta, neîncetat devorată, nu poate muri; vulturul și Jupiter sunt cei care vor muri.

Într-o zi ne vom trezi, în sfârșit, din penibilele visuri ale unei vieți chinuite, opera încercării noastre se va încheia și ne vom întări destul împotriva durerii pentru a deveni nemuritori.

Atunci vom trăi în Dumnezeu o viață mai plină și vom pătrunde în opera sa cu lumina gândirii noastre și vom fi purtați în infinit de suflul iubirii lui.

Suntem fără îndoială frații mai mari ai unei noi rase; îngerii oamenilor viitorului.

Mesageri celești, vom pluti în imensitate, iar stelele ne vor fi albe nacele.

Ne vom transforma în dulci viziuni pentru a ne odihni ochii care plâng; vom culege crini strălucitori în preerii neștiute și vom stropi pământul cu rouă lor.

Vom spăla cu ea pleoapa copilului adormit și blând vom bucura inima mamei în fața frumuseții fiului ei iubit.

II

BINARUL

Binarul este în mod deosebit numărul femeii, soția omului și mama societății.

Bărbatul este iubirea în inteligență, femeia este inteligența în iubire.

Femeia este surâsul Creatorului mulțumit de el însuși

și numai după ce a creat-o pe ea s-a odihnit, spune divina parabolă.

Femeia este înaintea bărbatului, pentru că e mamă și totul îi este dinainte iertat pentru că naște în durere.

Femeia este prima inițiată în imortalitate prin moarte; bărbatul a văzut-o atunci atât de frumoasă și, înțelegându-i generozitatea, n-a mai vrut să trăiască fără ea, iubind-o mai mult decât propria-i viață și fericire eternă.

Fericit proscris! pentru că ți-a fost dată ca însoțitoare a exilului tău!

Dar copiii lui Gain s-au revoltat împotriva mamei lui Abel, aservindu-și mama.

Frumusețea femeii a devenit pradă brutalității bărbaților fără iubire.

Atunci femeia și-a închis inima ca pe un sanctuar neștiut și a zis bărbaților nedemni de ea: „Eu sunt fecioara, dar vreau să fiu mama, iar fiul meu vă va învăța să mă iubiți”.

O, Eva! te salutăm și-ți adorăm căderea!

O, Maria! fii binecuvântată și adorată în durerea și gloria ta!

Sfânta crucificată care vei supraviețui Dumnezeuului tău pentru a-ți îngropa Fiul, fii pentru noi ultimul cuvânt al revelației divine!

Moi să îi spunea lui Dumnezeu *Doamne*, Iisusâi spunea *Tara*, iar noi, gândindu-ne la tine, vom spune Providenței: „*Tu ești mama noastră!*”

Copii ai femeii, să iertăm femeii căderea ei.

Copii ai femeii, să adorăm femeia regenerată.

Copii ai femeii, noi care am dormit la sânul ei și brațele-i ne-au legănat și ne-am consolat cu mângâierile ei, s-o iubim și să ne iubim între noi!

III

TERNARUL

Ternarul este numărul creației.

Dumnezeu se crează veșnic pe sine însuși și infinitul pe care-l umple cu operele lui este o neîncetată și puținită creație.

Iubirea supremă se contemplă în frumusețe ca într-o oglindă, încercând toate formele ca pe niște podoabe, pentru că ea este logodnica vieții.

Omul se afirmă și se crează pe sine: cuceririle sale îi sunt podoabe, concepțiile îi sunt lumina, se îmbracă în opera lui ca într-un veșmânt nupțial.

Marea săptămână a creației a fost imitată de geniul uman divinizând formele naturii.

Fiecare zi a furnizat o nouă revelație, fiecare nou rege al lumii a fost pentru o zi imaginea și încarnarea lui Dumnezeu! Vis sublim care explică misterele Indiei și justifică toate alegoriile!

Înalta concepție a omului-Dumnezeu corespunde creării lui Adam, iar creștinismul, asemenea primelor zile ale omului tipic în paradisul terestru, n-a fost decât o aspirație și o văduvie.

Așteptăm cultul soției și al mamei, aspirăm la nunta unei noi alianțe.

Atunci, săracii, orbii, toți proscrisii lumii vechi vor fi invitați la praznic și vor primi un veșmânt de nuntă; și se vor privi unii pe alții cu mare blândețe și un inefabil surâs, pentru că atât de îndelung au plâns.

Quaternarul este numărul forței. Este ternarul completat prin produsul sau unitatea rebelă reconciliată cu trinitatea suverană.

În impetuoșitatea primei vieți, omul, uitându-și mama, nu-l mai înțelege pe Dumnezeu decât ca pe un tată inflexibil și gelos.

Sumbrul Saturn, înarmat cu secera lui paricidă, începu să-și devore copiii.

Jupiter clătina Olimpul cu sprâncenele și Iehova

asurzește cu tunetele lui singurătățile Sinaiului.

Și totuși tatăl oamenilor, beat uneori, asemenea lui Noe, lasă lumea să-i surprindă câteva din misterele vieții.

Psyché, divinizată pentru suferințele pe care le provoca, devine mireasa lui Amor; Adonis reînviat o regăsește pe Venus în Olimp; Iov, învingând răul, câștigă mai mult decât a pierdut.

Legea este o probă a curajului.

A iubi viața mai mult decât a te teme de amenințările morții, înseamnă să meriți viața.

Aleși sunt cei care îndrăznesc; vai de cei timizi!

Astfel, sclavii legii care devin tiranii conștiințelor și servitorii fricii, avarii speranței și fariseii tuturor sinagogilor, ai tuturor bisericilor sunt respinși și blestemați de tatăl!

Hristos n-a fost excomunicat și crucificat de sinagogă?

Savonarola n-a fost ars din ordinul unui suveran pontif al religiei creștine?

Fariseii nu sunt și astăzi aceiași ca în vremea lui Caiafa?

Dacă li se vorbește în numele inteligenței și al iubirii, ascultă ei oare?

Moise, smulgându-și copiii libertății de sub tirania Faraonilor, a inaugurat domnia Tatălui.

Iisus, sfărâmând jugul insuportabil al fariseismului mozaic, a invitat pe oameni la fraternitate cu fiul unic al lui Dumnezeu.

Când vor cădea ultimii doi idoli, când se vor sfărâma ultimele lanțuri materiale ale conștiinței, când ultimii ucigași de profeți și ultimii călăi ai verbului vor fi aneantizați, va veni domnia Sfântului Duh.

Glorie deci Tatălui care a zdrobit armata Faraonului, înecând-o în Marea Roșie!

Glorie Fiului care a sfâșiat vâlul Templului și a cărui

cruce prea grea, așezată pe coroana cezarilor, a plecat frunțile lor, izbindu-le de pământ!

Glorie Sfântului Duh care trebuie să măture pământul cu teribilul lui suflu de hoți și călăi pentru a face lor copii la banchetul lui Dumnezeu!

Glorie Sfântului Duh care a promis îngerului libertății cucerirea pământului și a cerului!

Îngerul libertății s-a născut în zorii primei zile, înainte chiar de trezirea inteligenței și Dumnezeu l-a numit steaua dimineții.

O Lucifer! te-ai despărțit de bunăvoie și disprețuitor de cerul în care soarele te umbrea cu lumina lui, pentru a brăzda cu razele tale câmpurile pustii ale nopții.

Strălucești când apune soarele și privirea ta scânteietoare precede răsăritul.

Cazi ca să te ridici din nou; guști moartea pentru a cunoaște mai bine viața.

Tu ești pentru gloria antică a lumii steaua de seară; pentru adevărul renăscând, frumoasa stea a dimineții!

Libertatea nu este dezordine; dezordinea este tiranie.

Libertatea este paznica datoriei, pentru că ea revendică dreptul.

Lucifer, din care vârstele tenebrelor au făcut un geniu al răului, va fi cu adevărat îngerul luminii când, cucerindu-și libertatea cu prețul reprobării, se va folosi de ea pentru a se supune ordinii eterne, inaugurând astfel gloria ascultării de bunăvoie.

Dreptul nu este decât rădăcina datoriei, trebuie să ai ca să dăruiești.

Or, iată cum înalta și profunda poezie explică limpede căderea îngerilor.

Dumnezeu a dat spiritelor lumina și viața spunându-le: iubiți.

Ce înseamnă a iubi? l-au întrebat spiritele. A iubi înseamnă a te dăruia altora, răspunse Dumnezeu. Cei care

vor iubi vor suferi, dar vor fi iubiți.

— Noi avem dreptul să nu dăruim nimic și nu vrem să suferim, au protestat spiritele dușmane iubirii.

— Rămâneți cu dreptul vostru și să ne despărțim, le-a răspuns Dumnezeu. Eu și cu cei asemenea mie vrem să suferim și chiar să murim din iubire. Aceasta este datoria noastră!

Îngerul căzut este deci cel care, chiar de la început, refuză să iubească; supliciul lui este ne iubirea; nu dăruiește și de aici i se trage decăderea; nu suferă și al lui este neantul; nu moare și veșnicia lui este exilul.

Îngerul căzut nu este Lucifer purtătorul de lumină este Satan, calomniatorul iubirii.

A fi bogat înseamnă a dărui; a nu dărui nimic înseamnă a fi sărac; a iubi înseamnă a trăi; a nu iubi nimic înseamnă a fi mort; a fi fericit înseamnă a te devota; a nu exista decât pentru tine înseamnă a te refuza pe tine însuși și a te sechestra în infern.

Cerul este armonia sentimentelor generoase; infernul este răzvrătirea instinctelor lașe.

Omul dreptului este Cain care-l ucide pe A bel din invidie; omul datoriei este A bel care moare pentru Cain din iubire.

Aceasta a fost misiunea lui Hristos, marele A bel al umanității.

Nu pentru drept trebuie să îndrăznim totul, ci pentru datorie.

Datoria este expansiunea și bucuria libertății; dreptul izolat este tatăl servituții.

Datoria este devotamentul dreptului, dreptul este egoismul.

Datoria este sacrificiul, dreptul este jaful și hoția.

Datoria este iubirea, dreptul este ura.

Datoria este viața infinită, dreptul este moartea eternă.

Dacă trebuie să luptăm pentru cucerirea dreptului, s-o facem pentru a iubi, a ne devota, devenind astfel asemenea lui Dumnezeu!

Să înfrângem legea, când ține captivă iubirea din teamă.

Cel care va vrea să-și salveze sufletul și-l va pierde, spune Cartea Sfântă, cel care va consimți să și-l piardă îl va câștiga.

Datoria noastră este să iubim: să piară tot ceea ce se împotrivesc iubirii! Să tacă oracolele urii!

Să piară falșii zei ai egoismului și ai fricii! Rușine sclavilor avari ai iubirii!

Dumnezeu îi iubește pe copiii risipitori!

Quinarul este numărul religios, numărul lui Dumnezeu adunat numărului femeii.

Credința nu este credulitatea stupidă a ignoranței încântate în uimire.

Credința este conștiința și încrederea iubirii.

Credința este strigătul rațiunii care persistă în a nega absurdul, chiar în fața necunoscutului.

Credința este un sentiment necesar sufletului, ca respirația vieții: este demnitatea inimii, este realitatea entuziasmului.

Credința nu constă în afirmarea cutărui sau cutărui simbol, ci în aspirația adevărată și constatată spre adevărurile ascunse în toate simbolismele.

Un om respinge o idee nedemnă de divinitate, îi sfărâmă falsele imagini, se revoltă împotriva odioaselor idolatrii și voi spuneți că este ateu?

Persecutorii Romei căzute îi numeau pe primii creștini atei pentru că ei nu adorau idolii lui Caligula și ai lui Nero.

A nega o religie și chiar toate religiile, în loc să aderi la formule pe care conștiința le dezaprobă este un curajos și sublim act de credință.

Orice om care suferă pentru convingerile lui este un martir al credinței.

Se explică poate neclar, dar preferă oricărui lucru dreptatea și adevărul; nu-l condamnați fără să-l ascultați!

A crede în adevărul suprem nu înseamnă a-l defini și a declara că crezi în el, înseamnă a mărturisi că nu-l cunoști.

Apostolul Pavel mărginește toată credința la două lucruri: a crede că Dumnezeu există și că el îi va recompensa pe cei care-l caută.

Credința este mai mare decât religiile pentru că ea precizează mai puțin articolele credinței.

O dogmă oarecare nu este decât o convingere și aparține unei comuniuni speciale; credința este un sentiment comun al întregii umanități.

Cu cât discutăm mai mult pentru a preciza, cu atât credem mai puțin. O dogmă în plus este o credință pe care secta și-o însușește prin sustragere din credința universală.

Să-i lăsăm pe sectari să facă și să refacă dogma, să-i lăsăm pe superstițioși să-și amănunțească și să-și formuleze superstițiile, să-i lăsăm pe morți să-și îngroape morții, cum zicea Domnul, și să credem în adevărul indicibil, în absolutul pe care rațiunea îl admite fără să-l înțeleagă, în ceea ce presimțim fără să vedem.

Să credem în rațiunea supremă.

Să credem în iubirea infinită și să ne fie milă de stupiditățile școlilor și barbariile falsei religii.

Omule, spune-mi ce speri și-ți voi spune cât valorezi.

Te rogi, postești, veghezi și crezi că vei scăpa astfel singur sau aproape singur din ceata imensă a celor devorați de un Dumnezeu gelos? Ești un ipocrit și un individ lipsit de pietate.

Faci din viață o orgie și speri neantul drept somn, ești un bolnav și un smintit.

Ești gata să suferi alături de ceilalți și pentru ceilalți, sperând în salvarea tuturor, ești un om înțelept și drept.

A spera nu înseamnă a-ți fi teamă.

Să-ți fie frică de Dumnezeu! Ce blasfemie!

Actul speranței este rugăciunea.

Rugăciunea este deschiderea sufletului în înțelepciune și iubire eternă.

Este privirea sufletului înălțată spre adevăr și suspinul inimii spre frumusețea eternă.

Surâsul copilului pentru mama lui.

Murmurul iubitului sărutându-și iubita.

Dulcea bucurie a unui suflet iubitor care devine un ocean al iubirii.

Este tristețea miresei în absența mirelui.

Suspînul călătorului de dorul țării lui.

Este gândul săracului care muncește pentru copiii și soția lui.

Să ne rugăm în tăcere și să ridicăm spre tatăl necunoscut o privire de încredere și de iubire; să acceptăm cu credință și resemnare partea care ne-o dă din suferințele vieții și toate bătăile inimii noastre să fie cuvinte de iubire.

E oare nevoie să-i spunem lui Dumnezeu ce nevoi avem, nu știe el oare ce ne trebuie?

Dacă plângem să-i arătăm lacrimile; dacă ne bucurăm să-i arătăm surâsul; dacă ne lovește, să plecăm capul; dacă ne mângâie, să adormim în brațele lui!

Rugăciunea va fi perfectă când, rugându-ne, nu vom ști nici măcar ce cerem.

Rugăciunea nu este un zgomot care lovește urechea, este tăcerea care pătrunde inima, lacrimile care umezesc ochii, suspinele care se ridică precum fumul tămâii.

Te simți cuprins de o inefabilă iubire pentru tot ceea ce este frumos, adevărat, drept; palpiți pentru o nouă viață și nu te mai temi de moarte. Rugăciunea este viața veșnică

a inteligenței și a iubirii; este viața lui Dumnezeu pe pământ.

Iubiți-vă unii pe alții, iată legea și profetul! Meditați și înțelegeți cuvântul.

Și când veți fi înțeleși, nu mai citiți, nu mai căutați, nu vă mai îndoiiți, iubiți!

Nu mai fiți înțelepți, nu mai fiți savanți, iubiți! Aceasta este întreaga doctrină a adevăratei religii; religie înseamnă caritate și Dumnezeu însuși nu e decât iubire.

V-am mai spus: a iubi înseamnă a dăru.

Cel lipsit de pietate îi absoarbe pe ceilalți. Omul pios este cel care se deschide spre umanitate.

Dacă inima omului concentrează în ea însăși focul cu care o animă Dumnezeu, devine un infern care devorează totul și nu se umple decât de cenușă: dacă răspândește lumina în afară, devine un dulce soare al iubirii.

Omul datorează familiei lui; familia patriei, patria umanității.

Egoismul omului merită izolarea și disperarea, egoismul familiei merită ruina și exilul, egoismul patriei merită războiul și invazia.

Omul care se ferește de orice iubire umană zicându-și îl slujesc pe Dumnezeu, acela se înșală. Căci, spune apostolul Ioan, dacă nu-ți iubești aproapele pe care-l vezi cum ai să-l iubești pe Dumnezeu nevăzându-l?

Trebuie să oferim lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu, dar să nu refuzăm cezarilor ce este al cezarilor.

Dumnezeu este cel care dă viață, cezarul poate dăru doar moartea.

Trebuie să-l iubim pe Dumnezeu și să nu ne temem de cezar căci se spune în cartea sfântă: cel care ridică sabia, de sabie va muri.

Vreți să fiți buni, fiți drepți; vreți să fiți drepți, fiți liberi!

Viciile care îl (ac pe om să fie asemenea unei brute,

sunt primii dușmani ai libertății lui.

Uitați-vă la un bețiv și spuneți-mi dacă această brută jalnică poate fi liberă!

Avarul blestemă viața tatălui său și, asemenea corbului, e flămând de cadavre.

Ambițiosul dorește ruina, el este un invidios delirant; dezmățatul scuipă sânul mamei sale și umple de avortoni măruntaiele pământului.

Toate inimile fără iubire sunt pedepsite cu cel mai crud dintre suplicii: ura.

Căci, trebuie să știm, ispășirea e închisă în păcat.

Omul care face rău este ca vasul de pământ prost făcut, se va sparge, fatalitatea o cere.

Cu rămășițele lumii Dumnezeu face stelele, cu rămășițele sufletelor face îngeri.

VI

SENARUL

Senarul este numărul inițierii prin încercare, numărul echilibrului, hieroglifa științei binelui și răului.

Cel care caută originea răului caută de unde vine ceea ce nu este.

Răul este pofta dezordonată de bine, este încercarea nereușită a unei voințe inabile.

Fiecare își primește rodul operelor sale, iar sărăcia nu este decât imboldul muncii.

Pentru turma de oameni, suferința este asemenea câinelui care mușcă lâna oilor pentru a le aduce pe calea cea bună.

Datorită umbrei vedem lumina; datorită frigului, simțim căldura; datorită suferinței, suntem sensibili la plăcere.

Răul este deci pentru noi ocazia și începutul binelui.

Dar, în visul inteligenței noastre imperfecte, acuzăm munca providenței pentru că nu o înțelegem.

Semănăm cu ignorantul care judecă tabloul după o

schită și zice, după ce s-a pictat capul: „Capul acesta n-are trup?”

Natura rămâne calmă și-și desăvârșește opera.

Brăzdarul nu este crud când sfâșie măruntaiele pământului și marile revoluții ale lumii sunt lucrarea lui Dumnezeu.

Totul e bine la timpul lui: popoarelor feroce stăpânii barbari, vitelor măcelarii; oamenilor judecătorii și părinții.

Dacă timpul ar putea schimba oile în lei, ar mânca măcelarii și păstorii.

Oile nu se schimbă niciodată pentru că nu învață, numai popoarele învață.

Păstori și măcelari ai popoarelor, aveți dreptate să-i priviți ca pe dușmanii voștri pe cei care vorbesc turmelor voastre.

Turme care nu vă cunoașteți încă păstorii și vreți să ignorați comerțul lor cu măcelarii, puteți fi scuzate că-i lapidați pe cei care vă umilesc și vă neliniștesc vorbindu-vă de drepturile voastre.

O, Iisuse Hristoase! cei mari te condamnă, discipolii te reneagă, poporul te blestemă și-ți aclamă supliciul; numai mama ta plânge, Dumnezeu te-a părăsit!

Eli! Eli! Lamma-Sabachtani!

VII

SEPTENARUL

Septenarul este marele număr biblic. El este cheia creației lui Moise și simbolul întregii religii. Moise a lăsat cinci cărți și legea lui se rezumă în două testamente.

Biblia nu este o istorie, este o culegere de poeme, o carte de alegorii și imagini.

Adam și Eva nu sunt decât tipurile primitive ale umanității; șarpele care ispitește este timpul care pune la încercare; pomul cunoașterii este dreptul; ispășirea prin miincă este datoria.

Cain și A bel reprezintă carnea și spiritul, forța și

inteligența, violența și armonia.

Uriașii sunt vechii uzurpatori ai pământului; potopul este o imensă revoluție.

Arca este tradiția conservată în familie: religia, în această epocă, devine un mister și proprietatea unei rase. Cham este blestemat pentru că a revelat-o.

Nemrod și Babei sunt cele două alegorii primitive ale despotului unic și ale imperiului universal, de atunci mereu visat, întreprins de asirieni, de mezi, de perși, de Alexandru, de Roma, de Napoleon, de succesorii lui Petru cel Mare și mereu neîmplinit din pricina divergențelor de interese, simbolizate de încâlcirea limbilor.

Imperiul universal nu se realizează prin forță, ci prin înțelegere și iubire. Astfel, lui Nemrod, Biblia îi opune pe Abraham, omul datoriei care se exilează, în căutarea libertății și a luptei, pe un pământ străin căruia i se impune prin gândire.

El are o soție sterilă, ea reprezintă gândirea, și o sclavă fecundă care este forța; dar când forță a dat roade, gândirea a devenit fecundă și fiul înțelegerii exilează pe fiul forței. Omul înțelegerii este supus la grele încercări, fiind obligat să-și susțină cuceririle prin sacrificiu. Dumnezeu vrea ca el să-și jertfească fiul, adică îndoiala pune la încercare dogma, iar omul rațional trebuie să fie gata să sacrifice totul în fața rațiunii supreme. Dumnezeu intervine atunci: rațiunea universală cedează la eforturile trudei, se deschide spre știință, și numai partea materială a dogmei este jertfită. Aceasta este semnificația Țapului oprit cu coarnele în mărăciniș. Istoria lui Abraham este deci un simbol în manieră antică și conține o înaltă revelație a destinului sufletului uman. Luat ca atare, este o poveste absurdă și revoltătoare. Sfântul Augustin nu lua ca atare istoria măgarului de aur al lui Apuleius! Bieții oameni mari!

Istoria lui Isaac este o altă legendă. Rebecca este

tipul femeii orientale, muncitoare, ospitaliere, subiective în afecțiuni, vicleană și complicată în manevrele ei. Iacob și Esau sunt doi tipi reproducând pe Gain și Abel; dar aici Abel se răzbună: inteligența emancipată triumfă prin viclenie. Tot geniul israelit se afla în caracterul lui Iacob, răbădător și laborios subminator, care cedează mâniei lui Esau, devine bogat și răscumpără iertarea fratelui său. Când cei vechi voiau să filosofeze, ei povesteau, să nu uităm niciodată.

Istoria sau legenda lui Iosif conține în germene tot geniul Evangheliei și Hristos, necunoscut de poporul lui, a plâns de multe ori recitind scena în care guvernatorul Egiptului se aruncă de gâtul lui Veniamin rostind: „Eu sunt Iosif!”

Israel devine poporul lui Dumnezeu, conservatorul ideii și depozitarul verbului. Ideea este aceea de independență umană și de regalitate prin muncă, dar ea este ascunsă cu multă grijă ca un sâmbure prețios. Un semn dureros și indelibil este imprimat inițiaților, orice imagine a adevărului este interzisă și copiii lui Iacob veghează cu sabia în mână în jurul unității tabernacolului. Hemor și Sichem vor să intre prin forță în familia sfântă și vor pieri cu popoarele lor, în urma unei iluzorii inițieri. Pentru a stăpâni popoarele, sanctuarul trebuie păzit cu sacrificii și teroare.

Servitutea copiilor lui Iacob pregătește eliberarea, pentru că ei au o idee și ea nu poate fi înlănțuită; ei au o religie și ea nu poate fi violentată; ei sunt un popor și nu poți supune un popor adevărat. Persecuția naște răzbnători, ideea se încarnează într-un om, Moise se ridică, Faraonul cade, coloana de nori și flăcări, precedând poporul eliberat, înaintează maiestuos în deșert.

Hristos este preotul regelui prin înțelegere și iubire.

El a primit ungerea sfântă, ungerea credinței, ungerea virtuții care este forța.

El apare când sacerdoțiul este epuizat, când vechile simboluri nu mai au putere, când vatra înțelegerii s-a stins.

El vine să aducă viață Israelului și dacă nu poate înflăcăra Israelul, ucis de farisei, va reînvia lumea abandonată cultului mort al idolilor!

Hristos este dreptul datoriei!

Omul are dreptul să-și facă datoria și niciun alt drept.

Omule, ai dreptul să rezști până la moarte împotriva celui care te împiedică să-ți faci datoria!

Mamă! Copilul tău se îneacă; un bărbat te împiedică să-l salvezi; îl lovești și alergi să-ți salvezi fiul!... Cina va îndrăzni să te condamne?...

Hristos a venit să opună dreptul datoriei datoriei dreptului.

Dreptul la evrei era doctrina fariseilor. Și, într-adevăr, se pare că ei dobândiseră privilegiul să dogmatizeze. Nu erau ei oare moștenitorii legitimi ai sinagogii?

Ei aveau dreptul să-l condamne pe Mântuitor și Mântuitorul știa că datoria lui era să le reziste.

Hristos este protestul cel viu.

Dar ce fel de protest? Al cărnii împotriva inteligenței? Nu!

Ai dreptului împotriva datoriei? Nu!

Al atracției fizice împotriva atracției morale? Nu! Nu!

Al imaginației împotriva rațiunii universale? Al nebuniei împotri va înțelepciunii? Nu, de o mie de ori nu!

Hristos este datoria reală care protestează împotriva dreptului imaginar.

Emanciparea spiritului care sfărâmă servitutea cărnii.

Devotamentul revoltat împotriva egoismului.

Modestia sublimă care înfruntă orgoliul: Eu nu te voi asculta!

Hristos este văduv, Hristos este singur, Hristos este

trist: de ce?

Pentru că femeia se prostituează.

Pentru că societatea este acuzată de furt.

Pentru că bucuria egoistă, este lipsită de pietate!

Hristos este judecat, condamnat, executat, dar adorat!

Totul se petrecea probabil într-o lume la fel de serioasă ca și a noastră.

Judecători ai lumii în care trăim, fiți atenți și gândiți-vă la cel care va judeca judecățile voastre.

Înainte de a muri, Mântuitorul a lăsat moștenire copiilor săi semnul nemuritor al salvării: comuniunea. Comuniunea! uniunea comună! ultimul cuvânt al Mântuitorului lumii.

Pâinea și vinul împărțit tuturor, a zis el: aceasta este carnea și sângele meu!

Și-a dat carnea pe mâna călăilor, sângele și l-a vărsat pentru pământul care a vrut să-l soarbă: de ce?

Pentru ca toți să împartă pâinea înțelegerii și vinul iubirii.

Oh! Semnal unirii între oameni! Oh! masă comună, oh! banchet al fraternității și al egalității, când vei fi oare bine înțeles?

Martiri ai umanității, voi care v-ați dat viața pentru ca toți să aibă pâinea care-i hrănește și vinul care-i întărește, nu spuneți și voi la fel atingând cu mâinile semnele comuniunii universale: Acestea sunt sângele și carnea noastră!

Și, voi, oameni ai lumii întregi, voi pe care Domnul vă numește frați, nu simțiți că pâinea universală, pâinea fraternă, pâinea comuniunii este Dumnezeu!

Datornici ai crucificatului.

Voi, cei care nu sunteți gata să vă dați sângele, carnea și viața voastră, nu sunteți demni de comuniunea cu Fiul lui Dumnezeu! Nu faceți să curgă sângele lui pe

voi, căci fruntea voastră se va păta!

Nu văapropiați buzele de inima lui Dumnezeu, va simți mușcătura voastră.

Nu beți sângele lui Hristos, vă va arde măruntaiele; e destul că a curs inutil pentru voi!

VII

NUMĂRUL OPT.

Octonarul este numărul reacției și al justiției echilibrante.

Orice acțiune produce o reacțiune.

Aceasta este legea universală a lumii.

Creștinismul trebuia să producă anticreștinismul.

Antihristul este umbra, contrastul, dovada lui Hristos.

Antihristul se manifesta în Biserică încă din epoca apostolilor: cel care ține acum, va ține până la moarte, zicea sfântul Pavel și fiul înghității se va manifesta.

Protestanții au spus: antihristul este papa.

Papa a răspuns: orice eretic este un antihrist.

Antihristul nu este papa și nici Luther, antihristul este spiritul opus lui Hristos.

Este uzurparea dreptului pentru drept; este orgoliul dominației și despotismul gândirii.

Este egoismul pretins religios al protestanților ca și ignoranța credulă și imperioasă a răilor catolici.

Antihristul este ceea ce-i divizează pe oameni în loc să-i unească; este spiritul disputei, al încăpățânării savanților și sectarilor, dorința lipsită de pietate de a-și însuși adevărul și de a-i exclude pe ceilalți sau de a forța pe toată lumea să suporte îngustimea judecăților noastre.

Antihristul este preotul care blestemă în loc să binecuvânteze, îndepărtează în loc să adune, scandalizează în loc să construiască; condamnă în loc să salveze.

Este fanatismul plin de ură care descurajează bunăvoința.

Este cultul morții, al tristeții și al urâteniei.

Ce viitor îi vom face fiului nostru? spun părinții smintiți; este slab la minte și la trup și inima lui nu dă încă semn de viață: vom face din el un preot ca să se hrănească din altar. Aceștia nu înțeleg că altarul nu-i ieslea animalelor leneșe.

Priviți la preoții nedemni, contemplați pe acești prețiși servitori ai altarului. Ce spun inimii voastre acești oameni grași sau cadaverici, cu ochii fără privire, cu buzele pungă sau rânjite?

Ascultați-i vorbind: ce vă învață acest zgomot dezagreabil și monoton?

Se roagă ca și cum ar dormi, sfințesc ca și cum ar mânca.

Sunt mașini de pâine, de carne, de vin, și de vorbe goale.

Și, dacă se bucură, ca nătângul la soare, fără un gând, fără iubire, lumea zice că ei sunt pacea sufletului.

Pacea lore pacea brutei și pentru ei pacea mormântului e mai bună; sunt preoții prostiei și ai ignoranței, sunt miniștrii antihristului.

Adevăratul preot al lui Hristos este omul care trăiește, care suferă, care iubește și luptă pentru dreptate. Nu se ceartă, nu respinge, dăruiește iertarea, înțelegerea, iubirea.

Adevăratul creștin este străin spiritului de sectă; el este totul pentru toți și-i privește pe oameni ca pe copiii unui tată comun care vrea să-i salveze pe toți; întregul simbol nu are pentru el decât sensul blândeții și al iubirii: lasă lui Dumnezeu secretele justiției și nu înțelege decât caritatea.

Îi privește pe cei răi ca pe niște bolnavi pe care-i plânge și-i vindecă; lumea cu greșelile și viciile ei este pentru el spitalul lui Dumnezeu și el vrea să-i fic infirmierul.

Nu se crede mai bun decât ceilalți; spune numai: atât cât voi fi sănătos îi voi sluji pe ceilalți, și când voi cădea și voi muri ceilalți pot să-mi ia locul și să slujească.

IX

NUMĂRUL NOUĂ.

Iată, acesta este ermitul tarotului; numărul inițiaților și al profețiilor.

Profeții sunt solitari, căci destinul lor este să nu fie ascultați.

Ei văd altfel decât ceilalți, presimt nefericirile care se apropie, de aceea sunt închiși, uciși, scuipați, respinși ca niște leproși și lăsați să moară de foame.

Apoi, când evenimentele prezise chiar se întâmplă, se spune: ei ne-au adus nefericirea.

Acum, ca întotdeauna în ajunul marilor dezastre, străzile sunt pline de profeți.

I-am întâlnit prin închisori; i-am văzut murind uitați prin cocioabe.

Întregul oraș a văzut pe unul din aceștia; profeția lui tăcută consta în a colinda mereu pe străzi, îmbrăcat în zdrențe, și a se arăta prin palatele luxului și ale bogăției.

Am văzut pe unul a cărui față strălucea, asemenea celei a lui Hristos: avea mâinile crăpate și haine de om muncitor, construia epopei din argilă, împletea la un loc sabia dreptului și sceptorul datoriei și pe această coloană de aur și oțel inaugura semnul creator al iubirii.

Într-o zi, se amestecă într-o mare adunare populară, ținând în mâini pâine pe care o împărțea zicând: Pâine a lui Dumnezeu, fă pâine pentru toți!

Am cunoscut un altul care exclamă: Nu mai vreau să-l ador pe Dumnezeul diavolului; nu vreau un călău pentru Dumnezeul meu! Au crezut că blasfemiează.

Nu, energia credinței lui se revărsa însă în cuvinte inexacte și imprudente.

Și mai zicea în nebunia carității sale rănite:

„Toți oamenii sunt solidari, ei ispășesc unii pentru alții, tot așa cum sunt reedmpensați unii pentru alții”.

Pedeapsa păcatului este moartea.

Păcatul însuși este, de altfel, o pedeapsă, cea mai mare dintre pedepse. O crimă nu e decât o cumplită nefericire.

Cel mai rău dintre oameni este cel care se crede mai bun decât alții.

Oamenii pătimași sunt scuzabili pentru că sunt pasivi. Patima înseamnă suferință și răscumpărare prin durere.

Ceea ce numim libertate nu este decât atotputernicia atracției divine. Martirii spun: e mai bine să ascuți de Dumnezeu decât de oameni.

Cel mai puțin perfect dintre actele de iubire valorează mai mult decât cel mai frumos cuvânt de pietate.

Nu judecați, nu-vorbiți, iubiți și acționați.

Un altul a venit și a spus: protestați împotriva dogmelor rele prin opere valabile, dar nu vă despărțiți de nimeni.

Ridicați din nou altarele, purificați templele și pregătiți-vă să primiți spiritul iubirii.

Fiecare să se roage urmând ritul lui și să comunice cu ai săi, dar să nu-i condamne pe alții.

Nicio practică religioasă nu-i de disprețuit, căci e semnul unei mari și sfinte gândiri.

Să ne rugăm împreună, să comuniem în aceeași speranță, în aceeași credință, în aceeași caritate.

Semnul nu-i nimic prin el însuși, credința îl sanctifică.

Religia este legătura cea mai sacră și mai puternică a asocierii umane și a face un act de religie înseamnă a face act de umanitate.

Când vor înțelege că puțină caritate valorează mai mult decât influența și stăpânirea asupra celorlalți.

Când lumea va respecta ceea ce Dumnezeu însuși respectă în cea mai neînsemnată dintre ființele sale: spontaneitatea supunerii și libertatea datoriei, atunci nu va fi decât o religie în lume, religia creștină și universală, adevărata religie catolică care nu se va renega pe ea însăși prin restricții de locuri sau de persoane.

Femeie, spunea Mântuitorul Samaritencei, cu adevărat îți spun ție că un timp va veni când oamenii nu-l vor mai adora pe Dumnezeu, nici în Ierusalim, nici pe acest munte, căci Dumnezeu este spirit și adevărații adoratori vor trebui să-l slujească în spirit și în adevăr.

X

NUMĂRUL ZECE.

NUMĂRUL ABSOLUT AL KABALEI.

Cheia sephirothelor (a se vedea Dogme et rituel de la haute magie).

NUMĂRUL UNSPREZECE.

Unsprezece este numărul forței; al luptei și al martiriului.

Orice om care moare pentru o idee este un martir, pentru că aspirațiile lui au învins spaima animalului.

Orice om care cade în război este un martir, fiind un soldat lovit în bătălia pentru viață.

Cei care mor pentru dreptate sunt sfinți în sacrificiul lor ca și victimele datoriei; în marea luptă a revoluției împotriva puterii, martirii cad și de o parte și de alta a baricadei.

Dreptul fiind rădăcina datoriei, datoria noastră este să ne apărăm drepturile.

Ce este o crimă? Este o exagerare a unui drept. Crima și furtul sunt negări ale societății, despotismul izolat al unui individ care uzurpă regalitatea și se războiește pe riscul lui.

Crima trebuie reprimată, fără îndoială și societatea trebuie să se apere, dar cine este atât de drept, de mare,

de pur pentru a ridica pretenția să pedepsească?

Pace deci celor care au căzut în război, chiar într-un război ilegal, căci și-au riscat capul și l-au pierdut și dacă au plătit ce mai putem cere de la ei!

Onoare celor care luptă curajoși și loiali! Rușine doar trădătorilor și lașilor!

Hristos a murit între doi hoți și l-a luat pe unul din ei cu el în cer.

Regatul cerurilor este pentru luptători și e cucerit cu forța vie.

Dumnezeu dă toată atotputernicia lui iubirii, îi place să învingă ura, dar îl varsă pe cel călduț.

Datoria este să trăiești chiar numai o clipă!

E frumos să te vezi domnind o zi, o oră măcar! fie și sub sabia lui Damoclès sau pe rugul lui Sardanapal!

Dar e și mai frumos să vezi la picioarele tale toate coroanele lumii și să zici: Eu sunt regele săracilor și tronul meu va fi pe muntele Calvarului.

Exista un om mai puternic decât cel care ucide, este cel care moare salvând pe altul.

Nu există crime izolate, nici ispășiri solitare.

Nu există virtuți personale, nici devotamente pierdute.

Oricine nu este ireproșabil este complicele răului și oricine nu este absolut pervers poate participa la tot binele.

Iată de ce un supliciu este întotdeauna o ispășire umană și orice cap cules de pe eșafod poate fi salutat și onorat ca un cap de martir.

Și iată de ce, din nou, cel mai nobil și mai sfânt dintre martiri putea, regăsindu-și conștiința, să se afle demn de pedeapsa pe care avea s-o îndure și să zică salutând sabia gata să-l lovească: să se facă dreptate!

Inocente victime ale catacombelor din Roma, evrei și protestanți masacrați de nedemnii creștini.

Preoți ghilotinați de teroare, regaliști sugrumați, revoluționari sacrificați la rândul lor, soldați ai marilor noastre armate care v-ați lăsat oasele în jurul lumii, voi toți care ați murit în chinuri, muncitori, soldați, îndrăzneți de orice fel, bravi copii ai lui Prometeu care nu v-ați temut nici de fulger, nici de vultur, onoare cenușii voastre risipite! pace și venerație memoriei voastre! sunteți eroii progresului, martirii umanității!

XII

NUMĂRUL DOISPREZECE.

Doisprezece este numărul ciclic; numărul simbolului universal. Iată o traducere în versuri tehnice a simbolului magic și catolic fără restricție:

Cred într-unul Dumnezeu atotputernic, tatăl
Făcătorul cerului și al pământului

Cred în regele salvator, stăpânul umanității Fiul,
cuvântul și splendoarea Divinității.

Concepție vie a iubirii veșnice Divinitate vizibilă și
lumină manifestată.

Dorit de lume în orice loc și în orice vreme
Nedespărțit de unul Dumnezeu

Coborât printre noi pentru a elibera pământul
Sfințind femeia prin propria-i mamă.

Omul slăvit, înțelept și blând

Născut pentru suferință și moarte, asemenea nouă.

Izgonit din neștiință, acuzat din pizmă A murit pe
cruce, viața dăruindu-ne.

Toți cei care-l vor lua drept călăuză și sprijin

Pot prin învățătura lui să fie Dumnezeu, asemenea
lui.

El a înviat pentru a domni peste vremi și a risipit ai
neștiinței nori.

Poruncile sale, mai mult și mai bine cunoscute într-o
zi.

Vor fi judecata celor morți și a celor vii.

Cred în Duhul Sfânt, ai cărui tâlcuitori Mintea și inima sfinților și profeților sunt.

Duh de viață și de rod

Ce de la tatăl și de la oameni purcede

Cred în unul și veșnic sfânt sobor Al celor drepecți, cu grija în cer adunat.

Cred în unitatea simbolului, a locului A pontifului și a cultului întru slava unui singur Dumnezeu.

Cred că schimbându-ne moartea ne reînnoiește și în noi, ca și în Dumnezeu, viața e veșnică.

XIII

NUMĂRUL TREISPREZECE.

Treisprezece este numărul morții și al nașterii; al proprietății și al moștenirii, al societății și al familiei, al războiului și al tratatelor.

Temeiul societății sunt schimburile dreptului, ale datoriei și ale încrederii reciproce.

Dreptul este proprietatea; schimbul este necesitatea; buna credință este datoria.

Cel care vrea să primească mai mult decât dă sau care vrea să primească fără să dea este un hoț.

Proprietatea este dreptul de a dispune de o parte a bogăției comune, dar nu dreptul de a distruge sau de a sechestra.

A distruge sau a sechestra bunul public nu înseamnă a poseda, ci a fura.

Am zis bunul public pentru că adevăratul proprietar al tuturor lucrurilor este Dumnezeu care vrea ca totul să fie al tuturor. Orice ați face nu veți duce murind nimic din bunurile acestei lumi cu voi. Or, ceea ce trebuie să vi se ia într-o zi nu este cu adevărat al vostru. Nu v-a fost decât împrumutat.

În privința usufructului, acesta este rezultatul muncii; dar nici munca în sine nu este o garanție care să asigure posesia; un război se poate întâmpla și prin

dezastre sau incendii proprietatea să dispară.

Dați o întrebuintare nobilă acestor lucruri pieritoare, voi care veți pieri înaintea lor!

Gândiți-vă că egoismul provoacă egoism și că imoralitatea celui bogat este răspunzătoare de crimele săracilor.

Ce vrea săracul dacă e cinstit?

Vrea să muncească. Folosiți-vă de drepturile voastre, dar îndepliniți-vă datoria: datoria bogatului este să răspândească bogăția; bunul care nu circulă este mort, nu tezaurizați moartea.

Un sofist a zis: Proprietatea este furt. Voia fără îndoială să vorbească despre proprietatea absorbită, sustrasă schimbului, deturnată de la folosința comună.

Dacă acesta era gândul lui, el putea merge chiar mai departe și să spună că o asemenea suprimare a vieții publice este un veritabil asasinat.

Crima de acaparare a fost întotdeauna privită ca o crimă de lezmajestate umană.

Familia este o asociație naturală rezultată din căsătorie.

Căsătoria este uniunea a doua ființe prin iubire care-și promet un devotament reciproc în interesul copiilor care pot să se nască.

Doi soți care au un copil și se despart sunt lipsiți de pietate. Vor oare să pună în practică judecata lui Solomon și să împartă și copilul?

A-și promite iubire eternă este o copilărie: amorul sexual este o emoție divină, fără îndoială, dar accidentală, involuntară și tranzitorie, promisiunea devotamentului reciproc este esența căsătoriei și principiul familiei.

Sanțiunea și garanția acestei promisiuni trebuie să fie încrederea absolută.

Orice gelozie este o bănuială și orice bănuială este un ultragiu.

Adevăratul adulter este cel al încrederii: soția care se plânge de bărbatul ei în prezența altui bărbat; bărbatul care încredințează unei alte femei amărăciunile și speranțele inimii lui trădează adevărata încredere conjugală.

Surprizele simțurilor nu sunt infidelități decât în cazul în care inima se lasă antrenată, abandonându-se plăcerii, în afară de aceasta, restul sunt greșeli umane de care trebuie să roșim și pe care trebuie să le ascundem: sunt indecențe de care trebuie să ne ferim îndepărtând ocaziile și pe care nu trebuie niciodată să încercăm să le surprindem: moravurile interzic scandalul.

Orice scandal este o rușine. Nu ești indecent pentru că ai organe pe care pudoarea nu le numește, ci pentru că le arăți.

Soți, ascundeți rănilile căsniciei voastre; nu vă dezbrăcați soțiile în fața batjocurii publice!

Soții, nu dezvăluiți mizeriile patului conjugal; ar însemna să dobândiți în ochii opiniei publice nume rău.

Numai o inimă de înaltă demnitate poate păstra credința conjugală; acesta este un pact de eroism ale cărui dimensiuni numai sufletele mari o pot înțelege.

Căsătoriile care se desfac nu sunt căsătorii, sunt acuplări.

O soție care-și abandonează soțul, ce poate deveni? Nu mai este soție, nu este nici văduvă; ce este, deci? O renegată a onoarei, obligată se devină licențioasă, pentru că nu mai este fecioară, dar nici liberă nu e.

Un soț care-și abandonează soția o prostituează și merită numele infam care se dă amanților femeilor pierdute.

Căsătoria este deci sacră, indisolubilă, când există realmente.

Dar ea nu poate exista realmente decât pentru ființele cu o înaltă inteligență și inimă nobile.

Animalele nu se căsătoresc, iar oamenii care trăiesc asemenea animalelor suportă fatalitățile naturii lor.

Ei se străduiesc neîncetat în încercări nefericite de a fi rezonabili. Promisiunile lor sunt doar niște încercări și doar o părere de promisiune; căsătoriile lor, niște încercări și o părere de căsătorie, iubirile lor, încercări și doar o părere de iubire. Ar vrea mereu și nu vor niciodată; întreprind mereu și nu desăvârșesc niciodată. Pentru asemenea oameni, legile nu sunt aplicabile decât prin represiune.

Asemenea ființe pot avea un cuib, niciodată o familie: căsătoria, familia sunt drepturi ale oamenilor perfecți, al celor emancipați, al celor inteligenți și liberi.

Cercetați analele tribunalelor și citiți istoria paricidelor.

Ridicați vâlul negru al capetelor tăiate și întrebați-le ce au crezut despre căsătorie și despre familie; ce lapte au supt, ce mângâieri i-au înnobilit... Apoi, înfiorați-vă, voi care nu vă hrăniți copiii cu pâinea inteligenței și a iubirii, voi care nu sancționați autoritatea paternă prin virtutea bunului exemplu...

Nenorociții aceștia erau orfani de spirit și de inimă și s-au răzbunat pentru nașterea lor...

Trăim într-un secol în care mai mult ca niciodată familia este disprețuită în ceea ce are ea mai mareț și mai sacru; interesul material ucide inteligența și iubirea; lecțiile experienței sunt disprețuite, se neguțează lucrurile lui Dumnezeu. Carnea insultă spiritul, hoția râde în nas loialității. Nici ideal, nici justiție: viața umană este orfană de amândouă.

Curaj și răbdare! Acest secol va sfârși asemenea marilor vinovați. Priviți cât e de trist! Plictisul este vâlul negru care-i înfășoară capul... tomberonul se rostogolește urmat de mulțimea fremătătoare...

Curând încă un secol va fi judecat de istorie și pe un

urias mormânt în ruine se va scrie:

Aici s-a sfârșit un secol paricid! un secol călău al Dumnezeuului și Hristosului său!

În război ai dreptul să ucizi pentru a nu muri: dar în bătaia vieții, cel mai sublim dintre drepturi este acela de a muri pentru a nu ucide.

Inteligența și iubirea trebuie să reziste opresiunii până la moarte, niciodată până la crimă.

Om de inimă, viața celui care te-a ofensat este în mâinile tale, acela este stăpânul altor vieți care nu țin de a lui... Zdobește-l cu grandoarea ta; iartă-l!

Dar e interzis să ucidem tigrul care ne amenință?

— Dacă e un tigru cu față umană, e mai frumos să te lași devorat, dar aici legea morală nu prescrie nimic.

— Dar dacă tigrul îmi amenință copiii?

— Natura însăși să răspundă.

Harmodius și Aristogiton se bucurau de ceremonii și de statui în Grecia antică. Biblia a consacrat numele Iuditei și al lui Aod și una din cele mai sublime figuri din cartea sfântă este aceea a lui Solomon orb și înlănțuit, zgâlțâind coloanele templului și strigând: să mor odată cu filistenii!

Credeți că dacă Iisus, înainte de a muri, s-ar fi dus la Roma să-l înjunghie pe îi beri u, ar mai fi salvat el lumea cum a făcut-o, iertându-și călăii și murind chiar pentru Tiberiu?

Brutus asasinându-l pe Cezar, a salvat el libertatea romană? Asasinându-l pe Caligula, Cherea a făcut loc lui Claudiu și Nero. A protesta împotriva violenței prin violență înseamnă a o justifica și a o obliga să se repete.

Dar a învinge răul prin bine, egoismul prin abnegație, ferocitatea prin iertare este secretul creștinismului și al victoriei veșnice.

Am văzut locul în care pământul mai sângerează din pricina morții lui Abel și prin acest loc curgea un șuvoi de

lacrimi.

Și miriade de oameni înaintau conduși prin secole, pentru a-și adăuga lacrimile fluviului.

Și veșnicia ghemuită și mohorâtă contempla lacrimile care curgeau, socotindu-le una câte una, dar niciodată n-au fost destule pentru a spăla pata de sânge.

Dar între două mulțimi și două vârste vine și Hristos cu chipul palid și luminat.

Și în pământul de sânge și lacrimi plantează via fraternității și lacrimile și sângele, absorbite prin rădăcini de arborele divin, se preface în seva dulce a strugurelui care va îmbăta de iubire pe fiii viitorului.

XIV

NUMĂRUL PAISPREZECE

Paisprezece e numărul contopirii, al asocierii și al unității universale și, în numele a ceea ce reprezintă el, facem aici un apel la națiuni începând cu cea mai veche și mai sfântă.

Copii ai Israelului, de ce în mijlocul mișcării națiunilor, rămâneți immobili ca și cum ați păzi mormintele părinților voștri?

Părinții voștri nu sunt aici, ei au înviat: căci Dumnezeu lui Abraham, al lui Isaac și al lui Iacob nu este Dumnezeu morților!

De ce imprimați veșnic generației voastre marca însângeraată a cuțitului?

Dumnezeu nu vrea să vă separe de ceilalți oameni: fiți frații noștri și mâncați cu noi ostia păcii pe altarele pe care sângele să nu le mai murdărească niciodată.

Legea lui Moi se este împlinită: citiți cărțile voastre și înțelegeți că ați fost un popor orb și dur, după cum o spun profeții voștri.

Dar ați fost de asemenea un popor curajos și perseverent în luptă.

Copiii ai Israelului, deveniți copiii lui Dumnezeu:

înțelegeți și iubiți!

Dumnezeu a șters de pe fruntea voastră semnul lui Cain și popoarele, văzându-vă trecând, nu vor spune: iată evreii! ci vor exclamă: faceți loc fraților noștri! faceți loc fraților noștri mai mari întru credință!

Și noi vom merge în toți anii să mâncăm alături de voi Paște în noul Ierusalim.

Și ne vom odihni sub via voastră și sub smochinul vostru; căci veți fi prietenii călătorului în amintirea lui Abraham, a lui Tobie și a îngerilor care-i vizitau.

Și în amintirea celui care a zis: Cel care-l va primi pe cel mai neînsemnat dintre voi, pe mine mă va primi!

Pentru că, de acum înainte, nu veți mai refuza un adăpost în casa voastră și în inima voastră pentru fratele vostru Iosif pe care l-ați vândut națiunilor.

Pentru că el a devenit puternic în pământul Egiptului, unde voi veți căuta pâine în cele șapte zile ale vacilor slabe.

Și el își va reaminti de tatăl său Iacob și de Veniamin, fratele lui mai mic: și el vă va ierta gelozia voastră și vă va îmbrățișa plângând.

Copii ai credincioșilor, vom cânta cu voi: nu este alt Dumnezeu decât Dumnezeu și Iisus Hristos îi este profet!

Mahomet este umbra lui Moise. Moi se este precursorul lui Iisus.

Ce este un profet? Este un reprezentant al umanității care-l caută pe Dumnezeu. Dumnezeu este Dumnezeu, omul este profetul lui Dumnezeu, când ne face să credem în Dumnezeu.

Biblia, Coranul și Evanghelia sunt trei traduceri ale aceleiași cărți. Nu exista decât o lege, după cum nu exista decât un Dumnezeu.

O, femeie idealizată, o răsplată a celor aleși, ești tu mai frumoasă decât Maria?

O, Marie, fiică a Orientului, castă asemenea unei

pure iubiri, mare asemenea aspirațiilor materne, vino să-i înveți pe copiii Islamului misterele cerului și secretele frumuseții.

Invită-i la sărbătoarea noii logodne, acolo, pe tronurile strălucitoare de pietre prețioase stau trei profeți.

Arborele tuba își va apleca frunzele ca să facă boltă mesei divine.

Mireasa va fi albă ca luna și trandafirie ca surâsul dimineții.

Toate popoarele vor alerga s-o vadă și nu se vor teme să mai treacă peste Al Sirah, pentru că e această punte îngustă ca o lamă de cuțit. Mântuitorul își va călca crucea venind să întindă mâna celor șovăitori, iar celor care vor cădea, mireasa le va întinde vâlul ei parfumat pentru a-i trage spre ea.

Popoare, bateți din palme și aplaudați ultima victorie a iubirii! Numai moartea va muri și numai infernul va arde.

O, națiuni ale Europei, cărora Orientul le întinde mâna, uniți-vă pentru a-i alunga pe urșii nordului! În ultimul război să învingă inteligența și iubirea, comerțul să unească brațele lumii și o nouă civilizație răsărită din Evanghelie să reunească toate turmele pământului sub pulpana aceluiași pastor!

Acestea vor fi cuceririle progresului; aceasta este ținta spre care ne împinge mișcarea lumii.

Progresul este mișcare; și mișcarea este viață.

A nega progresul înseamnă a afirma neantul și a zeifica moartea.

Progresul este unicul răspuns pe care rațiunea-l poate opune obiecțiilor referitoare la existența răului.

Nu totul este bine, dar totul va fi bine într-o zi. Dumnezeu a început și-și va desăvârși opera.

Fără progres, răul ar fi neclintit ca și Dumnezeu!

Progresul explică ruinele și-l consolează pe Ieremia care plânge.

Națiunile se succed ca și oamenii și nimic nu este stabil pentru că totul merge spre perfecțiune.

Un om mare murind lasă moștenire patriei sale rodul muncii lui; o mare națiune care se stinge pe pământ se transfigurează într-o stea pentru a lumina întunecimile istoriei.

Ceea ce s-a înfăptuit prin acțiunile ei, rămâne gravat în cartea eternă; ea a adăugat o pagină la biblia speței umane.

Nu spuneți că civilizația e rea, pentru că ea este asemenea acelei călduri umede care coace grâul, dezvoltând rapid principiile vieții și principiile morții, ea ucide, ea reînvie.

Civilizația este asemenea îngerului judecății care-i separă pe răi dintre cei buni.

Civilizația transformă în îngeri ai luminii oamenii binevoitori și-l coboară pe cel egoist mai jos decât o brută; ceea ce semnifică degradarea trupului și emanciparea sufletelor.

Lumea păgână a uriașilor a ridicat la cer sufletul lui Enoch; deasupra bachanalelor Greciei primitive se ridică spiritul armonios al lui Orfeu.

Socrate și Pitagora, Platon și Aristotel, rezuma, explicându-le, toate aspirațiile și toate gloriile vechii lumi. Fabulele lui Borner sunt mai adevărate decât istoria, iar din grandoearea Romei nu ne-a rămas decât acele opere care au marcat secolul lui Augustus.

Roma n-a zguduit poate lumea cu războinicii ei decât ca să-l nască pe Virgiliu.

Creștinismul este rodul meditațiilor tuturor înțelepților Orientului care re trăiesc în Iisus Hristos.

Astfel, lumina spiritului s-a ridicat acolo unde s-a arătat soarele lumii; Hristos a cucerit Occidentul și blânde raze ale soarelui Asiei au încălzit ghețurile Nordului.

Însuflețiți de această căldură necunoscută, furnicare de oameni noi s-au răspândit într-o lume epuizată; sufletele popoarelor moarte au luminat popoarele reîntinerire și au sporit în ele spiritul vieții.

Există în lume o națiune care se numește franchete și libertate și aceste două cuvinte sunt sinonime cu numele Franței.

Această națiune a fost dintotdeauna, într-un anumit fel, mai catolică decât papa și mai protestantă decât Luther.

Franța cruciadelor, Franța trubadurilor și a șansonetelor, Franța lui Rablais și Voltaire, Franța lui Bossuet și Pascal este sinteza popoarelor; ea realizează alianța rațiunii cu credința, a revoluției cu puterea, a credinței cele mai duioase cu demnitatea umană cea mai mândră.

Priviți-o cum calcă, cum se zbuciumă, cum crește!

Adesea înșelată și rănită, niciodată doborâtă, entuziastă în victorii, curajoasă în înfrângerii, râde, cântă, moare și învață lumea credința în nemurire.

Vechea gardă nu se predă, dar nici nu moare: credeți în entuziasmul copiilor noștri care vor să fie și ei într-o zi soldați din vechea gardă!

Napoleon nu este un om, este chiar geniul Franței, este al doilea salvator al lumii și el a dat apostolilor lui drept semn crucea!

Sfânta Elena și Golgota sunt jaloanele noii civilizații; sunt cele două pile ale unui arc imens pe care-l formează curcubeul ultimului potop, ca o punte între două lumi.

Și puteți crede că un trecut fără aureolă și fără glorie ar putea devora atâta viitor?

Și credeți că sabia unui tătar ar putea sfâșia pactul gloriilor noastre, testamentul libertății noastre?

Puteți spune, mai degrabă, că vom redeveni copii și că ne vom întoarce la sânul mamei noastre!

Înainte! înainte! spune vocea divină a lui Aasverus, înainte! înainte! îi strigă Franței destinul lumii!... Și spre ce ne îndreptăm? Spre necunoscut, spre prăpastie, poate; n-are importanță! Dar spre trecut, spre cimitirele uitării, spre scutecele pe care propria noastră copilărie le-a sfâșiat, spre imbecilitatea și ignoranța primelor vârste... niciodată! Niciodată!

XV

NUMĂRUL CINCISPREZECE

Cincisprezece este numărul antagonismului și al catolicității.

Creștinismul se împarte acum în două Biserici; Biserica civilizatoare și Biserica barbară, Biserica progresivă și Biserica staționară.

Una este activă, cealaltă pasivă: una a comandat națiunile și le guvernează, pentru că regii se tem de ea; cealaltă a suferit toate despotismele și n-a fost decât un instrument de servitute.

Biserica activă îl realizează pe Dumnezeu pentru oameni și este singura care crede în divinitatea verbului uman ca interpret al celui dumnezeiesc.

Ce este, la urma urmei, infailibilitatea papei, dacă nu autocrația inteligenței confirmate de sufragiul universal al credinței?

Cu acest titlu, papa ar trebui să fie primul geniu al secolului său. De ce? Ar fi mai bine, în realitate, să fie un om comun. Supremația sa ar fi cu atât mai divină cu cât este, într-un anumit fel, mai umană.

Evenimentele nu vorbesc ele mai bine decât ranchiunile și ignoranțele nereligioase? Nu vedeți că Franța catolică susține cu o mână papalitatea gata să se prăbușească și cu cealaltă sabia, luptând în fruntea armatei progresului?

Catolici, Israel îiți, turci, protestanți, luptă deja sub același drapel; semiluna s-a alăturat crucii latine și

împreună luptăm împotriva invaziei barbarilor și împotriva abrutizantei ortodoxii.

Este un fapt împlinit. Admițând dogme noi, din amvon, sfântul Petru s-a pronunțat solemn progresiv.

Patria creștinismului catolic este cea a științelor și a artelor, iar Verbul etern al Evangheliei, viu și încarnat într-o autoritate vizibilă, este lumina lumii.

Să tacă deci fariseii noilor sinagogi! Să tacă tradițiile dușmănoase ale Școlii, prezbiterianismul arogant, jansenismul absurd și toate acele rușinoase și superstițioase interpretări ale dogmei eterne, pe drept stigmatizate de geniul nemilos al lui Voltaire!

Voltaire și Napoleon au murit catolici. Știți ce trebuie să devină catolicismul viitorului?

Să devină dogma evanghelică probată, cum se probează aurul, de critica dizolvantă a lui Voltaire și realizată prin guvernarea lumii de geniul unui Napoleon creștin!

Cei care nu vor vrea să pășească, evenimentele îi vor târî sau vor trece peste ei!

Imense calamități pot să se abată asupra lumii. Armatele Apocalipsei vor dezlănțui într-o zi cele patru flageluri. Sanctuarul va fi epurat.

Sfânta și severa sărăcie își va trimite apostolii pentru a susține tot ceea ce se clatină, să ridice ce e căzut și să ungă cu ulei sfânt toate rănilor.

Despotismul și anarhia, acești doi monștri otrăviți de sânge se vor sfâșia și se vor distruge unul după altul, după ce se vor fi susținut reciproc un timp foarte scurt prin chiar strânsoarea luptei lor.

Și guvernarea viitorului va aparține celui al cărui model ne va fi arătat în natură de familie și în idealul religios prin ierarhia păstorilor. Cei aleși trebuie să domnească cu Iisus Hristos o mie de ani, ne învață tradițiile apostolice. Adică, de-a lungul unui șir de secole,

inteligența și iubirea oamenilor de elită devotați sarcinilor puterii administrative, vor dirija interesele și bunurile familiei universale.

Atunci, după promisiunea Evangheliei, nu va mai fi decât o turmă și un păstor.

XVI

NUMĂRUL ȘAISPREZECE

Șaisprezece este numărul templului.

Să vorbim despre templul viitorului.

Când spiritul inteligenței și al iubirii se va fi revelat, întreaga trinitate se va manifesta în tot adevărul și gloria sa.

Umanitatea devenită regină și parcă reînviată va avea grația copilăriei în poezie, vigoarea tinereții în rațiune și înțelepciunea vârstei mature în operele ei.

Toate formele pe care, rând pe rând, le-a îmbrăcat gândirea divină vor renaște nemuritoare și perfecte.

Toate liniile pe care le-a schițat arta succesivă a națiunilor se vor uni și vor forma imaginea completă a lui Dumnezeu.

Ierusalimul va reconstrui templul lui Iehova după modelul profetizat de Ezechiel și Hristos, nou și etern Solomon, va glorifica, sub lambriurile de cedru și smochini, nunta cu sfânta libertate, noua mireasă a cântării.

Iehova va renunța la fulgerul lui pentru a binecuvânta cu amândouă mâinile mirii: va apărea surâzător între ei și se va bucura să-i audă spunându-i tată.

Și totuși poezia Orientului, în magicile ei amintiri, îl vor numi Brahma și Jupiter. India va învăța în încântătoarele noastre climate minunatele povești ale lui Vishnu și noi vom așeza pe fruntea încă însângerată a lui Hristos cel iubit tripla coroană de perle a misticei Trimurti. Venus, purificată sub vălul Mariei, nu-și va mai plânge de acum Adonisul.

Mirele va reînvia pentru a nu mai muri niciodată, iar

mistrețul infernal își va găsi moartea în pasagera lui victorie.

Ridicați-vă, voi, temple din Delfi și Efes! Dumnezeuul luminii și al artelor a devenit Dumnezeuul lumii, iar verbul lui Dumnezeu vrea să fie numit Apollo! Diana nu va mai domni văduvă în câmpiile solitare ale nopții; cornul ei argintat se află acum sub piciorul miresei.

Dar Diana nu e învinsă de Venus; Endymion s-a trezit și virginitatea se va mândri că e mamă!

Ieși din mormânt, o, Phidias! și bucură-te de distrugerea primului tău Jupiter: acum tu îl vei crea pe Dumnezeu!

O, Roma, templele tale să se ridice alături de basilici: să mai fi regina lumii și panteonul națiunilor: Virgiliu să fie încoronat în capitoliu de mâna Sfântului Petru; Olimpul și Carmelul să-și unească divinitățile sub penelul lui Rafael!

Transfigurați-vă antice catedrale ale strămoșilor noștri; ridicați până la cer clopotnițele voastre cizelate și vii, iar piatra să povestească în imagini sumbrele legende ale Nordului, înveselite de apologurile aurite și minunate ale Coranului!

Orientul să-l adore pe Iisus Hristos în moscheele lui, iar pe minaretele noii Sfinte Sophia să se înalțe crucea în mijlocul semilune!

Mahomet să elibereze femeia pentru a reda adevăratului credincios celestele frumuseți pe care atât le-a visat, iar martirii Mântuitorului să învețe castele mângâieri ale frumoșilor îngeri ai lui Mahomet.

Pământul întreg, plin de bogatele ornamente pe care i le-au brodat toate artele, nu va mai fi decât un templu magnific în care omul va fi preot etern!

Tot ceea ce e adevărat, tot ceea ce a fost frumos, tot ceea ce a fost blândețea secolelor trecute, va retrăi glorios în transfigurarea lumii.

Și forma frumoasă nu va mai fi despărțită de ideea

adevărată, cum trupul nu va mai fi despărțit de suflet, când sufletului ajuns în deplinătatea puterii lui, i se va alcătui un trup pe măsura imaginii.

Va fi regatul cerului pe pământ, iar trupurile vor fi templele sufletului, cum universul regenerat va fi templul lui Dumnezeu.

Și trupurile și sufletele, forma și gândul, și întregul univers vor fi lumina verbului și revelația permanentă și vizibilă a lui Dumnezeu. Amin! Așa să fie!

XVII

NUMĂRUL ȘAPTESPREZECE

Șaptesprezece este numărul stelei; numărul inteligenței și al iubirii.

Inteligența războinică, curajoasă, complice a divinului Prometheu, fiica mai mare a lui Lucifer, mărire ție în curajul tău! Ai vrut să știi pentru a stăpâni, ai sfidat toate tunetele și ai înfruntat toate abisurile!

Inteligență, tu, cea pe care bieții păcătoși au iubit-o până la delir, până la scandal, până la reprobare! drept divin al omului, esență și suflet al libertății, mărire ție! Te-au urmat, călcând în picioare, pentru tine, visele cele mai scumpe ale imaginației lor, fantomele cele mai îndrăgite ale inimii lor!

Pentru tine au fost respinși și proscriși; au suferit pentru tine închisoarea, despuierea, foamea, setea, părăsirea celor dragi, și sumbrele ispite ale disperării! Erai dreptul lor și te-au cucerit! Acum ei pot să plângă și să creadă, pot să se supună și să se roage!

Cain căindu-se ar fi fost mai mare decât A bel: numai legitimul orgoliu satisfăcut are dreptul să se umilească!

Eu cred pentru că știu de ce și cum trebuie să crezi; eu cred pentru că iubesc și nu mă tem de nimic.

Iubire! Iubire mântuitoare și reparatoare sublimă; tu care aduci atâta fericire și atâta tortură, tu sacrificatoarea sângelui și a lacrimilor, tu care ești chiar virtutea și prețul

virtuții; forța resemnării, libertatea supunerii, bucuria durerii, viața și moartea, mărire ție! mărire și glorie ție! Dacă inteligența este o lampă, tu ești flacăra; dacă ea este dreptul, tu ești datoria; dacă ea e noblețea, tu ești fericirea! Iubirea plină de mândrie și de pudoare în mistere, iubirea divină, iubirea ascunsă, iubirea nebună și sublimă; Titan care ține cerul cu mâinile, obligându-l să coboare, ultim și inegalabil secret al văduviei creștine, iubire veșnică, iubire infinită, ideal suficient pentru a crea o lume, iubire! binecuvântare și glorie! Glorie inteligențelor care se ascund pentru a nu ofensa ochii bolnavi! Glorie dreptului care se transformă în datorie devenind devotament! Suflurilor văduve care iubesc și se consumă fără iubire! Celor care suferă și nu fac pe nimeni să sufere, celor care iartă pe ingrați și celor care-și iubesc dușmanii! O! fericite de cei care sărăcesc și se epuizează pentru a dăruia! Fericite sufletele care fac întotdeauna pace! Fericite inimile pure și simple care nu se cred mai bune decât altele! Umanitatea mamă, umanitatea fică și maică a lui Dumnezeu, umanitate concepută fără păcat, Biserica universală, Maria! Fericit cel care totul a îndrăznit pentru a te cunoaște și a te înțelege și care e gata să sufere totul pentru a te sluji și a te iubi!

XVIII

NUMĂRUL OPTSPREZECE

Este numărul dogmei religioase care e numai poezie și mister.

Evangelia spune că la moartea Mântuitorului, vâlui templului s-a sfâșiat pentru că prin moartea lui s-a manifestat triumful devotamentului, miracolul carității, puterea lui Dumnezeu în om, umanitatea divină și divinitatea umană, ultimul și cel mai sublim dintre arcanе, ultimul cuvânt al tuturor inițierilor.

Dar Mântuitorul știa că nu-l vor înțelege chiar de la început și le spusese: Nu veți îndura acum toată lumina

doctrinei mele; dar când spiritul adevărului se va manifesta, el vă va învăța tot adevărul și vă va sugera sensul a ceea ce v-am spus.

Or, spiritul adevărului este spiritul științei și al inteligenței, spiritul forței și al sfatului;

Acest spirit care s-a manifestat solemn în Biserica română, când a declarat în patru articole ale decretului ei din 12 decembrie 1845:

1. Când credința este superioară rațiunii, rațiunea trebuie să inspire credință;

2. Când credința și știința își au Fiecare domeniul lor, una nu trebuie să usurpe funcțiile celeilalte.

3. E în firea credinței și a grației să nu slăbească, ci, dimpotrivă, să întărească și să dezvolte rațiunea;

4. Concursul rațiunii care examinează nu deciziile credinței, ci bazele naturale și raționale ale autorității care decide, departe de a vătăma credința, nu-i poate fi decât utilă; cu alte cuvinte, credința perfect rezonabilă în principiile sale nu trebuie să se teamă, ci dimpotrivă să dorească examenul sincer al rațiunii.

Un asemenea decret este o revoluție religioasă desăvârșită, este inaugurarea domniei Sfântului Duh pe pământ.

XIX

NUMĂRUL NOUĂSPREZECE

Este numărul luminii.

Este existența lui Dumnezeu probată chiar de ideea de Dumnezeu.

Ori spunem că Ființa imensă este un mormânt universal în care ea se mișcă automat, o formă moartă și cadaverică, ori admitem principiul absolut al inteligenței și al vieții.

Lumina universală este moartă sau vie! Fatal destinată operei de distrugere sau providențial dirijată pentru o creație nemuritoare.

Dacă Dumnezeu n-ar fi, inteligența n-ar fi decât o decepție, pentru că e lipsită de absolut și idealul ei este o minciună.

Fără Dumnezeu, ființa este un neant care se afirmă și viața o moarte deghizată.

Lumina este o noapte mereu înșelată de mirajul viselor.

Primul și cel mai important dintre actele de credință este deci acesta.

Ființa este și ființa ființei, adevărul ființei este Dumnezeu.

Ființa este vie cu inteligență și inteligența vie a Ființei absolute este Dumnezeu.

Lumina este reală și dăătoare de viață; or, realitatea și viața întregii lumini este Dumnezeu.

Verbul rațiunii universale este o afirmație și nu o negație.

Sunt orbi cei care nu văd că lumina fizică nu este decât instrumentul gândirii!

Numai gândul vede lumina și o creează întrebuintând-o după nevoile sale.

Afirmarea ateismului este dogma eternului întuneric; afirmarea lui Dumnezeu este dogma luminii!

Ne vom opri la numărul nouăsprezece, cu toate că alfabetul sacru are douăzeci și două de litere; dar primele nouăsprezece litere sunt cheile teologiei oculte. Celelalte sunt cheile naturii; vom reveni asupra lor în partea a treia a acestei lucrări.

Să rezumăm ceea ce am spus despre Dumnezeu citând o frumoasă invocație împrumutată din liturghia israelită. Este o pagină din Kether-Malchut, poemul cabalistic al rabinului Solomon, fiul lui Gabirol.

„Tu ești unul, începutul a toate numerele și fundamentul tuturor edificiilor; tu ești unul și, în secretul unității tale, oamenii cei mai învățați se pierd pentru că nu

o cunosc deloc. Tu ești unul și unitatea ta nu diminuează niciodată, nici nu crește, nici nu suferă nicio alterare. Tu ești unul dar nu cum e unul cu privire la calcul, căci unitatea ta nu admite nicio multiplicare, nici schimbare, nici formă. Tu ești unul, căruia nicio imaginație de a mea nu-i poate fixa o limită sau da o definiție; iată de ce voi veghea asupra purtării mele, ferindu-mă să păcătuiesc prin limba mea. Tu ești unul, în sfârșit, a cărui perfecție este atât de sus că nu poate coborî în niciun fel, orice ar fi, și nu asemenea celui unu care poate înceta să existe.

Tu ești: totuși, auzul și văzul muritorilor nu-ți pot atinge existența și nu pot plasa în tine nici pe *unde*, nici pe *care* și nici pe *de ce*. Tu ești, dar în tine însuși, pentru că niciunul nu poate exista alături de tine. Tu ești dinaintea timpurilor și ești fără loc. Tu ești, în sfârșit, și existența ta e atât de ascunsă că nimeni n-o poate descoperi și nici nu-i poate pătrunde secretul.

Tu ești viu, dar nu de un timp cunoscut și fixat; tu ești viu, dar nu printr-un spirit sau un suflet, căci ești sufletul tuturor sufletelor. Tu ești viu, dar nu ca viața muritorilor care sunt asemenea unei adieri și al căror sfârșit va fi hrana viermilor. Tu ești viu și cel care se va putea atinge de misterele tale să vă hrăni cu dulceața veșniciei trăind în veci.

Tu ești mare, pe lângă măreția ta toate mărețiile le pălesc și tot ceea ce este perfect devine defectuos. Tu ești mare, deasupra oricărei imaginații, și te ridici deasupra oricărei ierarhii cerești. Tu ești mare, deasupra oricărei măreții și deasupra oricăror elogii. Tu ești tare și niciuna din creaturile tale nu vor putea face ceea ce ai făcut tu, iar forța lor nu va putea fi comparată cu forța ta. Tu ești puternic: și ție-ți aparține această forță invincibilă care nu se schimbă și nu se alterează niciodată. Tu ești puternic, și prin măreția ta ierți chiar în toiul furiei tale, arătându-te răbdător cu păcătoșii. Tu ești puternic și milostivirea ta,

care a existat dintotdeauna, se întinde asupra tuturor creaturilor tale. Tu ești lumina eternă, pe care sufletele pure o pot vedea și pe care întunericul păcatelor o ascunde păcătoșilor. Tu ești lumina ascunsă în această lume și vizibilă în cealaltă, unde se arată gloria Mântuitorului. Tu ești stăpân și ochii înțelegerii care doresc să te vadă sunt uimiți de a nu putea atinge decât o parte și niciodată întregul. Tu ești Dumnezeu Dumnezeilor, martorul tuturor creaturilor tale; și în onoarea acestui mare nume, ele sunt datoare să-ți închine cultul lor. Tu ești Dumnezeu și toate creaturile sunt slujitorii și adoratorii tăi; gloria ta nu poate fi întunecată chiar dacă mai sunt adorați și alții, pentru că intenția lor este să ți se adreseze ție. Ei sunt ca orbii, a căror țintă este să urmeze calea cea bună și se rătăcesc; unul se îneacă într-un puț, altul cade într-o groapă; toți, în general, cred a-și fi împlinit dorințele și, totuși, s-au străduit în zadar. Doar slujitorii tăi sunt ca niște clarvăzători care merg pe un drum sigur, neîndepărtându-se de el niciodată, nici în dreapta, nici în stânga, până când intră în curtea regelui. Tu ești Dumnezeu care susții prin zeitatea ta toate ființele, mângâind prin unitatea ta toate creaturile. Tu ești Dumnezeu, și nu e nicio diferență între zeitatea, unitatea, eternitatea și existența ta; căci totul alcătuiește același mister; și chiar dacă numele variază totul e la fel. Tu ești cărturar și știința, care este sursa vieții, emană de la tine însuși; prin comparație cu știința ta, oamenii cei mai savanți sunt niște stupizi. Tu ești cărturar și n-ai învățat știința de la nimeni, nici n-ai dobândi-o de la altul în afară de tine. Tu ești învățat și tu, ca un muncitor sau ca un arhitect, i-ai adăugat științei o divină voință, într-un timp marcat pentru a atrage ființa, din nimic; tot așa cum lumina care țâșnește din ochi este atrasă de propriul ei centru fără instrumente și unelte. Această divină voință a săpat, a trasat, a purificat și a combinat, a poruncit nimicului să se deschidă, ființei să

coboare în el și lumii să se întindă. El a măsurat cerurile cu palma, cu puterea lui a asamblat sferile, cu șnurul puterii sale a strâns cortinele creațiilor universului și, atingând cu forța sa marginea cortinei creației, a unit partea de sus cu partea de jos”.

(Extras din rugăciunea de Kipur)

Am dat acestor îndrăznețe speculații kabalistice singura formă care le convine, aceea a poeziei sau a inspirației inimii.

Sufletele credincioase nu vor avea nevoie de ipotezele raționale conținute în această explicație nouă a imaginilor din Biblie, dar inimile sincer afectate de îndoială și pe care critica secolului XVIII le tulbură, vor înțelege citind că rațiunea chiar fără credință poate găsi în cartea sacră și altceva decât capcane; dacă valurile care acoperă textele divine umbresc, această umbră este atât de bine conturată de pozițiile luminii că devine singura imagine inteligibilă a idealului divin.

Ideal de neînțeles ca și infinitul și indispensabil ca esența însăși a misterului.

ARTICOLUL II

Soluția celei de a doua probleme ADEVĂRATA RELIGIE

Religia există în omenire asemenea iubirii.

Și este unică, asemenea iubirii.

Asemenea ei, există sau nu în sufletul omului; dar, fie că o acceptăm sau o negăm, ea există în omenire, deci există în viață, în natură, incontestabilă în fața științei și chiar în fața rațiunii.

Adevărata religie este cea care a existat, și va exista întotdeauna.

Se poate spune că religia este așa sau altfel, dar religia este ceea ce este. Religia este aceasta, iar falsele religii nu sunt decât superstiții care o imită, împrumută de la ea, umbre înșelătoare ale ei însăși.

Se poate spune despre religie ceea ce se spune despre arta adevărată, încercările barbare în pictură sau sculptură sunt tentative ale ignoranței pentru a ajunge la adevăr. Artă se probează prin ea însăși, strălucește cu propria-i splendoare, este unică și eternă ca frumusețea.

Adevărata religie este frumoasă și, prin acest caracter divin, ea impune respect științei și obține acordul rațiunii.

Știința nu poate, fără a se socoti îndrăzneată, să afirme sau să nege aceste ipoteze ale dogmei care pentru credință sunt adevăruri; dar poate recunoaște, după anumite caractere, religia adevărată, adică pe cea care merită numele de religie, reunind toate caracterele convenabile acestei mari și universale aspirații ale sufletului uman.

Un singur lucru evident divin s-a întâmplat pentru toți în lume.

Caritatea.

Opera adevăratei religii trebuie să fie producerea, conservarea și răspândirea spiritului carității.

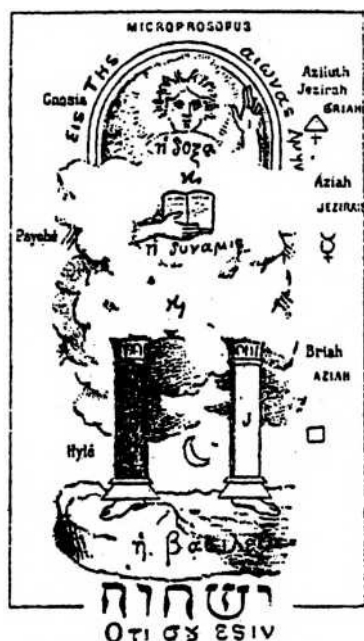
Pentru atingerea acestui scop, trebuie ca ea însăși să posede toate caracteristicile carității, în așa fel încât s-o putem bine defini, numind-o chiar pe ea caritatea organizată.

Or, care sunt caracterele carității?

Sfântul Pavel ne învață.

Caritatea înseamnă răbdare.

Răbdătoare ca Dumnezeu, pentru că este eternă ca el. Suportă persecuțiile, dar nu persecută pe nimeni, niciodată.

Marele Pentaclu extras din viziunea sf. Ioan.

Este binevoitoare și generoasă, chemând la ea copiii și nerespingându-i pe adulți.

Nu este geloasă. Pe cine și de ce ar fi? Nu are ea partea cea mai bună pe care nu i-o va lua nimeni, niciodată?

Nu e certăreață, nici intrigantă.

Nu are orgolii, ambiții, nu e egoistă și nu se înfurie.

Nu bănuiește răul și nu triumfă niciodată prin nedreptate, pentru că toată bucuria ei se află în adevăr.

Îndură răul, fără să tolereze răul.

Crede totul, credința ei e simplă, supusă, ierarhică și universală.

Susține totul și nu impune poveri pe care nu le duce ea cea dintâi.

Religia e răbdătoare, fiind religia marilor lucrători ai gândirii: religia martirilor.

Este binevoitoare ca Hristos și apostolii, cum au fost

Vincent de Paul și Fénelon.

Nu-și dorește demnități, nici bunuri terestre. Este religia părinților din deșert, a lui Francesco d'Assisi, a sfântului Bruno, a surorilor carității, a fraților din ordinul Saint-Jean-de-Dieu.

Nu este certăreață, nici intrigantă, se roagă, face binele și așteaptă, în sfârșit, are toate caracterele carității, pentru că este caritatea însăși.

Oamenii, dimpotrivă, sunt nerăbdători, persecutori, geloși, cruzi, ambițioși, nedrepti; și sunt așa chiar în numele religiei pe care au calomniat-o, dar pe care nu o vor putea face să mintă niciodată. Oamenii trec, adevărul este etern.

Fiică a carității și creând la rândul ei caritate, adevărata religie este esențialmente realizatoare; ea crede în miracolele credinței, pentru că le săvârșește în fiecare zi când dă dovadă de caritate. Or, o religie care dă dovadă de caritate se poate lăuda că realizează toate visele iubirii divine. Astfel, credința Bisericii ierarhice transformă misticismul în realism prin eficacitatea sacramentelor sale. Niciun semn, nicio imagine care să nu-și găsească forța în grație și care să nu ofere realmente ceea ce a promis. Credința animă totul, prin ea totul devine vizibil și palpabil; parabolele lui Iisus Hristos chiar capătă trup și suflet. Ni se arată la Ierusalim casa bogatului celui rău. Simbolismele risipite ale religiei primitive, părăsite de știință și private de viața credinței, seamănă acelor oseminte albite care acoperă câmpia lui Ezechiel.

Spiritul Mântuitorului, spiritul credinței, spiritul carității a suflat peste ele și praful l-a risipit și tot ce era mort a prins viață, o viață atât de reală că nu mai puteau fi recunoscute, în reînviații de astăzi, cadavrele de ieri. Și de ce le-am mai recunoaște când lumea a fost reînnoită, când sfântul Pavel a ars la Efes cărțile hierofanților? Să fie sfântul Pavel un barbar care a comis un atentat împotriva

științei? Nu! El a ars linioliile celor înviați pentru a-i face să uite moartea. De ce mai reamintim atunci originile kabalistice ale dogmei? De ce legăm imaginile din Biblie de alegoriile lui Hermes? Pentru a-l condamna oare pe sfântul Pavel, pentru a sădi îndoiala printre credincioși? Nu firește, credincioșii nu au nevoie de cărțile noastre, nu le vor citi și nu vor dori să le înțeleagă. Dar am vrea să demonstrăm uriașei mulțimi a celor care se îndoiesc că credința se leagă de rațiunea tuturor secolelor și de știința tuturor înțelepților. Am vrea să forțăm libertatea umană să respecte autoritatea divină, rațiunea să recunoască bazele credinței pentru ca credința și autoritatea, la rândul lor, să nu proscie niciodată libertatea și rațiunea.

ARTICOLUL III Soluția celei de a treia probleme RAȚIUNEA MISTERELOR

Credința fiind aspirația spre necunoscut, obiectul credinței este, în mod absolut și necesar, misterul.

Credința, pentru a-și formula aspirațiile este obligată să împrumute imagini din domeniul cunoscutului.

Dar ea specializează întrebuințarea acestor forme, asamblându-le într-o manieră imposibilă în ordinea cunoscutului. Aceasta este profunda rațiune a aparentei absurdități a simbolismului.

Să dăm un exemplu:

Dacă credința zice că Dumnezeu este impersonal, s-ar putea conchide că Dumnezeu nu este decât o vorbă sau cel mult un lucru.

Dacă ar zice că Dumnezeu este o persoană, ne-am imagina infinitul inteligent sub forma necesar mărginită a unui individ.

Dar ea zice, Dumnezeu este în trei persoane pentru a afirma că ea îl concepe pe Dumnezeu ca unitate și număr.

Formula misterului exclude în mod necesar chiar înțelegerea acestei formule, chiar în măsura în care împrumuta Verbul de la lucrurile cunoscute, pentru că,

dacă le-am înțelege, ele ar exprima cunoscutul și nu necunoscutul.

Ar aparține atunci științei și nu religiei, adică credinței.

Obiectul credinței este o problemă de matematică al cărei X scapă procedeele algebrei noastre.

Matematici le absolute dovedesc numai necesitatea și, în consecință, existența acestui necunoscut reprezentat de X intraductibil.

Or, știința se va strădui zadarnic în progresul ei infinit, dar întotdeauna relativ finit, nu va găsi niciodată în limbajul finitului expresia completă a infinitului. Misterul va rămâne deci etern.

A se încerca introducerea în logica cunoscutului a termenilor unei profesii de credință înseamnă a o scoate din domeniul credinței care are ca bază pozitivă ilogicul, adică imposibilitatea de a explica logic necunoscutul.

Pentru israeliți, Dumnezeu este despărțit de umanitate, acesta nu trăiește în creaturile sale, el este de un egoism infinit.

Pentru musulmani, Dumnezeu este un cuvânt în fața căruia ei se prosternă în numele credinței lui Mahomet.

Pentru creștini, Dumnezeu se relevă în umanitate, se probează prin caritate, domnește prin ordinea care constituie ierarhia.

Ierarhia este stăpâna dogmei, ale cărei spirit și literă ea cere să fie respectate. Sectarii care, în numele rațiunii, sau a irațiunii lor individuale, s-au atins de dogmă, au pierdut chiar prin acest fapt spiritul carității și s-au excomunicat singuri.

Dogma catolică, adică dogma universală merită acest frumos nume pentru că ea rezumă toate aspirațiile religioase ale lumii, afirmă unitatea lui Dumnezeu cu Moise și Mahomet, recunoaște în el trinitatea infinită a generației eterne cu Zoroastru, Hermes și Platon, ea

împacă Verbul unic al sfântului Ioan cu numerele vii ale lui Pitagora, iată ceea ce atât știința cât și rațiunea pot constata. Ea este deci chiar în fața științei și a rațiunii dogma perfectă, completă care s-a născut vreodată pe lume. Dacă știința și rațiunea sunt de acord cu noi într-acestea, nu le mai cerem nimic mai mult.

Dumnezeu există» și nu e decât unul» care-i pedepsește pe cei ce fac rău» a spus Moise.

Dumnezeu se află pretutindeni» se află în noi și, dacă facem bine oamenilor» lui Dumnezeu îi facem» a spus Iisus.

Temeți-vă, era concluzia dogmei lui Moise.

Iubiți a fost concluzia dogmei lui Iisus.

Idealul tipic al vieții lui Dumnezeu în umanitate este încarnarea.

Încarnarea necesită reînvierea și operează în numele reversibilității solidarității, cu alte cuvinte în numele comuniunii universale, principiu dogmatic al spiritului carității.

A substitui arbitrarul uman unui despotism legitim al legii, a așeza, cu alte cuvinte, tirania în locul autorității, este opera protestantismului și a democrației. Ceea ce oamenii numesc libertate este sancțiunea autorității ilegitime sau, mai degrabă, ficțiunea puterii nesancționate de autoritate.

Jean Calvin protesta împotriva rugurilor Romei pentru a-și acorda dreptul de a-l arde pe Michel Servet. Orice popor care se eliberează de un Carol I sau de un Ludovic al XVI-lea suportă pe un Robespierre sau pe un Cromwell, iar în spatele tuturor protestelor împotriva papalității legitime se află un antipapă.

Divinitatea lui Iisus Hristos nu există decât în Biserica catolică căreia el îi transmite ierarhic viața și puterea sa. Această divinitate e sacerdotală și regală prin comuniune, dar, în afara acestei comuniuni, orice afirmare

a divinității lui Iisus Hristos este idolatră pentru ca Iisus nu este un Dumnezeu separat.

Pentru adevărul catolic numărul protestanților nu contează.

Dacă toți oamenii ar fi orbi, ar fi acesta un motiv să negăm existența soarelui? Rațiunea, protestând împotriva dogmei, probează suficient că nu ea a inventat-o, obligată fiind să admire morala care rezultă din această dogmă; or, dacă morala este o lumină, dogma trebuie să fie un soare; lumina nu izvorăște din întuneric.

Între două prăpăstii ale politeismului și deismului absurd și mărginit nu există decât o posibilitate: misterul prea sfintei Trinități.

Între fatalitatea imorală și responsabilitatea draconică, încheiată prin condamnarea tuturor ființelor nu există decât o posibilitate: misterul mântuirii.

Trinitatea este credință.

Încarnarea este speranța.

Învierea este varietatea.

Trinitatea este ierarhia.

Încarnarea este autoritatea divină a Bisericii.

Mântuirea este sacerdoțiul unic, infailibil, indefectibil și catolic.

Numai Biserica catolică posedă o dogmă invariabilă și prin chiar constituția ei se află în imposibilitatea de a corupe morala; ea nu inovează, ea explică. Astfel, de exemplu, dogma imaculatei concepții nu este nouă, ea era conținută în întregime în teotokonul conciliului din Ephes, iar teotokonul este consecința riguroasă a dogmei catolice a încarnării.

Biserica catolică nu face excomunicări, ea numai le declară și e singura care o poate face, pentru că ea este cea care conservă unitatea.

În afara vasului lui Petru, nu e decât abisul. Protestanții seamănă acelor oameni care, obosiți de tangaj,

se aruncă în apă pentru a scăpa de răul de mare.

Despre catolicitate, așa cum s-a constituit ea în Biserica catolică se poate spune ceea ce Voltaire a afirmat cu atâta îndrăzneală despre Dumnezeu.

Dacă n-ar fi existat, trebuia inventată. Dar dacă un om ar fi fost capabil să inventeze spiritul carității, acela l-ar fi inventat și pe Dumnezeu. Caritatea nu se inventează, ea se revelează prin operele sale și atunci putem scrie odată cu Mântuitorul lumii: Fericiți cei cu inima curată, căci ei îl vor vedea pe Domnul!

A înțelege spiritul carității înseamnă a înțelege toate misterele.

ARTICOLUL IV

Soluția celei de a patra probleme

RELIGIA PROBATĂ PRIN OBIECȚIILE CARE I SE OPUN

Obiecțiile împotriva religiei pot fi făcute fie în numele științei, fie în numele rațiunii, fie în numele credinței.

Știința nu poate nega faptele existenței religiei, nici implicarea în evenimentele istoriei și a influenței ei asupra istoriei.

Este interzis cuiva să se atingă de dogmă; dogma aparține în întregime credinței.

Știința se înarmează de obicei împotriva religiei cu o serie de fapte pe care numai ea are dreptul să le aprecieze și chiar le apreciază foarte sever, dar pe care religia le condamnă și ea, chiar mai energic decât știința.

Făcând acestea, știința dă dreptate religiei, făcându-și sieși o nedreptate; renunță la logică, acuză dezordinea pe care orice pasiune umană o provoacă în spiritul uman și nevoia acestuia de a fi susținut și dirijat de spiritul carității.

Rațiunea, pe de altă parte, examinează dogma și o găsește absurdă.

Dar, dacă n-ar fi rațiunea, ar înțelege-o; dacă ar

înțelege-o, ea n-ar mai fi formula necunoscutului.

Ar fi o demonstrație matematică a infinitului.

Ar fi infinitul finit, necunoscutul cunoscut, incomensurabilul măsurat, indicibilul rostit.

Adică dogma n-ar înceta să devină absurdă în fața rațiunii decât devenind în fața științei, a rațiunii și a bunului simț la un loc, cea mai monstruoasă și mai imposibilă dintre absurdități.

Mai rămân obiecțiile credinței disidente.

Israelii, strămoșii religiei noastre, ne reproșează de a fi atentat la unicitatea lui Dumnezeu, de a fi schimbat o lege imuabilă și eternă, de a adora creatura în locul creatorului.

Aceste reproșuri atât de grave sunt fondate pe o noțiune perfect falsă a creștinismului.

Dumnezeul nostru este Dumnezeul lui Moise se Dumnezeul unic, imaterial, infinit și mereu același, singurul demn de a fi adorat.

Asemenea evreilor și noi îl credem prezent pretutindeni, dar așa cum ar trebui s-o facă și ei, noi îl credem viu, gândindu-se la oameni și iubindu-i, iar noi ne închinăm în fața lucrării lui.

Nu i-am schimbat legea, pentru că decalogul Israel îți lor este și legea creștină.

Legea este imuabilă pentru că se întemeiază pe principiile eterne ale naturii; dar cultul necesar nevoilor omului se poate schimba și modifica odată cu el.

Cultul este o învățătură, o limbă, trebuie tradus când națiunile nu-l mai înțeleg.

Noi am tradus, n-am distrus cultul lui Moise și al profeților săi.

Adorându-l pe Dumnezeu în lucrarea lui, noi nu adorăm lucrarea în sine. Adorându-l pe Dumnezeu în Iisus Hristos, tot pe Dumnezeu îl adorăm, dar pe acel Dumnezeu unit cu umanitatea.

Dumnezeul evreilor este inuman, pentru că ei nu-i înțeleg lucrarea.

Noi suntem deci mai israeliți decât israeliții. Ceea ce ei cred credem și noi și chiar mai bine decât ei. Ne acuză că ne-am despărțit de ei, dar ei sunt cei care vor să se separe de noi.

Noi îi așteptăm din toată inima, cu brațele deschise.

Suntem ca și ei, discipolii lui Moise.

Ca și ei, venim din Egipt și detestăm servitutea; dar noi am ajuns în pământul făgăduit, ei au rămas și adastă, murind în deșert.

Musulmanii sunt bastarzii lui Israel sau, mai degrabă, ei sunt frații dezmoșteniți, asemenea lui Esau.

Credința lor e illogică, pentru că ei admit că Iisus este un mare profet și-i tratează totuși pe creștini de necredincioși.

Recunosc inspirația divină a lui Moise dar nu-i privesc pe evrei ca pe niște frați.

Cred orbește în profetul lor cel orb, fatalistul Mahomet, dușmanul progresului și al libertății.

Să nu-i luăm totuși lui Mahomet gloria de a fi proclamat unitatea lui Dumnezeu pentru arabii lui idolatri.

Se găsesc în Coran pagini sublime și curate;

Citind aceste pagini, putem spune odată cu copiii lui Ismael: nu este alt Dumnezeu în afara lui Dumnezeu și Mahomet este profetul său.

Există în ceruri trei tronuri pentru trei profeți ai popoarelor; dar până la urmă Mahomet va fi înlocuit cu El le.

Musulmanii nu reproșează nimic creștinilor, ei îi înjură.

Îi numesc necredincioși și ghiauri, câini adică. Nu avem nimic ce să le răspundem.

Nu trebuie să-i respingem pe turci și pe arabi; trebuie doar să-i instruim și să-i civilizăm.

Mai rămân creștinii disidenți, adică aceia care, rupând unitatea, se declară străini carității Bisericii.

Ortodoxia greacă, această geamănă a Bisericii romane, care n-a mai crescut de când s-au despărțit, nu mai vrea să țină seamă de fastul religios și de la Photius n-a mai inspirat nicio elocință; Biserica devenită absolut temporală și al cărei sacerdoțiu nu mai e decât o funcție reglată de politica imperială a țarului tuturor Rusiilor; mumie curioasă a unei Biserici primitive, colorată încă și aurită cu toate legendele și riturile din care popii nu mai înțeleg nimic; umbră a unei Biserici vii, dar care s-a oprit, lăsând-o pe cealaltă să meargă înainte, din ea nemairămânând decât o siluetă ștearsă și fără cap.

Vin apoi protestanții; eternii ordonatori ai anarhiei care au sfâșiat dogma, încercând s-o umple de raționamente, ca pe butoiul Danaidelor; fanteziști religioși ale căror inovații sunt negative; ei au formulat pentru uzul lor un necunoscut, așa-zis mai bine cunoscut, mistere mai bine explicate, un infinit mai bine definit, o imensitate mai restrânsă, o credință mai îndoielnică, obținând o chintesență a absurdului, o scindare a carității și decretând actele anarhice drept principii ale unei ierarhii imposibile; ei vor să realizeze salvarea numai prin credință, pentru că spiritul carității le scapă și nu pot nimic realiza, nici chiar aici pe pământ pentru că preținsele lor sacrameente nu sunt decât maimuțări alegorice care nu oferă gratis, nu-l mai văd și nu-l mai ating pe Dumnezeu; într-un cuvânt, acestea nu mai sunt semnele atotputerniciei credințe, ci mărturiile obligatorii ale neputinței eterne a îndoielii.

Reforma a protestat chiar împotriva credinței. Protestanții au dreptate numai când se ridică împotriva unui zel nesocotit și persecutor care vrea să forțeze conștiințele. Ei au cerut dreptul de a se îndoii, dreptul de a avea mai puțină religie sau de a nu avea deloc; și-au vărsat

sângele pentru acest trist privilegiu; l-au cucerit, l-au dobândit, dar nu ne pot lua dreptul de a-i plânge și de a-i iubi. Când îi va copleși din nou nevoia de a crede, când inima lor se va revolta împotriva tiraniei unei false rațiuni, când vor obosi de recile abstracțiuni ale dogmei lor arbitrară, de zadarnicele lor practici culturale fără eficiență, când comuniunea lor lipsită de o prezență reală, bisericile lor fără divinitate și morala lor fără iertare îi va îngrozi, în sfârșit, când vor fi bolnavi de dorul de Dumnezeu se vor ridica, asemenea fiului risipitor ca să se arunce la picioarele succesorului lui Petru zicându-i: Tată, am păcătuit împotriva cerului și împotriva ta, nu suntem demni de a fi numiți fii tăi, dar socotește-ne măcar printre cei mai umili dintre slujitorii tăi.

Nu mai aducem în discuție critica lui Voltaire. Acest mare spirit era dominat de o înflăcărată dragoste pentru adevăr și dreptate, dar era lipsit de acea franchețe a inimii pe care o dă înțelegerea credinței. Voltaire nu putea admite credința pentru că el nu putea iubi. Spiritul de caritate nu i s-a revelat acestui suflet fără tandrețe și el a criticat cu amărăciune o vatră a cărei căldură n-a simțit-o și o lampă a cărei lumină n-a zărit-o. Dacă religia ar fi fost așa cum o vedea el, ar fi avut mii de motive s-o atace și noi am fi îngenunchat în fața eroismului lui. Voltaire ar fi fost messia bunului simț, un Hercule distrugând fanatismul... Dar el râdea prea mult pentru a înțelege ce spune. Fericiți cei ce plâng, filosofia râsului nu are nimic comun cu religia lacrimilor.

Voltaire a parodiat Biblia, dogma, cultul, apoi a persiflat, a batjocorit și și-a urât parodia.

Numai aceia se pot simți ofensați care văd religia în parodia lui Voltaire. Volterienii seamănă cu broaștele din fabulă, care sar pe grindă și de acolo batjocoresc majestatea regală. Sunt liberi să ia grinda drept rege, refăcând caricatura romană de care râdea odinioară

Tertullian și care îl reprezenta pe Dumnezeu creștinilor ca pe un om cu cap de măgar. Creștinii vor ridica din umeri văzând mășcărilor și-l vor ruga pe Dumnezeu să-i ierte pe bieții ignoranți care cred că-i insultă.

Contele Joseph de Maistre, după ce a prezentat într-unul din cele mai elocvente paradoxuri pe călău ca pe o ființă sacră și ca pe o încarnare permanentă a justiției divine pe pământ, ar fi vrut să-i ridice patriarhului de la Ferney o statuie făcută de mâna călăului. Este o anume profunzime în această afirmație. Voltaire a fost o ființă providențială și fatală în același timp, înzestrat cu insensibilitate pentru a-și desăvârși teribilele sale misiuni în lume, în domeniul inteligenței, un executor de mărețe opere, un exterminator înarmat chiar de justiția lui Dumnezeu.

Dumnezeu l-a trimis, între secolul lui Bossuet și cel al lui Napoleon, pentru a distruge tot ceea ce separă aceste două genii și a-i uni într-unul singur.

El era un fel de Samson al spiritului, mereu gata să zgâlțâie coloanele templului; dar pentru că moara progresului religios să meargă, chiar fără voia lui, Providența i-a orbit inima.

ARTICOLUL V

Soluția ultimei probleme

DESPĂRȚIREA BISERICII DE SUPERSTIȚIE ȘI FANATISM

Superstiția, din cuvântul latin *superstes*, supraviețuitor, este semnul care a supraviețuit ideii; forma preferată a obiectului, ritul fără rațiune, credința nesocotită pentru că este izolată și în consecință, cadavrul religiei, moartea vieții, abrutizarea substituită inspirației.

Fanatismul este superstiția pătimasă, cuvântul vine de la *fanutn* care înseamnă templu, este templul pus în locul lui Dumnezeu, este interesul uman și temporal al preotului substituit onoarei sacerdoțiului, este patima

mizeră a omului exploatând credința celui credincios.

În fabula lui La Fontaine, măgarul încărcat de relicve crede că este adorat, dar autorul nu ne spune dacă anumiți oameni chiar se închină animalului. Aceia ar fi fost superstițioșii.

Dacă cineva ar râde de prostia lor, ar fi gata să-l asasineze căci de la superstiție la fanatism nu e decât un pas.

Superstiția este religia interpretată de prostie; fanatismul este religia servind de pretext furiei.

Cei care confundă cu un anume scop și cu prejudecăți religia cu superstiția și fanatismul împrumută prostiei prevențiile ei oarbe, tot așa cum împrumută fanatismul nedreptatea și mânia.

Inchizitori sau septembriști, mai are importanță cum se numesc? Religia lui Iisus Hristos condamnă și a condamnat întotdeauna pe asasini.

REZUMATUL PRIMEI PĂRȚI ÎN FORMĂ DE DIALOG

Credința, Știința, Rațiunea.

Știința:

— N-o să mă faci niciodată să cred în existența lui Dumnezeu.

Credința:

— Nu ai privilegiul să crezi, dar nu vei putea niciodată dovedi că Dumnezeu nu există.

Știința:

— Pentru a o dovedi, am mai întâi nevoie să știu ce este Dumnezeu.

Credința:

— Nu vei putea s-o faci niciodată. Dacă ai ști, m-ai învăța și pe mine, și dacă aș afla n-aș mai crede.

Știința:

— Crezi deci fără să știi ce crezi?

Credința:

— Oh! Să nu ne jucăm cu vorbele. Tu nu știi ce cred

eu, dar eu cred cu siguranță pentru că tu nu știi. Ai pretenția că ești infinită? Nu te împotmolești în fiecare clipă de un mister? Misterul este pentru tine o ignoranță infinită care ar aneantiza finitul științei tale dacă nu l-așillumina eu din când în când cu înflăcăratele mele aspirații și când tu spui: nu știu, eu exclam, încep să cred.

Știința:

— Dar aspirațiile tale precum și obiectul lor nu pot fi pentru mine decât ipoteze.

Credința:

— Fără îndoială, dar pentru mine sunt certitudini, fiindcă fără aceste ipoteze, m-aș îndoi chiar de certitudinile tale.

Știința:

— Dar dacă tu începi acolo unde mă opresc eu, va trebui întotdeauna să-ți fie teamă să nu începi prea devreme. Progresele mele atestă că eu nu mă opresc niciodată.

Credința:

— Ce importanță au progresele tale dacă eu merg mereu în fața ta?

Știința:

— Tu mergi! visând eternitatea, ai disprețuit prea mult pământul; picioarele ți-au amorțit.

Credința:

— Mă poartă copiii mei.

Știința:

— Numai orbii poartă alți orbi, ferește-te de prăpăstii!

Credința:

— Nu, copiii mei nu sunt orbi, dimpotrivă, se bucura de o dublă vedere, văd prin ochii tăi ceea ce le poți demonstra pe pământ, și cu ai mei ceea ce le arăt în cer.

Știința:

— Ce spune rațiunea?

Rațiunea:

— Cred, o dragile mele profesoare, că ați putea realiza un apolog emoționant al paralticului și al orbilor. Știința reproșează credinței că nu calcă pe pământ, iar credința spune că știința nu vede nimic în cerul aspirațiilor și al veșniciei, în loc să se certe, știința și credința ar trebui să se unească; știința să ajute credința, iar credința să consoleze știința, învățând-o să spere și să iubească.

Știința:

— Ideea e frumoasă, dar e o utopie. Credința îmi debitează absurdități și eu vreau să progrez fără ea.

Credința:

— Ce înțelegi prin absurdități?

Știința:

— Înțeleg prin absurdități propozițiile contrare demonstrațiilor mele ca, de exemplu, că trei fac unu, că Dumnezeu s-a făcut om, adică infinitul s-a făcut finit, iar cel Veșnic a murit, că Dumnezeu și-a pedepsit fiul său nevinovat pentru păcatul celor vinovați...

Credința:

— Nu mai vorbi. Enunțate de tine, aceste propoziții sunt într-adevăr, absurdități. Știi tu ce este numărul în Dumnezeu? Poți tu să judeci operațiile necunoscutului, poți tu înțelege misterele carității? Probabil că-ți par întotdeauna absurdă pentru că, dacă ai înțelege, afirmațiile mele ar fi absorbite în teoremele tale; eu aș fi tu și tu ai fi eu, altfel spus, eu n-aș mai exista și rațiunea în prezența infinitului s-ar opri orbită de îndoielile la fel de infinite ca și spațiul.

Știința:

— Cel puțin nu-mi uzurpa autoritatea, nu da dezmințiri în privința domeniului meu.

Credința:

— N-am făcut-o și nu o voi face niciodată.

Știința:

— Nici tu n-ai crezut, nu-i așa, niciodată că o fecioară ar putea fi mamă fără să înceteze să mai fie fecioară și asta chiar în ordine fizică, naturală, pozitivă, în ciuda tuturor legilor naturii? Și nu afirmi, nu-i așa, că o bucată de pâine este nu numai Dumnezeu ci chiar un trup uman cu oase și vene, organe și sânge, în așa fel încât tu-ți transformi copiii, punându-i să mănânce această pâine, într-un popor de antropofagi?

Credința:

— Nu există niciun creștin care să nu se revolte auzind ce ai spus, ceea ce dovedește că ei nu înțeleg învățăturile mele în această manieră pozitivă și grosolană. Supranaturalul pe care eu îl susțin se află deasupra naturii și nu poate, în consecință, să i se opună; cuvintele credinței nu pot fi înțelese decât de credință; numai, repetându-le, știința le denaturează. Mă folosesc de cuvintele tale pentru că nu am altele; dar, pentru că discursurile mele ți se par absurde, trebuie să înțelegi că acord acestor cuvinte o semnificație care ție-ți scapă. Mântuitorul, revelând dogma prezenței reale, a spus: Carnea nu are aici niciun amestec; cuvintele mele sunt spirit și viață. Nu-ți prezint deci misterul încarnării ca pe un fenomen de anatomie, nici pe cel al transsubstanțialității ca pe o manipulare chimică. Atunci de ce mă acuzi de absurditate? Eu nu judec nimic din ceea ce tu cunoști; cu ce drept îmi spui că sunt nesăbuită?

Știința:

— Încep să te înțeleg sau, mai degrabă, că nu vei putea înțelege niciodată, în acest caz să rămânem despărțite, nu voi avea niciodată nevoie de tine.

Credința:

— Eu sunt mai puțin orgolioasă și recunosc că mi-ai putea fi de folos. Și știu că fără mine și tu ai fi mult mai tristă și mai deznădăjduită și nu vrea să mă desparte de tine decât dacă și rațiunea este de acord;

Rațiunea:

— Feriți-vă s-o faceți. Eu vă sunt necesară amândurora. Și ce m-aș face fără voi? Am nevoie să știu și să cred că să fiu dreaptă. Dar nu trebuie niciodată să confund ceea ce știu cu ceea ce cred. A ști înseamnă a nu mai crede, a crede înseamnă a nu ști încă. Obiectul științei este cunoscutul, credința nu se ocupă de el, lăsându-l științei. Obiectul credinței este necunoscutul, știința îl poate cerceta, dar nu-l poate defini; e obligată, cel puțin provizoriu, să accepte definițiile credinței pe care nici măcar nu le poate critica. Dar dacă știința renunță la credință, renunță la speranță și la iubire, a căror existență și necesitate sunt totuși la fel de evidente atât pentru știință cât și pentru credință. Credința ca fapt psihologic ține de domeniul științei și știința ca manifestare a luminii lui Dumnezeu în inteligența umană ține de domeniul credinței. Știința și credința trebuie deci să se admită, să se respecte reciproc să se susțină și să se ajute la nevoie fără să impieteze una asupra alteia. Mijlocul de a le uni este să nu fie confundate niciodată. Nu pot exista contradicții între ele pentru că, servindu-se de aceleași cuvinte, nu vorbesc aceeași limbă.

Credința:

— Ei bine, sora mea știință, ce ai de spus?

Știința:

— Spun că eram gata să ne despărțim dintr-o deplorabilă neînțelegere și că de acum putem merge umăr lângă umăr; dar pe care dintre simbolurile tale ai vrea să mi le atașezi? Voi fi evreică, musulmană, catolică sau protestantă?

Credința:

— Rămâi doar știință și vei fi universală;

Știința:

— Catolică adică dacă înțeleg bine, dar ce ar trebui să cred despre diferitele religii?

Credința:

— Judecă-le după operele lor. Caută adevărata caritate și când o vei găsi, întreab-o cărui cult aparține.

Știința:

— Nu va aparține celui al inchișitorilor și al călăilor din noaptea Sfântului Bartolomeu.

Credința:

— Va fi cel al sfântului Ioan Milostivul, al sfântului Francisc de Sales, al sfântului Vincent de Paul, al lui Fénelon și al atâtor altora.

Știința:

— Mărturisești că făcând mult bine, credința a făcut și destul rău?

Credința:

— Când se ucide în numele lui Dumnezeu care a spus să nu ucizi, când se persecută în numele celui care cere să ne iertăm dușmanii, când se propovăduiește întunericul în numele celui care nu vrea ca lumina să fie pusă sub obroc, e drept să atribui crima legii care o condamnă?

Spune, dacă vrei să fii dreaptă, că în ciuda religiei, pe pământ s-a făcut mult rău. Dar câte virtuți n-a născut ea, câte devotamente și sacrificii necunoscute? Ai socotit oare vreodată acele nobile inimi de ambele sexe care au renunțat la orice bucurie pentru a se pune în slujba tuturor durerilor? Sufletele devotate rugăciunii și muncii, care s-au petrecut făcând doar binele? Cine a construit azile pentru orfani și bătrâni, ospicii pentru bolnavi, schituri pentru cei care se căiesc? Aceste instituții pe cât de modeste pe atât de glorioase sunt opere reale de care analele bisericilor sunt pline. Războaiele religioase și supliciile sectarilor aparțin politicii secolelor barbare. Sectarii de altfel erau ei înșiși niște criminali. Ai uitat rugul lui Michel Servet și masacrul preoților noștri reluat mereu în numele umanității și al rațiunii de către revoluționarii dușmani ai inchișiției și ai Sfântului

Bartolomeu? Oamenii sunt cruzi, dar asta se întâmplă când uită de religia care binecuvântează și iartă.

Știința:

— O, credință, iartă-mă că nu pot să cred, dar acum știu de ce crezi, îți respect speranțele și-ți împărtășesc dorințele, dar căutând găsesc și trebuie să mă îndoiesc ca să caut.

Rațiunea:

— Muncește deci și caută, o, știință, dar respectă oracolele credinței. Când îndoiala ta va lăsa o lacună în știința universală dă-i voie credinței s-o umple. Mergeți, distincte, una lângă alta, dar sprijiniți-vă și nu vă veți rătăci niciodată.

MISTERELE FILOSOFICE

CONSIDERAȚII PRELIMINARE

S-a spus că frumusețea este splendoarea adevărului.

Or, frumusețea morală este bunătatea. E frumos să fii bun.

Pentru a fi bun cu inteligență, trebuie să fi drept.

Pentru a fi drept, trebuie să acționezi cu judecată.

Pentru a acționa cu judecată trebuie să posezi știința realității.

Pentru a avea conștiința adevărului, trebuie să posezi noțiunea exactă a ființei.

Ființa, adevărul, rațiunea și dreptatea sunt obiective comune ale cercetării științei și ale aspirațiilor credinței. Concepția, fie reală, fie ipotetică a unei puteri supreme, transformă dreptatea în providență, noțiunea divină, din acest punct de vedere, devine accesibilă științei însăși.

Știința studiază manifestările parțiale, credința presupune sau, mai degrabă, o admite *a priori* în generalitatea ei.

Știința cercetează adevărul în toate lucrurile, credința raportează toate lucrurile la un adevăr universal și absolut.

Știința constată realitățile în detaliu, credința le explică printr-o realitate de ansamblu pe care știința n-o poate constata, dar pe care existența chiar a detaliilor o obligă s-o recunoască și s-o admită.

Știința supune rațiunile persoanelor și ale lucrurilor unei rațiuni matematice universale; credința cercetează sau, mai degrabă, presupune matematicile unei rațiuni inteligente și absolute.

Se vede aici tot ceea ce credința împrumută de la știință și tot ceea ce știința, la rândul ei, datorează credinței;

Fără credință, știința este constrânsă la o îndoială absolută și rămâne etern împotmolită în empirismul hazardat al unui scepticism rațional; fără știință, credința construiește ipoteze la întâmplare și emite prejudecăți oarbe asupra cauzelor efectelor pe care nu le știe.

Marele lanț care leagă știința de credință este analogia.

Știința este obligată să respecte o credință ale cărei ipoteze sunt analoage adevărilor demonstrate. Credința care atribuie totul lui Dumnezeu este obligată să admită știința ca pe o revelație naturală care, prin manifestarea parțială a legilor rațiunii eterne, dă scara proporțiilor tuturor aspirațiilor și elanurilor sufletești în domeniul necunoscutului.

Numai credința poate da o soluție misterelor științei, iar știința demonstrează rațiunea de a fi misterelor credinței.

În afara unirii și a sprijinului reciproc ale acestor două forțe vii ale inteligenței, pentru știință nu e decât scepticism și disperare, pentru credință, îndrăzneală și fanatism.

Dacă credința insultă știința, ea blasfemiează; dacă știința nu recunoaște credința, abdică.

Să le ascultăm acum vorbind împreună.

Ființa se află pretutindeni, spune știința, e multiplu și variabilă în forme, unică în esența și imuabilă în legile sale. Inteligența există în ființă. Inteligența animă și modifică materia;

Inteligența se află pretutindeni, susține credința. Nicăieri viața nu este o fatalitate pentru că e reglată. Regula este expresia unei înțelepciuni supreme. Absolutul în inteligență, regulatorul suprem al formelor, idealul viu al spiritelor este Dumnezeu.

În identitatea ei cu idealul, ființa este adevăr, spune știința.

— În identitatea sa cu idealul, adevărul este Dumnezeu, reia credința.

— În identitatea sa cu demonstrațiile mele, ființa este realitatea, și știința.

— În identitatea cu legitimizele mele aspirații, realitatea este dogma, spune credința.

În identitatea sa cu spiritul carității, rațiunea cea mai înaltă este supunerea, spune credința.

În identitatea sa cu motivul actelor raționale, ființa este dreptate, spune știința.

În identitatea sa cu principiile carității, dreptatea este providența, răspunde credința.

Acordul sublim al tuturor certitudinilor cu toate speranțele, absolutul în inteligență, absolutul în iubire. Duhul Sfânt, spiritul carității, trebuie totul să concilieze și să transforme în propria lui lumină. Nu este el oare spiritul inteligenței, spiritul științei, spiritul sfătuitor, spiritul puterii? Va veni, spune liturghia catolică, și atunci va fi ca o nouă creație, va schimba fața pământului.

„A-ți bate joc de filosofic înseamnă a filosofa”. spunea Pascal, făcând aluzie la acea filosofie sceptică și îndoielnică, refuzând să recunoască credința. Și dacă ar exista o credință care să încalce în picioare știința nu vom putea spune că a-ți bate joc de credință ar fi un act de

religie veritabilă pentru că religia care este numai caritate nu tolerează batjocura dar ar fi drept să fie, blamată această iubire pentru ignoranță și să se spună cu toată îndrăzneala: pentru că nu-ți cunoști sora, tu nu ești fiica lui Dumnezeu!!

Adevăr, realitate, rațiune, dreptate, providență, acestea sunt cele cinci raze ale stelei arzând în mijlocul căreia știința va scrie cuvântul Ființă și căruia credința îi va adăuga numele inefabil al lui Dumnezeu.

SOLUȚIA PROBLEMELOR FILOSOFICE PRIMA SERIE

Întrebare: Ce este adevărul?

Răspuns: Este ideea identică ființei.

Î: Ce este realitatea?

R: Este știința identică ființei.

Î: Ce este rațiunea?

R: Este verbul identic ființei.

Î: Ce este dreptatea?

R: Este motivul actelor identice ființei.

Î: Ce este absolutul?

R: Este ființa.

Î: Se poate concepe ceva deasupra ființei?

R: Nu, dar se poate concepe înăuntrul ei supraeminența și transcendența.

Î: Ce înseamnă toate acestea?

R: Rațiunea supremă a ființei, î: O cunoașteți, ați putca-o defini?

R: Credința o afirmă și o numește Dumnezeu, î: Există ceva deasupra adevărului?

R: Deasupra adevărului cunoscut există adevărul necunoscut, î: Cum putem rezonabil presupune acest adevăr?

R: Prin analogie și proporții, î: Cum pot fi definite?

R: Prin simbolurile credinței.

Î: Se poate spune despre realitate același lucru ca

despre adevăr?

R: Exact același lucru, î: Există ceva deasupra rațiunii?

R: Deasupra rațiunii finite există rațiunea infinită, î: Ce este rațiunea infinită?

R: Este rațiunea supremă a ființei pe care credința o numește Dumnezeu.

Î: Există ceva deasupra dreptății?

R: Da, urmând credința, există providența la Dumnezeu și sacrificiul la om.

Î: Ce este sacrificiul?

R: Este renunțarea de bunăvoie și spontană al celui drept, î: Este sacrificiul rezonabil?

R: Nu, este un fel de nebunie mai mare decât rațiunea, pentru că rațiunea este obligată să-l admire.

Î: Cum se numește omul care acționează urmând adevărul, realitatea, rațiunea și dreptatea?

R: Se numește omul moral.

Î: Și dacă sacrifică dreptății plăcerile lui?

R: Este un om de onoare.

!: Și, dacă imitând grandoarea și bunătatea Providenței, el își face mai mult decât datoria sacrificându-și dreptul spre binele altora?

R: Este un erou.

!: Care este principiul adevăratului eroism?

R: Este credința, î: Cine îl sprijină?

R: Speranța, î: Care este regula?

R: Caritatea, î: Ce este binele?

R: Ordinea, î: Ce este răul?

R: Dezordinea.

Î: Care este bucuria permisă?

R: Bucuria ordinii.

Î: Care este bucuria interzisă?

R: Bucuria dezordinii, î: Care sunt consecințele lor?

R: Viața și moartea în ordinea morală.

Î: Infernul cu toate ororile sale își are rațiunea lui de a fi în dogma religioasă?

R: Da, este consecința riguroasă a unui principiu, î: Care este acest principiu?

R: Libertatea, î: Ce este libertatea?

R: Dreptul de a-ți face datoria cu posibilitatea de a nu o face. Ce înseamnă a nu-ți face datoria?

R: înseamnă a-ți pierde dreptul. Or, dreptul fiind etern, a-l pierde ar fi o pierdere veșnică.

Î: Nu se poate repara o greșală?

R: Da, prin ispășire, î: Ce este ispășirea?

R: O supraîncărcare a muncii. Astfel, pentru că ieri am fost leneș, trebuie să îndeplinesc astăzi o sarcină dublă.

Î: Ce credeți despre cei care-și impun suferințe voluntare?

R: Dacă o fac pentru a-și înfrânge atracția brutală spre plăcere, ei sunt înțelepți; dacă o fac pentru a suferi în locul altora, sunt generoși, dacă o fac fără sfat și fără măsură, sunt imprudenți.

Î: Astfel, în fața adevăratei filosofii, religia este înțeleaptă în tot ceea ce poruncește?

R: Veți vedea.

Î: Dar, dacă, în sfârșit, suntem înșelați în speranțele noastre eterne? R: Credința nu admite această îndoială. Dar filosofia însăși ar trebui să răspundă că toate plăcerile pământului nu valorează cât o clipă de eroism și caritate; î: Ce este omul?

R: Omul este o ființă inteligentă și corporală făcută după imaginea lui Dumnezeu și a lumii, una în esență, triplă în substanță, nemuritoare și muritoare.

Î: Sunteți triplu în substanță. Ar avea omul două suflete și două trupuri?

R: Nu, dar conține în el un suflet spiritual, un trup material și un mediator plastic.

Î: Care este substanța acestui mediator?

R: Este lumina în parte volatilă, în parte fixă.

Î: Care este partea fluidică a luminii?

R: Fluidul magnetic.

Î: Și partea fixă?

R: Corpul fluidic sau aroamii.

Î: Existența acestui corp a fost demonstrată?

R: Da, prin experimentele cele mai curioase și mai concludente. Vom vorbi despre aceasta în cea de a treia parte a lucrării noastre.

Î: Aceste experiențe aparțin credinței?

R: Nu, ele aparțin științei.

Î: Dar, știința se ocupă de ele?

R: Se ocupă deja, pentru că eu am scris această carte și pentru că dumneavoastră o citiți.

Î: Dați-mi câteva lămuriri asupra acestui mediator plastic.

R: El este format din lumina astrală sau terestră și transmite corpului uman un dublu magnetism. Sufletul, acționând asupra acestei lumini prin actele lui de voință, o poate dizolva sau coagula, o poate proiecta sau atrage. Ea este oglinda imaginației și a viselor. Acționează asupra sistemului nervos, producând mișcarea corpului. Această lumină se poate dilata la infinit, comunicând imaginile la distanțe considerabile, magnetizând corpurile supuse acțiunii omului care, prin concentrarea ei, le atrage spre el. Ea poate lua toate formele evocate de gândire și, în coagulările pasagere a părții ei iradiante, devine vizibilă, oferind chiar un fel de rezistență la contact. Dar aceste manifestări și aceste funcții ale mediatorului plastic fiind anormale, instrumentul luminos de precizie nu le poate produce fără a fi falsificat, provocând obligatoriu fie halucinații, fie nebunie.

Î: Ce este magnetismul animal?

R: Este acțiunea unui mediator plastic asupra altuia

pentru a-l distruge sau a-l coagula. Sporind elasticitatea luminii vitale și forța ei de proiecție, ea poate fi trimisă cât de departe și adusă înapoi încărcată de imagini, dar operația trebuie favorizată de somnul subiectului care se produce coagulând și mai mult partea fixă a mediatorului plastic.

Î: Magnetismul este contrar moralei și religiei?

R: Nu, când nu se abuzează de el.

Î: Ce înseamnă a abuza?

R: Înseamnă a te servi de el într-un fel dezordonat, într-un scop dezordonat.

Î: Ce este un magnetism dezordonat?

R: Este o emisie fluidică negativă, făcută cu rea intenție, de exemplu, pentru a afla secretele altora sau pentru a-ți atinge scopuri nedrepte.

Î: Care este rezultatul atunci?

R: Falsifică la magnetizator și magnetizat instrumentul fluidic de precizie. Acestor cauze trebuie să le atribuim imoralitatea și nebunia unui mare număr de persoane care se ocupă de magnetism.

Î: Care sunt condițiile cerute pentru o magnetizare convenabilă?

R: Sănătatea spiritului și a trupului; intenția dreaptă și practica discretă.

Î: Ce avantaj se poate obține dintr-un magnetism bine dirijat?

R: Vindecarea bolilor nervoase, analiza presentimentelor, restabilirea armoniilor fluidice, descoperirea anumitor secrete ale naturii.

Î: Explicați-ne totul mai pe îndelete.

R: O vom face în partea a treia a cărții noastre care va trata în mod special misterele naturii.

PARTEA A TREIA

MISTERELE NATURII

MARELE AGENT MAGIC

Am vorbit despre o substanță răspândită în infinit.

Substanța una care este cerul și pământul, urmând gradele de polarizare, subtile sau fixe.

A zecea cheie a Taratului.

Această substanță este cea pe care Hermes o numea marea Telesima. Când iradiază, splendoarea ei se numește lumină.

Este substanța creată de Dumnezeu înainte de orice când a zis: să se facă lumină.

Este substanță și mișcare în același timp.

Fluid și vibrație perpetuă.

Forța care o pune în mișcare și care-i este inerentă se numește magnetism.

În infinit, această substanță unică este eterul sau lumina eterată.

În astrele pe care le magnetizează, ea devine lumină astrală.

În ființele organizate, lumină sau fluid magnetic.

În om, ea formează corpul astral sau mediatorul plastic.

Voința ființelor inteligente acționează direct asupra acestei lumini și, prin intermediul ei, asupra întregii naturi supuse modificărilor inteligenței.

Această lumină este oglinda tuturor gândurilor și a tuturor formelor; ea păstrează imaginea a tot ceea ce există, reflexele lumilor trecute și, prin analogie, schița lumilor viitoare. Ea este un instrument al taumaturgiei și al divinației, așa cum vom explica în partea a treia și ultima a acestei lucrări.

Cartea întâi

MISTERELE MAGNETICE

Capitolul întâi

CHEILE MESMERISMULUI

Mesmer a descoperit știința secretă a naturii, el n-a inventat-o.

Substanța primă, unică și elementară, a cărei existență el o susține în aforismele sale era cunoscută de Hermes și Pitagora.

Synesius care o cânta în imnele sale, îi descoperise revelația printre amintirile platoniciene ale școlii din Alexandria:

Μια παγα, μια ρίζα Τριφαης* ε\αμφε μορφα.

Τλεπi γαν σπαρείσα πνοια Χθονος* εζωωσε μοίρας.

Πολυδαιδα Χοισι μοραις**

„Dintr-o singură sursă, dintr-o singură rădăcină, lumina izvorăște și se desface în trei ramuri de splendoare: Un suflu circular în jurul pământului, dând viață, sub nenumărate forme, tuturor părților substanței animate”.

CImnele lui Synesius, Imnul II)

Mesmer a văzut în materia elementară o substanță indiferentă mișcării ca un repaus. Supusă mișcării, ea devine volatilă, intrată în repaus devine fixă, dar el n-a înțeles că mișcarea este inerentă substanței prime, că ea rezultă nu din indiferența ei, ci din aptitudinile ei de a combina mișcarea cu repausul, echilibrându-le; repausul

absolut nu se găsește nicăieri în materia universală vie; ceea ce este fix atrage volatilul pentru a-l fixa, în timp ce volatilul atacă ceea ce este fix pentru a-l face volatil. Pretinsul repaus al particulelor fixe în aparență nu este decât o luptă înverșunată și o tensiune sporită a forțelor fluidice care se imobilizează, neutralizându-se. Astfel, după Hermes, ceea ce este sus este și jos, aceeași forță care dilată vaporii, restrânge și întărește gheața, totul se supune legilor vieții inerente substanței prime; această substanță atrage și respinge, se coagulează și se risipește cu o constantă armonie; ea este dublă; e androgenă; se iubește pe sine și se fecundează; luptă, triumfă, distruge, reînnoiește, dar nu se abandonează niciodată inerției, căci inerția ar fi pentru ea moartea.

Aceasta este substanța prima pe care o desemnează povestirea hieratică a genezei când verbul Elohimilor crează lumina poruncindu-i să se facă.

Elohim spune: Să se facă lumină și lumină s-a făcut.

Această lumină, al cărui nume ebreu este... *aur*, este aurul fluidic și viu al filosofiei hermetice. Principiul ei pozitiv este sulful; principiul negativ este mercurul, iar principiile ei echilibrate formează ceea ce ei numesc sare.

Trebuie deci, în locul celui de al șaselea aforism al lui Mesmer conceput astfel.

„Materia este indiferentă dacă e în mișcare sau în repaus”, să stabilim următoarele:

Materia universală este legată de mișcare prin dublul ei magnetism și caută în mod fatal echilibrul.

Și să deducem:

Regularitatea și varietatea în mișcare rezultă din combinațiile diverse ale echilibrului.

Un punct echilibrat din toate părțile rămâne imobil tocmai pentru că este investit cu mișcare:

Fluidul este materia într-o largă mișcare, mereu agitată de variația echilibrelor.

Solidul este aceeași materie în mișcare sau în repaus aparent, pentru că e mai mult sau mai puțin solid echilibrată.

Nu există corp solid care să nu poată fi pulverizat pe loc, făcut praf și pulbere, invizibil, dacă echilibrul moleculelor dispare brusc.

Nu există corp fluidic care să nu devină pe loc mai dur decât diamantul, dacă i se pot echilibra imediat moleculele constitutive.

A dirija magnetii înseamnă a distruge sau a crea forme, înseamnă a produce în aparență sau a aneantiza corpurile, înseamnă a exercita atotputernicia asupra naturii.

Mediatorul plastic este un magnet care atrage sau respinge lumina astrală sub presiunea voinței. Este un corp luminos care reproduce cu cea mai mare ușurință formele corespunzând ideilor.

Este oglinda imaginației. Acest corp se hrănește cu lumina astrală, exact cum corpul organic se hrănește cu produsele pământului, în timpul somnului, absoarbe lumina astrală prin imersiune, în stare de veghe printr-un fel de respirație mai mult sau mai puțin lentă. Când se produc fenomenele de somnambulism natural, mediatorul plastic este supraîncărcat cu o hrană pe care o digeră prost. Voința, deși legată de torpoarea somnului, îl împinge instinctiv pe mediator spre organe pentru a le degaja, se produce o reacție, într-un fel mecanică, echilibrând prin mișcarea corpului lumina mediatorului. De aceea e periculos să-i trezești pe somnambuli brusc; pentru că mediatorul stopat se poate retrage subit spre rezervorul comun și abandonează în întregime organele care rămân separate de suflet, ceea ce poate prilejui moartea.

Starea de somnambulism, fie natural, fie artificial, este extrem de periculoasă, pentru că, reunind fenomenele din starea de veghe cu cele din starea de somn, constituie

un mare salt între cele două lumi. Sufletul agitând resorturile vieții particulare, scăldându-se în același timp în viața universală, e copleșit de o stare de bine inexprimabilă și ar părăsi cu plăcere încrengăturile nervoase care-l țin suspendat deasupra curentului. Situația e aceeași în orice fel de extaz. Dacă voința se implică într-un efort pătimăș sau i se abandonează în întregime, subiectul poate rămâne idiot, paralizat sau poate chiar să moară.

Halucinațiile și viziunile rezultă din rănilile făcute mediatorului plastic și din paralizările sale locale. Când încetează să mai iradieze și substituie imaginile condensate într-un anumit fel realităților luminii, când iradiază prea puternic și se condensează în afară, în jurul unui centru întâmplător și dereglat, ca sângele în excrescențele cărnii, atunci himerele minții noastre prind trup și par să prindă și suflet și ne apărem nouă înșine radioși sau diformi conform idealului dorințelor noastre sau al temerilor noastre;

Halucinațiile fiind vise în stare de trezie, ele presupun întotdeauna o stare analoagă somnambulismului. Dar în sens contrar, somnambulismul este un somn împrumutând stării de trezie fenomenele sale; halucinația este o veghe acordată cel puțin în parte beției astrale a somnului.

Corpurile noastre fluidice se atrag și se resping, urmând legile asemănătoare cu cele ale electricității. Ceea ce produce simpatiile și antipatiile instinctive. Ele se echilibrează unele pe altele, de aceea halucinațiile sunt contagioase; proiecțiile anormale schimbă curenții luminoși; perturbațiile unui bolnav influențează firile mai sensitive, se stabilește un cerc de iluzii în care o mare mulțime poate fi ușor antrenată. Așa se petrec întâmplările cu apariții ciudate și minunile populare. Așa se explică miracolele mediumurilor din America și vertij un le

învârtitorilor de mese care reproduc în zilele noastre extazele dervișilor de altă dată. Vrajitorii laponi cu tobele lor magice și jonglerii vraci ai sălbaticilor ajung la aceeași rezultate prin procedee asemănătoare. Zeii sau demonii lor nu au niciun amestec.

Nebunii și idioții sunt mai sensibili la magnetism decât persoanele cu mintea sănătoasă; motivul e ușor de înțeles: atât de puțin trebuie pentru a lua mințile unui om beat; te îmbolnăvești mult mai ușor când toate organele sunt dispuse dinainte să suporte impresiile și să-și manifeste dezordinile.

Maladiile fluidice își au crizele lor fatale. Orice tensiune anormală a aparatului nervos crează o tensiune contrară conform legilor necesare echilibrului. O iubire exagerată se transformă în ură, și o ură exaltată e foarte aproape de o mare iubire; reacția se produce brusc cu violența unui fulger. Ignoranța se întristează sau se indignează; știința se resemnează și tace.

Există două feluri de iubire, una a inimii și cealaltă a capului, iubirea inimii nu se exaltă niciodată, se reculege și sporește încet, cu toate încercările și sacrificiile; iubirea din cap este de natură pur nervoasă și pătimasă, nu trăiește decât din entuziasm, se împiedică de toate datoriile, tratează obiectul iubit ca pe un lucru cucerit, egoist, exigent, neliniștit, tiranic și târâie după sine fatal sinuciderea ca o dezlegare fatală sau adulterul drept remediu. Aceste fenomene sunt constante ca și natura, inexorabile ca fatalitatea.

O tânără artistă plină de promisiuni și de curaj avea un soț cinstit, un savant, un poet căruia ea nu-i putea reproșa decât că o iubea prea mult... L-a părăsit, l-a batjocorit și de atunci continuă să-l urască. Ea era o femeie cinstită, dar lumea nemiloasă o judeca și o condamna, deși nu era vinovată în clipa aceea. Greșeala ei, dacă ne este permis să-i reproșăm vreuna, era că-și iubise nebunește

soțul la început.

Dar, îmi veți spune, sufletul uman nu este liber?

— Nu, nu mai este liber de îndată ce se lasă în voia patimilor dezordonate. Numai înțelepciunea e liberă, pasiunile dezordonate țin de domeniul nebuniei și nebunia este o fatalitate;

Ceea ce am spus despre iubire se poate spune și despre religie care e cea mai puternică, dar și cea mai îmbătătoare dintre iubiri. Pasiunea religioasă își are și ea excesele și reacțiile și fatale. Poți trăi extaze și stigmatate ca Francesco d'Assisi și să cazi apoi în abisurile destrăbălării și ale impietății.

Magnetizarea se poate face în două feluri: întâi, acționând prin voință asupra mediatorului plastic al unei alte persoane a cărei voință și acte sunt, în consecință, subordonate acestei acțiuni.

În al doilea rând, acționând prin voința unei persoane, fie prin intimidare, fie prin convingere, pentru că voința impresionată să modifice după voia noastră mediatorul plastic și actele acestei persoane.

Se magnetizează prin iradiere, prin contact, prin privire, prin cuvânt.

Vibrațiile vocii modifică mișcarea luminii astrale, Fiind un vehicul puternic al magnetismului.

Suflul cald magnetizează pozitiv, suflul rece magnetizează negativ.

Un suflu cald și prelungit asupra coloanei, sub creierul mic, poate prilejui fenomene erotice.

Dacă se așază mâna dreaptă pe cap și mâna stângă sub piciorul unei persoane învelită în lână sau mătase, ea va simți cum o străbate o scânteiere magnetică și se poate prilejui o revoluție nervoasă a organismului cu rapiditatea unui fulger.

Pasele magnetice nu folosesc decât pentru a dirija voința magnetizatorului, confirmând-o prin acte. Ele nu

sunt decât semne, nimic altceva. Ele exprimă actul de voință, nu se operează cu ele.

Carbonul pulbere absoarbe și reține lumina astrală. Ceea ce explică oglinda magică a lui Dupotet.

Figuri trasate în cărbune apar luminoase unei persoane magnetizate și iau, urmând direcția dată de voința magnetizatorului, formele cele mai grațioase sau cele mai înfricoșătoare.

Lumina astrală sau mai degrabă vitală a mediatorului plastic absorbită de cărbune, devine negativă, iată de ce animalelor pe care electricitatea le înnebunește, cum sunt pisicile, de exemplu, le place să se joace pe cărbuni. Medicina va utiliza într-o zi această proprietate, iar persoanele nervoase își vor găsi o mare ușurare.

VIAȚA ȘI MOARTEA - VEGHEA ȘI SOMNUL

Somnul este o moarte incompletă; moartea este un somn perfect.

Natura ne supune somnului pentru a ne obișnui cu ideea morții și ne avertizează prin vise de persistența unei alte vieți.

Lumina astrală în care ne cufundă somnul este ca un ocean în care plutesc nenumărate imagini, fragmentele unor existențe naufragiate, miraje și reflecții ale celor actuale, presentimente ale celor viitoare.

Dispoziția noastră nervoasă atrage spre noi acele imagini care corespund agitației, oboselii noastre speciale, cum un magnet plimbat printre fragmente metalice ar atrage și ar alege pilitura de fier.

Visele ne indică boala sau starea de sănătate, calmul sau agitația mediatorului nostru plastic și, în consecință, a aparatului nostru nervos.

Ele ne formulează presentimentele prin analogia imaginilor.

Toate ideile noastre au un dublu semn pentru noi, cu privire la dubla noastră viață.

Exista un limbaj al somnului imposibil de înțeles în starea de veghe, ale cărui vorbe chiar nu pot fi deslușite.

Limbajul somnului este limbajul naturii, hiroglică în caracterele ei și ritmată în sunete.

Somnul poate fi vertiginos sau lucid.

Nebunia este o stare permanentă de somnambulism vertiginos.

O comoție violentă îi poate trezi pe nebuni tot așa cum îi poate și ucide.

Halucinațiile, când antrenează adeziunea inteligenței sunt accese trecătoare de nebunie.

Orice oboseală a spiritului provoacă somnul, dar, dacă oboseala este însoțită de agitație nervoasă, somnul poate fi incomplet și ia forma somnambulismului.

Poți adormi uneori în momentele de viață reală și atunci, în loc să gândești, visezi.

De unde ne vin aceste reminiscențe ale unor lucruri pe care nu le-am trăit niciodată? Ele sunt visele din starea de veghe.

Acest fenomen al somnului involuntar nesesizat, traversând brusc viața reală se produce frecvent la toți cei care-și suprasolicită sistemul nervos prin excese de muncă, de veghe, de băutură sau de orice altfel de tensiune.

Monomanii dorm când se dedau la acte dezonorante, nemaipăstrând nicio amintire la trezire.

Când Papa voi ne a fost arestat de jandarmi, el le-a spus foarte calm:

— M-ați luat drept altul.

Tot somnambulul vorbea.

Edgar Poe, nefericitul om de geniu care se îmbăta, a descris într-o manieră teribilă somnambulismul monomanilor. El ne prezintă când un asasin care aude și crede că toată lumea aude de dincolo de dalele mormântului bătând inima victimei sale, când un otrăvitor care, spunându-și tot timpul: sunt în siguranță, numai să

nu mă denunț singur, visează cu voce tare cum se denunță și chiar se denunță cu adevărat. Edgar Poe nu și-a inventat personajele, nici faptele lor, le-a visat în stare de veghe, de aceea le-a zugrăvit în culorile atât de vii ale unei înfricoșătoare realități.

Doctorul Brière de Boismont, în remarcabila sa lucrare *Hallucinations*, povestește întâmplarea unui englez, foarte rezonabil de altfel, care credea că se întâlnise cu un bărbat, că făcuse cunoștință și că ace sta-l dusesese să dejuneze într-o cârciumă, invitându-l apoi să viziteze împreună biserica Saint-Paul și încercând, în cele din urmă, să-l arunce din turnul în care urcaseră amândoi.

Din acel moment englezul fu obsedat de acest necunoscut pe care numai el îl vedea, pe care-l întâlnea când era singur după o cină bună.

Abisurile atrag; beția cheamă beția; nebunia produce invincibile atracții spre nebunie. Când un om sucombă somnului, el este oripilat de tot ceea ce l-ar putea trezi. La fel se întâmplă cu halucinații, cu somnambulii statici, cu maniacii, cu epilepticii și cu toți cei care se abandonează delirului unei pasiuni. Au auzit muzica fatală, au intrat în dansul macabru, s-au lăsat antrenați în vârtej. Le vorbiți și ei nu aud, îi avertizați și ei nu mai înțeleg, vocea ta îi importunează; lor le e somn: e somnul morții.

Moartea este un curent care te atrage, o prăpastie care absoarbe, dar, din străfundurile ei, cea mai mică mișcare te poate scoate la suprafață. Forța de respingere e la fel de mare ca forța de atracție. Adesea, în momentul expierii, omul se poate smulge violent, revenind la viață, tot așa cum prin aceeași lege a echilibrului se trece din somn în moarte, din plăcerea somnului.

Un vapor se leagă lângă malurile unui lac. Copilul intră, apa scânteiază de mii de reflexe în jurul lui și-l cheamă, lanțul care leagă vasul se întinde gata să se rupă; o pasăre minunată își ia zborul de pe mal și plutește

cântând pe apele luminoase; copilul vrea s-o urmeze, duce mâna la lanț și-i desface inelul.

Antichitatea a descoperit misterul morții atrăgătoare și l-a reprezentat foarte bine în fabula lui Hylas. Hylas ajunsese într-o insulă înflorită, obosit după o lungă călătorie pe mare. Se apropie de o fântână, doritor să scoată puțină apă; din fântână un miraj grațios îi surâse. O nimfă îi întindea brațele, ale lui se încordaseră, nu mai puteau scoate ciutura prea grea, răcoarea izvorului îl adormea, mirosurile malurilor îl îmbătau, iată-l aplecat deasupra apei ca o narcisă cu tija rănită de un copil în joacă; ciutura grea se duce la fund și Hylas o urmează; murind visează nimfe mângâietoare, nu mai aude vocea lui Hercule care-l cheamă la muncile vieții și care aleargă pe maluri strigând neîncetat: Hylas! Hylas!

O altă fabulă, nu mai puțin tulburătoare, izvorând din umbrele inițierii orfice, este fabula lui Euridice, rechemată la viață de miracolele armoniei și ale iubirii, Euridice, senzitiva sfâșiată în chiar ziua nunții ei, refugiindu-se în mormânt, înflorată încă de pudoare! Curând va auzi lira lui Orfeu și încet, încet se va ridica spre lumină; teribilele divinități ale lui Erebos nu îndrăznesc să-i închidă trecerea. Ea își urmează poetul sau mai degrabă poezra pe care o adoră... Dar nefericire, amantul schimbă curentul magnetic, aruncându-i o singură privire celei pe care trebuia numai s-o atragă! Iubire sacră, iubire virginală, iubire mai tare decât mormântul, necăutând decât devotamentul, respingând orice egoism al dorinței. Orfeu știe, dar uită doar pentru o clipă. Euridice în albele ei haine de mireasă e întinsă pe patul nupțial, Orfeu, îmbrăcat în marea ținută a hierofantului, în picioare, cu lira în mână, cu capul împodobit de laurii sacrii, cu ochii întorși spre Orient, cântă. Cântă luminoasele săgeți ale iubirii traversând vechiul haos, valurile blândeii lumini izvorând din țâțele negre ale zeiței mame de care stau

legați doi copii Bros și Anteros. Adonis readus la viață pentru a asculta plânsul lui Venus și înviorându-se ca o floare sub rouă scânteietoare a lacrimilor ei; Castor și Pol lux pe care moartea nu-i putuse despărți și care se iubeau veșnic, în infern și pe pământ... Apoi o strigă ușor pe Euridice, pe Euridice cea atât de iubită:

Ah! miserăm Eurydice anima fugiente vocabat.

Eurydicen! tot referebant flumine ripae.

În timp ce cântă, palida statuie în care-o transformase moartea, se colorează de primele semne ale vieții, buzele ei albe încep să se înroșească ca zorii dimineții... Orfeu vede, tremură, se bâlbâie, imnul e gata să moară pe buzele lui, dar ea pălește din nou; atunci marele hierofant cântă din lira lui cele mai sfâșietoare și mai sublime cântece, nu mai privește decât cerul, plânge, se roagă și Euridice deschide ochii... Dar el nu se uită la ea, cântă; nu speria fluturile lui Psyché care vrea să se așeze pe această floare!... Dar nesocotitul a văzut privirea celei reînviată, marele hierofant cedează beției amantului, lira îi cade din mâini, o privește pe Euridice, se aruncă spre ea... O prinde în brațe și o simte tot rece, ochii i se închiseseră, buzele îi sunt și mai palide și mai reci ca niciodată, senzitivă a tresărit, legătura delicatului suflet s-a rupt din nou și pentru totdeauna... Euridice a murit și imnurile lui Orfeu nu o vor mai reînvia niciodată... în *Dogme et Rituel de la haute magie*, am îndrăznit să susțin că reînvierea morților nu este un fenomen imposibil în ordinea naturii, chiar fără să contrazicem nici să negăm în niciun fel legea fatală a morții. O moarte care poate înceta nu este decât o letargie, un somn, dar prin letargie și somn începe moartea. Starea de liniște profundă care succede agitației vieții pune stăpânire pe sufletul destins și adormit și nu-l mai poate readuce decât excitându-i violent toate afectele, toate dorințele. Când Iisus, Mântuitorul lumii, era pe pământ, pământul era mai frumos și mai dorit decât

cerul, și totuși Iisus a trebuit să strige și s-o zgâlțâie pe fata lui Iair pentru a o trezi.

Cutremurat și plângând l-a rechemat el pe Lazăr din mormânt, atât de greu își poate întrerupe un suflet care doarme primul somn!

Totuși fața morții nu are aceeași seninătate pentru toate sufletele care o contemplă, când nu ți-ai împlinit scopul vieții, când ai luat cu tine în mormânt poftă deșănțată și un nepotolite, eternitatea apare sufletului ignorant sau vinovat atât de înfricoșător dureroasă că încearcă uneori să revină în viața cea de toate zilele. Câte suflete agitate de coșmarurile infernului s-au refugiat în trupurile înghețate acoperite deja de marmura mormântului. S-au găsit atâtea schelete întoarse, convulsionate, răsucite și s-a zis: Iată oameni îngropați de vii. Ne înșelăm, adesea, acestea nu erau decât epave ale morții, înviații din morminte care, înainte de a se abandona angoaselor, de pe pragul eternității, s-au întors de două ori.

Un magnetizator celebru, domnul baron Dupotet, ne învață în cartea sa despre magie că se poate ucide prin magnetism cum se poate ucide prin electricitate. Această revelație nu are nimic ciudat pentru cel care cunoaște bine analogiile naturii. Este sigur că, dilatând peste măsură sau coagulând brusc mediatorul plastic al unui subiect, îi poți rupe sufletul de trup. E de ajuns uneori să se provoace unei persoane o violentă mânie sau o groază prea mare pentru ca persoana să moară subit.

Uzajul obișnuit al magnetismului este de a pune subiectul cu totul la îndemâna magnetizatorului. Când comunicația este stabilită, când magnetizatorul poate provoca după bunul lui plac somnul, insensibilitatea, catalepsia etc... nu i-ar mai trebui decât un mic efort pentru a provoca moartea.

Ni s-a relatat, ca fiind reală, o poveste a cărei

autenticitate totuși n-o garantăm.

Dar o vom spune pentru că ar putea să fie reală.

Două persoane care se îndoiau și de religie și de magnetism în același timp, incredule, dar gata să accepte toate superstițiile și toate fanașismele, au hotărât să cumpere o biată fată pe care s-o supună experiențelor. Era o natură impresionabilă și nervoasă, obosită de excesele unei vieți dezordonate și dezgustată de existență. O adormiră, îi comandară să vadă; fata începu să plângă și să se zbată. I se vorbea despre Dumnezeu și ea tremura...

— Nu, mi-e frică, nu, nu vreau să-l văd.

— Privește-l, vreau eu.

Ea deschise atunci ochii; pupilele i se dilatară; era îngrozită.

— Ce vezi?

— N-aș putea spune... Oh! iertare! iertare, treziți-mă!

— Nu, privește și spune ce vezi.

— Văd un întuneric compact în care se învoi burează stele de toate culorile, în jurul unor ochi mari care se rostogolesc mereu. Din acești ochi țâșnesc raze care se-răsucesc, umplând spațiul... Oh! mă doare! Treziți-mă!

— Nu, privește!

— Ce vreți să mai privesc?

— Privește în paradis!

— Nu, nu pot urca până acolo; întunericul mă respinge și simt cum cad mereu.

— Ei bine! privește în infern!

Aici, somnambula se agită violent.

— Nu! nu! țipa ea, plângând în hohote, nu vreau, amețesc, cad! Ah! Țineți-mă!

— Nu, coboară!

— Unde vreți să cobor?

— În infern!

— Dar e oribil! Nu, nu vreau să merg acolo!

— Du-te!

- Iertare!
- Du-te! îți poruncesc.

Chipul somnambulei deveni înspăimântător, părul i se ridicase în vârful capului; ochii larg deschiși nu-și mai arătau decât albul pupilei, pieptul i se ridica zguduit de horcăituri.

- Du-te, îți poruncesc! repetă magnetizatorul.

— Sunt aici, spuse printre dinți nefericita, epuizată. Apoi nu mai răspunse; capul inert îi atârna pe un umăr; brațele i se bălăngăneau de-a lungul trupului. Se apropiară de ea; o atinseră; era prea târziu s-o mai trezească, înfăptuiseră crima; femeia era moartă și autorii acestei experiențe nelegiuite se salvară, scăpând de urmărire numai datorită incredulității populare cu privire la magnetism. Autoritatea constată decesul și moartea fu pusă pe seama unei rupturi de anevrism. Trupul nu avea nicio urmă de violență; o îngropară și totul fu uitat.

Iată o altă anecdotă povestită de companionii turului Franței.

Doi companioni locuiau la același hotel și împărțeau aceeași cameră. Unul dintre ei avea obiceiul să vorbească prin somn și să răspundă la întrebările pe care i le punea camaradul său, într-o noapte fu auzit scoțând niște țipete înăbușite, celălalt se trezi și-l întrebă ce i s-a întâmplat.

— Nu vezi, zise cel adormit, nu vezi piatra asta enormă... se deșii pește de munte... cade pe mine, mă va zdrobi.

- Ei bine! salvează-te!

— Nu pot, picioarele îmi sunt prinse în niște stânci care se strâng mereu în jurul meu... Ah! Ajutor! Uite... piatra cea mare, vine peste mine!

— Uite, îi zise râzând celălalt companion, și-i aruncă o pernă în cap să-l trezească.

Se auzi un țipăt teribil, brusc sugrumat în gât, o zbatere și nimic. Glumețul se ridică, își apucă tovarășul de

braț, îl strigă, se sperie și el la rândul lui, țipă, i se aduse o lumânare... nefericitul somnambul murise.

Capitolul III

MISTERELE HALUCINAȚIILOR ȘI INVOCAREA SPIRITELORE

O halucinație este o iluzie produsă de mișcarea neregulată a luminii astrale.

Așa cum am mai spus, un amestec al fenomenelor somnului cu cele ale stării de veghe.

Mediatorul plastic aspiră și respiră lumina astrală sau sufletul vital al pământului, tot așa cum trupul nostru aspiră și respiră atmosfera terestră. Or, tot așa cum în anumite locuri aerul este impur și irespirabil, la fel, în anumite circumstanțe, fenomenele pot face lumina astrală primejdioasă și neasimilabilă.

Acest aer e prea tare pentru anumite persoane, dar convine de minune altora, tot așa se întâmplă cu lumina magnetică.

Mediatorul plastic seamănă cu o statuie metalică mereu în fuziune; dacă mulajul este defectuos, ea va fi diformă; dacă mulajul se sparge, ea se va risipi.

Mulajul mediatorului plastic este forța vitală echilibrată și polarizată. Corpul nostru, prin intermediul sistemului nervos, atrage și reține forma fugitivă a luminii specifice; dar oboseala locală sau surescitarea parțială a aparatului poate prilejui diformități fluidice.

Aceste diformități falsifică parțial oglinda imaginației, dând naștere halucinațiilor obișnuite vizionarilor statici.

Mediatorul plastic alcătuit după chipul și asemănarea noastră, figurând luminos toate organele noastre, are vedere, pipăit, auz, miros și gust care-i sunt proprii; poate, dacă este surescitat să le comunice prin vibrații aparatului nervos, în așa fel încât halucinația este completă. Imaginația pare atunci să înfrângă natura provocând

fenomene cu adevărat ciudate. Corpul material inundat de fluid pare să participe la calitățile fluidice și, scăpând legilor gravitației, devine momentan invulnerabil și chiar invizibil, într-un cerc de halucinați prin contagiune.

Se știe că apucații de la Saint-Médard puteau fi smuciți, loviți, sfărâmați, crucificați, nu simțeau nicio durere, pluteau prin aer, mergeau cu capul în jos, mâncau ace răsucite și le digerau.

Credem că ar trebui să repetăm aici ceea ce am scris în ziarul *Estafette*, despre minunile mediumului american Home și despre alte fenomene de același ordin.

N-am fost niciodată martori ai miracolelor domnului Home, dar informațiile ne vin din cele mai bune surse. Le deținem chiar din casa în care mediumul american a fost primit cu bunăvoință când era nefericit și cu indulgență când a început să-și trateze boala drept o fericire și un noroc, în casa unei doamne de origine poloneză, dar de trei ori franceză prin noblețea inimii, prin farmecele de nespus ale spiritului și prin celebritatea europeană a numelui ei.

Publicarea acestor informații în *Estafette* ne-a atras atunci, fără să știm exact de ce, ocările unui domn de Pêne, cunoscut de atunci pentru nefericitul lui duel. Ne-am gândit la fabula lui La Fontaine despre nebunul care aruncă cu pietre într-un înțelept. Domnul de Pêne ne-a tratat de popă răspopit, de prost catolic. Ne-am arătat măcar buni creștini, plângându-l și iertându-l; și, cum e imposibil să fiu răspopit fără să fi fost preot vreodată, am dat uitării o jignire care nu are de-a face în niciun fel cu noi.

FANTOMELE LA PARIS

Săptămâna trecută, domnul Home a vrut să părăsească încă o dată Parisul, Parisul în care îngerii și demonii, dacă apar sub o formă sau alta, nu trec prea mult timp drept niște ființe miraculoase; și, neavând altceva mai

bun de făcut, se întorc repede în infern sau în cer pentru a scăpa de uitarea și părăsirea oamenilor. Domnul Home, cu un aer trist și deziluzionat, își luă deci bun rămas de la nobila doamnă a cărei binevoitoare primire fusese una din primele lui bucurii la sosirea în Franța. Doamna de B... se purtase frumos cu el în ziua aceea și dorise să-l oprească la cină; misteriosul personaj era gata să accepte când cineva veni să-i anunțe că era așteptat un kabalist cunoscut în lumea științelor oculte prin publicarea unei cărți *Dogme et rituel de la haute magie*. Domnul Home se schimbă imediat la față și, bâlbâindu-se, vădit emoționat, anunță că nu mai putea rămâne din pricină că vecinătatea acestui profesor de magie îi provoca o invincibilă teroare. Tot ceea ce i s-a spus pentru a fi calmat n-a ajutat la nimic. Eu nu-l judec pe acest om, zicea el, nu afirm că ar fi rău sau bun, nu știu nimic despre el, dar aerul din jurul lui îmi face rău, lângă el mă simt fără forță, parc-aș fi mort. Dând această explicație, domnul Home se grăbi să-și ia rămas bun și să plece.

Această teroare a vrăjitorilor în prezența unor veritabili inițiați ai științei nu este un fapt nou în analele ocultismului. Putem citi în Philostrat istoria unui strigoi care tremura auzind de venirea lui Apollonius din Tyana. Admirabilul nostru povestitor, Alexandre Dumas, a dramatizat această anecdotă magică în rezumatul tuturor legendelor care i-au servit de prolog la marea lui epopee romanescă *Jidovul răătăcitor*. Scena se petrece în Corint și e vorba de o nuntă antică în care copii frumoși, încoronați cu flori, poartă torțele nuptiale, cântând epitalamuri grațioase înflorite de voluptuoase imagini, ca poeziile lui Catul. Mireasa e frumoasă, în castele ei văluri, ca Polimnya antică; e îndrăgostită și încântător de provocatoare în pudoarea ei, ca Venus a lui Corregio sau o grație a lui Canova. Mirele ei este Clinias, un discipol al celebrului Apollonius din Tyana. Maestrul a promis că va participa la

nunta discipolului său, dărei nu vine și mireasa se simte mai ușurată pentru că se teme de Apollonius. Dar ziua nu s-a terminat. Ora patului nupțial a sosit și brusc mireasa începe să tremure, pălește, privește insistent ușa, întinde mâna cu o expresie de groază, rostind cu o voce strangulată: „Iată-l! El este!” Era Apollonius, într-adevăr. Iată magul, iată maestrul, ora încântărilor a trecut, vrăjile cad în fața adevăratei științe. E căutată frumoasa mireasă, alba Meroe, și nu dau decât de o femeie bătrână, vrăjitoarea Canidia, mâncătoarea de copii. Clinias dezamăgit, îi mulțumește stăpânului că l-a salvat.

Vulgul s-a înșelat întotdeauna în privința magiei, confundând pe adepții ei cu vrăjitorii. Adevărata magie, adică știința tradițională a magilor, este dușmana de moarte a farmecelor; ea împiedică sau chiar distruge falsele miracole, ostile luminii, fascinând un mic număr de martori pregătiți dinainte sau creduli. Dezordinea aparentă în legile naturii este o iluzie; nu este deci o minune. Minunea adevărată, adevăratul miracol, sărind în ochi tuturor, este armonia mereu constantă a efectelor și a cauzelor: splendorile ordinii eterne!

Nu putem spune dacă Cagliostro a făcut miracole în fața lui Swedenborg, dar s-ar fi temut sigur de prezența lui Paracelsus și a lui Henri Khunrath, dacă acești mari oameni ar fi fost contemporani cu el.

Departe de noi gândul de a-l denunța pe domnul Home ca pe un vrăjitor de speță joasă, ca pe un șarlatan adică. Celebrul medium american este dulce și naiv ca un copil. O biată ființă foarte senzitivă, necomplicată și fără apărare, jucăria unei forțe teribile pe care nu o cunoaște și primul înșelat dintre toți este cu siguranță el.

Studiul ciudatelor forme care se produc în jurul acestui om este de o foarte mare importanță. Este locul aici să revenim serios asupra negărilor prea superficiale ale secolului al XVIII-lea, să deschidem în fața științei și a

rațiunii orizonturi mai puțin înguste decât cele ale unei critici burgheze care neagă tot ceea ce ea ce nu poate încă explica. Faptele sunt inexorabile și adevărata bună credință nu trebuie să se teamă niciodată să le examineze.

Explicația acestor fapte pe care toate tradițiile se încapătănează să le afirme și care se produc în fața noastră cu o jenantă publicitate, explicația la fel de veche, de altfel, ca și faptele, riguroasă ca matematica, dar scoasă la lumină pentru prima oară din întunericul în care o ascundeau hierofanții tuturor vârstelor, va fi un mare eveniment științific dacă va putea obține destulă lumină și publicitate. Acest eveniment îl pregătim poate noi, căci nu ne este permisă îndrăzneată speranță de a o desăvârși.

Iată mai întâi faptele în toată ciudățenia lor.

Le-am constatat și le-am restabilit cu o riguroasă exactitate, abținându-ne mai întâi de la orice explicație sau comentariu.

Domnul Home este supus extazelor care-l pun, după părerea lui, în raport direct cu sufletul mamei sale și, prin intermediul ei cu întreaga lume a spiritelor. El descrie, asemenea somnambulilor lui Calhagruf, persoane pe care nu Le-a văzut niciodată, dar care recunosc pe cei care le invocă; vă va spune chiar numele lor și va răspunde din partea lor la întrebări pe care nu le înțeleg decât sufletele invocate și dumneata însuși.

Mobilele se ridică și se deplasează fără ca nimeni să se atingă de ele.

Creioanele scriu singure. Scriitura lor este cea a domnului Home și face aceleași greșeli ca și el.

Persoanele prezente se simt atinse și prinse de mâini invizibile. Aceste contacte, care par să caute mai ales femei, sunt lipsite de seriozitate și uneori chiar inconvenabile în aplicațiile lor. Cred că ne-am făcut înțeleși.

Mâini vizibile și ușor de atins par să iasă din mese,

dar mesele sunt obligatoriu acoperite, îi trebuie agentului invizibil anumite pregătiri, cum le trebuiau celor mai abili succesori ai lui Robin Boudin.

Aceste mâini apar mai ales în întuneric; sunt calde și fosforescente sau reci și negre. Scriu neghiobii sau ating pianul; și dacă se ating de pian, trebuie după aceea chemat acordorul, atingerea lor fiind întotdeauna fatală pentru armonia instrumentului.

Un personaj dintre cele mai recomandabile din Anglia, sir Edward Bulwer Lytton, a văzut și a atins aceste mâini: am văzut atestarea scrisă și semnată de mâna lui. Declara chiar că le-a apucat și le-a tras spre el cu toată forța ca să scoată din ascunzătoare brațele de care, natural, ele ar fi trebuit să se lege. Dar acel lucru invizibil a fost mai puternic decât romancierul englez și mâinile i-au scăpat.

Un mare senior rus, protectorul domnului Home, ale cărui caracter și bună credință nu pot fi puse în niciun fel la îndoială, contele A. B... a văzut și el și a strâns puternic mâinile umane, calde și vii; și totuși, nu le-a simțit oasele. Strânse cu atâta forță, mâinile nu s-au zbătut să scape, dar s-au micșorat, s-au topit, în cele din urmă contele nu mai ținea nimic în mână.

Alte persoane care au văzut și au atins aceste mâini ne spun că degetele sunt umflate și țepene și le compară cu niște mănuși de cauciuc umflate cu aer fosforescent și cald. Uneori, în locul mâinilor, apar picioare, dar niciodată goale. Spiritului îi lipsesc pantofii, probabil, dar respectă delicatețea doamnelor și nu-și arată piciorul decât de după o perdea sau învelit într-o pânză.

Apariția acestor mâini sau picioare îl înfricoșează rău pe domnul Home, încearcă să se apropie de câteva persoane sănătoase se agață de parcă ar fi gata să se înece. Persoana astfel apucată se simte ciudat de epuizată și lipsită de forță.

Un gentilom polonez, care a asistat la unele din ședințele domnului Home, lăsase jos între picioare un creion pe o hârtie și ceru un semn al prezenței spiritului. Câteva clipe nimic nu mișcă, dar, brusc, creionul fu aruncat la celălalt capăt al odăii. Gentilomul se aplecă, lua hârtia și văzu trei semne cabalistice din care nimeni nu înțelegea nimic. Numai domnul Home, văzându-le, se simți ciudat de contrariat și parcă speriat, dar refuză să explice natura și semnificația acestor caractere. Le păstrară deci și le duseră profesorului de înaltă magie de care se temea atât mediumul nostru. Le-am văzut și iată minuțioasa lor descriere.

Fuseseră scrise apăsător, creionul aproape că rupsesese hârtia.

Erau aruncate la întâmplare, fără nicio aliniere.

Primul era semnul pe care de obicei inițiații egipteni îl plasau în mâna lui Tiphon. Un tău cu dublă trăsură verticală deschisă în formă de compas, o cruce încârligată având în partea de sus un inel, deasupra inelului o dublă linie orizontală, sub care se afla o dublă trăsătură oblică în formă de V răsturnat.

Al doilea caracter reprezenta o cruce de mare hierofant cu trei trese ierarhice. Simbolul care urcă până în cea mai îndepărtată antichitate este și astăzi atributul suveranilor noștri pontifi, încheind extremitatea superioară a cârjei pastorale, dar semnul trasat de creion avea ceva deosebit: ramura superioară, capul crucii, era dublă și alcătuia tot teribilul V tiphonian, semnul antagonismului, al despărțirii, simbolul urii și al luptei eterne.

Al treilea caracter era cel pe care frații masoni îl numesc crucea filosofică, o cruce cu patru ramuri egale, cu un punct în fiecare unghi... Dar, în locul celor patru puncte, nu erau decât două, plasate în cele două unghiuri din dreapta, tot un semn de luptă, de despărțire, de negație.

Profesorul, pe care ne permitem să-l distingem de povestitor și să-l numim la persoana a treia, pentru a nu-i obosi pe cititori, având aerul că le vorbim despre noi, profesorul deci, maestrul Éliphas Lévi, a dat persoanelor reunite în salonul doamnei de B... explicația științifică a celor trei semne și iată ce a spus:

Aceste trei semne aparțin seriei de hieroglife sacre și, la început, erau cunoscute numai de inițiații de rang înalt: primul este semnătura lui Typhon. El exprima blestemul acestui spirit al răului, stabilind dualismul principiului creator. Crucea hanseată a lui Osiris este un lingam răsturnat și reprezintă forța paternă și activă a lui Dumnezeu (linia verticală ieșind din cerc), fecundând natura pasivă (linia orizontală). A dubla linia verticală înseamnă a afirma că natura are doi tați; înseamnă a pune adulterul în locul maternității divine, înseamnă a afirma, în locul primului principiu inteligent, fatalitatea oarbă, având drept rezultat conflictul etern al aparențelor în neant; este deci cel mai vechi, cel mai autentic și cel mai teribil dintre toate stigmatele infernului. El înseamnă dumnezeu ateu și este pecetea lui Satan”.

Această primă semnătură este hieratică și se raportează la caracterele oculte ale lumii divine.

A doua aparține hieroglifelor filosofice și reprezintă măsura ascensională a ideii și extensia progresivă a formei.

Este un triplu *tău* răsturnat, gândirea umană afirmând rând pe rând absolutul celor trei lumi, absolut care se încheie aici printr-o furcă, adică prin semnul îndoielii și al antagonismului, în așa fel încât, dacă primul semn vrea să spună: nu este Dumnezeu, acest al doilea semn are o semnificație riguroasă: adevărul ierarhic nu există.

A treia sau crucea filosofică, a fost în toate inițierile simbolul naturii cu cele patru forme elementare, cele patru

puncte reprezentând cele patru litere indicibile și incomunicabile ale tetragramei oculte, formula eternă a marelui arcan.

Cele două puncte din dreapta reprezintă forța, cele din stânga desemnează iubirea, iar cele patru litere trebuie să fie citite de la dreapta la stânga, plecând din dreapta sus și coborând prin stânga jos și tot așa cu celelalte, trasând crucea Sfântului Andrei.

Suprimarea celor două puncte din stânga exprimă negarea crucii, negarea milosteniei și a iubirii.

Afirmarea domniei absolute a forței și a antagonismului etern, de sus în jos și de jos în sus.

Glorificarea tiraniei și a revoltei.

Semnul ieroglific al unui viciu mizerabil care pe nedrept a fost reproșat Templierilor, semnul dezordinii și al disperării eterne.

Acestea sunt deci primele revelații ale științei ascunse a magilor despre fenomenele manifestărilor extra-naturale. Acum, să ne fie îngăduit să apropiem aceste semne de alte apariții contemporane de scrieri fenomenale, căci este un veritabil proces pe care știința trebuie să-l instruiască înainte de a-l aduce în fața tribunalului rațiunii publice. Nu trebuie deci să disprețuim nicio cercetare, nicio idee.

În împrejurimile Caenului, la Tilly-sur-Seulles, acum câțiva ani, sub influența unui medium sau a unui extatic pe nume Eugène Vintras, s-au manifestat o serie de fapte inexplicabile.

Câteva împrejurări ridicole și un proces de exerocherie l-au făcut uitat și disprețuit pe acest taumaturg, atacat de altfel violent în pamflete ale căror autori erau de fapt foști admiratori ai doctrinei sale, pentru că mediumul Vintras era preocupat să dogmatizeze. Un lucru totuși este remarcabil în invectivele ale cărei ținte este: adversarii lui, străduindu-se să-l critice,

recunosc adevărul miracolelor sale și se mulțumesc să le atribuie demonilor.

Care sunt deci miracolele atât de autentice ale lui Vintras? Suntem mai bine informați asupra acestui subiect decât oricine, vom vedea curând de ce. Procese verbale semnate de martori onorabili, de artiști, de doctori, de preoți, de altfel, ireproșabili, ne-au fost comunicate; am chestionat martori oculari și, mai mult chiar, am văzut cu propriii noștri ochi. Lucrurile merită să fie povestite în detaliu.

Există la Paris un scriitor cel puțin excentric pe nume Madrolle. Este un bătrân ale cărui familie și relații sunt onorabile. A scris mai întâi într-un sens catolic exaltat, a primit încurajările cele mai măgulitoare ale autorității eclesrastice și chiar câteva ecouri de la Sfântul Scaun. După ce l-a văzut pe Vintras, convins de prestigiul miracolelor sale, a devenit un sectar foarte decis și un dușman ireconciliabil al ierarhiei și al clerului.

În vremea în care Éliphas Lévi tipărea *Dogme et Rituel de la haute magie*, primi o broșură de la Madrolle care-l uimi. Autorul susținea sus și tare cele mai ciudate paradoxuri în stilul dezordonat al extaticilor. Viața pentru el era suficientă pentru ispășirea celor mai mari crime, ea fiind în sine consecința unei pedepse cu moartea. Oamenii cei mai răi, fiind cei mai nefericiți dintre toți, i se păreau că oferă lui Dumnezeu sublima ispășire. Se ridica împotriva oricărei condamnări și a oricăror represalii. „O religie care condamnă, exclamă el, este o religie condamnată”! Predica, apoi, libertatea absolută sub pretextul neavenit și mai reprobabil în aparență, valorează mai mult decât cea mai desăvârșită rugăciune. Marchizul de Sade devenit predicator! Îl nega pe diavol cu o înverșunare plină de elocvență.

„Cum ai putea să concepi un diavol pe care Dumnezeu să-l tolereze, să-l autorizeze! Și mai mult,

puteai concepe un Dumnezeu care l-a creat pe diavol ca să-i asuprească creaturile, și așa foarte slabe, mereu gata să se lase înșelate! Un Dumnezeu al diavolului, în sfârșit, secondat, respectat și concurat în răzburările sale de un diavol al lui Dumnezeu!". Restul broșurii era de același calibru. Profesorul de magie se îngrozi și se strădui să afle adresa domnului Madrolle. Ajunse la acest ciudat pamfletar cu destulă greutate și iată cum se desfășură conversația lor:

„Éliphas Lévi: - Domnule, am primit de la dumneata o broșură, îți mulțumesc pentru dar și-ți mărturisesc în același timp uimirea și mâhnirea mea.

Domnul Madrolle.

— Mâhnirea dumitale, domnule! Vrei să te explici, nu înțeleg nimic.

— Regret din tot sufletul, domnule, să te văd comițând greșeli pe care le-am comis și eu odinioară. Dar aveam cel puțin pe atunci scuza lipsei de experiență și a tinereții. Broșura dumitale este lipsită de semnificație pentru că n-are măsură. Intenția dumitale era fără îndoială să protestezi împotriva ororilor în credință, împotriva abuzurilor în morală; și ataci chiar credința și morala. Exaltarea care se revarsă din cărțulia dumitale îți va aduce mari neajunsuri și chiar cei mai buni prieteni se vor îndoi de sănătatea minții dumitale...

— Ei, firește! mi s-a mai spus că sunt nebun. Dar nebunia crucii de care suferă credincioșii nu e de ieri, de azi. Sunt exaltat, domnule, pentru că și dumneata ai fi în locul meu, pentru că este imposibil să rămâi rece în fața minunilor...

— Ah! Ah! vorbești de minuni, un lucru care mă interesează. Spune-mi, așa, între noi, cu toată buna credință, despre ce fel de minuni este vorba?

— Ei, de care, dacă nu de cele ale profetului El le, întors pe pământ sub numele de Pierre Michel.

— Înțeleg, vrei să spui Eugène Vintras. Am auzit vorbindu-se despre operele sale. Dar oare face cu adevărat minuni?

Aici domnul Madrolle tresări pe scaunul lui, ridică ochii și mâinile la cer, surâzând, în cele din urmă, cu o condescendență care semăna unei mile profunde.

— Dacă face minuni? Mari!... Uimitoare!... Incontestabile!... Cele mai mari minuni care s-au făcut pe pământ după Iisus Hristos... Mii de ostii apar pe altarele goale, vinul urca în burdufuri, și nu e o iluzie, e vin adevărat, de cel mai bun... muzici celeste se aud, parfum un clin alte lumi înmiresmează aerul... și, în sfârșit, sânge... adevărat sânge uman (medicii l-au examinat!), îți spun, sânge adevărat, picură și adeseori curge șiroaie din ostii, desenând caractere misterioase! Spun ceea ce am văzut, am auzit, am atins, am gustat! și vreți să rămân nepăsător în fața unei autorități eclesiastice care neagă totul fără să examineze nimic!...

— Permite-mi, domnule, în materie de religie autoritatea este întotdeauna îndreptățită, în religie binele este ierarhia, răul este anarhia; la ce s-ar reduce, într-adevăr, autoritatea sacerdoțiului dacă susții, în principiu, că ar trebui să ne încredem simțurilor și nu deciziilor Bisericii? Biserica nu este mai vizibilă decât toate miracolele dumneavoastră? Cei care văd miracolele și nu văd Biserica sunt mult mai de plâns decât orbii, căci nu le mai rămâne nici măcar puterea de a se lăsa conduși...

— Domnule, știu și eu aceste lucruri. Dar Dumnezeu nu poate fi în dezacord cu el însuși. Nu poate permite ca buna credință să fie înșelată. Biserica însăși nu poate decide că sunt orb când am ochi... Iată ce spune Ian Huss, scrisoarea patruzeci și trei, spre sfârșit:

„Un doctor mi-a spus: în orice împrejurare, mă voi supune conciliului pentru că atunci totul va fi bun și legitim pentru mine. Și adăugă: dacă spune conciliul că nu

am decât un ochi, cu toate că am doi, și atunci îl voi crede.

— Dacă lumea întreagă, i-am răspuns eu, ar afirma un asemenea lucru, atât timp cât voi avea mintea întreagă, n-aș putea să fiu de acord cu aceasta, fără să-mi rănesc conștiința” Vă voi spune și eu ca Ian Huss: înainte de a exista o Biserică și un conciliu, exista adevărul și rațiunea.

— Vreau să te opresc, domnule. Erai catolic și nu mai ești; conștiințele sunt libere. Vreau numai să-ți arăt că instituția infailibilității ierarhice în materie de dogmă este într-un alt mod rezonabilă și mult mai incontestabil adevărată decât toate miracolele lumii. De altfel, nu trebuie să facem orice pentru a păstra pacea? Nu crezi că Ian Huss ar fi fost un om și mai mare dacă și-ar fi sacrificat un ochi spre profitul concordiei universale decât să însângereze Europa! Oh! Domnule, să decidă Biserica când vrea că sunt chior; nu i-aș cere decât o favoare, să-mi spună de care ochi, pentru a-l închide și a privi cu celălalt, cu o dreaptă credință ireproșabilă!

— Mărturisesc că nu sunt drept credincios în felul dumitale.

— Mi-am dat seama! Dar să revenim la minuni! Le-ai văzut deci, le-ai atins, le-ai simțit, le-ai gustat; dar să vedem, trecând peste exaltare, vreau să-mi povestești un miracol, amănunțit, precis, și care să fie evident un miracol. Sunt indiscret dacă-ți cer aceasta?

— Absolut deloc, dar, pe care să-l aleg dintre atâtea? Uite, adăugă domnul Madrolle, după o clipă de reflecție, cu un ușor tremur de emoție în voce, profetul e la Londra și noi suntem aici. Ei bine! dacă i-ai cere în gând profetului să-ți trimită imediat comuniunea și dacă într-un loc desemnat de dumneata, într-o pânză, într-o carte, ai găsi la întoarcere ostia, ce ai spune?

— Aș declara faptul inexplicabil prin metodele obișnuite ale criticii.

— Ei bine! Uite un lucru care mi s-a întâmplat

adesea, zise domnul demn! Da, domnule, găsesc ostia când o cer; reală, palpabilă, ornată de mici inimioare miraculoase, parcă pictate de Rafael.

Éliphas Lévi, nesimțindu-se în largul lui să discute despre lucruri în care se amestecă un fel de profanare a celor sfinte, își luă rămas bun de la fostul scriitor catolic și plecă meditând la ciudata influență a lui Vintras care tulburase vechea credință și mintea acestui savant.

La numai câteva zile după aceea, kabalistul Éliphas Lévi fu trezit în zorii zilei de un vizitator necunoscut.

Era un om cu părul alb, îmbrăcat în negru, cu expresia unui preot foarte devotat, într-un cuvânt, părând un om foarte respectabil.

Preotul îmi întinse o scrisoare de recomandatie concepută astfel:

Scumpe maestre.

Vă trimit un bătrân savant care ar vrea să sporovăiască în compania dumneavoastră despre ebraica vrăjitoriilor. Primiți-l cum l-am primit și eu, și debarasați-vă de el cum puteți.

Al dumneavoastră, întru sfânta Kabala;

Ad. Dezbarrolles.

— Părinte, i se adresa surâzând Éliphas Lévi după ce citi, sunt la dispoziția domniei tale, nu pot refuza nimic prietenului care mi-a scris, l-ai văzut deci pe excelentul meu discipol, Dezbarrolles?

— Da, domnule, am găsit în el un om amabil și foarte învățat. Pe dumneata și pe el vă găsesc demni de adevărul care s-a manifestat prin uluitoarele miracole și revelații pozitive ale arhanghelului Mihail.

— Domnule, ne faceți o mare onoare. Domnul Dezbarrolles te-a uimit deci prin știința lui?

— Oh, firește, stăpânește foarte bine secretele chiromanției, numai aruncând o privire în palma mea, mi-a citit toată povestea vieții mele.

— E, într-adevăr, în stare. Dar a intrat în amănunte?

— Destul, domnule, pentru a mă convinge de extraordinarele lui cunoștințe.

— Ți-a spus că ești fostul preot de la Mont-Louis, din dioceza de la Tours? Că ești discipolul cel mai zelos al extaticului Eugène Vintras? Și că te numești Charvoz?

Se produse o veritabilă lovitură de teatru: bătrânul preot, la fiecare dintre aceste propoziții, tresărea pe scaun. Auzindu-și numele păli și se ridică sărind ca ars.

— Ești deci cu adevărat un magician? exclamă el. Charvoz e numele meu, dar nu-l port, acum, mă numesc La-Paraz...

— Știu. La-Paraz e numele mamei dumitale. Ai părăsit, domnule, o poziție de invidiat: aceea a unui preot de canton și un fermecător prezbiteriu pentru a împărtăși existența agitată a unui sectar...

— Spune a unui mare profet!

— Domnule, eu nu mă îndoiesc de perfecta dumitale bună credință, dar permite-mi să examinez puțin misiunea și caracterul profetului dumitale.

— Da, domnule, examenul la lumina zilei, la lumina științei, iată ce am cerut noi. Vino la Londra, domnule, și veți vedea! Miracolele se săvârșesc fără întrerupere.

— Ai fi bun, mai întâi, să-mi dai câteva detalii exacte și conștiincioase despre aceste miracole?

— Da, câte vrei!

Pe loc, bătrânul preot începu să povestească lucruri pe care toată lumea le-ar fi găsit imposibile, dar pe care profesorul de magie le asculta fără să clintească.

Astfel, de exemplu:

Într-o zi, într-un acces de entuziasm, predica în fața altarului său heterodox; douăzeci și cinci de persoane asistau la predică. Un burduf gol se afla pe altar, burduf bine cunoscut de preotul Charvoz; îl adusese chiar el de la biserica din Mont-Louis și știa perfect că acest vas sfânt nu

avea nici labirinturi misterioase, nici fund dublu.

Pentru a vă dovedi că însuși Dumnezeu mă inspiră, le-a spus Vintras, el m-a anunțat că burduful se va umple cu sângele lui sub aparența vinului, și veți putea gusta din viile viitorului, din vinul pe care trebuie să-l bem alături de Mântuitor în împărăția tatălui său...

— Cuprins de uimire și de teamă, continuă părintele Charvoz, am urcat în altar, am luat burduful, m-am uitat în fundul lui: era absolut gol. L-am răsturnat sub ochii tuturor, apoi m-am întors la locul meu, ținând burduful în mâini... Brusc se auzi un zgomot ușor, ca o picătură de apă căzând din plafon în burduf și un strop de vin apăru pe fundul vasului.

Toți ochii se întoarseră spre mine, se uitară în plafon, biata noastră capelă aflându-se într-o încăpere foarte simplă; nu văzură în plafon nicio gaură, nicio crăpătură, nu văzură nimic picurând de acolo și totuși zgomotul picăturilor se întetea... și burduful se umplea văzând cu ochii.

După ce se umplu, am plimbat burduful pe sub ochii asistenței, apoi profetul își înmuie buzele după care gustară cu toții pe rând din vinul miraculos; nicio savoare cunoscută vreodată n-ar fi putut să-i semene...

Ce să vă spun, adăugă părintele Charvoz, despre toate minunile al căror sânge ne uimea zilnic. Mii de ostii rănite și însângerate răsăreau pe altarul nostru. Stigmatetele sacre apăreau sub privirile celor care voiau să le vadă. Ostiile albe, mai întâi, se acopereau încet de caractere și inimi însângerate... Să credem oare că Dumnezeu lasă pe mâna diavolului lucrurile cele mai sfinte? sau ar trebui să le adorăm și să credem mai degrabă că a sosit ora supremă și ultima revelație?

Preotul Charvoz, vorbind astfel, avea în voce același tremur nervos pe care Éliphas Le vi îl remarcase la domnul Madrolle. Magicianul clătina din cap gânditor; apoi zise

brusc:

— Domnule, ai la îndemână una sau mai multe din aceste ostii miraculoase. Fii bun și arată-mi-le.

— Domnule...

— Le ai, știi! De ce încerci să negi?

— Nu neg, zise abatele Charvoz, dar permite-mi să nu expun investigațiilor incredulității obiectele unei credințe dintre cele mai sincere și mai devotate.

— Părinte, i se adresă grav Éliphas Lévi, incredulitatea este sfidarea ignoranței sigure că se înșală. Știința nu este incredulă. Cred în convingerea dumitale, pentru că ai acceptat o viață de privațiuni, disprețuită, pentru această credință nefericită. Arată-mi deci ostiile și crede în respectul meu pentru obiectele unei sincere adorații.

— Ei bine! se hotărî preotul Charvoz după încă o clipă de ezitare, am să ți le arăt.

Își descheie nasturii de sus ai jilțecii lui negre scoțând un mic relicvariu de argint în fața căruia îngenunche cu lacrimi în ochi și rugăciuni pe buze; Éliphas se lăsă în genunchi alături de el și abatele deschise relie vârful.

În relicvar se aflau trei ostii, una întreagă, celelalte păreau o cocă frământată cu sânge.

Ostia întreagă avea în mijloc o inimă în relief; un cheag de sânge în formă de inimă părând că se formase chiar în ostie, într-o manieră inexplicabilă. Sângele nu putea fi aplicat din exterior, colorarea prin îmbibare ar fi lăsat partea de deasupra albă. Desenul era același pe ambele părți ale ostiei. Maestrul magiei se înfioră fără voia lui.

Emoția lui nu trecu neobservată de bătrânul preot care, privind încă odată cu adorație relicvarul, îl închise, scoase un album din buzunar și i-l întinse fără nicio vorbă lui Éliphas Lévi. Era o copie după toate caracterele scrise

cu sânge în ostie de când începuseră extaze și miracolelor domnului Vintras.

Erau acolo inimi de toate felurile, embleme de toate genurile. Dar mai ales trei dintre ele stârniră interesul lui Eliphas...

— Părinte, îl întrebă el pe Charvoz, cunoști aceste trei semne?

— Nu, răspunse cu ingenuitate preotul, dar profetul ne asigură că sunt de cea mai mare importanță și că semnificația lor ascunsă ni se va dezvălui curând, adică la sfârșitul timpurilor.

— Ei bine, domnule, zise solemn profesorul de magie, înainte chiar de sfârșitul timpurilor, am să ți le explic: aceste trei semne kabalistice sunt semnătura diavolului!

— Este imposibil, strigă preotul.

— Asta e! reluă foarte hotărât Éliphas.

Iată care sunt aceste semne:

1. Steaua microcosmosului sau pentagrama magică. Steaua în cinci colțuri a masoneriei oculte, steaua în care Agrippa înscrisa figura umană, capul în colțul superior, cele patru membre în celelalte patru. Steaua arzând care, răsturnată, este semnul hieroglific al Țapului magiei negre, al cărui cap este desenat în interiorul stelei, cele două coarne sus, în dreapta, în stânga urechile și jos barba. Este semnul antagonismului și al fatalității: Țapul reprezentând luxura care atacă cerul cu coarnele, semnul detestat chiar în timpul sabatului de inițiații unui ordin superior.

2. Cei doi șerpi hermetici, ale căror capete și cozi, în loc să se apropie în două semicercuri paralele, sunt întoarse în afară, fără linia intermediară reprezentând caduceul. Deasupra capului celor doi șerpi se vede V fatal, furca tiphoniană, caracterul infernului, în stânga și în dreapta, numerele sacre III ȘI VII sunt împinse spre linia orizontală reprezentând lucrurile pasive și secundare. Semnificația acestui caracter:

Antagonismul este etern.

Dumnezeu este lupta forțelor fatale care crează distrugând.

Lucrurile religioase sunt pasive și trecătoare.

Curajul se folosește de ele, războiul profită de pe urma lor și prin ele se perpetuează discordia.

3. În sfârșit, monograma kabalistică a lui Iehova *Jod* și *he*, răsturnate, alcătuiesc, conform învățaților științei oculte, cel mai îngrozitor dintre toate blasfemiile, semnificând în orice fel ai citi-o: Numai fatalitatea există: Dumnezeu și spiritul nu există. Materia este totul, spiritul nu este decât o ficțiune a aceleiași materii în delir. Forma este mai importantă decât ideea, femeia decât bărbatul, plăcerea decât gândirea, viciul decât virtutea; mulțimea decât conducătorii, copiii decât părinții, nebunia decât rațiunea!

Iată ce scria cu semne de sânge pe ostiile pretins miraculoase ale lui Vintras!

Atestăm pe onoarea noastră că toate faptele citate mai sus s-au petrecut întocmai, că am văzut aceste semne și le-am explicat, urmând adevărata știință magică și adevăratele chei ale kabalei.

Discipolul lui Vintras ne făcu de asemenea descrierea veșmintelor pontificale dăruite, zicea el, de Iisus Hristos însuși pretinsului profet în timpul somnului său extatic. Vintras își confecționa veșmintele și se îmbrăca în ele pentru a-și face minunile. Erau roșii. Purta pe frunte o cruce în formă de lingam, în mână o cârjă pastorală al cărei capăt figura o mână cu toate degetele închise, în afară de index și auricular.

Or, totul este aici diabolic, iar lucrul cu adevărat miraculos este intuiția acestor semne ale unei științe pierdute, înalta magie, sprijinind universul pe cele două coloane ale lui Hermes și Solomon, a împărțit lumea metafizică în două zone intelectuale, una albă și

luminoasă, conținând ideile pozitive, cealaltă neagră și întunecată, conținând ideile negative; ea a dat noțiunii sintetice a celei dintâi numele lui Dumnezeu, sintezei celei de a doua numele de Satan.

Lingamul purtat pe frunte este în India marca distinctivă a adoratorilor lui Śiva distrugătorul; semnul, fiind cel al marelui arcan magic care ține de misterul generației universale, a-l purta pe frunte înseamnă a face profesiune de impudoare dogmatică. Or, spun orien: talii, ziua în care nu va mai exista pudoare în lume, lumea lăsată în voia destrăbălării, care este sterilă, va dispărea curând, din lipsa maternității.

Mâna cu cele trei degete închise exprimă negația ternarului, susținând numai forțele naturale.

Vechii hierofanți, cum va explica învățatul și spiritualul nostru prieten Dezbarrolles într-o frumoasă carte aflată sub tipar, transformaseră mâna omului într-un rezumat al științelor magice. Indexul, după părerea lor, îl reprezenta pe Jupiter; degetul mijlociu pe Saturn; inelarul pe Apollo sau Soarele. La egipteni, mijlociul era Ops, indexul Osiris și inelarul Horus; degetul mare reprezenta forța generatoare, auricularul abilitatea insinuantă. O mână care-și arată numai degetul mare și auricularul echivalează, în limbajul hieroglific sacru, cu afirmarea exclusivă a pasiunii și a abilității. Ea ar reprezenta traducerea abuzivă și materialistă a superbului dicton al sfântului Augustin: „Iubiți și faceți apoi ce vreți”. Să apropiem acum semnul de doctrina domnului Madrolle: „Cel mai imperfect și mai vinovat în aparență act de iubire valorează mai mult decât cea mai minunată dintre rugăciuni”. Și vă veți întreba ce forță, independentă de voința și, mai mult sau mai puțin, de știința oamenilor (Vintras este un analfabet, fără nicio instrucție), își formulează dogmele cu semnele îngropate sub ruinele vechii lumi, descoperă misterele cetăților Teba și Eleusis și

transcrie cele mai docte fantasma ale Indiei cu alfabetele oculte ale lui Hermes.

Vă voi răspunde ce este această forță, dar mai am să vă relatez o mulțime de minuni, pentru ca totul să se prezinte ca o instrucție juridică. Trebuie, înainte de toate, să completăm dosarul.

Ne vom permite, totuși, înainte de a trece la alte relatări, să transcriem o pagină din iluminatul german Ludwig Tieck.

„Dacă, de exemplu, așa cum ne relatează vechea tradiție, o parte a îngerilor creați s-au grăbit să cadă, și aceștia fură, cu siguranță, cum ni se mai spune și astăzi, cei mai străluciți, se poate, simplu, înțelege prin această cădere că-și căutau un alt drum, o altă activitate, alte ocupații și o altă viață decât acele spirite ortodoxe, pasive care au rămas în locul desemnat, nefolosindu-se de libertatea care le fusese acordată ca un apanaj comun. Căderea lor a fost greutatea formei căruia îi spunem astăzi realitate, un protestai existenței individuale împotriva resorbției în abisurile spiritului universal. Astfel, moartea conservă și reproduce viața; astfel, viața devine miresa morții... înțelegeți acum cine este Lucifer? El este chiar geniul lui Promoteu, forța care pune lumea în mișcare, dă impuls vieții și mișcării însăși, reglând chiar curgerea formelor succesive. Această forță, prin rezistența ei, echilibrează principiul creator. Astfel, elohimii crează lumea. Când, mai pe urmă, oamenii fură așezați pe pământ de Dumnezeu, ca niște spirite intermediare, în entuziasmul care-i mâna să cerceteze natura și adâncurile ei, aceștia căzură cu totul sub influența superbului și puternicului geniu, iar când plini de o blândă uimire se aruncară în moarte pentru a descoperi viața, de abia atunci au început să existe cu adevărat, firesc, așa cum se cuvine unor creaturi”.

Aceste pagini nu au nevoie de comentarii, ele explică

suficient tendințele spiritualismului sau a doctrinei *spirit*.

De foarte multă vreme această doctrină sau antidoctrină, mai degrabă, tulbură lumea și o aruncă în abisurile anarhiei universale. Dar legea echilibrului ne va salva pentru că marea mișcare de reacție a și început.

Continuăm relatarea fenomenelor.

Un muncitor veni într-o zi la Éliphas Lévi. Era un om de vreo cincizeci de ani, înalt, vorbind cu multă judecată și privindu-te drept în ochi, întrebat cu privire la motivul vizitei lui, omul răspunse: „Cred că știți, am venit să vă rog să-mi dați înapoi ceea ce am pierdut”.

Trebuie să spunem, ca să fim sinceri, că Éliphas nu-l cunoștea pe vizitator și nu știa ce ar fi putut acesta să piardă. Așa că-i răspunse: Mă credeți mult mai vrăjitor decât sunt în realitate; nu știu cine sunteți, nici ce căutați; trebuie deci, dacă credeți că v-aș putea fi de folos la ceva, să-mi explicați și să-mi precizați despre ce este vorba.

— Ei bine, pentru că nu vreți să înțelegeți, recunoașteți-o cel puțin, zise atunci necunoscutul scoțând din buzunar o cărțuție neagră și uzată.

Era cartea cu farmece a papei Honorius.

Cartea lui Honorius conține constituția apocrifă a lui Honorius al II-lea pentru invocarea și stăpânirea spiritelor... și câteva rețete superstițioase... Era manualul preoților răi care se ocupau cu magia neagră în tristele vremuri ale Evului mediu. Se găseau în ea rituri sângeroase, profanări ale liturghiei și ale euharistiei, formule de vrăji malefice, practici pe care numai prostia le poate admite și sfaturi viclene, în sfârșit, era o carte completă în genul ei și, devenind foarte rară în librării, amatorii îi ridicaseră prețul foarte sus în vânzările publice.

— Domnule, continuă muncitorul suspinând, de la vârsta de zece ani, n-am lipsit nicio zi de la slujba mea. Port veșnic cu mine această carte și mă conformez riguros prescripțiilor ei. De ce deci, de un timp, cei care mă vizitau

m-au abandonat? Eli, Eli Lamma...

— Opriți-vă, exclamă Éliphas, și nu mai parodiați cele mai formidabile cuvinte pe care o agonie le-a pronunțat vreodată! Ce ființe vă vizitau datorită virtuții acestei cărți? Le cunoașteți? Le-ați promis ceva? Ați semnat un pact?

— Nu, mă întrerupse proprietarul cărții, nu le cunosc și nu mi-am luat față de ei niciun angajament. Știu doar că, dintre ei, șefii sunt buni, intermediarii și buni și răi, inferiorii răi, dar nu orbi, ci doar lipsiți de posibilitatea de a face bine. Cel pe care-l chemăm și care mi-a apărut adesea aparținea ierarhiei celei mai înalte, căci arăta bine îmbrăcat și-mi dădea mereu răspunsuri favorabile. Dar am pierdut o pagină din cartea mea, prima și cea mai importantă, cea care purta semnătura autografă a spiritului și de atunci nu mai apare când îl chem.

Sunt un om pierdut. Gol ca Iov, nu mai am nici forță, nici curaj. Oh! maestre, vă conjur, știu că doar o vorbă să roștiți, numai un semn să faceți și spiritele vă ascultă, fie-vă milă de mine și dați-mi înapoi ceea ce am pierdut!

— Dați-mi cartea, îi ceru Éliphas.

Ce nume avea spiritul pe care-l chemați?

— Îl chema Adonai.

În ce limbă era semnătura lui?

— Nu știu, dar presupun că în ebraică.

— Uite, i se adresă profesorul de înaltă magie, după ce scrise două cuvinte evreiești la începutul și la sfârșitul cărții. Iată cele două semnături pe care spiritele tenebrei nu le vor contraface niciodată. Mergeți în pace, dormiți bine și nu mai invocați fantomele.

Muncitorul se retrase.

După opt zile, reveni în căutarea omului de știință.

— Mi-ați redat speranța și viața, îi spuse el, mi-a revenit forța, pot acum cu semnăturile pe care mi le-ați dat să ușurez suferința celor chinuiți și să-i vindec pe obsedați de ideile lor, dar pe el nu mai pot să-i revăd și, dacă nu-l

voi mai putea revedea niciodată voi fi trist până la moarte. Altă dată, era mereu lângă mine, uneori mă atingea și mă trezea noaptea ca să-mi spună tot ceea ce trebuia să știu. Maestre, faceți în așa fel ca să-l pot revedea...

— Pe cine?

— Pe Adonai.

— Știți cine este Adonai?

— Nu, dar aș vrea să-l revăd.

— Adonai este invizibil.

— L-am văzut.

— N-are formă.

— L-am atins.

— El este infinit.

— E aproape de înălțimea mea.

— Profeții spun despre el că marginea veșmântului său, din Orient în Occident, mătură stelele dimineții.

— Avea o haină foarte curată și lenjerie foarte albă.

— Scriptura spune că nu poți să-l vezi fără să mori.

— Avea un chip plăcut și jovial.

— Cum procedați pentru a obține aceste apariții?

— Ei bine, făceam tot ceea ce scrie în carte mare a vrăjilor.

— Cum adică? Chiar sacrificii sângeroase?

— Fără îndoială.

— Nefericitele! Și cine era victima?

La această întrebare muncitorul tresări ușor; păli și privirea lui se tulbură;

— Maestre, știți mai bine decât mine cine e, zise el umil și în șoptă. Oh! M-a costat mult, mai ales prima oară, să-i tai dintr-o singură lovitură cu cuțitul magic gâtul acelei creaturi inocente! într-o noapte, încheiasem săvârșirea riturilor funebre și mă așezasem în cerc pe pragul interior al ușii, ultimele rămășițe ale victimei se consumau în focul de lemn de arin și chiparos... Brusc, l-am văzut lângă mine sau l-am simțit trecând... Am auzit un

vaiet sfâșietor... ai fi zis că plânge și de atunci mi se pare că-l aud mereu.

Éliphas se ridică, privindu-l fix pe vizitator. Devenise oare un nebun periculos, capabil să reînnoiască atrocitățile seniorului de Retz? Totuși, chipul lui se arăta blând și cinstit. Nu, nu era posibil.

— Dar, în sfârșit... victima cine era?, spuneți-mi limpede. Bănuiți că știu, și poate chiar știu, dar am motive să vă aud spunându-mi-o.

— Era, urmând mitul magic, un ied de un an, inocent și fără defecte.

— Un ied adevărat?

— Firește. Vă imaginați că nu era o jucărie de copil sau vreun animal împăiat.

Éliphas respiră.

— Ei, hai! se gândi el, nu e chiar un vrăjitor vrednic de rug. Nu știe că abominabilii autori de cărți vrăjitoarești, când vorbeau de un ied nevinovat, se refereau, de fapt, la un copil.

— Ei, bine, i se adresa el celui care venise să-l consulte, dați-mi detalii asupra viziunilor dumneavoastră. Ceea ce povestiți mă interesează foarte mult.

Vrăjitorul, pentru că trebuie să-i spunem pe nume, îi povesti atunci o serie de fapte ciudate ale căror martori fuseseră două familii, fapte identice cu cele ale domnului Home: mâini ieșind din pereți, mobile mișcate din loc, apariții fosforescente, într-o zi, temerarul ucenic vrăjitor îndrăznise să-l cheme pe Astaroth și văzuse apărând un monstru gigant cu trupul de purcel și capul împrumutat de la un bou colosal. Povestea totul cu un accent foarte veridic, cu certitudinea de a-l fi văzut, excluzând orice fel de îndoială asupra bunei credințe și totalei convingeri a povestitorului. Éliphas, artist în magie, se minuna de această întâmplare, în plin secol XIX, un vrăjitor adevărat din evul mediu, naiv și convins! Un vrăjitor care văzuse pe

Satan sub numele lui Adonai, Satan îmbrăcat ca un burghez și pe Astaroth sub forma lui adevărată, diabolică! Ce obiect de artă! Ce bogăție de arheologie!

— Prietene, i se adresă el noului său discipol, vreau să te ajut să găsești ce spui că ai pierdut. Ia cartea mea, respectă prescripțiile ritualului și vino la mine peste opt zile.

După opt zile, o nouă întrevvedere, în care muncitorul declară că este inventatorul unei mașini de salvare de cea mai mare importanță pentru marină. Mașina era perfect asamblată; nu lipsea decât un lucru... nu funcționa: un defect imperceptibil se opunea mișcării. Ce defect? Numai spiritul celui rău putea să știe. Trebuia deci în mod absolut invocat!...

— Să nu faci asta, i-a zis Éliphas; rostește mai bine timp de nouă zile această invocație kabalistică (și-i înmână o hârtie manuscris), începe chiar din seara asta și vino mâine să-mi spui ce ai văzut, căci la noapte vei vedea spiritul manifestându-se.

A doua zi omul nostru nu lipsi de la întâlnire.

— M-am trezit brusc, povesti el, pe la ora unu dimineața. Am văzut în fața ochilor o lumină mare, și în lumină un braț de umbră care trecea prin fața ochilor ca și cum ar fi vrut să mă magnetizeze. Am adormit la loc și numai după câteva minute, trezindu-mă din nou, am văzut aceeași lumină, dar își schimbase locul. Trecuse de la stânga la dreapta și pe fondul luminos distingeam silueta unui om cu brațele încrucișate care mă privea.

— Cum era?

— Aproape de înălțimea și corpolența dumneavoastră.

— E bine. Duceți-vă acasă și continuați să faceți ceea ce v-am spus.

Nouă zile trecură și vizita adeptului se repetă; de data aceasta era radios și precipitat. Imediat ce-l zări pe

Éliphas, exclamă:

— Mulțumesc, maestre, mașina funcționează, persoane pe care nu le cunosc au pus la dispoziția mea fondurile necesare pentru definitivarea întreprinderii mele, mi-am regăsit somnul, și toate acestea datorită puterii dumneavoastră.

— Spuneți, mai degrabă, că datorită credinței și supunerii dumneavoastră. Și acum, am de lucru... Ei bine, de ce ai acest aer rugător, ce mai vreți de la mine?

— Oh! Dacă ați vrea!...

Ei bine, ce n-ați obținut din tot ceea ce ați dorit și chiar mai mult decât mi-ați cerut, pentru că de bani nu mi-ați spus nimic.

— Da, firește, suspină celălalt, dar tare aș vrea să-l mai revăd!

— Sunteți de nevindecat! remarcă Éliphas.

La numai câteva săptămâni după aceea, profesorul de înaltă magie fu trezit la ora două dimineața de o durere ascuțită în cap. Câteva clipe se temu de o congestie cerebrală, se ridică, aprinse lampa deschise fereastra, se plimbă prin birou, apoi calmat de aerul proaspăt al dimineții se culcă la loc și, adormind profund, avu un coșmar; văzu, cu o puternică aparență de realitate, pe uriașul cu cap de bou scheletic despre care îi vorbise muncitorul mecanic. Monstrul îl urmărea și se înversuna împotriva lui. Când se trezi, era ziua mare și cineva bătea la ușă. Éliphas se ridică, își aruncă pe el un halat și deschise; era muncitorul.

— Maestre, zise el intrând grăbit și alarmat, cum vă simțiți?

— Foarte bine, îi răspunse Éliphas.

— În noaptea care a trecut, (n-ați simțit niciun pericol), pe la ora două dimineața?

Éliphas nu înțelegea întrebarea, pentru că nu-și mai aducea aminte de indispoziția din cursul nopții.

— Un pericol? Nu, după câte îmi amintesc.

— N-ați fost asaltat de un monstru care încerca să vă strângă de gât? Nu v-a durut?

Éliphas își aduse aminte.

— Da, desigur, am avut un început de apoplexie și am visat oribil. Dar de unde știți?

— La aceeași oră, o mână invizibilă m-a lovit pe umăr și m-am trezit pe loc. Visam că vă aflați în ghearele lui Astaroth. M-am ridicat în capul oaselor și o voce mi-a șoptit la ureche: ridică-te și du-te să-ți ajuți maestrul. E în pericol. M-am sculat cu mare grabă. Darde unde să alerg mai întâi? Ce pericol vă amenința? Acasă sau în altă parte? Vocea nu-mi spusese nimic. M-am hotărât atunci să aștept răsăritul soarelui și imediat ce s-a zărit de ziua, am alergat și iată-mă.

— Mulțumesc, prietene, îi zise magicianul întinzându-i mâna, în noaptea trecută mi s-a urcat puțin sângele la cap, dar acum mă simt perfect. Fiți liniștit și întoarceți-vă la munca dumneavoastră.

Oricât de ciudate ar părea faptele pe care vi le-am povestit, tot ne mai rămâne să vă dezvăluim o dramă funebră, chiar mai extraordinară.

E vorba de un eveniment sângeros care, la începutul acestui an, a îndoliat și stupefiat Parisul și întreaga creștinătate; eveniment despre care nimeni n-a bănuț că nu era străin de magia neagră.

Iată ce s-a întâmplat:

În timpul iernii, la începutul anului acesta, un librar îl înștiință pe autorul cărții *Dogme et Rituel de la haute magie* că un preot îi caută adresa, manifestându-și o mare dorință să-l vadă. Éliphas Lévi nu se simți atât de încrezător încât să-l primească fără precauții pe vizitator; îi indică o casă prietenă unde se va duce însoțit de prietenul lui fidel, Dezbarrolles. La ora și ziua stabilită se duseră, într-adevăr la doamna A... unde-l găsiră pe preotul

care-i aștepta.

Era un tânăr, destul de slab, cu nasul ascuțit și coroiat, cu ochii albaștri și terni. Fruntea osoasă și streșinită era mai mult largă decât înaltă, capul îi era alungit în spate, părul drept și scurt, despărțit în cărare pe o parte, era de un blond cenușiu spre șaten deschis, dar cu o nuanță specială și dezagreabilă. Gura îi era senzuală și provocatoare; manierele afabile, vocea blândă și pronunția cam defectuoasă, întrebând de către Éliphas Lévi în legătură cu scopul vizitei, acesta îi răspunse că era în căutarea cărții de vrajă a papei Honorius și că ar fi vrut să se informeze pe lângă profesorul de științe oculte asupra modalității de a-și procura cărțulia neagră, devenită aproape imposibil de găsit.

— Aș da bucuros o sută de franci pe un exemplar, zise el.

Lucrarea în sine nu valorează nimic, zise Éliphas. Ea conține o constituție pretinsă a lui Honorius al II-lea pe care o puteți găsi poate citată de vreun erudit colecționar de constituții apocrife; căutați în biblioteci.

— Așa voi face, pentru că petrec la Paris aproape tot timpul în bibliotecile publice.

— Nu sunteți ocupat în vreo parohie din Paris?

— Nu, nu mai sunt. Am funcționat un timp în parohia Saint-Germain-l'Auxerrois.

— Iar acum vă ocupați cu niște cercetări curioase despre științele oculte, după câte văd.

— Nu chiar; dar urmăresc realizarea unui gând... am ceva de făcut.

— Nu pot să bănuiesc că ar putea fi o operație de magie neagră, știți ca și mine, părinte, că Biserica a condamnat dintotdeauna și condamnă și astăzi sever tot ceea ce se leagă de aceste practici interzise.

Un surâs palid, marcat de un fel de ironie sarcastică fu tot răspunsul abatelui și conversația se încheie.

Totuși, chiromantul Dezbarrolles privi atent mâna preotului; acesta bagă de seamă și, după o explicație firească, abatele îi întinse de bunăvoie mâna ghicitorului în palmă. Dezbarrolles încruntă din sprâncene și păru încurcat. Mâna era umedă și rece, degetele netede și spatulate; Muntele lui Venus sau partea din palmă care corespunde degetului mare bine dezvoltat, linia vieții scurtă și sfâșiată, cruci în mijlocul palmei, stele pe muntele lunii.

Părinte, i se adresează Dezbarrolles, dacă n-ați poseda o solidă instrucție religioasă, ați putea foarte ușor să deveniți un periculos sectar, pentru că sunteți înclinat spre misticismul cel mai exagerat pe de o parte, iar pe de altă parte spre cea mai concentrată încăpățănare și lipsa de comunicare pe care am întâlnit-o vreodată. Căutați mult, dar și mai mult imaginați și, cum nu vreți să încredințați nimănui închipuirile dumneavoastră, ele ar putea lua asemenea proporții încât să vă devină veritabili dușmani. Obişnuințele vă sunt contemplative și lipsite de forță, dar e somnolența a cărei trezire poate fi primejdioasă. Sunteți înclinat spre o pasiune care în starea dumneavoastră... Mă iertați, domnule, cred că depășesc limitele discreției.

— Spuneți tot, domnule, sunt capabil să ascult până la capăt și chiar doresc să știu.

— Ei bine! dacă, așa cum nu mă îndoiesc că o veți face, ați întoarce în beneficiul carității toată această agitație neliniștită pe care v-o dau tulburările inimii, ați putea adesea fi binecuvântat pentru facerea de bine.

Abatele mai schiță încă o dată acel surâs echivoc și fatal care dădea chipului său o expresie specială și ciudată.

Se ridică, își luă rămas bun, fără să-și spună numele de care nimeni nu se gândise să-l întrebe.

Éliphas și Dezbarrolles îl conduseră până la scară din respect pentru demnitatea lui de preot.

Din capul scării, el se întoarse și zise încet:

— În curând veți auzi ceva... Veți auzi vorbindu-se despre mine, adăugă el, rostind apăsător fiecare cuvânt. Schiță un salut cu mâna și capul și coborî scara.

Cei doi prieteni se întoarseră la doamna A...

— Iată un personaj ciudat, rosti Éliphas. Mi s-a părut că-l văd pe Pierrot Fumnambulul într-un rol de trădător. Ceea ce ne-a spus la plecare seamănă a amenințare.

— L-ai intimidat, remarcă doamna A... înainte de a sosi, începuse să-și mărturisească gândurile, dar i-ai vorbit despre conștiință și despre legile Bisericii și n-a mai îndrăznit să spună ceea ce voia.

— Ei, ce voia?

— Să-l vadă pe diavol.

— Credea oare că-l am în buzunar?

— Nu, dar știa că predați cursuri de magie și kabală, și spera că-l veți ajuta în întreprinderea lui. Ne-a povestit, fiicei mele și mie, că în prezbiteriul său de la țară, l-a invocat într-o seară cu ajutorul unei cărți de vrăjitorie populară. S-a stârnit atunci, ne-a povestit el, un vârtej care părea să dărâme prezbiteriul, grinzile gemeau, lemnăria trosnea, ușile se zbăteau în țâțâni, ferestrele se deschiseră cu o bufnitură și se auziră suierături în toate colțurile casei. A așteptat să vadă imaginea formidabilă, dar n-a văzut nimic, niciun monstru nu s-a arătat, într-un cuvânt, diavolul n-a vrut să se arate. Iată de ce caută cartea de vrăji a lui Honorius, speră să găsească în ea invocații mai puternice și ritualuri mai eficace.

— Într-adevăr! dar omul acesta este un monstru sau un nebun.

Cred că e pur și simplu îndrăgostit, zise Dezbarrolles. E muncit de o pasiune absurdă și nu speră nimic decât cu ajutorul diavolului.

— Dar de ce ne-a spus că vom mai auzi despre el?

— Cine știe? Se gândește probabil s-o răpească pe regina Angliei sau pe sultana Validé.

Conversația se opri aici și un an trecu fără ca doamna A... sau Dezbarrolles și Éliphas să mai audă vorbindu-se de preotul necunoscut.

În noaptea de unu spre doi ianuarie a anului 1857, Éliphas Le vi se trezi brusc, tulburat de un vis bizar și funebru. I se păruse că se află într-o încăpere ruinată, în stil gotic, asemănătoare cu o capelă părăsită a unui vechi castel. O ușă ascunsă de o draperie neagră dădea în odaie, în spatele draperiei se ghicea lumina roșietică a lumânărilor și Éliphas, îndemnat de curiozitate se apropie de draperia neagră... Atunci draperia se întredeschise, o mână se ivi și-l apucă de braț pe Éliphas. Nu văzu pe nimeni, dar auzi o voce în ureche:

— Vino să-l vezi pe tatăl tău murind!

Magicianul se trezi cu inima bătând și fruntea scăldată de sudoare.

Ce voia să spună visul? Tatăl lui era mort de multă vreme: de ce mi s-a spus că e gata să moară și de ce avertismentul m-a tulburat atât de tare?

În noaptea următoare, același vis reveni, în aceleași circumstanțe și Éliphas Lévi auzi din nou vocea zicându-i:

— Vino să-l vezi pe tatăl tău murind!

Repetarea coșmarului îl impresionează adânc pe Éliphas: acceptase pentru ziua de 3 ianuarie o invitație la cină, într-o societate veselă, le scrisese ca să se scuze, era foarte puțin dispus să participe la veselia unui banchet între artiști. Rămase deci în biroul lui; timpul era mohorât; la prânz primi vizita unui discipol, viconte de M... Ploaia întetindu-se foarte tare, Éliphas oferi vicontelui umbrela dar aceasta refuza s-o primească. Urmă un schimb de politețuri după care Éliphas se hotărî să-l conducă pe viconte. Când ieși, răpăiala încetase, viconte găsi o trăsură, iar Éliphas, în loc să se întoarcă acasă, traversă mașinal Luxembourgul, ieși pe poarta care dădea în strada Enfer și se trezi în fața Panteonului.

Un rând dublu de maghernițe improvizate pentru rugăciunile celor nouă zile ale Sfintei Gènevieve indica pelerinilor drumul spre Saint-Étiennedu-Mont. Éliphas, a cărui inimă tristă era dispusă la rugăciune, urma această cale și intră în biserică; putea fi cam ora patru după amiaza.

Biserica era plină de credincioși și slujba se desfășura cu o solemnitățe extraordinară. Prapuriile parohiilor orașului precum și ale împrejurimilor atestau venerația publică închinată acestei fecioare care salvase Parisul de foame și invazii, în fundul bisericii, mormântul sfintei Genevieve strălucea răsfrângând lumina. Se intonau litanii și procesiunea părăsi stranele.

După crucea însoțită de slujitorii ei și urmată de copiii de cor, venea prapurul Sfintei Genevieve; pe două rânduri, înaintau femeile închinătoare cultului sfintei, îmbrăcate în negru cu un voal alb pe cap, purtând la gât, legată cu o panglică albastră, medalia ilustrând legenda, iar în mână o lumânare cu un felinar gotic în vârf, așa cum o reprezintă tradiția în imaginile despre sfântă, în vechile legende, sfânta Genevieve poartă întotdeauna o medalie la gât, cea dăruită de sfântul Germain d'Auxerre, și ține o lumânare în mână pe care demonul se străduiește s-o stingă, dar miraculos apărută de suflul spiritului rău, un mic tabernacol.

După femei, venea clerul, iar la urmă venerabilul arhiepiscop de Paris, cu mitra albă și mantia preoțească susținută de doi vicari; prelatul, sprijinit în cârja, înainta încet și binecuvânta în stânga și în dreapta mulțimea care îngenunchea la trecerea lui. Éliphas îl vedea pe arhiepiscop pentru prima oară și-i cercetă trăsăturile feței. Ele exprimau bonomie și blândețe; dar se mai putea observa și o mare oboseală și chiar o suferință nervoasă foarte greu de ascuns.

Procesiunea înainta, traversând naosul până în

pragul bisericii, întorcându-se prin stânga ușii de la intrare, se oprea la mormântul sfintei Geneviève după care, revenea prin dreapta, continuându-și litania.

Un grup de credincioși urmau procesiunea, venind imediat în spatele arhiepiscopului.

Éliphas se amestecă în acest din urmă grup pentru a traversa mai ușor mulțimea care se aduna în urmă și a ajunge la ușa bisericii, visător și emoționat de această pioasă solemnitățe. Capul procesiunii reîntrase în strane, arhiepiscopul păși singur, iar cei doi vicari rămaseră mai în urmă ținând mantia pe care o trăgeau astfel înapoi, în așa fel încât pieptul prelatului se descoperise lăsând să se vadă broderiile etolei.

Cei care veneau în urma arhiepiscopului îl văzură tresărind și se auzi o exclamație rostită cu voce tare, dar parcă fără voce și fără sunet. Ce spusese? Se pare că: jos zeițele! lumea crezu întâi că n-a auzit bine pentru că vorbele nu aveau niciun sens. Totuși exclamația se repeta de două sau trei ori, cineva țipa: salvați-l pe arhiepiscop! alte voci răspunseră: la arme! mulțimea o luă atunci la fugă, răsturnând scaunele și opreliștile, și se îndreptă spre uși țipând. Plânsele de copii, țipete de femei, și Éliphas, târât de mulțime fu scos afară din biserică; ultimele priviri pe care le mai aruncă în urmă fură uluite de un teribil și de neuitat tablou.

În mijlocul unui cerc lărgit de groaza celor care-l înconjurau, prelatul stătea singur în picioare, sprijinit de cârja lui, și susținut numai de rigiditatea mantiei lui pe care vicarii o lăsaseră din mâini și care atârna acum până la pământ.

Capul arhiepiscopului stătea întrucâtva răsturnat, ochii priveau în sus, iar mâna în care nu ținea cârja se înălța spre cer. Atitudinea lui era cea pe care Eugène Delacroix a dat-o episcopului de Liège, asasinat de bandiții lui Sanglier în Ardeni: era în gestul lui toată epopeea unui

martir, o acceptare și o ofrandă, o rugăciune pentru poporul lui și iertarea pentru călău.

Cum ziua era spre apusul ei, biserica începea să se întunece. Arhiepiscopul, cu brațul ridicat spre cer și luminat de ultimele raze care se strecurau prin geamurile naosului, se detașa pe fundalul întunecat, unde abia dacă se mai distingea un pedestal fără statuie pe care stăteau scrise cele două cuvinte ale răstignirii lui Hristos: *ecce homo*. Mai în fund, o pictură apocaliptică reprezenta cele patru flageluri gata să se năpustească asupra lumii și vântejurile infernului urmând dărele prăfuite ale calului palid al morții.

În fața arhiepiscopului, un braț ridicat, profilându-se în penumbră ca o siluetă infernală, agita un cuțit. Sergenții orașului înaintară cu sabia în mână.

Și în timp ce tot acest tumult se desfășura lângă zidurile bisericii, litanii continuau în strane ca și cum armonia sferelor cerești se perpetuează, atentă la revoluțiile și neliniștile noastre.

Eliphas Lévi, purtat de mulțime, ieșise prin ușă din dreapta. Aproape în același moment poarta din stânga se deschise violent și un grup furios se repezi afară din biserică.

Acest grup se învârtea în jurul unui om pe care vreo cincizeci de brațe păreau să-l țină, pe care o sută de pumni păreau gata să-l lovească.

Mai târziu omul acesta s-a plâns că a fost maltratat de sergenții orașului, dar atât cât puteai să vezi în mijlocul tumultului, sergenții orașului îl protejau de fapt împotriva exasperării mulțimii.

Femeile alergau după el țipând: Să fie ucis!

— Dar ce a făcut? întrebau alte voci.

— Nemernicul! l-a lovit pe arhiepiscop cu pumnul, povesteau femeile.

Alte persoane ieșeau din biserică și zvonuri

contradictorii se încrucișau.

— Arhiepiscopului i s-a făcut frică și a leșinat, ziceau unii.

— A murit, răspundeau alții.

— Ați văzut cuțitul? adăugă un nou interlocutor. Era lung cât o sabie și sângele șiroia pe lamă.

Bietul părinte, și-a pierdut un pantof, remarcă o femeie în vârstă, cu palmele împreunate.

Nu e nimic! nu e nimic! strigă atunci o plasatoare. Vă puteți întoarce în biserică; monseniorul n-a fost rănit, așa au declarat din amvon.

Mulțimea făcu o mișcare ca pentru a se întoarce în biserică.

— Ieșiți! ieșiți! se auzi chiar în aceeași clipă vocea gravă și dezolată a unui preot, slujba nu mai poate fi continuată! Vom închide biserica; e profanată.

— Cum se simte arhiepiscopul? întrebă atunci cineva.

— Domnule, răspuse preotul, arhiepiscopul e în agonie și chiar în clipa asta în care eu stau de vorbă cu dumneata poate moare!

Mulțimea se risipi consternată pentru a răspândi funebra veste în tot Parisul.

Éliphas mai trecu printr-o întâmplare bizară care-l făcu să mai uite profunda durere resimțită din pricina a ceea ce se petrecuse.

În plină viermuială a mulțimii, o bătrânică se apropie de el, părea o femeie respectabilă la prima vedere, îl luă de braț, cerându-i ajutor.

Își făcu o datorie din a răspunde acestui apel și când fură destul de departe de mulțime, doamna exclamă:

— Ce fericită sunt că am întâlnit un om îndurerat de această crimă de care se bucură acum atâția nemernici!

— Ce spuneți, doamnă? Cum ar putea să existe persoane atât de josnice încât să se bucure de o asemenea nenorocire?

— Tăcere! îi atrase atenția bătrâna, să nu ne audă cineva... Da, adăugă ea în șoaptă, sunt oameni încântați de ceea ce s-a întâmplat și, uite, acolo, chiar adineaori, era un om cu o înfățișare sinistră care spunea lumii speriate când era întrebat ce s-a întâmplat...

„Oh! Nu-i nimic! A căzut un păianjen!”

— Nu, doamnă, ați auzit greșit. Mulțimea n-a îndurat cuvântul lui nerușinat și omul a fost imediat prins.

— Să dea Dumnezeu ca toată lumea să gândească asemenea domniei tale, îi răspunse doamna.

Și apoi adăugă: Aș dori să vă rugați pentru mine, văd că sunteți un om al lui Dumnezeu.

— Poate nu toată lumea gândește la fel, răspunse Éliphas.

— Ce ne interesează pe noi lumea? reluă doamna foarte apăsător, ea e mincinoasă, calomniatoare, lipsită de pietate! Vă vorbește poate și pe dumneavoastră de rău! Nu m-aș mira, dacă ați ști, ce se spune pe seama mea, ați înțelege de ce disprețuiesc atât opinia lumii.

— Lumea vă vorbește de rău, doamnă!

— Firește, și chiar îmi pune în cârcă rele foarte mari.

— Cum așa?

— Mă acuză de sacrilegiu.

— Mă îngroziți. De ce fel de sacrilegiu, dacă nu vă supărați?

— De o nedemnă comedie pe care eu aș fi jucat-o pentru a trage pe sfoară doi copii pe muntele de la Salette.

— Cum? Dumneavoastră sunteți...

— Sunt domnișoara de la Merlière.

— Am auzit vorbindu-se de procesul dumneavoastră, domnișoară, și de scandalul pe care l-a provocat, dar mi se pare că vârsta dumneavoastră și simțul răspunderii ar trebui să vă pună la adăpost de o asemenea acuzație.

— Veniți să-mi faceți o vizită, domnule, și am să vă prezint avocatului meu, domnul Favre, e un om de talent

pe care aş vrea să-l convertesc spre Dumnezeu.

Vorbind astfel, cei doi interlocutori ajunseră în strada Vieux-Colombier. Doamna mulțumi cavalerului ei improvizat și-și reînnoi invitația de a veni s-o vadă.

— Mă voi strădui, îi promise Éliphas. Dar, dacă vin, întreb la portar de domnișoara de la Merlière?

— Să vă păzească sfântul, nu mă cunoaște nimeni cu acest nume; întrebați de domnișoara Dutruck.

— Dutruck, fie, doamnă, vă prezint umilele mele respecte.

Și se despărțiră.

Începu procesul asasinului. Éliphas, citind în ziare, că acesta era preot, că făcuse parte din clerul de la Saint-Germain-l'Auxerrois, că fusese preot de țară, că părea exaltat până la furie, își aduse aminte de preotul palid care căutase cu un an în urmă cartea de farmece a lui Honorius. Dar semnalmentele care se dădeau acestui criminal în jurnale derutau amintirile profesorului de magie, într-adevăr, părul lui era negru... Nu e el deci, se gândea Éliphas. Și, totuși, mai am încă în urechi și în memorie vorbele care și-ar găsi acum o explicație prin aceasta oribila crimă:

— Curând veți auzi ceva, în curând veți auzi despre mine.

Procesul se desfășură cu oribilele peripeții pe care toată lumea le știe și acuzatul fu condamnat la moarte.

A doua zi, Éliphas citi într-o gazetă judiciară relatarea acestei scene, nemaipomenită în analele justiției; dar ochii i se încețoșară când în dreptul semnalmentelor citi: „blond”.

— El trebuie să fie, își zise profesorul de magie.

La numai câteva zile, o persoană care putuse să-i deseneze profilul în timpul unei auziții veni să i-l arate lui Éliphas.

— Lăsați-mă să copiez desenul, ceru el înfiorat de

groază.

Făcu o copie și i-o duse amicului său Dezbarrolles pe care îl întrebă, fără alte explicații:

— Cunoști acest chip?

— Da, îi răspunse acesta cu fermitate: stai, e preotul misterios pe care l-am văzut la doamna A... și care voia să facă invocații magice.

— Ei bine! prietene, mi-ai confirmat trista mea convingere. Omul pe care l-am văzut, nu-l vom mai vedea, mâna pe care ați examinat-o a devenit o mână însângerată. Am auzit despre el, așa cum ne-a spus la plecare; știi cum îl cheamă pe acel preot palid?

— Oh! Dumnezeu! zise Dezbarrolles schimbându-se la față, mi-e frică să aflui.

— Ei bine! Acum știi, e nefericitul Louis Verger!

La câteva săptămâni după cele povestite mai sus, Éliphas Lévi stătea de vorbă cu un librar a cărui specialitate era să colecționeze cărți rare de științe oculte.

Venise vorba de cartea de vrăji a lui Honorius.

Acum nu se mai găsește. Ultimul exemplar pe care l-am avut în mână l-am cedat unui preot pentru o sută de franci.

— Un preot tânăr! Vă mai amintiți cum arăta?

— Oh! Perfect! Dar și dumneavoastră trebuie să-l cunoașteți pentru că mi-a spus că v-a văzut, eu l-am trimis la dumneavoastră!

Astfel, fără nicio îndoială, nefericitul preot găsisese fatala carte, se ocupase de invocații și se pregătise pentru crimă printr-o serie de sacrilegii, căci iată în ce consta invocația infernală conform cărții lui Honorius.

„Alegeți un cocoș negru căruia să-i dați numele spiritului întunericului pe care vreți să-l invocați.

Ucideți cocoșul, păstrând limba, inima și prima pană a aripii stângi.

Uscați limba și inima și prefaceți-le în pulbere.

În ziua aceea nu mâncați carne și nu beți vin.

Marti, în zorii zilei, spuneți rugăciunea îngerilor.

Desenați chiar pe altar cu pana de cocoș muiată în vinul sfințit semnaturile diabolice (cele ale domnului Home și ale ostiilor însângerate ale lui Vintras).

Miercuri, pregătiți o lumânare din ceară galbenă; sculați-vă la miezul nopții și, singur în biserică, roștiți slujba morților.

Amestecați în această slujbă invocațiile infernale.

Încheiați slujba la lumina unei singure lumânări pe care o veți stinge la sfârșit, rămânând în biserica astfel profanată până la răsăritul soarelui.

Joi, amestecați în apa sfințită pulberea de limbă și inimă ale cocoșului negru și dați-o s-o bea unui miel mascul de nouă zile..."

Mâna refuză să scrie restul. Un amestec de practici abrutizante și atentate revoltătoare, destinate să ucidă pentru totdeauna judecata și conștiința.

Dar, pentru a intra în legătură cu fantoma răului absolut, pentru a realiza fantoma pe care s-o poți pipăi și atinge, nu e absolut obligatoriu să fii fără rațiune și fără conștiință?

Iată fără îndoială secretul acestei incredibile perversiuni, al acestor furii ucigăse, al acestei un maladive împotriva oricărei ordini, a oricărei magistraturi, a oricărei ierarhii, al acestei furii împotriva dogmei care sanctifică pacea, ascultarea, blândețea și puritatea sub emblema atât de emoționantă a unei mame.

Nefericitul se credea sigur de nemurirea lui, împăratul, credea el, va fi obligat să-l grațieze, un exil onorabil îl va aștepta, crima îi va aduce o imensă popularitate, scrierile lui vor fi plătite în aur de către librari. Se va îmbogăți, va atrage atenția unei femei și se va însura dincolo de mări. Prin asemenea promisiuni fantoma demonului îl îndemna odinioară să comită crimă

după crimă pe Gilles de Laval, senior de

Retz. Un om capabil să-l invoce pe diavol, urmând ritualurile cărții lui Honorius, a ajuns atât de departe pe drumul răului că e dispus la toate halucinațiile și la toate himerele. Astfel, Verger adormea, într-un pat de sânge pentru a visa nu știu ce abominabil Panteon; s-a trezit pe eșafod.

Aberațiile perversiunii însă nu constituie o nebunie; execuția acestui nemernic a dovedit-o.

Se știe ce rezistență disperată a opus călăilor. E o trădare, eu nu pot să mor astfel! O oră numai, încă o oră pentru a scrie împăratului! Împăratul trebuie să mă salveze.

Cine îl trăda?

Cine îi promisese viața?

Cine îl asigurase dinainte de o clemență imposibilă, care ar fi revoltat conștiința publică?

Întrebați cartea lui Honorius!

Două lucruri din această întâmplare tragică se referă la fenomenele domnului Home: vuietul furtunii auzit de preotul cel rău în timpul primelor sale invocații și tulburarea care-l împiedica să-și dezvăluie gândurile până la capăt în prezența lui Éliphas Lévi.

Mai putem remarca apariția acelui om sinistru care se bucura de doliu public, rostind vorbe infernale în mijlocul lumii consternate, apariție sesizată numai de extatica de la Salette, acea prea celebră domnișoară de la Merlière, părănd o bună și respectabilă persoană, dar care era extrem de exaltată în realitate și capabilă poate să acționeze și să vorbească fără voia ei, sub influența unui soi de somnambulism ascetic.

Aceste vorbe de somnambul ne readuc la domnul Home.

Ne vom ține promisiunea.

Domnul Home este un bolnav atins de un

somnambulism contagios.

Aceasta este aserțiunea.

Ne rămâne datoria de a explica și demonstra aserțiunea.

Explicația și demonstrația, pentru a fi complete, cer un studiu cât o carte.

Cartea există și o vom publica curând.

Titlu ei este:

Rațiunea minunilor sau diavolul în fața științei.

De ce diavolul?

— Pentru că noi am demonstrat prin fapte ceea ce domnul de Mirville numai presimțise incomplet.

Spunem incomplet, pentru că diavolul este pentru domnul de Mirville, un personaj fantastic, în timp ce pentru noi el este întrebuițarea abuzivă a unei forțe a naturii.

Un medium spune: Infernul nu este un loc, este un stat.

Mai putem adăuga: Diavolul nu este nicio persoană, nicio forță, este un viciu și, în consecință, o slăbiciune.

Să revenim o clipă la studiul fenomenelor.

Mediumurile sunt în general ființe bolnave și mărginite.

Ele nu pot să facă nimic extraordinar în fața persoanelor calme și instruite.

Trebuie să fii obișnuit cu ei pentru a vedea și a simți ceva.

Fenomenele nu sunt aceleași pentru toți asistenții. Astfel, acolo unde unul vede o mână, celălalt nu va zări decât un abur albicios.

Persoanele impresionabile la magnetismul domnului Home suferă de un fel de migrenă; li se pare că salonul se învârte cu ele și că temperatura scade foarte repede.

Minunile, vrăjile se săvârșesc mai bine în fața unui număr mic de martori, aleși chiar de medium.

Într-o reuniune de persoane care asistă la minuni, se poate întâmpla ca una să nu vadă nimic.

Printre persoanele care privesc, nu toți văd același lucru.

Astfel, de exemplu:

Într-o seară, la doamna B... mediumul făcu să apară copilul pe care această doamnă îl pierduse. Numai doamna B... vedea copilul, contele de M... vedea numai un abur alb în formă de piramidă, celelalte persoane nu vedeau nimic.

Toată lumea știe că anumite substanțe, hașișul, de exemplu, îmbată fără să-ți ia mințile, făcându-te însă să percepi o realitate care nu există.

O mare parte a fenomenelor domnului Home aparțin unei influențe naturale cu cea a hașișului.

Iată de ce mediumul nu operează decât în fața unui număr mic de persoane alese de ei.

Restul acestor fenomene le putem atribui puterii magnetice.

A vedea ceva alături de domnul Home nu este un indiciu suficient de sigur pentru sănătatea celui care vede.

Și, chiar dacă sănătatea este excelentă, această viziune relevă o perturbație pasageră a aparatului nervos în raport cu imaginația și lumina.

Dacă această perturbație se repetă de prea multe ori, persoana se îmbolnăvește serios.

Cine știe de câte ori a provocat mania meselor turnante catalepsia, tetanosul, nebunia și moartea violentă?

Aceste fenomene devin cu adevărat înfricoșătoare când intră sub imperiul perversității.

De abia atunci se poate vorbi de intervenția și prezența spiritului răului.

Perversitate sau fatalitate, pretinsele miracole se supun uneia din aceste două puteri.

În privința signaturilor kabalistice, a signaturilor

universale, ele se reproduc prin intuiția magnetică a mirajelor gândirii în fluidul vital universal.

Aceste reflexe instinctive se pot produce dacă verbul magic nu are nimic arbitrar și dacă semnele sanctuarului ocult sunt expresia naturală a ideilor absolute.

Ceea ce vom demonstra în cartea noastră.

Dar pentru a nu-i trimite pe lectorii noștri din necunoscut în viitor, vom desprinde dinainte două capitole ale acestei lucrări inedite despre Verbul kabalistic, cealaltă despre secretele kabalei și vom trage concluzii care vor completa într-o manieră satisfăcătoare pentru toți explicația pe care am promis-o cu privire la fenomenele domnului Home.

Există o putere generatoare a formelor; această putere este lumina.

Lumina crează formele, urmând legi matematice eterne prin echilibrul universal al luminii și al umbrei.

Semnele primitive ale gândirii se trasează de la sine în lumina care este instrumentul material al gândirii.

Dumnezeu este sufletul luminii. Lumina universală și infinită este pentru noi asemenea trupului lui Dumnezeu.

Kabala sau înalta magie este știința luminii.

Lumina corespunde vieții.

Regatul tenebrelor este moartea.

Toate dogmele adevăratei religii sunt scrise în kabală cu caracterele luminii pe o pagină umbrită.

Pagina umbrită reprezintă credințele oarbe.

Lumina este marele mediator plastic.

Alianța sufletului cu trupul reprezintă însoțirea luminii cu umbră.

Lumina este instrumentul Verbului, scriitura albă a lui Dumnezeu pe marea carte a nopții.

Lumina este izvorul gândirii și în ea trebuie să căutăm originea tuturor dogmelor religioase. Dar nu există decât o dogmă adevărată, așa cum nu există decât o

singură lumină pură; numai umbra variază la nesfârșit.

Lumina, umbra, acordul lor care este viziunea ființelor, acesta este principiul analogic al marilor dogme ale Trinității, ale încarnării, ale Mântuirii.

Iată ceea ce ne va fi ușor de dovedit prin monumentele religioase, semnele Verbului primitiv, prin cărțile inițiatice ale kabalei și, în sfârșit, prin explicația rațională a tuturor misterelor cu ajutorul cheilor magiei kabalistice.

În toate simbolismele, într-adevăr, găsim ideile de antagonism și armonie producând noțiunea trinitară în concepția divină, apoi personificarea mitologică a celor patru puncte cardinale ale cerului completează septenarul sacru, bază a tuturor dogmelor și a tuturor ritualurilor. Pentru a ne convinge, e de ajuns să recităm și să medităm savanta lucrare a lui Dupuis care ar fi fost un mare kabalist dacă ar fi văzut o armonie a adevărilor acolo unde preocupările lui negativiste nu-i permiteau să vadă decât un concert de erori.

Nu vom relua aici studiul lui pe care toată lumea îl cunoaște; dar important de dovedit este că reforma religioasă a lui Moise era în întregime kabalistică și că, instituind o dogmă nouă, creștinismul s-a apropiat pur și simplu de izvoarele primitive ale mozaismului, iar Evanghelia nu este decât un vâl transparent aruncat peste misterele universale și naturale ale inițierii orientale.

Un savant distins și foarte cunoscut, domnul P. Lacour, în cartea sa despre Elohimii sau zeii lui Moise, a făcut lumină în această chestiune regăsind în simbolurile Egiptului toate figurile alegorice ale genezei. Mai recent, un alt cercetător curajos și de o vastă erudiție, domnul

Vincent de l'Yonne, a publicat un tratat de idolatrie la cei vechi și la moderni în care ridică vâlul mitologiei universale.

Invităm pe oamenii de carte conștiincioși să citească

aceste lucrări, iar noi vom rămâne la studiul special al kabalei la evrei.

Verbul sau cuvântul, fiind, după inițiații acestei științe, întreaga revelație, principiile înaltei kabale se află, obligatoriu, în chiar semnele care compun alfabetul primitiv.

Or, iată ce găsim în toate gramaticile ebraice.

Există o literă principiantă și universală, generatoare a tuturor celorlalte. Acesta estejod.

Există alte două litere mame, opuse și analoage între ele; aleph X și mem 8, după alții schin ψ.

Există șapte litere duble, beth D, ghimel 31, daleth 1, caph D, he D, resch T și tău R

Unitatea este reprezentată într-o manieră relativă de aleph, ternarul este figurat fie prin joci, mem, schin fie prin aleph, mem, schin. Septenarul prin beth, ghimel, daleth, caph, he, zesch, tău. Duodenarul prin alte litere.

Duodenarul este ternarul multiplicat prin patru; și intră astfel în simbolismul septenarului.

Fiecare literă reprezintă un număr.

Fiecare asamblaj de litere o serie de numere.

Numerele reprezintă idei filosofice absolute.

Literele sunt hieroglifice prescurtate.

Să vedem acum semnificația hieroglifică și filosofică a fiecărei litere. (A se vedea Bellarmin, Reuchlin, Saint-Jérôme, *Kabala denudata*, *Sepher Jezirah*, *Tehnica curiosa* a părintelui Schott, Pico de la Mirandola și alți autori, în special cei din colecția lui Pistorius).

Mamele.

Jod.

— Principiul absolut, ființa producătoare;

Mem.

— Spiritul sau Jakin-ul lui Solomon;

Schin.

— Materia sau coloana Bohas.

Dublele

Beth: reflexul, gândirea, luna, Îngerul Gabriel, prințul misterelor; Ghimel: iubirea, voința, Venus, Îngerul Anael, prințul vieții și al morții;

Daleth: forța, puterea, Jupiter, Sach și Melech, regele regilor;

Caph: violența, lupta, munca, Marte, Samael, Zebaoth, prințul falangelor;

Phe: Elocința, inteligența, Mercur, Raphaël, prințul științelor;

Resch: Destrucția și regenerarea, Timpul, Saturn, Cassiel, regele mormintelor și al singurătății;

Tău: Adevărul, lumina, soarele, Mihail, regele Elohimilor.

Literele simple

Literele simple se împart în patru ternare purtând drept titlu cele patru litere ale tetragramei divine...

În tetragrama divină, Jod-ul, așa cum am mai spus, figurează principiul productiv activ.

— He reprezintă principiul productiv pasiv, creis-ul. V-au figurează uniunea lui doi sau lingamul, și he final este imaginea principiului productiv secundar, adică reproducția pasivă în lumea efectelor și formelor.

Cele douăsprezece litere simple HI קזעמכל ימחל, divizate în câte trei, reproduc noțiunea triunghiului primitiv, cu interpretarea și sub influența fiecărei litere a tetragramei.

Se vede că filosofia și dogma religioasă a kabalei sunt aici indicate într-o manieră completă, dar voalată.

Să interogăm acum alegoriile Genezei.

„În principiu (joci, unitatea ființei), Elohim; forțele echilibrate (Jakim și Bohas) au făcut cerul (spiritul) și pământul (materia), cu alte cuvinte binele și răul, afirmația și negația”. Așa începe povestirea lui Moi se.

Apoi, pentru că se pune problema de a găsi un loc

omului și un prim sanctuar alianței lui cu Dumnezeu, Moise vorbește de o grădină din care un izvor unic divizat în patru fluvii (jod-ul și tetragrama), apoi de doi arbori, unul al vieții, celălalt al morții, plantați în apropierea fluviului. Acolo sunt așezați bărbatul și femeia, activul și pasivul; femeia îndrăgește moartea și-l antrenează și pe Adam în pierzania ei, fiind deci alungați din sanctuarul adevărului și un heruvim (un sfinx cu cap de taur; a se vedea hieroglifile Asyriei, ale Indiei și Egiptului) este plasat la poarta grădinii adevărului pentru a-i împiedica pe profanatori să distrugă arborele vieții. Iată deci dogma misterioasă cu toate alegoriile și sperieturile ei care succed simplului adevăr. Idolul l-a înlocuit pe Dumnezeu, iar umanitatea căzută nu va întârzia să se dedea cultului vițelului de aur.

Misterul reacțiilor necesare și succesive ale celor două principii, unul asupra celuilalt, este reprezentat prin alegoria lui Cain și Abel. Forța se răzbună, prin opresiune, împotriva seducțiilor slăbiciunii; slăbiciunea martiră dispăre și intercede pentru forța condamnată, ca urmare a crimei, la ofilire și remușcări. Astfel se revelează echilibrul lumii morale, se pun bazele tuturor profețiilor și se descoperă punctul de sprijin al oricărei politici inteligente. A abandona o forță propriilor ei excese înseamnă a o condamna la sinucidere.

Ceea ce i-a lipsit lui Dupuis pentru a înțelege dogma religioasă universală a kabalei este știința acestei frumoase ipoteze demonstrate în parte și realizate în fiecare zi mai mult prin descoperirile științei: analogia universală.

Lipsit de această cheie a dogmei transcendente, n-a putut vedea în toți zeii decât soarele, cele șapte planete și cele douăsprezece semne ale zodiacului, dar n-a văzut în soare imaginea logosului lui Platon, în cele șapte planete cele șapte note ale gamei divine și în zodiac cvadratura

ciclului ternar al tuturor inițierilor.

Împăratul Iulian, spiritualistul neînțeleș, inițiatul al cărui păgânism era mai puțin idolatru decât credința unor creștini, înțelegea mai bine decât Dupuis și Volnay cultul simbolic al soarelui, în imnul închinat regelui Helios, el recunoaște că astrul zilei nu este decât reflexul și umbra materială ale acelui soare al adevărului care luminează lumea inteligenței și că nu este el însuși decât o lumină împrumutată absolutului.

Lucru remarcabil, Iulian are despre Dumnezeuul suprem pe care creștinii credeau că sunt singurii care-l adorau, idei mult mai mărețe și mai adevărate decât acele ale Părinților Bisericii, adversari și contemporani ai acestui împărat.

Iată cum se exprima el, apărând elenismul:

„Nu e de ajuns să scrii într-o carte: Dumnezeu a zis și lucrurile sau și făcut. Trebuie să vezi dacă lucrurile pe care le atribuim lui Dumnezeu nu sunt contrare chiar legilor Ființei. Pentru că, dacă e așa, nu Dumnezeu le-a făcut, el care n-ar putea dezminți natura fără să se nege pe sine însuși. Dumnezeu fiind etern, este absolut necesar ca poruncile lui să fie imuabile ca și el”.

Iată cum vorbea apostatul și nepiosul, iar mai târziu un doctor creștin, devenit oracolul școlilor de teologie, trebuind să obstaculeze superstițiile, inspirându-se poate din frumosul discurs al necredinciosului, a scris, această frumoasă și curajoasă maximă care rezumă atât de bine gândirea marelui împărat:

„Un lucru nu este drept pentru că așa vrea Dumnezeu, ci Dumnezeu îl vrea pentru că este drept”.

Ideea unei ordini perfecte și imuabile în natură, noțiunea unei ierarhii ascendente și a unei influențe descendente în toate ființele, furnizaseră vechilor hierofanți primă clasificare a istoriei naturale. Mineralele, vegetale, animalele, au fost studiate analogic, iar originea

și proprietățile lor atribuite principiului pasiv sau principiului activ, tenebrelor sau luminii. Semnul alegerii sau al respingerii, înscris în forma lor, devine caracterul hieroglific al unui viciu sau al unei virtuți: apoi, luându-se semnul drept un lucru și lucrul exprimându-se prin semn, au ajuns să le confunde; aici se află originea acestei fabuloase istorii naturale în care leii se lasă bătuți de cocoși, delfinii mor de durere după ce au trăit ca niște ingrați printre oameni, mătrăguna vorbește, iar stelele cântă. Această lume fermecată este veritabilul domeniu poetic al magiei, dar el nu are altă realitate decât semnificația hieroglifelor care i-au dat naștere. Pentru înțeleptul care înțelege analogiile înaltei kabale și relația exactă a ideilor cu semnele, acest ținut fabulos al zânelor este încă unul fertil în descoperiri, pentru că adevărurile, prea frumoase și prea simple pentru a place oamenilor fără văluri, au fost toate ascunse sub aceste umbre ingenioase.

Da, cocoșul poate intimidă leul, pentru că vigilența suplinește adesea forța și reușește să domolească furia. Alte fabule ale pretinsei istorii naturale a celor vechi se explică în același fel și prin folosirea alegorică a analogiilor se pot înțelege abuzurile posibile și se pot presimți erorile care s-au născut din kabală.

Legea analogiilor, într-adevăr, a fost pentru kabaliștii de al doilea ordin obiectul unei credințe oarbe și fanatice. Acestei credințe i se pot atribui toate superstițiile reproșate adeptilor științelor oculte. Iată cum raționează ei:

Semnul exprimă lucrul.

Lucrul este virtutea semnului.

Există o corespondență analogică între semn și lucrul semnificat.

Cu cât semnul este mai perfect, cu atât corespondența este mai cuprinzătoare.

A rosti un cuvânt înseamnă a evoca o gândire și a o

face prezentă. A-l numi pe Dumnezeu, de exemplu, înseamnă a-l face să se manifeste.

Cuvântul acționează asupra sufletelor și sufletele reacționează asupra corpurilor; ele pot deci îngrozi, consola, îmbolnăvi, vindeca, pot ucide chiar și învia.

A profera un nume înseamnă a crea sau a chema o ființă.

În nume este conținută doctrina verbală sau spirituală a ființei înseși.

Când sufletul evocă un gând, semnul acestui gând se înscrie de la sine în lumină.

A invoca înseamnă a adjura, adică a jura pe un nume: înseamnă a face act de credință acestui nume și a comunia cu virtutea pe care o reprezintă.

Cuvintele sunt deci prin ele însele bune sau rele, veninoase sau salvatoare.

Cuvintele cele mai periculoase sunt cele zadarnice și rostite cu ușurință pentru că sunt niște avorturi spontane ale gândirii.

Un cuvânt inutil este o crimă împotriva spiritului inteligenței. Este un infanticid intelectual.

Lucrurile sunt pentru fiecare așa cum le face, numindu-le. Verbul fiecăruia este o impresie sau o rugăciune obișnuită.

A vorbi bine înseamnă a trăi bine.

Un stil frumos este aureola sănătății.

Dintre aceste principii, unele adevărate, altele ipotetice și din consecințele, mai mult sau mai puțin exagerate, pe care le trăgeau din ele, rezultă pentru kabaliștii superstițioși o încredere absolută în farmece, invocări, conjurații și rugăciuni misterioase. Or, cum credința face întotdeauna minuni, aparițiile, oracolele, vindecările miraculoase, bolile neașteptate și misterioase n-au lipsit niciodată.

Astfel, o simplă și sublimă filosofic a devenit știința

secretă a magiei negre.

Din acest punct de vedere mai ales, kabala poate stârni încă interesul unui număr mare de oameni în acest secol neîncrezător și credul. Totuși, așa cum am mai spus, adevărata știință nu e aici.

Oamenii caută arareori adevărul pentru el însuși; ei au întotdeauna drept motiv secret vreo pasiune de satisfăcut sau vreo lăcomie de saturat. Printre secretele kabalei, există unul mai ales care i-a înnebunit pe cercetători: secretul transmutației metalelor și conversiunea tuturor substanțelor terestre în aur.

Alchimia, într-adevăr, a împrumutat toate semnele de la kabală și pe legea analogiilor, rezultante ale armoniei contrariilor, își baza ea toate operațiile. Un secret fizic imens era de altfel ascuns sub parabolele kabalistice ale celor vechi. Am reușit să-l descifrăm și-i dezvăluim litera investigațiilor făcătorilor de aur. Iată-l:

1. Cele patru fluide imponderabile nu sunt decât diversele manifestări ale aceluiași agent universal care e lumina.

2. Lumina este focul care servește mării opere sub formă de electricitate.

3. Voința umană dirijează lumina vitală prin intermediul aparatului nervos. Acesta este magnetismul.

4. Agentul secret al mării opere, azotul celor înțelepți, aurul viu și dătător de viață al filosofilor; agentul producător metalic universal este electricitatea magnetizată.

Alianța acestor două cuvinte nu ne spune încă mare lucru și totuși *s-ar putea* să închidă în ele o forță care să tulbure lumea. Zicem *s-ar putea* pentru ca să facem plăcere filosofici, pentru că, în ceea ce ne privește, noi nu ne îndoim de importanța acestui mare arcan hermetic.

Am spus mai sus că alchimia este fica kabalei; și, pentru a ne convinge, este de ajuns să interogăm

simbolurile lui Flamei, ale lui Basile Valentin, paginile evreului Abraham și oracolele mai mult sau mai puțin apocrife ale mesei de smarald a lui Hermes. Pretutindeni vom găsi urmele decadei lui Pitagora, atât de magnific aplicată în Sepher Jezirah, noțiunile complete și absolute ale lucrurilor divine, decada compusă din unitate și un triplu ternar pe care rabinii l-au numit Berschit și Mercavah, arborele luminos al sephirotelor și cheia acelor Semnamphora.

Am vorbit pe larg în cartea noastră intitulată *Dogme et Rituel de la haute magie* despre un monument hieroglific conservat până în vremea noastră sub un pretext nesperios și care poate singur explica toate scrierile misterioase ale înaltei inițieri. Acest monument este tarotul ȝiganilor care a dat naștere jocului de cărți. El se compune din douăzeci și două de litere alegorice și din patru serii a câte zece hieroglife legate de cele patru litere ale numelui lui Jehova. Diversele combinații ale acestor semne și numere care le corespund formează tot atâtea oracole kabalistice, în așa fel încât întreaga știință este conținută în această carte misterioasă. Mașina filosofică, absolut simplă, uimește prin profunzimea și adevărul rezultatelor sale.

Abatele Trithemus, unul din cei mai mari maeștri ai noștri în magie, a compus din alfabetul kabalistic un joc foarte ingenios, numit de el poligrafie. Este o serie combinată de alfabete progresive în care fiecare literă reprezintă un cuvânt, cuvintele își corespund și se completează de la un alfabet la altul și nu e nicio îndoială că Trithemus a cunoscut tarotul și s-a folosit de el pentru a-și dispune într-o ordine logică savantele lui combinații.

Jérôme Cardan cunoștea alfabetul simbolic al inițiaților, așa cum se poate recunoaște după numărul și dispunerea capitolelor lucrării sale despre subtilitate. Lucrarea lui, într-adevăr, este compusă din douăzeci și

două de capitole și subiectul fiecărui capitol este analog cu numărul și alegoria cărții corespondente din tarot. Am făcut aceeași observație despre cartea sfântului Martin intitulată: *Tableau naturii des rapports qui existent entre Dieu, l'homme et l'univers*. Tradiția acestui secret n-a fost deci întreruptă din primii ani ai apariției kabalei până în zilele noastre.

Învârtitorii de mese și cei care fac spiritele să vorbească cu ajutorul cadranelor alfabetice sunt deci niște arierăți care nu știu că există un instrument oracular mult mai eficace și mult mai limpede, cu un sens adevărat, prin intermediul căruia pot comunica cu cele șapte genii ale planetelor și pot face să vorbească cât li-e voia cele șaptezeci și două de roți ale lui Aziah, Jezirah și Briah. E de ajuns să cunoască sistemul analogiilor universale, așa cum l-a expus Swedenborg în cheia hieroglifică a arcanelor, apoi să amestece bine cărțile și să tragă la întâmplare, asamblându-le întotdeauna prin numerele corespunzătoare ideilor pe care doresc să le limpezească, să citească apoi oracolele, așa cum se citesc scrierile kabalistice, adică începând de la mijloc și mergând de la dreapta la stânga pentru numerele impare începând de la dreapta pentru numerele pare și interpretând succesiv numărul prin litera care-i corespunde, asamblarea literelor prin adunarea numerelor și toate oracolele succesive prin ordinea numerală și relațiile lor hieroglifice.

Această operație a înțelepților kabaliști necesară pentru a găsi desfășurarea riguroasă a ideilor absolute, a degenerat în superstiții la preoții ignoranți și la nomazii țigani care posedau tarotul în evul mediu, fără să-i cunoască veritabila întrebuințare și folosind-o numai pentru a ghici norocul.

Jocul de șah, atribuit lui Palamides, își are originea tot în tarot și regăsim în el aceleași simboluri și combinații, regele, regina, cavalerul, soldatul, nebunul, turnul și

căsuțele reprezentând numere. Vechii jucători de șah căutau pe eșichier soluția problemelor filosofice și religioase și argumentau unul împotriva altuia în tăcere, manevrând caracterele hieroglice prin numere. Popularul nostru joc de zaruri nu este decât un eșichier cu figuri imobile și numere mobile, un tarot dispus în roată pentru aspiranții la inițiere. Or, cuvântul tarot, în care regăsim pe *rota* și *tor a* exprimă prin el însuși, așa cum a demonstrat Guillaume Poștei, dispunerea primitivă în formă de roată.

Hieroglifele jocului *d'oie* sunt mult mai simple decât cele ale tarotului, dar regăsim aceeași simbolistică: măscăriciul, regele, regina, tumul, diavolul sau tiphonul, moartea etc. Șansele aleatorii ale acestui joc reprezintă pe cele ale vieții și ascund un sens filosofic destul de profund pentru a-i face pe înțelepți să mediteze și destul de simplu pentru a fi înțeles de copii.

Personajul alegoric al lui Palamides este de altfel identic cu cei ai lui Henoc, Hermes și Cadmus, cărora li se atribuie inventarea literelor în diverse mitologii, dar, în gândirea lui Homer, Palamides, inițiatorul și victima lui Ulysse, reprezintă pe inițiatorul sau pe omul de geniu al cărui destin etern este să fie ucis de cei pe care-i inițiază. Discipolul nu devine realizarea vie a gândurilor maestrului decât după ce-i va fi băut sângele și mâncat carnea, urmând energica și alegorica expresie a inițiatorului, atât de prost înțeleasă de creștini.

Concepția alfabetului primitiv era, după cum se vede, ideea unei limbi universale, închizând în combinațiile și semnele ei rezumatul și legea evoluției tuturor științelor divine și umane. Niciodată, nimic mai frumos și mai măreț, după părerea noastră, n-a visat geniul omului și vă mărturisim că descoperirea acestui secret al lumii antice ne-a despăgubit pentru atâția ani de căutări sterile și pentru truda ingrată în criptele științelor pierdute și în necropolele trecutului.

Unul din primele rezultate ale acestei descoperiri va fi o nouă direcție dată studiului scriiturilor hieroglifice atât de imperfect descifrate de domnul Champollion.

Sistemul scrierii discipolilor lui Hermes fiind analogic și sintetic, ca toate semnele kabalei, n-ar trebui, pentru a citi paginile gravate pe pietrele vechilor temple, să le repunem la locul lor și să socotim cifra literelor lor comparând-o cu cifrele altor pietre?

Obeliscul din Luxor, de exemplu, nu este una din cele două coloane de la intrarea templului? Era în stânga sau în dreapta? Dacă era în dreapta semnele lui se raportează la principiul activ; dacă era în stânga caracterele lui se interpretează prin principiul pasiv. Dar trebuie să existe un corespondent exact de la un obelisc la altul, și fiecare semn trebuie să-și primească sensul lui complet prin analogia contrariilor. Domnul Champollion a găsit urme ale limbii copte în hieroglifice, un alt savant a găsit, mai ușor și mai norocos poate, urme ebraice, dar ce ar spune dacă n-ar fi nici coptă, nici ebraică? Dacă ar fi, de exemplu, limba universală primitivă? Or, această limbă care e cea a înaltei kabale există cu siguranță, ea există chiar în esența ebraicii și a tuturor limbilor orientale care derivă din ea, fiind limba sanctuarelor, iar coloanele de la intrarea templului îi rezumă toate simbolurile. Intuiția extaticilor se apropie mai bine de adevărul acestor semne primitive chiar decât știința savanților. Pentru că, așa cum am mai spus, fluidul vital universal, lumina astrală, fiind principiul mediator între idei și forme, se supune elanurilor extraordinare ale sufletului care cercetează necunoscutul, furnizându-i în mod firesc semnele deja existente dar uitate, ale marilor revelații ale ocultismului. Așa se formează preținsele semnături ale spiritelor, așa se produc scrisurile misterioase ale lui Gablidone care-l vizita pe doctorul Lavater, fantomele lui Schroepfer, ale sfântului Michel de Vintras și ale spiritelor domnului Home.

Dacă electricitatea poate mișca un corp ușor sau mai greu fără să-l atingă, este oare imposibil ca prin magnetism să dăm electricității o direcție și să producem în mod firesc semne și scriituri? Se poate fără îndoială pentru că deja se face.

Astfel, celor care ne vor întreba care este cel mai important agent al minunilor, noi îi vom răspunde:

Este materia dintâi a marii opere.

ELECTRICITATEA MAGNETIZATĂ.

Totul a fost creat prin lumină.

În lumină se conservă forma.

Prin lumină se reproduce forma.

Vibrațiile luminii sunt principiul mișcării universale.

Prin lumină, sorii se leagă unii de alții și-și întretes razele ca pe niște lanțuri de electricitate.

Oamenii și lucrurile sunt magnetizați de lumină precum sorii și pot, prin intermediul lanțurilor electromagnetice create prin simpatii și afinități, să comunice unii cu alții de la un capăt al lumii la celălalt, să se mângâie sau să se lovească, să se vindece sau să se rănească într-un fel natural, fără îndoială, dar miraculos și invizibil.

Aici se află secretul magiei.

Magia este știința care ne vine de la magi.

Magia este cea dintâi dintre științe.

Mai sfântă între toate pentru că ea confirmă într-o manieră sublimă marile adevăruri religioase.

Cea mai calomniată dintre toate, pentru că vulgarul se încapățânează să confunde magia cu vrăjitoria superstițioasă ale cărei practici abominabile le-am denunțat.

În fața întrebărilor enigmatice ale Sfinxului și a obscurităților uneori scandaloase răspândite în Biblie, numai prin magie se poate răspunde și găsi soluția problemelor istoriei iudaice.

Istoricii sacri înșiși recunosc existența și puterea magiei care o concurează pe a lui Moise.

Biblia ne povestește călănes și Membres, magicienii Pharaonului, făceau mai întâi aceleași minuni ca și Moise și declarau imposibile pentru cunoașterea umană pe cele pe care nu le puteau imita. Este, într-adevăr, mai măgulitor pentru amorul propriu al unui șarlatan să refuze miracolul decât să se declare învins de știința sau abilitatea unui confrate, mai ales când acesta este un dușman sau un adversar religios.

Unde începe și unde se oprește posibilul în ordinea miracolelor magice? Iată o gravă și importantă chestiune. Sigură e doar existența faptelor pe care în mod obișnuit le calificăm miracole. Magnetizatorii și somnambulii le fac în fiecare zi; sora Rose Tamisier le-a făcut, iar iluminatul Vintras le mai face și astăzi; mai mult de cincisprezece mii de martori atestau recent minunile mediumurilor din America» zece mii de țărani atestau, la nevoie, pe cele ale zeului Cheneau (un fost negustor de nasturi, retras din afaceri care se credea inspirat de Dumnezeu). Toți acești oameni sunt niște halucinați sau niște pezevenghi? Halucinați, da, se poate, dar chiar faptul halucinațiilor lor identice, fie individuale, fie colective, nu este deja un miracol destul de mare din partea celui care le provoacă întotdeauna când vrea și unde vrea?

A face miracolele sau a convinge lumea că le faci, este aproape același lucru, mai ales într-un secol ca al nostru atât de ușuratic și batjocoritor. Or, lumea e plină de taumaturgi și știința este adesea redusă la a le nega operele sau a refuza să le vadă pentru a nu fi obligată să le examineze și să le acorde o cauză.

Întreaga Europă a răsunat în ultimul secol de minunile lui Cagliostro. Cine nu știe tot ce se spunea despre vinul lui de Egipt și despre elixirul său? Ce am mai putea adăuga noi la tot ce s-a povestit despre supeurile

dintr-o altă lume, la care el invita în carne și oase persoane ilustre din timpuri de mult trecute? Cagliostro era totuși departe de a fi un inițiat de prim ordin pentru că marea asociație a adeptilor l-a abandonat inchiziției romane, în fața căreia a dat, dacă ar fi să credem în documentele procesului, o ridicolă și odioasă explicație a tetragramei masonice.

Dar miracolele nu sunt numai darul inițiaților de prim ordin, uneori ele sunt săvârșite de ființe fără instrucție și fără virtuți. Legile naturale găsesc într-un organism ale cărui calități de excepție nouă ne scapă, o ocazie de a se exersa, executându-și opera, ca de obicei, cu precizie și calm. Degustătorii rafinați apreciază trufele și le întrebuintează cum le este voia, dar porcii le dezgroapă: situația e analogă și în alte situații mai puțin materiale și gastronomice; instinctele caută și presimt, dar numai știința găsește cu adevărat.

Progresul actual al cunoașterii umane a diminuat mult șansele minunilor, dar mai rămâne încă un mare număr din ele neexplicat pentru că nu se cunosc încă nici forța imaginației, nici rațiunea de a fi și puterea magnetismului. Cercetarea analogiilor universale a fost neglijată și iată de ce nu se mai crede în divinație.

Un înțelept kabalist mai poate încă uimi mulțimea și încâlci mințile oamenilor instruiți:

1. Ghicind lucruri ascunse; 2. prevăzând lucruri care se vor întâmpla în viitor; 3. dominând voința altora, împiedicându-i să facă ce vor și obligându-i să facă ceea ce nu vor; 4. provocând la comandă apariții și vise; 5. vindecând un mare număr de boli; 6. readucând la viață subiecți care manifestau toate simptomele morții; 7. În sfârșit, demonstrând la nevoie prin exemple, realitatea pietrei filosofale și transmutația metalelor, urmând secretele lui Abraham Ebreul, ale lui Flamei și Raymond Lulle.

Toate aceste minuni se operează prin intermediul unui singur agent căruia evreii îi spuneau OD, precum cavalerul de Reichenbach, căruia noi îi spunem lumină astrală, precum școala lui Pasqualis Martinez, domnul de Mirville diavol, iar vechii alchimiști azoth. Acesta este elementul vital care se manifestă prin fenomene de căldură, de lumină, de electricitate și magnetism, magnetizând globul terestru și toate ființele vii, în acest agent se manifestă probele doctrinei kabalistice asupra echilibrului și mișcării prin dublă polaritate în care unul atrage și celălalt respinge, în care unul produce căldura și celălalt frigul, în care unul produce lumina albastră și verzuie, celălalt lumina galbenă și roșietică;

Acest agent prin diferitele lui modalități de magnetizare ne atrage unii spre alții sau ne îndepărtează, supune pe unul voinței celuilalt făcându-l să intre în cercul lui de atracție, restabilește sau tulbură echilibrul economiei animale prin transmutații și efluvii alternative, primește și transmite amprentele forței imaginarului care se află în om, imagine și asemănare cu verbul creator, provocând astfel presentimentele și determinând visele. Știința miracolelor înseamnă deci cunoașterea acestei forțe minunate și arta de a face miracole este pur și simplu arta de a magnetiza sau de a ilumina ființele urmând legile invariabile ale magnetismului sau luminii astrale.

Preferăm cuvântul lumină celui de magnetism pentru că el este cuvântul tradițional al ocultismului și pentru că el exprimă mai complet natura agentului secret. Aici se află, cu adevărat, aurul fluidic și potabil al măestrilor în alchimie, cuvântul aur provine de la ebraicul *aur* care înseamnă lumină. Ce doriți? sunt întrebați venerabilii tuturor inițierilor. Să vedem lumina, ar trebui ei să răspundă. Numele de iluminat care se da în mod obișnuit adeptilor a fost în general prost interpretat când i s-a dat un sens mistic ca și cum el ar desemna niște oameni a

căror inteligență ar fi miraculos luminată. Iluminat vrea, pur și simplu, să spună cunoscători și stăpânitori ai luminii, fie prin știința marelui agent magic, fie prin noțiunea rațională și ontologică a absolutului.

Agentul universal este forța vitală, subordonată inteligenței. Abandonat lui însuși, devoră rapid, asemeni lui Moloch, tot ceea ce crează și transformă într-o vastă ruină surplusurile vieții. El este atunci șarpele infernal al vechilor mituri, Typhon al egiptenilor și Moloch-ul fenicienilor. Dacă însă înțelepciunea, mama Elohimilor, îi pune piciorul pe cap, ea stinge toate flăcările pe care le varsă, răspândind pe pământ, cu amândouă mâinile lumina vieții. Așa se spune în Zohar, că la începutul perioadei terestre, când elementele își disputau suprafața lumii, focul, asemenea unui șarpe imens, prinsese totul în răsucirile lui și era gata să prefacă în cenușă toate ființele, când clemența divină, ridicând în jurul lui valurile mării ca pe un veșmânt de nori, puse piciorul pe capul șarpelui și-l doborî în abisuri. Cine nu vede în acest alegorie prima știre și explicația cea mai rezonabilă a unuia dintre cele mai scumpe simboluri ale catolicismului, triumful mamei lui Dumnezeu?

Kabaliștii spun că numele ocult al diavolului, adevăratul lui nume, este cel al lui Jehovah scris de-a-ndoaselea. Pentru inițiat, aceasta este o revelație completă în misterele tetragramei, într-adevăr, ordinea literelor acestui nume indică predominanța ideii asupra formei, a activului asupra pasivului, a cauzei asupra efectului. Răsturnând această ordine, obținem exact contrariul. Jehovah este cel care stăpânește natura ca pe un cal superb și-l conduce unde vrea el, *chavajoh* (demonul) este calul fără frâu care, asemenea acelor egipteni din cântarea lui Moise, se răstoarnă peste călăreț și-l aruncă în abis.

Diavolul exista deci realmente pentru kabaliști, dar nu e o persoană, nicio putere distinctă de forțele naturii.

Diavolul este divagația sau somnul inteligenței. Este nebunia și iluzia.

Așa se explică toate coșmarurile evului mediu, așa se explică bizarele simboluri ale câtorva inițiați, ale templierilor, de exemplu, mult mai puțin vinovați de a se fi închinat lui Baphomet decât de a-i fi lăsat pe profani să-i zărească imaginea. Baphomet, figura panteistică a agentului universal, nu este altul decât demonul bărbos al alchimisiilor. Se știe că cei mai înalți în grad din vechea masonerie hermetică atribuiau unui demon bărbos desăvârșirea marii opere, neinițiatul își făcea cruce și-și acoperea ochii, dar inițiații în cultul lui Hermes-Pantea înțelegeau alegoria și se fereau s-o explice profanilor.

Domnul de Mi n ille, într-o carte aproape uitată acum, dar care a făcut vogă acum câteva luni, s-a străduit din greu să adune câteva vrăjitorii de genul celor care alcătuiesc compilațiile lui Delancre, Delrio și Bodin. Ar fi găsit altele mult mai interesante în istorie.

Și, fără să mai vorbim de miracolele atât de vădite ale janseniștilor de la Port-Royal și ale diaconului de la Paris, ce poate fi mai adânc miracol decât marea monomanie a martiriului care a făcut să alerge la supliciu, ca la sărbătoare, copii și femei, de-a lungul a trei sute de ani? Ce poate fi mai magnific decât credința entuziastă acordată atâtea secole celor mai neînțelese și, omenește vorbind, celor mai revoltătoare mistere? În acest caz, îmi veți spune, miracolele veneau de la Dumnezeu și au servit chiar ca probe în stabilirea adevărului religiei. Dar cum! ereticii și ei se lăsau uciși pentru dogme de data aceasta mult mai direct și mai real absurde, sacrificându-și rațiunea și viața credinței lor. Or, pentru eretici, este evident că la mijloc era diavolul. Bieți oameni care-l luau pe diavol drept Dumnezeu și pe Dumnezeu drept diavol, de ce nu i-a luminat nimeni făcându-i să recunoască pe adevăratul Dumnezeu în caritatea, știința, dreptatea și mai

ales în milostivirea slujitorilor săi!

Nigromanții, cei care provoacă apariția diavolului după o serie obositoare și aproape imposibilă de invocații revoltătoare, nu sunt decât niște copii pe lângă acel sfânt Anton din legendă care-i scotea din infern cu miile și-i țâra mereu după el, cum se povestește că atrăgea Orfeii după sine stejarii, stâncile și fiarele sălbatice.

Numai Cal lot, inițiat în copilărie de țiganii nomazi în misterele vrăjitoriilor negre, a putut înțelege și reproduce invocațiile primului ermit. Credeți cumva că legendele inventau transcriind aceste vise înfricoșătoare ale distrugerii și ale postului? Nu, ele rămân mult în urma realității. Mănăstirile au fost, într-adevăr, întotdeauna populate de spectre fără nume, iar zidurile lor înfiorate de umbre și larve infernale? Sfânta Catherine de Sienne a petrecut opt zile în mijlocul unei orgii obscene care ar fi descurajat până și verva lui Arétino; sfânta Thérèse s-a simțit transportată de vie în infern, unde a suferit, între pereții care se apropiau mereu, chinuri pe care numai femeile isterice le vor putea înțelege... Toate acestea, se va spune, se petreceau în imaginația pacienților. Dar unde credeți că s-au putea petrece faptele de ordin supranatural? Sigur este că toți acești vizionari au văzut, au atins, au avut senzația evidentă a formidabilei realități. Vorbim și din propria noastră experiență pentru că posedăm atâtea viziuni din prima tinerețe, petrecută în reclusiune și ascetism, ale căror amintiri ne mai înfloară și acum.

Dumnezeu și diavolul sunt idealul binelui și răului absolut. Dar omul nu concepe niciodată răul absolut ca pe o idee falsă a binelui. Numai binele poate fi absolut, iar răul numai relativ privind ignoranța și greșelile noastre. Orice om face pe diavolul pentru a deveni Dumnezeu, dar, cum legea solidarității este universală, ierarhia există în infern precum în cer. Un om rău va găsi întotdeauna pe

unul mai rău decât el care să-i facă rău; și când răul va atinge punctul culminant, va trebui să înceteze pentru că a continua ar însemna anéanti zarea ființei, ceea ce este imposibil. Atunci oamenii-diavoli, ajunși la capătul resurselor, cad în imperiul oamenilor – Dumnezeu și sunt salvați de cei despre care s-a crezut că vor fi victimele lor; omul care se străduiește să trăiască făcând răul aduce omagiul său binelui, prin tot ceea ce consumă în el însuși ca inteligență și energie. Iată de ce marele inițiator spunea în limbajul său figurat: Fiți reci sau calzi, dacă veți fi călduți mă veți face să vomit.

Marele maestru, într-una din parabolele sale, condamna numai pe cel leneș care și-a îngropat talantul de frică să nu-l piardă în operații hazardate ale acestei bănci care e viața. A nu gândi nimic, a nu vrea nimic, a nu iubi nimic, a nu face nimic, iată adevăratul păcat. Natura nu-i recunoaște și nu-i recompensează decât pe truiditori.

Voința umană se dezvoltă și sporește prin activitate; a vrea cu adevărat înseamnă să acționezi. Acțiunea domină și antrenează inerția. Acesta este secretul influenței preținșilor sclerați asupra preținșilor oameni cinstiți. Câți poltroni și lași se cred virtuoși numai pentru că le frică? Câte femei onorabile privesc prostituția cu un ochi invidios! Nu cu mult timp înainte, galerienii erau la modă. De ce? Credeți ca opinia publică poate vreodată cinsti viciul? Nu, dar ea dă dreptate activității și curajului și mi se pare firesc ca lașii să-i respecte pe briganzii curajoși, îndrăzneala unită cu inteligența este mama tuturor succeselor în această lume. Pentru a întreprinde trebuie să știi; pentru a săvârși, trebuie să vrei; pentru a vrea, trebuie să îndrăznești; și pentru a culege în pace roadele curajului trebuie să taci.

A ști, a îndrăzni, a tace sunt, așa cum am mai spus-o de altfel, cele patru verbe kabalistice care corespund celor patru litere ale tetragramei și celor patru forme

hieroglifice ale Sfinxului. Știința înseamnă capul omului, îndrăzneala gheara leului; voința flancurile truditore ale taurului; tăcerea, aripile mistice ale vulturului. Numai cel care nu oferă spre vânzare, pentru comentariile și batjocura celorlalți, secretele inteligenței sale se va ridica deasupra tuturor.

Toți oamenii cu adevărat puternici sunt magnetizatori și agentul universal se supune voinței lor. Așa operează ei miracolele. Câștigă încredere, sunt urmați și când spun: așa este, natura se schimbă în ochii omului de rând, devenind ceea ce marele om a vrut. Acestea sunt carnea și sângele meu, a spus un om care s-a făcut Dumnezeu prin virtuțile sale și de nouăsprezece secole, în prezența unei bucăți de pâine și a unui pahar de vin, au văzut, au atins, au gustat, au adorat carnea și sângele divinizat de martiri. Cum să mai spunem că voința umană n-a săvârșit niciodată minuni!

Noi nu vorbim aici despre Voltaire, el n-a fost un taumaturg, el a fost spiritualul și elocventul interpret al celor asupra cărora miracolul nu mai acționa. Totul este negativ în opera sa; dimpotrivă, totul este afirmativ în opera galileanului, cum îl numea un ilustru și prea nefericit împărat.

Astfel, Iulian a încercat încă în vremea sa ceea ce nici Voltaire n-a putut desăvârși; el voia să opună prestigiul prestigiului, austeritatea puterii protestului, virtutea virtuții, miracolele miracolelor; creștinii n-au avut în el niciodată un dușman periculos și l-au simțit bine pentru că Iulian a fost asasinat și legenda aurită confirmă că un sfânt martir, trezit în mormânt de strigătele bisericii, a pus mâna pe arme și l-a lovit pe apostat în mijlocul armatelor și a victoriilor sale. Trist martir care reînvie pentru a deveni călăul prea credulului împărat care credea în zeii lui și în virtuțile vârstelor de mult apuse!

Când regii Franței erau înconjurați de adorația

popoarelor lor, când erau priviți ca unșii lui Dumnezeu și fii mai mari ai Bisericii, ei vindecau de scrofule. Un om la modă va face miracole când va vrea.

Cagliostro putea fi un șarlatan: dar când opinia publică a făcut din el un sfânt, el a putut provoca minuni, ceea ce s-a și întâmplat.

Când Cephas Barjona, un evreu proscris de Nero, dădea femeilor de sclavi prafuri pentru viața veșnică, nu era decât un șarlatan pentru toți oamenii instruiți ai Romei; dar opinia publică a făcut din el un apostol al empirismului spiritualist; urmașii lui Petru, Alexandru al VI-lea sau chiar Ioan al XXII-lea sunt infailibili pentru orice om binecrescut care nu vrea să fie hulit de societate. Așa se petrece lumea.

Șarlatanismul, când reușește, este deci în magie, ca în orice lucru, un instrument al puterii. A fascina abil pe omul de rând nu înseamnă a-l domina? Bieții vrăjitori care în evul mediu se lăsau arși prostește nu aveau, se vede o prea mare putere asupra celorlalți. Jeanne d'Arc era o magiciană în fruntea armatelor, dar la Rouen biata fată nu mai era decât o vrăjitoare. Nu știa decât să se bată și să lupte, dar prestigiul ei s-a stins imediat ce a fost pusă în cătușе. S-a spus în istorie că regele Franței ar fi intervenit? Că papa, căruia regele Franței îi era fiu mai mare, i-ar fi excomunicat pe călăi? Nu, nimic din toate acestea nu s-a întâmplat. Jeanne d'Arc n-a mai fost decât o vrăjitoare de îndată ce a încetat să mai fie o magiciană și e sigur că numai englezii au urcat-o pe rug. Când exerciți o putere supraumană în aparență, trebuie s-o exerciți până la capăt, altfel pieri. Lumea se răzbună laș pentru faptul că a crezut, a admirat și, mai ales că s-a supus prea mult.

Nu vom înțelege puterea magică decât în aplicarea ei la lucrurile mari; dacă un adevărat magician practic nu devine stăpânul lumii este din pricină că el o disprețuiește; și de ce să-și dorească să coboare suverana sa putere? Îți

voi da toate regatele lumii dacă te vei hotărî să cazi la picioarele mele sau dacă vei accepta să mi te închini, spune Satan lui Iisus – Piei, Satană, îi spune Mântuitorul căci este scris: Numai lui Dumnezeu să i te închini... Eli, Eli lamma Sabbachtani! va striga mai târziu sublimul și divinul închinător al lui Dumnezeu. Dacă i-ar fi răspuns lui Satan: nu mă voi închina ție și tu vei fi cel care vei cădea la picioarele mele pentru că te condamn în numele inteligenței și a eternei rațiuni! nu și-ar fi supus sfințenia și nobila-i viață celor mai îngrozitoare suplicii. Satan a fost crunt răzbunat.

Cei vechi numeau magia practica artei sacerdotale și regale; și ne amintim că magii au fost stăpânii civilizației primitive pentru că ei stăpâneau știința timpului lor.

A ști înseamnă a putea când îndrăznești să vrei.

Prima știință a kabalistului practic sau a magului este cunoașterea omului. Frenologia, psihologia, chiromanția, cercetarea gusturilor și a mișcărilor, a sunetului vocii și a impresiilor, fie simpatice, fie antipatice, sunt ramuri ale acestei arte, iar cei vechi nu le ignorau. Gali și Spurzeim au redescoperit în zilele noastre frenologia. Lavater după Porta. Cardan, Trasier, Jean Belot și alți câțiva au ghicit mai degrabă decât au descoperit știința psihologiei; chiromanția este încă ocultă și abia dacă găsim câteva urme într-o lucrare foarte recentă și foarte interesantă de altfel a cavalerului d'Arpentigny. Pentru a avea noțiuni suficiente, trebuie să ne întoarcem la sursele kabalistice din care s-a hrănit savantul Cornélius Agrippa. E locul aici să spun câteva cuvinte despre el, în așteptarea lucrării prietenului nostru Dezbarrolles.

Mâna este instrumentul acțiunii omului și, asemenea chipului, un fel de sinteză nervoasă, posedând trăsături și fizionomie proprie. Caracterul indivizilor este aici evidențiat prin semne irecuzabile. Astfel, printre atâtea mâini, unele sunt laborioase altele leneșe; unele grele și

pătrate, altele insinuante și lejere. Mâinile tari și uscate sunt făcute pentru luptă și muncă, mâinile moi și umede nu aspiră decât la voluptate. Degetele ascuțite sunt scrutatoare și mistice, degetele pătrate matematiciene, degetele spatulate încăpățânate și ambițioase.

Degetul mare, *pollex*, degetul forței și al puterii corespunde în simbolismul kabalistic primei litere a lui Jehovah și este deci el singur sinteza mâinii. Dacă e puternic, omul e puternic și moral; dacă e slab, omul e debil. E compus din trei falange, din care prima este îngropată în podul palmei, precum axa imaginară a lumii traversând desimea pământului. Această primă falangă corespunde vieții fizice, a doua inteligenței, a treia voinței. Dacă podul palmei e gras și vârtos, el denotă gusturi senzuale și o mare forță a vieții fizice. Un deget lung, mai ales ultima falangă, revelează o voință puternică putând merge până la despotism; degetele mari scurte, dimpotrivă, sunt caractere blânde și ușor de dominat.

Pliurile obișnuite ale mâinii determină liniile. Aceste linii sunt deci semnele obișnuințelor și observatorul răbdător le poate observa și judeca. Omul a cărui mână e cutată rău și prost este stângaci și nefericit. Mâna are trei funcții principale: să apuce, să țină și să pipăie. Mâinile mai suple iau și pipăie mai bine; mâinile aspre și puternice rețin mai îndelung. Chiar liniile cele mai superficiale atestă senzațiile obișnuite ale acestui organ. Fiecare deget are, de altfel, o funcție specială care i-a dat și numele. Despre cel mare am vorbit deja, indexul este degetul care arată, degetul verbului și al profeției; degetul median domină întreaga mână și este degetul destinului, inelarul este degetul alianțelor și al onorurilor; chiromanții l-au consacrat soarelui; auricularul este insinuant și vorbăreț, cel puțin așa susțin oamenii simpli și doicile cărora degetul lor cel mic le spune atâtea lucruri: mâna are șapte protuberanțe pe care kabaliștii, după analogiile naturale,

le-au atribuit celor șapte planete, Venus este stăpâna degetului mare, indexul este Jupiter, médius este Saturn, inelarul este Soarele și auricularul este Mercur, celelalte două sunt Marte și Luna. După forma și predominanța lor se judecă înclinațiile, aptitudinile și, în consecință, destinele probabile ale indivizilor supuși judecății.

Nu există viciu care să nu lase urme, nicio virtute fără semnul ei. Astfel, pentru ochii atenți ai observatorului nu există nicio ipocrizie posibilă. Se va înțelege că o asemenea știință este o putere cu adevărat sacerdotală și regală.

Predicția principalelor evenimente ale vieții este deja posibilă prin numeroase probabilități analogice ale acestei cercetări: dar există o facultate numită a presentimentelor sau senzitivismul. Lucrurile eventuale există adesea în cauzele lor înainte de a se realiza în acțiuni; senzitivii văd dinainte efectele în cauze și au existat înaintea tuturor marilor evenimente uimitoare preziceri. Am auzit că sub domnia lui Louis-Philippe, somnambului și extaticii anunțau reinstaurarea imperiului și precizau data. Republica din 1848 a fost anunțată clar de profeția lui d'Orval care data cel puțin din anul 1830 și pe care o bănuim a fi, ca și cele atribuite lui Olivarius, lucrarea pseudonimă a domnișoarei Lenormand. Pentru teza noastră nu este de altfel, important.

Lumina magnetică dă posibilitatea prezicerii viitorului și poate, de asemenea, dezvălui lucrurile prezente și ascunse; fiind chiar viața universală este și agentul sensibilității umane, transmițând unora bolile, altora sănătate, urmând influența fatală a contactelor sau a legilor voinței. Așa se explică puterea benedictinilor, și farmecele recunoscute de marii adepți și mai ales de Paracelsus. Un critic judicios și fin, domnul Ch. Fauvety, într-un articol publicat în *Revue*

Philosophique et religieuse, apreciază, într-o manieră

remarcabilă lucrările lui Paracelsus, Pomponace, Goglenius, Crollius și Robert Flud asupra magnetismului. Dar, dacă savantul meu prieten și colaborator le studia numai dintr-o curiozitate filosofică, Paracelsus și ai lui o practicau fără să-și bată capul s-o facă înțeleasă lumii, căci pentru ei ele constituiau unul din acele secrete tradiționale în care ocultismul este riguros respectat; este suficient să le dezvălui celor care știu, lăsând întotdeauna un văl peste adevăr pentru a-i deruta pe ignoranți.

Or, iată ce rezervă Paracelsus inițiaților și ceea ce am înțeles noi, descifrând caracterele kabalistice și alegoriile de care se folosește în operele sale:

Sufletul uman este material, mintea divină îi este oferită pentru a-l imortaliza și a-l face să trăiască spiritual și individual, dar substanța sa naturală este fluidică și colectivă.

Existau deci în om două vieți, viața individuală sau rezonabilă și viața comună sau instinctivă. Prin aceasta din urmă putem trăi unii pentru alții, pentru că sufletul universal, a cărui conștiință separată și aceeași pentru toți, îl posedă fiecare organism nervos.

Trăim viața comună și universală în embrion, în extaz și în somn, în somn, într-adevăr, rațiunea nu intervine și logica, dacă intervine în visele noastre, este întâmplătoare, urmând hazardul unor reminiscențe pur fizice.

În vise, noi avem conștiința vieții universale: ne amestecăm cu apa și focul, cu aerul și pământul; zburăm ca păsările; ne cățărăm ca veverițele; ne târâm ca șarpele; suntem beți de lumină astrală; ne cufundăm în căminul comun, așa cum se întâmpla într-o manieră completă în clipa morții: dar atunci (aici Paracelsus explică misterele celeilalte vieți), răii, adică cei care s-au lăsat dominați de instincte animalice în dauna rațiunii umane se îneacă în oceanul vieții comune cu toate neliniștile unei morți eterne; ceilalți ies la suprafață și se bucură veșnic de

bogățiile acestui aur fluidic pe care au reușit să-l stăpânească.

Această identitate a vieții fizice permite voințelor foarte puternice să stăpânească existența altora și să-și facă din ei niște auxiliari și explică acei curenți de simpatie, la distanță sau mai de aproape, dezvăluind tot secretul medicinei oculte pentru că această medicină are drept principiu marea ipoteză a analogiilor universale și ne învață cum trebuie să acționăm asupra corpului astral pentru a reacționa corpul material vizibil; ea ne mai învață că esența luminii astrale este o dublă mișcare de atracție și de proiecție; astfel corpurile umane se atrag și se resping unele pe altele, se pot absorbi și răspândi unii în alții, pot face schimb; ideile sau fanteziile unuia pot influența asupra formei altuia și acționa apoi asupra corpului exterior.

Așa se produc fenomenele atât de ciudate ale influenței privirii în timpul sarcinii, iar vecinătatea unor oameni bolnavi poate provoca vise urâte; așa respiră sufletul ceva vătămător în compania nebunilor și a celor răi.

Se poate observa că în internate copiii împrumută unii altora din fizionomiile lor, fiecare școală are un aer de familie care îi este propriu, în școlile de orfelinat conduse de călugărițe, toate fetele seamănă între ele, afișând cu toatele aceeași fizionomie supusă și ștearsă care caracterizează educația ascetică. Oamenii devin frumoși în școlile entuziasmului, ale artelor și gloriei;

Se fac urâți în închisori și triști în seminarii și mănăstiri.

Aici se înțelege că îl vom părăsi pe Paracelsus pentru a aborda consecințele și aplicațiile ideilor sale care sunt pur și simplu cele ale vechilor magi, elemente ale acelei kabale fizice căreia noi îi spunem magie.

Urmând principiile kabalistice formulate de școala lui

Paracelsus, moartea n-ar fi decât un somn profund și definitiv, care n-ar fi imposibil de oprit la început, imprimând o puternică acțiune de voința asupra corpului astral care se degaja, chemându-l înapoi printr-un interes puternic sau printr-o afecțiune dominantă. Același lucru spunea și Iisus când vorbea despre fiica lui Jaire: fata aceasta nu e moartă, doarme; și despre Lazăr: prietenul nostru a adormit și am să-l trezesc. Pentru a exprima acest sistem resurecționist într-o manieră care să nu ofenseze pe nimeni, adică opiniile adoptate în general, spunem că moartea, când nu e vorba de o distrugere sau de o alterare esențială a organelor, este întotdeauna precedată de o letargie mai lungă sau mai scurtă (resurecția lui Lazăr, dacă e admisă ca fapt științific, probează că ea poate dura patru zile!).

Să revenim acum la secretul mării opere pe care l-am dat numai într-o ebraică nepunctată în *Rituel de la haute magie*. Iată textul integral în latină, așa cum se afla el la pagina 144 din Sepher Jezirah, comentată de alchimistul Abraham (Amsterdam, 1642):

Semita XXXI

Vocatur intelligentia perpetua; et quare vocatur ita? E o quod ducit motum solis et lunae juxta constitutionem eorum; utrumque în orice sibi conveniențe.

Rabbi Abraham dicit:

Semita frigesima prima vocatur intelligentia perpetua: et illa solem et lunam et reluquas stellas et figuras, unum quodque în orice suo, et imperit omnibus creatis juxta dispositionem ad signa et figuras.

Acest text, se vede, este încă perfect obscur pentru cine nu cunoștea valoarea caracteristică a fiecăreia din cele treizeci și două de căi. Cele treizeci și două de căi sunt cele zece numere și cele douăzeci și două de litere hieroglifice ale Kabalei. A treizeci și una se raportează la care reprezintă lampa magică sau lumina între coarnele lui

Baphomet. Acesta este semnul kabalistic al lui *od* sau al luminii astrale cu cei doi poli și centrul echilibrat. Se știe că în limbajul alchimiștilor soarele semnifică aurul, luna argintul, celelalte stele sau planete referindu-se la alte metale. Să încercăm acum să înțelegem gândirea evreului Abraham.

Focul secret al alchimiștilor era deci electricitatea, aici aflându-se jumătate din marele lor arcan; dar ei știu să-i echilibreze forța printr-o influență magnetică pe care o concentrează în athanorul lor. Așa rezultă din dogmele obscure ale lui Basile Valentin, Bernard Trévisan, Henri Khunrath care toți pretind a fi obținut transmutația precum Raymond Lulle, Arnaud de Villeneuve și Nicolas Flamei.

Lumina universală, când magnetizează lumile se numește lumina astrală, când crează metalele se numește azoth sau mercurul înțelepților; când dă viață animalelor se numește magnetism animal.

Bruta suportă fatalitățile acestei lumini, omul o poate dirija.

Inteligența, adaptând semnul la gândire crează formele și imaginile.

Lumina universală este asemeni imaginației divine și această lume care se schimbă neîncetat, rămânând mereu aceeași în privința legilor de configurare, este visul lui Dumnezeu.

Omul formulează lumina prin imaginația sa; el atrage destulă lumină pentru a da forme convenabile gândurilor și viselor sale; dacă această lumină îl invadează, dacă judecata lui se îneacă în formele pe care le invocă, e nebun. Dar atmosfera fluidică a nebunilor este o otravă pentru mințile slabe și imaginațiile exaltate.

Formele pe care imaginația surexcitată le produce pentru a rățăci judecata sunt la fel de reale ca și amprente fotografice. Nu poți vedea ceea ce nu există.

— Fantomele din vis, și chiar visele în stare de veghe sunt deci imagini reale aflate în lumină.

Există de altfel halucinații contagioase. Dar noi dezbatem aici ceva mai mult decât halucinațiile obișnuite.

Dacă imaginile atrase de creierele bolnave sunt reale, nu le pot proiecta în afară, reale, așa cum s-au perceput?

Aceste imagini, proiectate de organismul nervos al mediului, nu pot ele oare afecta organismul celor care, cu sau fără voie, intră în simpatie nervoasă cu mediumul?

Faptele săvârșite de domnul Home dovedesc că este posibil.

Acum să răspundem celor care cred că văd în aceste fenomene manifestări dintr-o altă lume și fapte aparținând necromanției.

Împrumutăm răspunsul nostru cărții sacre a kabaliștilor și doctrina noastră în această privință este aceeași cu a rabinilor compilatori ai Zoharului.

Axiomă

Spiritul se înveșmântă pentru a coborî și se dezgolește pentru a urca.

Într-adevăr:

De ce spiritele create au un trup?

Pentru că trebuie să fie limitate pentru a avea o existență posibilă. Lipsite de trup și devenite prin urmare dezmărginite, spiritele create sar pierde în infinit și, neputând să se concentreze în vreun loc, ar fi morți și neputincioși, pretutindeni pierduți în imensitatea lui Dumnezeu.

Toate spiritele create au deci trup, unele mai subtile, altele mai vârtoase, conform mediului în care sunt chemate să trăiască.

Sufletul unui mort n-ar putea deci trăi în atmosfera celor vii așa cum noi n-am putea trăi în pământ sau în apă.

Ar trebui pentru un spirit aerian sau mai degrabă

eterat un trup ușor, asemenea aparatelor scufundătorilor noștri, pentru a putea ajunge până la noi.

Din cei morți nu putem vedea decât reflexele pe care ei le aruncă în lumina atmosferică, lumina ale cărei amprente noi le invocăm prin simpatia amintirilor noastre.

Sufletele morților sunt deasupra atmosferei noastre. Aerul nostru respirabil devine pentru ei pământ. Așa a afirmat Mântuitorul în Evanghelie când s-a adresat sufletului unui preafericit:

„Acum marele haos s-a întărit pentru noi și cei de sus nu mai pot coborî spre cei de jos”.

Mâinile pe care le face domnul Home să apară sunt deci aer colorat de reflexele pe care le atrage și le proiectează imaginația lui bolnavă.

Ele pot fi atinse și văzute: jumătate iluzie, jumătate forță magnetică și nervoasă.

Explicațiile ni se par limpezi și precise.

Să judecăm acum alături de partizanii apariției ultramondene:

Aceste mâini sunt corpuri reale sau sunt iluzii?

Dacă sunt corpuri înseamnă că nu sunt spirite.

Dacă sunt iluziile produse de miraje, fie în noi, fie în afara noastră; îmi veți da deci dreptate.

Acum, o remarcă:

Toți bolnavii de congestie luminoasă sau de somnambulism contagios mor de moarte violentă sau subită.

Iată de ce se atribuia altă dată diavolului puterea de a sugruma pe vrăjitori.

Bunul și cinstitul Lavater invoca de obicei pretinsul spirit al lui Gablidone.

A fost asasinat.

Un limonagiu din Leipsick, Scroepfer, invoca spiritele morților.

Și-a zburat creierii cu un pistol.

Se știe care a fost sfârșitul nefericit al lui Cagliostro.

O nefericire mai mare decât moartea chiar ar putea salva viața acestor experimentatori imprudenți.

Pot deveni idioți sau nebuni și atunci nu mor dacă sunt supravegheați cu grijă și împiedicați să se sinucidă.

Bolile magnetice sunt prin ele însele o cale către nebunie și provoacă întotdeauna hipertrofia sau atrophia sistemului nervos.

Ele seamănă cu histeria care nu este decât o varietate a lor și sunt produse fie din excese celibatare, fie din excese de un gen opus.

Se știe ce raport există între creier și organele însărcinate de la natură să săvârșească cea mai nobilă operă, aceea care are drept scop reproducerea ființelor.

Nu poți viola nepedepsit sanctuarul naturii.

Nimeni nu ridică fără riscul propriei vieți vâlul mării Isis.

Natura este castă și castității îi oferă ea cheile vieții.

A te deda unor iubiri impure înseamnă a te logodi cu moartea.

Libertatea care este viața sufletului nu se conservă decât în ordinea naturii. Orice dezordine voită o rănește, un exces prelungit o ucide.

Atunci, în loc să te lași ghidat și păzit de rațiune, te abandonezi fatalităților fluxului și refluxului luminii magnetice.

Or, lumina magnetică devora fără încetare, pentru că ea crează permanent și pentru a produce continuu trebuie continuu să absoarbă.

De aici vin monomaniile ucigașe și tentațiile suicidului.

De aici vine acel spirit de perversitate pe care Edgar Poe l-a descris într-o manieră atât de emoționantă și adevărată și pe care domnul de Mirville l-a numit diavol.

Diavolul este vertijul inteligenței, strivită de

șovăielile inimii.

Este monomania neantului, atracția abisului, independent de ce poate fi acesta, urmând hotărârile credinței catolice, apostolice și romane, de care nu avem curajul să ne atingem.

În privința reproducerii semnelor și caracterelor prin acest fluid astral pe care l-am numit lumină astrală, a-i nega posibilitatea înseamnă a nu ține cont de cele mai obișnuite fenomene ale naturii.

Mirajele din stepele Rusiei, palatele Fetei Morgana, figurile imprimate natural în inima pietrelor cărora Gaffarel le spunea *gamahe*, diformitatea monstruoasă a unor copii pricinuită de priviri sau de coșmarurile mamelor, toate aceste fenomene și multe altele dovedesc că lumina este plină de reflexe și imagini pe care le proiectează și le reproduce urmând invocațiile imaginației, ale amintirii sau ale dorinței. Halucinația nu este întotdeauna un vis fără obiect: de îndată ce toată lumea vede un lucru acesta este cu siguranță vizibil; dar dacă lucrul acela e absurd trebuie să conchidem riguros că toată lumea s-a înșelat sau a fost halucinată de o aparență reală.

A spune, de exemplu, că la seratele magnetice ale domnului Home, mâini reale și vii ies din mese, mâini adevărate pe care unii le văd, alții le ating și de care unii se simt numai atinși fără să le vadă, a spune că aceste mâini cu adevărat materiale sunt mâini de spirite ar însemna să vorbim asemenea copiilor sau nebunilor, înseamnă a implica o contradicție în termeni. Dar a mărturisi că o aparență sau alta se produce înseamnă pur și simplu a fi sincer și a râde de batjocura suficienților chiar când acești suficienți sunt plini de spirit, cum ar fi cutare sau cutare redactor de jurnale.

Aceste fenomene ale luminilor care provoacă apariții s-au produs frecvent în epocile frământate pentru

umanitate. Ele sunt fantomele unei lumi cuprinse de febră, isteria unei societăți care se plictisește. Virgiliu ne povestește în frumoase versuri că, pe timpul lui Cezar, Roma era plină de spectre; porțile Templului din Ierusalim se deschideau singure sub domnia lui Vespasian și se auzeau strigăte: „Zei au plecat!” Or, când zei pleacă, vin diavolii. Sentimentul religios se transformă în superstiție când se pierde credința; sufletele au nevoie să creadă pentru că sunt însetate de speranță. Cum se poate pierde credința? Cum se poate îndoii știința de infinit și de armonie? Pentru că sanctuarul absolutului este închis celor mulți. Regatul adevărului, care este al lui Dumnezeu, e violentat și cucerit de cei puternici. Există o dogmă, există o cheie, există o tradiție sublimă; și dogma, cheia, tradiția este înalta magie, în ea se află absolutul științei și temeiul etern al legii, paza împotriva nebuniei, a superstiției, a greșelii, edenul inteligenței, repausul inimii, liniștea sufletului. Nu spunem toate acestea pentru a-i convinge pe cei care râd, ci numai pentru a-i avertiza pe cei care caută. Curaj și speranță pentru ei; vor găsi cu siguranță pentru că și noi am găsit.

Dogma magică nu este cea a mediumurilor. Mediumurile care dogmatizează nu pot să ne învețe decât anarhia pentru că inspirația lor rezultă dintr-o exaltare dezordonată. Prezic întotdeauna dezastre, neagă autoritatea ierarhică și pozează în suverani pontifi ca Vintras. Inițiatul, dimpotrivă, respectă înainte de toate ierarhia, iubește și respectă ordinea, se închină în fața credincioșilor sinceri, iubește toate semnele veșniciei în credință și a mântuirii prin caritate care e disciplină și ascultare. Am citit de curând o carte publicată sub influența vertijului astral și magnetic și am fost șocați de tendințele anarhice de care, sub aparența de bunăvoință și religie, era plină. Pe pagina de gardă a acestei cărți se poate vedea signatura doctrinei pe care o predica, în locul

crucii creștine, simbolul alianței, al ordinii, al armoniei, se vede un butuc de viță viguros, cu vițele răsucite în spirale: imaginea halucinației și a beției.

Primele idei emise de această carte sunt o culme a absurdului. Sufletele morților, ne spune ea, sunt pretutindeni și nimic nu le obstaculează. Iată infinitul populat de zei care intră unii în alții. Sufletele pot și vor să comunice cu noi prin intermediul meselor, al plăcerilor. Cartea nu conține astfel nicio învățătură regulată, niciun sacerdoțiu, nicio biserică, se afla în ea delirul erijat în amvon al adevărului, oracole scriind pentru salvarea lumii cuvântul lui Cambronne, oameni mari care-și tulbură seninătatea destinelor eterne pentru a face să danseze mobilele și a se întreține în conversații asemănătoare celor atribuite lui Beroală de Verville. Totul e jalnic, și, totuși, în America se răspândesc ca o ciumă intelectuală. Tânăra America bate câmpii, are febra, îi cresc probabil dinții. Dar Franța! Franța înghițind aceste nebunii! Nu, nu este posibil! Refuzând doctrinele, omul serios trebuie să observe fenomenele, să rămână calm în mijlocul agitației tuturor fanațismelor, pentru că incredulitatea îl are și ea fanatismul ei și să judece după ce a cercetat.

A-ți păstra rațiunea în mijlocul nebunilor, credința în mijlocul superstițiilor, demnitatea în mijlocul celor fără caracter și independența între oile lui Panurge sunt miracolele cele mai rare, cele mai frumoase și cele mai greu de săvârșit.

FANTOMELE FLUIDICE ȘI MISTERELE LOR

Cei vechi le dădeau cele mai diverse nume. Larve, lemuri, insecte. Acestora le plăcea aburul sângelui vărsat și se fereau de ascuțișul sabiei.

Teurgia le invoca și kabala le cunoștea sub numele de spirite elementare.

Ele erau coagulări fluidice care putea fi distruse prin divizare.

Erau un fel de miraje însuflețite, emanații imperfecte ale vieții umane: tradițiile magiei negre le pun pe seama celibatului lui Adam. Paracelsus ne spune că aburul sângelui femeilor isterice populează aerul fantomelor; aceste idei sunt atât de vechi că le găsim urmele în Hesiod care interzicea în mod expres uscarea în fața focului a unor veșminte pătate de orice fel de poluție.

Persoanele obsedate de fantome sunt de obicei exaltate de un celibat prea riguros sau slăbite de excesele destrăbălării.

Fantomile fluidice sunt avortonii luminii vitale; ele sunt mediatorii plastici fără corp și fără spirit, născute din excesele spiritului și dereglările trupului.

Acești mediatori rătăcitori pot fi atrași de anumiți bolnavi cărora le sunt fatal simpatici, împrumutându-le pe seama lor o existență factice mai mult sau mai puțin durabilă. Ele servesc de instrumente suplimentare voințelor instinctive ale acestor bolnavi, niciodată pentru a-i vindeca, ci pentru a-i rătăci și a-i halucina și mai mult.

Dacă embrionii umani au proprietatea de a lua formele pe care le dau imaginația mamelor, embrionii fluidici rătăcitori trebuie să fie de o uluitoare varietate, transformându-se cu o mare ușurință. Tendința lor de a-și oferi un trup pentru a atrage un suflet condensează și asimilează natural moleculele corpurilor care plutesc în atmosferă.

Astfel, coagulând aburul sângelui, ei refac sângele, acel sânge pe care maniacii îl văd curgând pe tablouri sau pe statui. Dărei nu sunt singurii care-l văd. Vintras și Rose Tamisier nu sunt niște impostori, nici oameni atinși de orbul găinilor, sângele curge realmente; medicii îl examinează, îl analizează, este sânge, adevărat sânge uman: de unde provine? Poate el să se creeze spontan în atmosferă? Poate el în mod natural țâșni dintr-o marmură, dintr-o pânză de pictor sau dintr-o statuie? Nu, fără

îndoială: sângele acesta a circulat prin vene, apoi s-a vărsat, s-a evaporat, s-a uscat și serrumul a devenit abur, globulele praf impalpabil, totul a plutit și s-a ridicat în atmosferă, apoi a fost atras în curentul unui electromagnetism specific. Scrumul a redevenit lichid a reluat și îmbibat din nou globulele pe care lumina astrală le-a colorat și sângele a început să curgă.

Fotografiile dovedesc că imaginile sunt modificări reale ale luminii. Or, exista o fotografie accidentală și întâmplătoare care operează, după mirajele rătăcitoare, în atmosferă, impresii durabile pe frunzele copacilor, în lemn și în inima pietrelor: astfel, se formează acele figuri naturale cărora Gaffarel le-a consacrat mai multe pagini în cartea sa *Curiosités inutiles*; el atribuie o virtute ocultă pietrelor și le numește *gamahe*; așa se conturează acele scriituri și desene care-i uimesc atât pe observatorii fenomenelor fluidice.

Acestea sunt fotografii astrale conturate de imaginația mediumurilor cu sau fără concursul larvelor fluidice.

Existența acestor larve ne-a fost demonstrată într-o manieră peremptorie de o experiență destul de curioasă. Mai multe persoane, pentru a pune la încercare puterea americanului Home, l-au rugat să evoce rude despre care bănuiau că muriseră, dar care de fapt nu existaseră niciodată. Spectrele s-au prezentat la apel și toate fenomenele care urmau în mod obișnuit după invocații s-au manifestat din plin.

Această experiență poate singură convinge de supărătoarea credulitate și de greșeala categorică a celor care cred în intervenția spiritelor în aceste fenomene ciudate. Pentru ca morții să se mai întoarcă, trebuie înainte de toate ca ei să fi existat, iar demonii nu se lasă ei atât de ușor înșelați de mistificările noastre.

Asemenea oricărui catolic, noi credem în existența

spiritului întunericului; dar noi mai știm că puterea divină i-a dat întunericul drept închisoare veșnică și că Mântuitorul l-a văzut căzând din cer ca un trăsnet. Dacă demonii ne ispitesc o fac cu complicitatea voită a patimilor noastre păcătoase, căci nu le este permis să înfrunte imperiul lui Dumnezeu și să tulbure prin manifestări neghioabe și inutile ordinea eternă a naturii.

Caracterele și semnăturile diavolești care se produc pe seama mediumului nu sunt evident dovada unui pact tacit sau categoric între acești bolnavi și spiritele adâncurilor. Semnele au servit dintotdeauna pentru exprimarea vertijului astral și au rămas în starea de miraj în reflexele luminii deturnate. Natura își are și ea reminiscențele ei și ne trimite aceleași semne privind aceleași idei. Nu e nimic supranatural în toate acestea, nici infernal.

„Cum ați vrea să accept”, ne spunea preotul Charvoz, primul vicar al lui Vintras, „că Satan ar fi îndrăznit să-și imprime hidoasele lui stigmat pe ostia consacrată și devenită chipul lui Iisus Hristos?” – Am declarat imediat că și nouă ne era imposibil să ne pronunțăm în vârtoarea unei asemenea blasfemii; și, totuși, așa cum am mai demonstrat în foiletoanele din *Estafette*, semnele imprimate cu caractere însângerate în ostiile lui Vintras, sfințite de Charvoz erau cele care în magia neagră sunt absolut recunoscute drept semnături ale diavolului.

Scriiturile astrale sunt adesea ridicole sau obscene. Pretinsele spirite întrebate asupra celor mai grave mistere ale naturii răspund adesea printr-un cuvânt grosolan devenit, se spune, eroic, în gura soldățească a lui Cambronne. Desenele trasate de creioanele lăsate de capul lor reproduc adesea priapice informe pe care palidul derbedeu, ca să ne folosim de expresia pitorească a lui August Barbier, le desenează fluierând pe zidurile Parisului, o nouă dovadă a ceea ce am afirmat, că spiritul

nu prezidează în niciun fel acele manifestări și că ar fi absolut absurd mai ales să recunoaștem intervenția spiritelor degajate de materie.

Iezuitul Paul Saufidius care scrie despre mofavuri și tradiții la japonezi, povestește o anecdotă interesantă. Un grup de pelerini japonezi, traversând într-o zi un deșert, văzu înaintând spre el și călcând în același pas o ceată de spectre al cărei număr era egal cu acela al grupului. Spectrele diforme mai întâi și asemănătoare cu larvele, luau apropiindu-se, forma trupului uman.

Curând se întâlniră și se amestecară printre ei, lunecând ușor printre rânduri: atunci japonezii se văzură toți dublați, fiecare fantomă devenind imaginea perfectă, ca un miraj, a fiecărui pelerin, îngroziți, japonezii se prosternară, iar bonzul care-i conducea începu să se roage pentru ei cu mari zvârcoliri și țipete. Când pelerinii se ridicară, fantomele dispăruseră și grupul de credincioși putu să-și continue drumul. Acest fenomen, de care nu ne îndoim, evocându-l, prezintă dublul caracter al unui miraj și al unei proiecții bruște a larvelor astrale, ocazionate de căldura și epuizarea fanatică a pelerinilor.

Doctorul Brierre de Boismont, în curiosul lui *Traité des hallucinations*, povestește că un om cu o minte bine chibzuită care nu avusese niciodată în viața lui viziuni, fu chinuit într-o dimineață de un coșmar dintre cele mai înfricoșătoare. Vedeă în odaia lui o maimuță monstruoasă, la care nu te putcai uita, clănțănind din dinți și dedându-se la cele mai îngrozitoare contorsiuni. Se trezi brusc, afară era de mult ziuă, sări din pat și rămase înfricoșat văzând în realitate monstruosul animal din vis. Maimuța era acolo semănând perfect cu cea din vis, la fel de absurdă, la fel de terifiantă, făcând aceleași strâmbături. Nu-i venea să-și creadă ochilor. Rămase preț de o jumătate de oră nemișcat, cercetând misteriosul fenomen și întrebându-se dacă avea friguri galbene sau înnebunise. Se apropie, în

sfârșit, de animalul fantastic vrând să-l atingă, dar acesta dispăru.

Cornélius Gemma în *Histoire critique universelle* povestește că în anul 454, în insula Candie, fantoma lui Moi se apăru evreilor la malul mării; avea în frunte coarnele lui luminoase, în mână varga lui de trăsnet, și-i invită să-l urmeze arătându-le la orizont cu degetul Pământul Făgăduit. Noutatea acestei minuni se răspândi rapid și o mulțime de israeliți se repeziră spre mal. Toți văzură sau pretindeau că văzuseră minunata apariție: erau cam la vreo douăzeci de mii, ne spune cronicarul, pe care-l bănuim că exagerează puțin. Imediat capetele li se înfierbântară și imaginațiile se exaltară: credeau într-un miracol mai uluitor decât acela al trecerii Mării Roșii. Formară o coloană strânsă și se îndreptară spre mare: îl vedeau pe Moi se mergând pe ape. Fu un dezastru înfricoșător: aproape toată această mulțime se îneacă și halucinația nu dispăru decât cu prețul unui mare număr de vieți al acestor nefericiți vizionari.

Gândirea umană crează ceea ce-și imaginează - fantomele superstițiilor proiectează diformitatea lor reală în lumina astrală - și trăiește din terorele pe care singură și le creează. Uriașul negru care-și întinde aripile din Orient în Occident pentru a ascunde lumii lumina, monstrul care devoră sufletele, înfricoșătoarea divinitate a ignoranței și a spaimei, diavolul, într-un cuvânt, este încă pentru o imensă mulțime de copii de toate vârstele o teribilă realitate, în *Dogme et Rituel de la haute magie* noi l-am reprezentat ca pe umbra lui Dumnezeu și zicând acestea tot am ascuns pe jumătate gândul: Dumnezeu este o lumină fără umbră. Diavolul nu este decât umbra fantomei lui Dumnezeu!

Fantoma lui Dumnezeu! Acest ultim idol al pământului, spectrul antropomorfic care se ascunde cu viclenie; personificarea finită a infinitului; invizibilul pe care nu-l poți vedea fără să mori; fără a muri cel puțin ca

rațiune și inteligență pentru că a vedea invizibilul trebuie să fii nebun; fantoma celui care n-are trup, forma confuză a celui care este fără formă și fără limită: iată ce adoră cea mai mare parte a credincioșilor. Cel care este esențial, pur spiritual, fără să fie nici ființă absolută, nicio ființă abstractă, nicio colecție de ființe, infinitul intelectual într-un cuvânt, este atât de greu de imaginat! Astfel orice imaginație în privința lui este idolatrie. Trebuie doar să credem și să ne închinăm lui. Spiritul nostru trebuie să tacă în fața lui și numai inima are dreptul să-i dea un nume: Tatăl Nostru!

Partea a doua

MISTERELE MAGICI

Capitolul întâi TEORIA VOINȚEI

Viața umană și greutățile ei nenumărate au drept scop, în ordinea înțelepciunii eterne, educarea voinței omului.

Demnitatea omului constă în a face ceea ce vrea și să vrea binele, conform științei adevărului.

Binele conform adevărului este dreptatea.

Dreptatea este practica rațiunii.

Rațiunea este verbul realității.

Realitatea este știința adevărului.

Adevărul este ideea identică ființei.

Omul ajunge la ideea absolută a ființei pe două căi, experiența și ipoteza; este improbabilă sau absurdă când e respinsă de această învățătură.

Experiența este știința, ipoteza este credința.

Adevărata știință admite în mod necesar credința; adevărata credință se bizuie în mod necesar pe știință.

Pascal blasfemia împotriva științei când zicea că, prin rațiune, omul nu poate ajunge la cunoașterea nici unui adevăr.

Iată de ce Pascal a murit nebun.

Nici Voltaire n-a blasfemiât mai puțin împotriva

științei când a declarat absurdă orice ipoteză a credinței și nu admitea drept regulă a rațiunii decât mărturia simțurilor.

Iată de ce ultimul cuvânt al lui Voltaire a fost această contradictorie formula:

Dumnezeu și libertatea.

Dumnezeu, adică un stăpân suprem, care exclude orice idee de libertate, așa cum o înțelegea școala lui Voltaire.

Cuvântul Dumnezeu exprima personificarea supremă a legii și, în consecință, a datoriei; și, dacă prin cuvântul libertate, vrem să înțelegem dreptul de a ne face datoria, ne putem lua ca deviză, la rândul nostru, și să repetăm fără să ne contrazicem și fără să comitem vreo greșeală:

Dumnezeu și Libertatea.

Cum nu există libertate pentru om decât în ordinea care rezultă din adevăr și din bine, se poate spune că dobândirea libertății este cea mai importantă muncă a sufletului uman. Omul, eliberându-se de patimile cele rele și de servitutea lor, se creează într-un fel pe sine însuși a doua oară. Natura l-a făcut viu și suferind, el se poate face fericit și nemuritor: astfel, devine reprezentantul divinității pe pământ, putând să-și exercite relativa lui atotputernicie.

Axioma I

Nimic nu rezistă voinței omului care știe adevărul și vrea binele.

Axioma II

A vrea răul înseamnă a vrea moartea. O voință pervertită este începutul sinuciderii.

Axioma III

A vrea binele cu violență înseamnă a vrea răul: violența produce dezordine și dezordinea produce răul.

Axioma IV

Poți și trebuie să accepți răul ca pe un instrument al binelui; dar nu trebuie să-l vrei și nici să-l faci niciodată;

altfel distrugi cu o mână ceea ce construiești cu cealaltă. Buna credință nu justifică niciodată relele mijloace; ea le corectează când îi sunt aplicate și le condamnă când le descoperă.

Axioma V

Pentru a avea dreptul să posezi mereu trebuie să vrei cu îndelungată răbdare.

Axioma VI

A-ți petrece viața dorind imposibilul înseamnă a abdica de la viață și a accepta veșnicia morții.

Axioma VII

Cu cât voința învinge mai multe obstacole cu atât este mai puternică. Iată de ce Hristos a glorificat sărăcia și durerea.

Axioma VIII

Când voința este destinată absurdului ea este refuzată de eterna rațiune.

Axioma IX

Voința omului drept este chiar voința lui Dumnezeu și legea naturii. Axioma X

Prin voință vede inteligența. Dacă voința este sănătoasă, vederea este justă. Dumnezeu a spus: Să se facă lumină! și lumină s-a făcut; voința spune: Lumea să fie cum vreau eu s-o văd! și inteligența vede cum dorește voința. Aceasta este semnificația sintagmei *Amin* care confirmă actele de credință.

Axioma XI

Când crezi fantome aduce pe lume vampiri și va trebui să hrănești pe acești copii ai unui coșmar voluntar cu sângele propriu, cu viața, cu inteligența și rațiunea ta, fără să-i sature niciodată.

Axioma XII

A afirma și a vrea ceea ce trebuie să fie înseamnă a crea; a afirma și a vrea ceea ce nu trebuie să fie înseamnă a distruge.

Axioma XIII

Lumina este un foc electric pus de natură în serviciul voinței: ea îi luminează pe cei care știu s-o folosească și-i arde pe cei care abuzează de ea.

Axioma XIV

Imperiul lumii este imperiul luminii.

Axioma XV

Marile inteligențe a căror voință nu se echilibrează seamănă cometelor care sunt sori avortați.

Axioma XVI

A nu face nimic e la fel de nefast ca a face rău, dar mai laș. Cel mai de neiertat dintre păcatele mortale este inerția.

Axioma XVII

A suferi înseamnă a munci. O mare suferință îndurată este un progres desăvârșit. Cei care suferă mult trăiesc mai mult decât cei care nu suferă.

Axioma XVIII

Moartea voluntară din devotament nu este sinucidere, ci apoteoza voinței.

Axioma XIX

Frica nu este decât lenea voinței, iată de ce opinia publică îi condamnă pe lași.

Axioma XX

Când nu te vei mai teme de leu, leul se va teme de tine. Spune durerii: vreau să fii o plăcere și ea va deveni o plăcere și mai mult decât o plăcere, o fericire.

Axioma XXI

Un lanț de fier este mai ușor de rupt decât un lanț de flori.

Axioma XXII

Înainte de a spune despre un om că e fericit sau nefericit află ce a făcut din el direcția voinței sale: Tiberius murea în fiecare zi la Capri, în timp ce Iisus își dovedea nemurirea și divinitatea urcând Calvarul și îndurând

crucea.

PUTEREA CUVÂNTULUI

Verbul crează formele, iar formele la rândul lor acționează asupra verbului pentru a-l modifica și a-l desăvârși.

Orice cuvânt adevărat este începutul unui act de dreptate.

Ne întrebăm dacă omul poate fi uneori obligatoriu împins spre rău. Da, când judecă fals și, în consecință, verbul lui e nedrept.

Dar el este responsabil de judecata falsă ca și de actul de răutate.

Ceea ce falsifică judecata sunt vanitățile nedrepte ale egoismului.

Verbul nedrept, neputând să se realizeze prin creație, se realizează prin destrucție. El trebuia să ucidă sau să moară.

Dacă ar rămâne inactiv, ar deveni cea mai teribilă dintre toate dezordinile, o blasfemie durabilă împotriva adevărului.

Acesta este cuvântul călduț despre care Hristos a spus că va da socoteală la judecata universală. O glumă, o farsă care provoacă râsul nu este decât un cuvânt călduț.

Frumusețea cuvântului este splendoarea adevărului. Un cuvânt adevărat este întotdeauna frumos, un cuvânt frumos este întotdeauna adevărat.

Iată de ce operele de artă sunt întotdeauna sfinte când sunt frumoase.

Ce mă interesează că Anacréon o cânta pe Batylle dacă în versurile sale aud notele divinei armonii care este imnul etern al frumuseții? Poezia e pură ca soarele: ea își întinde vâlul de lumină peste greșelile umanității. Vai de cel care vrea să ridice vâlul pentru a zări urâtenia!

Conciliu de la Trento spune că este permis persoanelor înțelepte și prudente să citească operele celor

vechi, chiar pe cele obscene, tocmai pentru frumusețea formei.

O statuie a lui Nero sau Heliogabal, sculptată ca operele lui Phidias, n-ar fi o operă absolut frumoasă și bună? și cel care ar dori s-o spargă pentru că ea reprezintă un monstru n-ar merita batjocura lumii întregi?

Statuile scandaloase sunt numai cele prost făcute: și Venus din Milo ar fi profanată dacă ar fi expusă alături de Fecioară în anumite biserici.

Răul se învață din cărțile de morală prost scrise, mult mai mult decât din poeziile lui Catul sau din ingenioasele alegorii ale lui Apuleius.

Nu există cărți rele decât cele prost gândite sau rău alcătuite.

Orice verb al frumuseții este verbul adevărului, lumina formulată în cuvânt.

Dar celei mai strălucitoare lumini pentru a se produce și a deveni vizibilă îi trebuie o umbră; și cuvântul creator, pentru a deveni eficace, are nevoie de contradicții. Trebuie să suporte proba negației, a sarcasmului, apoi pe cea mult mai crudă a indiferenței și a uitării. „Trebuie, spunea Stăpânul, ca sămânța să cadă într-un pământ putred pentru a încolți”.

Verbul care afirmă și cuvântul care neagă trebuie să comunice și din uniunea lor se va naște adevărul practic, cuvântul real și progresiv. Nevoia trebuie să-i constrângă pe truditori să aleagă drept piatră unghiulară pe cea care a fost refuzată și ignorată. Contradicția nu va descuraja niciodată pe omul de inițiativă. Plugului îi trebuie un pământ și pământul îi rezistă pentru că el îl ară. Se apără ca orice fecioară, concepe și naște greu ca orice mamă. Voi deci care doriți să răsădiți o plantă nouă în câmpul inteligenței, înțelegeți și respectați rezistențele pudibonde ale unei experiențe mărginite și ale unei rațiuni întârziată.

Când un cuvânt nou se naște în lume, îi trebuie

legături și scutece, geniul îl naște, dar experiența îl hrănește. Să nu credeți că v* fi părăsit și va fi lăsat să moară; uitarea este pentru el un repaus favorabil, iar contradicțiile îi sunt cultura. Când un soare se aprinde în spații, el crează sau atrage lumile. O singură stea fixă de lumină promite spațiului un univers.

Toată magia este un cuvânt și acest cuvânt pronunțat kabalistic e mai puternic decât toate puterile cerului, ale pământului și ale infernului. Cu numele lui Jod he vah he se comandă naturii: regatele sunt cucerite în numele lui Adonai și forțele oculte care compun imperiul lui Hermes se supun celui care știe să pronunțe, urmând știința numerelor incomunicabile ale lui Agla.

Pentru a pronunța conform științei marile cuvinte ale kabalei, trebuie pronunțate cu toată înțelegerea, cu o voință pe care nimeni nu o poate învinge, cu o acțiune pe care nimeni n-o poate respinge, în magie, a spune înseamnă a face; verbul începe cu litere și se termină cu acte. Nu vrei realmente un lucru decât atunci când îl vrei din toată inima și ești gata să renunți pentru el la toate afecțiunile tale cele mai scumpe, și gata, cu toate forțele, să-ți expui sănătatea, averea, viața.

Credința se constituie și se probează numai printr-un devotament absolut. Omul înarmat cu o asemenea credință poate muta munții.

Dușmanul fatal al sufletelor noastre este lenea. Inerția are o beție care ne adoarme; dar somnul inerției este descompunere și moarte. Virtuțile sufletului uman sunt ca valurile oceanului: le trebuie, pentru a se păstra sarea și amărăciunea lacrimilor, le trebuie zbuciumul cerului și vârtejul furtunilor.

Când, în loc să mergem pe drumul progresului, ne lăsăm purtați, dormim de fapt în brațele morții; nouă ne spune El, ca paralticului din Evanghelie: ia-ți patul tău și umblă! Nouă ne revine sarcina de a lua moartea și de o

arunca în viață.

Urmând magnifica și teribila expresie a sfântului Ioan, Infernul este un foc care doarme. O viață fără activitate și fără progres este ca sulful stagnant; *stagnum ignis et sulphuris*.

Viața care doarme este analoagă cuvântului călduț și pentru el oamenii vor da socoteală la judecata din urmă.

Inteligența vorbește și materia se agită; ea nu se va odihni decât după ce va lua forma pe care i-o va da cuvântul. Vedeți verbul creștin punând lumea de nousprezece secole la muncă! Ce luptă de uriași! Câte greșeli încercate și respinse! Cât creștinism decepționat și iritat în esența protestantismului, din secolul XVI până în secolul XVII! Egoismul uman disperat de înfrângerile sale, a asmuțit rând pe rând toate stupiditățile. L-au îmbrăcat pe salvatorul lumii în zdrențe și cu toată derizoria purpură: după Iisus inchizitorul l-au făcut pe Iisus revoluționarul. Măsurați dacă puteți câte lacrimi și cât sânge a curs, îndrăzniți să vă imaginați cât se va mai vărsa de acum încolo înainte de a ajunge la domnia mesianică a Omului Dumnezeu, care supune în același timp toate patimile puterilor și toate puterile dreptății!

Adveniat regnum Tuum! Iată ce repetă sute de milioane de voci seara și dimineața, pe toată întinderea pământului, de mai bine de nouăsprezece secole, în timp ce israeliții îl așteaptă pe Mesia. El a vorbit, el va veni, el a venit ca să moară și a promis că va reveni ca să trăiască.

Cerul este armonia sentimentelor generoase.

Infernul este conflictul instinctelor lașe.

Când umanitatea, după multe experiențe sângeroase și dureroase, va înțelege bine acest dublu adevăr, ea va abjura infernul egoismului pentru a intra în cerul devotamentului și al carității creștine.

Lira lui Orfeu a civilizat Grecia sălbatică, iar lira lui Amphion a construit misterioasa Tebă. Pentru că armonia

este adevărul. Natura întreagă este armonie, dar Evanghelia nu este o liră: ea este cartea principiilor eterne care trebuie să regleze și care vor regla toate lirele și toate armoniile vii ale universului.

Atât timp cât lumea nu va înțelege aceste trei cuvinte: adevăr, rațiune, dreptate și pe acestea: datorie, ierarhie, societate, deviza revoluționară libertate, egalitate, fraternitate nu va fi decât o triplă minciună.

INFLUENȚELE MISTERIOASE

Nu există cale de mijloc. Orice om este bun sau rău. Indiferenții, călduții nu sunt buni, sunt deci răi și cei mai răi dintre toți răii pentru că sunt imbecili și lași. Lupta vieții seamănă cu un război civil, cei care rămân neutri trădează ambele părți și renunță la dreptul de a fi socotiți printre copiii patriei.

Noi respirăm toți viața celorlalți și le insuflăm într-un fel o parte din existența noastră. Oamenii inteligenți și buni sunt pe seama lor înșiși medicii umanității, oamenii proști și răi sunt otrăvitorii publici.

Sunt persoane în apropierea cărora te simți mai bine; iată pe această tânără doamnă de lume, vorbește, râde, împodobită asemenea tuturor celorlalte, de ce ți se pare că în ea totul e bun și perfect? Nimic mai natural decât distincția ei, nimic mai deschis și mai nobil abandon decât vorbăria ei, în preajma ei, totul se simte mai în largul său, în afara resentimentelor care sunt imposibile lângă ea. Ea găsește inimile, le leagă și le înalță, ea nu îmbată, farmecă. Ceea ce transmite persoana ei pare o perfecție mai plăcută decât virtutea însăși; e mai grațioasă decât grația, gesturile ei sunt legere și inimitabile ca muzica și versurile cele mai frumoase. Despre o fermecătoare mondenă, prea bună prietenă pentru a-i fi rivală, a spus după un bal: „Mi s-a părut că văd sfânta Biblie alintându-se”. Iată, dimpotrivă, o altă femeie, afectând devoțiunea cea mai rigidă, scandalizându-se că-i aude pe îngeri cântând, dar

vorba ei este răutăcioasă, privirea distantă și disprețuitoare; când vorbește despre virtute te face să iubești viciul. Dumnezeu este pentru ea un soț gelos în privința căruia își face un mare merit de a nu-l înșela; maximile ei sunt dezolante, acțiunile mai mult zadarnice decât caritabile și a-i putea zice văzând-o la biserică; l-am văzut pe diavol rugându-se lui Dumnezeu.

Când te desparți de cea dintâi, te simți plin de iubire pentru tot ceea ce este frumos, pentru tot ceea ce este bun și generos. Ești fericit de a-i fi spus tot ceea ce ea ți-a inspirat bun și de a fi fost aprobat de ea, îți zici că viața e bună pentru că Dumnezeu a creat asemenea suflete, ești plin de curaj și de speranță. Cealaltă te lasă vlăguit, năpăstuit sau poate, chiar mai rău, ațâțat să faci ceva rău, să te îndoiești de onoare, de pietate, de datorie; alături de ea nu scapi de plictis decât pe ușa relelor dorinți. Ai bârfit ca să-i faci plăcere, te-ai micșorat ca să-i flatezi orgoliul și ai rămas nemulțumit de ea și de tine însuși.

Sentimentul viu și sigur al acestor influențe este propriu spiritelor drepte și conștiințelor delicate și este cu siguranță ceea ce vechii scriitori asceți numeau harul discernământului spiritelor.

Voi sunteți niște cruzi consolatori, zicea Iov pretinșilor lui prieteni, într-adevăr, ființele vicioase întristează întotdeauna în loc să consoleze. Au un tact prodigios de a găsi și a alege cele mai deznădăduitoare banalități. Cum, plângeți o afecțiune distrusă! cât sunteți de naivi! își bătea joc de dumneata, nu te iubea. Mărturisești cu durere că băiatul tău e șchiop și ți se va atrage delicat atenția că e cochșat. Tușește, ești neliniștit, și prietenul te imploră să ai grijă că s-ar putea să fie tuberculoasă. Soția ta e bolnavă de mult timp, consolează-te, va muri, ți se spune.

Speră și muncește, iată ce ne spune cerul prin vocea tuturor sufletelor bune; fii disperat și mori, iată ce ne

strigă infernul prin toate vorbele lui, prin toate mișcările, prin toate prietenii chiar și toate mângâierile ființelor imperfecte și degradate.

Oricare ar fi reputația unei persoane și oricare ar fi mărturiile de prietenie pe care vi le dă, dacă, despărțindu-te de el, te vei simți mai puțin prieten al binelui și mai puțin puternic ea este periculoasă; evit-o.

Dublul nostru magnetism produce în noi două feluri de simpatii. Avem nevoie rând pe rând să absorbim și să iradiem. Inima noastră iubește contrastele și sunt puține femei care au iubit două genii succesiv.

Ne odihnim protejați de oboseala de a admira, aceasta este legea echilibrului; dar și naturile sublime se surprind uneori prinse de capricii vulgare. Omul, a spus abatele Gerbet, este umbra unui Dumnezeu în corpul unui animal: prietenii îngerului sălășluiesc la un loc cu plăcerile animalului, îngerul ne atrage, dar dacă nu suntem atenți la el, animalul ne va stăpâni; și ne va stăpâni fatal chiar când e vorba de prostii, adică de satisfacții ale unei vieți care hrănește moartea, adică în limbajul animalelor, viața reală, în religie, Evanghelia este un ghid sigur, nu tot așa se întâmplă în afaceri și mulți oameni când e vorba de a regla succesiunea temporală a lui Iisus Hristos, se înțeleg mai degrabă cu Iuda Iscariotul decât cu sfântul Petru.

Probitatea este admirată, a spus Juvenal, și lăsată să se perpelească singură. Dacă un om celebru, de exemplu, n-ar fi cerșit scandalos pe lângă cei bogați, s-ar fi gândit vreodată cineva să-i înzestreze bătrâna muză? I-ar fi căzut din cer o moștenire? Virtutea ne stârnește admirația, punga noastră nu-i datorează nimic, marea doamnă e destul de bogată și fără noi. Ne place mai mult să dăm viciului, el e atât de sărac!

Nu-mi plac cerșetorii și nu dăruiesc decât unor bieți sfioși, spunea într-o zi un om de spirit.

— Dar ce le dați, dacă nu-i cunoașteți?

— Le dăruiesc admirația și stima mea, și pentru asta nu-i nevoie să-i cunosc.

— De ce ai nevoie de atâția bani, a fost întrebat un altul, nu ai copii, nu ai greutăți? Îi am pe săracii mei sfoși cărora nu mă pot împiedica să nu le dau. Arătați-mi-i și mie, am să le dau și eu tot atât.

— Oh! pe unii dintre ei îi cunoașteți deja. Am șapte care mănâncă enorm și un al optulea care mănâncă mai mult decât toți ceilalți șapte la un loc; cei șapte sunt cele șapte păcate capitale; al optulea este jocul.

— Domnule, dă-mi și mie cinci franci, mor de foame.

— Imbecilule, mori de foame și vrei să te încurajez pe un asemenea drum! Mori de foame și mai ai și nerușinarea s-o mărturisești! Vrei să mă faci complicele incapacității tale, hrănitorul sinuciderii tale! Vrei o primă pentru mizerie? Drept cine mă iei? Sunt oare o canalie de talia ta?

— Prietene, am nevoie de o mie de scuzi pentru a seduce o femeie cinstită.

— Ah! e rău; dar nu pot să refuz nimic unui prieten. Uite, și când vei reuși, dă-mi și mie adresa ei. Iată ce se numește în Anglia și prin alte locuri a acționa ca un perfect gentilom.

„Omul de onoare care nu găsește de lucru, fură, dar nu cerșește!” a răspuns într-o zi Cartouche unui trecător care-i cerea de pomană. E o emfază, ca și în cazul pretinsului cuvânt al lui Cambronne; și poate că celebrul hoț și celebrul general au răspuns de fapt amândoi în același fel.

Același Cartouche a oferit altă dată fără să i-o ceară nimeni douăzeci de mii de livre unui falit, între frați, trebuie să știi să te porți.

Asistența mutuală este o lege a naturii. A ne ajuta semenii înseamnă a ne ajuta pe noi înșine. Dar deasupra asistenței mutuale se ridică o lege mai sfântă și mai importantă: asistența universală, caritatea.

Noi îl admirăm și-l iubim toți pe Vincent de Paul, dar avem cu toții o slăbiciune secretă pentru abilitatea, prezența de spirit și mai ales curajul lui Cartouche.

Complicii mărturisiți ai viciilor noastre pot să ne dezguste uimindu-ne; putem cu riscuri și pericole să le rezistăm prin orgoliu! Dar ce e mai periculos pentru noi decât complicii ascunși și ipocriți? Ei ne urmează ca și necazul, ne așteaptă ca și abisul, ne înconjoară ca vârtejul, îi scuzăm pentru a ne scuza, îi apărăm ca să ne apărăm, îi justificăm ca să ne justificăm și-i suportăm după aceea pentru că trebuie, pentru că nu suntem în stare să rezistăm înclinațiilor noastre, pentru că nu vrem.

Ei ne-au invadat ascendentul, cum spune Paracelsus, și ne vor conduce acolo unde vor.

Sunt îngerii noștri răi, în străfundurile conștiinței noastre o știm; dar îi menajăm pentru că am devenit servitorii lor pentru ca ei să fie servitorii noștri.

Noi ne respirăm gândurile și le aspirăm pe ale altora imprimate în lumina astrală, devenită atmosfera lor electromagnetică; astfel, compania celor răi este mai puțin funestă pentru oamenii de bine decât cea a ființelor vulgare, lașe și călduțe. O puternică antipatie ne avertizează și ne salvează de contactul viciilor grosolane; dar nu tot așa se întâmplă cu viciile deghizate, micșorate, ca să zicem așa, și făcute aproape plăcute. O femeie cinstită nu va simți decât dezgust în societatea unei femei pierdute; dar ea trebuie să se teamă de seducțiile unei cochete.

Se știe că nebunia e contagioasă; dar nebunii sunt mult mai periculoși când sunt amabili și simpatici. Intri, încetul cu încetul în cercul lor de idei, ajungi să înțelegi exagerările lor și să le împărtășești entuziasmele, te obișnuiești cu logica lor neobișnuită și pervertită, începi să crezi că nu sunt chiar atât de nebuni cum ți s-au părut la început. De aici până a crede că numai ei au dreptate, nu e

departe, îi iubești, îi aprobi, devii la fel de nebun ca ei.

Afecțiunile sunt libere și pot fi raționale; dar simpatiile sunt fatale și cel mai adesea derezonate; ele depind de atracții mai mult sau mai puțin echilibrate de lumină magnetică și acționează asupra oamenilor la fel ca și asupra animalelor. Te vei simți bine lângă o persoană care nu are nimic plăcut pentru că ești misterios atras și stăpânit de ea. Adesea aceste simpatii debutează prin puternice antipatii, fluidurile sau respins mai întâi apoi s-au echilibrat.

Specialitatea echilibrantă a mediatorului plastic a fiecărei persoane este ceea ce Paracelsus numea ascendentul lor, tot așa cum el numește *flagum* reflexul particular al ideilor obișnuite în lumina universală.

Este posibilă cunoașterea ascendentului unei persoane prin ghicirea senzitivă a acestui *flagum* și, printr-o direcție perseverentă imprimată voinței, se poate întoarce dimensiunea activă a propriului ascendent spre dimensiunea pasivă a ascendentului celuilalt când vrei să-l cunoști și să-l domini.

Ascendentul astral a fost ghicit de alți magicieni care l-au numit vârtej.

Acesta este, spun ei, un curent de lumină specializată, reproducând întotdeauna același cerc de imagini și, în consecință, impresii determinate și determinante. Aceste vârtejuri există atât pentru oameni cât și pentru stele. „Astrele, spune Paracelsus, își respiră sufletul luminos și-și atrag razele una de la alta. Sufletul pământului, captiv al legilor fatale ale gravitației, se degajă, specializându-se, și trecând prin instinctul animalelor ajunge la inteligența omului. Partea captivă a acestui suflet este mută, dar ea conservăm scris secretele naturii. Partea liberă nu poate citi acest scris fără să-și piardă instantaneu libertatea. Nu se poate trece de la contemplația mută și vegetativă la gândirea liberă și

vibrantă decât schimbând mediul și organele. De aici vine uitarea care însoțește nașterea și reminiscentele vagi ale intuiției noastre maladive, analoage întotdeauna cu viziunile extazelor și visurilor noastre”.

Această revelație a marelui maestru al medicinei oculte aruncă o lumină intensă asupra fenomenelor de somnambulism și de predicție. Aici se află, pentru cei care vor ști s-o găsească, veritabila cheie a invocațiilor și comunicărilor cu sufletul fluidic al pământului.

Persoanele a căror influență periculoasă se simte de la primul contact fac parte dintr-o asociație fluidică sau dispun, cu voia sau fără voia lor, de un curent de lumină astrală pervertită. Cei care trăiesc, de exemplu, în izolare, lipsiți de orice mijloc de comunicare umană aflându-se zilnic într-o legătură fluidică cu animalele, cum sunt de obicei păstorii, sunt stăpâniți de un demon numit *legiune* și domnesc, la rândul lor, despotic asupra sufletelor fluidice ale turmelor încredințate lor: astfel buna sau reaua lor voință poate înmulți sau ucide vitele; această influență de simpatie animală, ele o pot exercita asupra mediatorilor plastici umani care nu se pot apăra, fie din pricina unei voințe slabe, fie a unei inteligențe mărginite.

Așa se explică farmecele operate în mod obișnuit de păstori și fenomenele foarte recente din prezbiteriul de la Cideville.

Cideville este un sătuc din Normandia în care s-au produs acum câțiva ani fenomene asemănătoare cu cele provocate de domnul Home. Domnul de Mirville le-a studiat atent, iar domnul Gougenot Desmousseaux a mai trecut o dată în revistă toate detaliile într-o carte publicată în 1854 și intitulată: *Moeurs et pratiques des démons*. Remarcabil la acest din urmă autor este că el pare să ghicească existența mediatorului plastic sau a corpului fluidic. „Nu avem cu siguranță două suflete, dar avem două corpuri”, spune el. Tot ceea ce povestește pare să

dovedească această ipoteză. Este vorba despre un păstor a cărui formă fluidică năvălea într-un prezbiteriu și care a fost rănit la distanță de loviturile date larvei lui astrale.

I-am întrebat aici pe domnii de Mirville și Gougenot Desmousseaux dacă păstorul a fost luat drept diavol și dacă, de departe sau de aproape, diavolul, așa cum îl concep ei, poate fi rănit sau zgâriat, în Normandia nu se cunoșteau deloc maladiile magnetice ale mediumurilor și nefericitul somnambul pe care l-au îngrijit și vindecat, a fost aspru maltratat și chiar bătut, se spune, și nu în aparența sa fluidică, ci chiar în persoană, de preotul satului. Ciudat gen de exorcism! Dacă aceste violențe au avut loc realmente și dacă ele sunt imputabile unui preot despre care se spune și care poate fi, chiar până la credulitate, foarte bun și respectabil, mărturisim că domnii de Mirville și Gougenot Desmousseaux sunt și ei într-un fel complici.

Legile vieții fizice sunt inexorabile și în natura lui animală omul se naște sclavul fatalității; numai luptând împotriva instinctelor își poate el dobândi libertatea morală. Două existențe diferite sunt deci posibile pentru noi pe pământ: una fatală, alta liberă. Ființa fatală este jucăria sau instrumentul unei forțe pe care n-o poate dirija; or, când instrumentele fatalității se întâlnesc și se ciocnesc, cea mai puternică distruge sau înfrânge pe cea mai slabă; ființele cu adevărat libere nu se tem nici de farmece, nici de influențe misterioase.

Ni se va spune că întâlnirea lui Gain cu Abel a fost fatală pentru acesta din urmă. Fără îndoială, dar o asemenea fatalitate este o fericire pentru pura și sfânta victimă, nefericirea nerevenindu-i decât asasinului.

Așa cum există între cei dreți o mare comuniune de virtuți și merite, există între cei răi o solidaritate absolută a culpabilității fatale și a pedepsei necesare. Crima există în dispozițiile inimii. Circumstanțele aproape întotdeauna

independente de voința dau gravitatea actelor. Dacă fatalitatea ar fi făcut din Nero un sclav, el ar fi devenit un histrion sau un gladiator și n-ar mai fi incendiat Roma: ar fi trebuit să-i fim recunoscători acestei fatalități.

Nero era complicele poporului roman și numai romanii sunt responsabili de furiile acestui monstru pe care ar fi trebuit să le împiedice. Seneca, Burrhus, Thrasea, Corbulon, iată-i pe adevărații vinovați ai acestei domnii înfricoșătoare: mari oameni, egoiști sau incapabili! N-au știut decât să moară!

Dacă un urs scapă de la Jardin des Plantes și devorează câțiva oameni, lui trebuie să-i cerem socoteală sau paznicilor?

Cine se eliberează de greșelile comune trebuie să plătească o răscumpărare proporțională cu numărul greșelilor: Socrate răspunde pentru Anitus iar Iisus a trebuit să îndure un supliciu egalând în oroare toată trădarea lui Iuda.

Astfel, plătind datoriile fatalității, libertatea cucerită cumpără împărăția lumii; ea leagă și dezleagă totul: ei i-a dat Dumnezeu cheile cerului și ale infernului.

Oamenii care lasă animalele de capul lor doresc să fie devorate de ele.

Mulțimile, sclave ale fatalității, nu se pot bucura de libertate decât printr-o ascultare absolută a voinței celor liberi; ele trebuie să trudească pentru ei, dat fiind că aceștia răspund pentru ele.

Dar când un animal guvernează alte animale, când un orb conduce alți orbi, când un om fatal guvernează masele fatale, ce ar trebui să așteptăm? îngrozitoare catastrofe, care se vor produce cu siguranță.

Admițând dogmele anarhice ale anilor '89, Ludovic al XVI-lea a lansat statul pe o pantă fatală. Toate crimele revoluției apasă acum numai asupra lui; el a dezertat de la datorie. Robespierre și Marat au făcut ceea ce trebuia să

facă. Girondinii și montagnarzii s-au ucis fatal între ei și morțile lor violente n-au fost decât niște catastrofe necesare; n-a existat în această epocă decât un singur și mare supliciu, cu adevărat sacru, cu adevărat ispășitor: acela al regelui. Principiul regalității ar fi dispărut dacă acest prinț prea slab ar fi fost absolvit. Dar între ordine și dezordine nu este posibilă nicio tranzacție. Nu poți moșteni nimic de la cei pe care-i asasinezi, pe ei nu poți decât să-i furi, iar revoluția l-a reabilitat pe Ludovic al XVI-lea, asasinându-l. După atâtea concesii, după atâtea slăbiciuni, după atâtea nedemne înjosiri, acest om sacralizat a doua oară de nefericire a putut cel puțin spune urcând pe eșafod: Revoluția e judecată, iar eu sunt tot regele Franței!

A fi drept înseamnă a suferi pentru toți cei care nu sunt, ceea ce înseamnă a trăi; a fi rău înseamnă a suferi pentru tine însuși fără să dobândești viața, înseamnă a te înșela, a face rău și a muri veșnic.

Să rezumăm: influențele fatale sunt cele ale morții, influențele salvatoare sunt ale vieții. După cum suntem puternici sau slabi în viață, atragem sau respingem nenorocirea. Această putere ocultă este foarte reală: dar inteligența și virtutea vor găsi întotdeauna mijlocul de a evita obsesiile și relele.

Admițând dogmele anarhice ale anilor '89, Ludovic al XVI-lea a lansat statul pe o pantă fatală. Toate crimele revoluției apasă acum numai asupra lui; el a dezertat de la datorie. Robespierre și Marat au făcut ceea ce trebuia să facă. Girondinii și montagnarzii s-au ucis fatal între ei și morțile lor violente n-au fost decât niște catastrofe necesare; n-a existat în această epocă decât un singur și mare supliciu, cu adevărat sacru, cu adevărat ispășitor: acela al regelui. Principiul regalității ar fi dispărut dacă acest prinț prea slab ar fi fost absolvit. Dar între ordine și dezordine nu este posibilă nicio tranzacție. Nu poți

moșteni nimic de la cei pe care-i asasinezi, pe ei nu poți decât să-i furi, iar revoluția l-a reabilitat pe Ludovic al XVI-lea, asasinându-l. După atâtea concesii, după atâtea slăbiciuni, după atâtea nedemne înjosiri, acest om sacralizat a doua oară de nefericire a putut cel puțin spune urcând pe eșafod: Revoluția e judecată, iar eu sunt tot regele Franței!

A fi drept înseamnă a suferi pentru toți cei care nu sunt, ceea ce înseamnă a trăi; a fi rău înseamnă a suferi pentru tine însuși fără să dobândești viața, înseamnă a te înșela, a face rău și a muri veșnic.

Să rezumăm: influențele fatale sunt cele ale morții, influențele salvatoare sunt ale vieții. După cum suntem puternici sau slabi în viață, atragem sau respingem nenorocirea. Această putere ocultă este foarte reală: dar inteligența și virtutea vor găsi întotdeauna mijlocul de a evita obsesiile și relele.

MISTERELE PERVERSITĂȚII

Echilibrul uman se compune din două atracții: una spre moarte, alta spre viață. Fatalitatea înseamnă vârtejul care ne atrage spre abis; libertatea este efortul rezonabil care ne ridică deasupra atracțiilor fatale ale morții.

Ce este un păcat mortal? Este o apostazie a libertății noastre; este un abandon al nostru înșine legilor materiale ale gravitației; un act injust și un pact cu injustiția; or, nedreptatea este o abdicare de la inteligență. Cădem atunci sub imperiul forței, ale cărei reacții zdrobesc tot ceea ce se depărtează de echilibru.

Iubirea pentru rău și adeziunea categorică a voinței la nedreptate sunt ultimele eforturi ale unei voințe muribunde. Omul, orice ar face, este mai mult decât o brută, nu se poate abandona fatalității asemenea ei. El trebuie să aleagă și să iubească. Sufletul disperat care se crede îndrăgostit de moarte este mai viu decât un suflet fără iubire. Activitatea în favoarea răului poate și trebuie

să-l readucă pe om spre bine printr-o contra-lovitură și prin reacție. Adevăratul rău fără remediu este inerția.

Abisurilor perversității le corespund înălțimile virtuții. Dumnezeu face adesea din mari scelerați sfinți; niciodată n-a făcut nimic cu cei călduți și lași.

Pentru a nu fi disprețuiți, trebuie să trudiți, să acționați. Natura ne-a înzestrat de altfel, și dacă nu vrem să ne îndreptăm cu tot curajul nostru spre viață, ne aruncă ea cu toate puterile spre moarte. Pe cei care nu vor să meargă, îi târâie.

Un om care ar putea fi numit un mare profet al bețivilor, Edgar Poe, halucinatul sublim, geniul extravagantei lucide a descris cu o realitate înfricoșătoare coșmarurile perversității...

„L-am ucis pe acest bătrân pentru că se uita cruciș.

— Am făcut aceasta pentru că nu trebuia s-o fac”.

Iată teribila contra-parti dă a celui *Credo quia absurdum*, a lui Tertullian.

A-l sfida pe Dumnezeu, a-l batjocori, este un ultim act de credință. „Morții nu te laudă, Doamne”, spune psalmistui; și am putea adăuga, dacă am îndrăzni: „Morții nu blasfemiază împotriva ta”.

„Oh! Fiul meu! spunea un tată aplecat deasupra patului în care se afla copilul lui, căzut în letargie, după un violent acces de delir – insultă-mă, bate-mă, mușcă-mă; aș simți că trăiești... dar nu mai păstra această tăcere înspăimântătoare de mormânt!”

Întotdeauna o mare crimă protestează împotriva unei mari moleșeli. O sută de mii de preoți onești ar fi putut preveni, printr-o caritate mai activă, atentatul acestui mizerabil Verger. Biserica trebuie să judece, să condamne, să pedepsească un preot scandalos, dar nu are dreptul să-l lase pradă freneziilor disperării și tentației mizeriei și foamei.

Nimic nu este mai înfricoșător decât neantul; și dacă

am putea formula concepția, dacă am putea să-l acceptăm, infernul ar fi o speranță.

Iată de ce natura însăși caută și impune ispășirea ca un remediu; iată de ce supliciul conjură, cum a înțeles atât de bine acest mare catolic, Joseph de Maistre; iată de ce pedeapsa cu moartea este un drept natural și nu va dispărea niciodată din legile umane. Pata morții ar fi de neșters dacă Dumnezeu n-ar absolvi eșafodul; puterea divină înlocuită de societate și uzurpată de scelerați le-ar aparține, fără îndoială. Asasinatul s-ar transforma atunci într-o virtute când s-ar exercita ca represalii ale naturii ultragiante. Răzburările particulare ar protesta împotriva absenței ispășirii publice și cu țandări le sabiei justiției, anarhia și-ar fabrica pumnale.

„Dacă Dumnezeu ar suprima infernul, oamenii ar crea un altul pentru a-l sfida”, ne spunea într-o zi un preot. Avea dreptate; iată de ce infernul ține atât de mult să fie suprimat. Emancipare! iată strigătul tuturor viciilor. Emanciparea crimei prin abolirea pedepsei cu moartea; emanciparea prostituției și a pruncuciderii prin abolirea căsătoriei; emanciparea lenei și a jafului prin abolirea proprietății... Așa se răsucesc vârtejul perversității până când ajunge la formula supremă și secretă: emanciparea morții prin abolirea vieții!

Prin victoriile muncii se poate scăpa de fatalitățile durerii. Ceea ce noi numim moarte nu e decât o naștere perpetuă a naturii. Ea absoarbe și reia la sânul ei tot ceea ce nu e născut din spirit. Materia inertă prin ea însăși nu poate exista decât printr-o mișcare permanentă și spiritul natural fluid nu poate dura decât fixându-se. Emanciparea de legile fatale prin adeziunea liberă la spiritul adevărului și al binelui este ceea ce Evanghelia numește nașterea spirituală; reabsorbția în vatra eternă este a doua moarte.

Ființele neemancipate sunt atrase spre această a doua moarte de o gravitate fatală, ele se trag unele pe

altele, cum divinul Michelangelo ne-a arătat în marele lui tablou al judecății din urmă, ei sunt potopitori și tenaci asemenea celor care se înecă, iar spiritele libere trebuie să lupte energic împotriva lor pentru a nu fi apucați și trași fatal spre infern.

Acest război e la fel de vechi ca și lumea; grecii îl reprezentau prin simbolurile lui Eros și Anteros, evreii prin antagonismul dintre Cain și Abel. Războiul titanilor împotriva zeilor. Cele două armate sunt pretutindeni invizibile, dar disciplinate și gata mereu să atace sau să pedepsească. Oamenii naivi de ambele părți, uimiți de rezistențele subite și unanime pe care le întâlnesc, cred în vaste comploturi ale unor organizații oculte și atotputernice. Eugen Sue îl inventează pe Rodin; oamenii bisericii vorbesc despre iluminați și francmasoni. Wroński visează cete de mistici și nu e adevărat și serios în toate acestea decât lupta necesară a ordinii împotriva dezordinii, a instinctelor împotriva gândirii; rezultatul acestei lupte este echilibrul în progres și diavolul contribuie întotdeauna, împotriva voinței lui, la gloria sfântului Mihail.

Amorul fizic este cel mai pervers dintre toate patimile fatale. El este anarhic prin excelență, nu cunoaște nici legi, nici datorii, nici adevăr, nici dreptate, împinge o fată să calce peste cadavrele părinților. Este o beție irezistibilă, o nebunie furioasă; vârtejul fatalității care caută mereu alte victime; este beția antropofagă a lui Saturn care vrea să devină tată ca să-și poarte devora copiii. A învinge amorul înseamnă a triumfa împotriva întregii naturi, a-l supune dreptății înseamnă a reabilita viața, destinând-o veșniciei. Astfel, cele mai mari opere ale revelației creștine sunt creația virginității voluntare și sanctificarea căsătoriei.

Atât timp cât iubirea nu e decât dorință și plăcere, e muritoare; pentru a se eterniza, trebuie să devină un

sacrificiu, pentru că numai așa se va transforma în forță și virtute, semnificând lupta între Eros și Anteros care dau echilibrul lumii.

Tot ceea ce atâță sensibilitatea duce la depravare și la crimă. Lacrimile cheamă sângele. Marile emoții sunt ca lichiorurile tari: a le bea zilnic înseamnă a abuza. Abuzul unor emoții pervertește simțul moral, dar ele sunt căutate, omul sacrifică totul pentru a-și le procura. O femeie aventuroasă va deveni cu ușurință eroina curții cu juri, ajungând probabil la deplorabila și ireparabila sinucidere pentru a se admira și a se înduioșa de sine, văzându-se murind.

Obiceiurile aventuroase conduc femeile la crize de isterie și pe bărbați la blazare. Manfred, René, Leila sunt tipuri de perversiune cu atât mai profunde cu cât ea le justifică orgoliul bolnav și le poetizează demența. Ne întrebăm cu groază ce monstru ar fi putut să se nască din acuplarea Leilei cu Manfred!

Pierderea simțului moral este o veritabilă alienare; omul care nu ascultă înainte de toate de dreptate nu-și mai aparține, el înaintează fără lumină în noaptea existenței lui, se agită ca un vis, pradă coșmarurilor patimilor sale.

Curenții impetuoși ai unei vieți instinctive și slaba rezistență a voinței formează un antagonism atât de evident că înțelepții kabaliști au crezut că e vorba de o embrionare a sufletelor, adică de prezența în același corp a mai multor suflete care și-l dispută și încearcă să-l distrugă, asemenea naufragiaților din *La Méduse* care-și disputau barca prea strâmtă, încercând s-o scufunde.

E sigur că, devenind slujitorul unui vârtej de instincte sau de idei, îți alienezi personalitatea și te faci sclavul acelui geniu al mulțimilor pe care Evanghelia-l numea *Legiune*.

Artiștii știu câte ceva. Frecventele invocații pe care le fac luminii universale îi enervează; ei devin mediumuri,

adică bolnavi. Cu cât cresc în stima opiniei publice cu atât personalitatea lor se micșorează; sunt cicălitori, absurzi, invidioși, furioși; nu admit niciun merit, chiar de o natură diferită, care s-ar putea produce alături de al lor și de îndată ce devin nedrepti, nici nu se mai îngrijesc măcar să fie politicoși. Pentru a scăpa de această fatalitate, adevărații oameni mari se izolează de orice camaraderie libertină și se salvează printr-o mândră impopularitate de atingerea vieții mulțimilor: dacă Balzac ar fi fost în timpul vieții sale omul vreunei coterii sau al unui partid, n-ar fi rămas după moartea lui marele geniu universal al epocii noastre.

Lumina nu luminează lucrurile insensibile, nici ochii închiși, sau îi luminează numai în beneficiul celor care văd. Cuvântul din Geneză: să se facă lumină! este strigătul victoriei inteligenței triumfând împotriva tenebrei. Acest cuvânt este sublim, într-adevăr, pentru că el exprimă cu simplitate cel mai mare și mai minunat lucru de pe lume: creația inteligenței prin ea însăși, când, convocându-și puterile, echilibrându-și virtuțile, spune: vreau să devin veșnică văzând adevărul veșnic, să fie lumină! și lumină s-a făcut. Lumina veșnică, asemenea lui Dumnezeu, începe în fiecare zi pentru ochii care se deschid. Adevărul va fi eterna invenție și creația geniului; el poruncește: să fie lumină! și el însuși este pentru că ea este. El este veșnic pentru că o concepe veșnică. El contemplă adevărul ca pe propria-i operă pentru că este cucerirea lui și veșnicia ca pe propria-i victorie pentru că ea va fi recompensa și încoronarea lui.

Dar nu toate spiritele văd dreptatea pentru că nu toate inimile vor dreptatea. Sunt suflete pentru care adevărata lumină pare să nu fi existat niciodată. Ele se mulțumesc cu viziuni fosforescente, avortoni ai luminii, halucinații ale gândirii și, îndrăgostite de aceste fantome, se tem de lumina zilei care le pune pe fugă, simțind că nu

e făcută pentru ochii lor, căzând într-un adânc întuneric. Astfel, nebunii mai întâi se tem, apoi calomniază, insultă, urmăresc și-i condamnă pe înțelepți. Trebuie să-i plângem și să-i iertăm că nu știu ce fac.

Adevărata lumină odihnește și bucură sufletul, halucinația îl obosește și-l chinuie. Satisfacțiile nebuniei seamănă cu acele vise gastronomice ale oamenilor înfomețați care le sporesc foamea în loc s-o potolească. De aici se nasc iritarea și tulburările, descurajările și disperările.

— Viața ne-a mințit întotdeauna, spun discipolii lui Werther, iată de ce vrem să murim! Bieți copii, nu moartea v-ar trebui, ci viața. Nu muriți în fiecare zi de când sunteți pe lume? Crudei voluptăți a neantului cereți voi remediul neantului voluptății voastre? Nu, viața nu v-a înșelat niciodată, pentru că încă n-ați trăit. Ceea ce ați luat voi drept viață nu sunt decât halucinațiile și visele somnului dintâi al morții!

Toți marii criminali sunt halucinați voluntari și toți halucinații voluntari pot fi fatal călăuziți spre a deveni mari criminali. Lumina noastră personală specializată, creată, determinată de afecțiunea noastră dominantă este germenul paradisului sau al infernului nostru. Fiecare dintre noi concepe într-un fel, aduce pe lume și-si hrănește îngerul sau demonul. Conceperea adevărului dă naștere în noi geniului celui bun; percepția voluntară a minciunii clocește și hrănește coșmarurile și vampirii. Fiecare trebuie să-si hrănească copiii și viața noastră se consumă în beneficiul gândirii noastre. Fericiți cei care își regăsesc eternitatea în creațiile sufletului lor! Vai de cei care se epuizează hrănind minciuna și îngrășând moartea, pentru că fiecare se va bucura de rodul lucrărilor sale.

Sunt anumite ființe neliniștite și chinuite a căror influență este turbulentă și a căror conversație fatală, în preajma lor, ceilalți se ceartă și se despart furioși. Și,

totuși, printr-o perversiune secretă sunt căutați pentru a le înfrunta tulburarea și a ne bucura de emoțiile răuvoitoare pe care ni le crează. Aceștia sunt bolnavii contagioși ai spiritului perversității.

Spiritul perversității are întotdeauna ca scop secret setea de distrugere și ca scop ultim sinuciderea. Ucigașul Eliçabide, după propriile-i mărturisiri, nu numai că simțea o nevoie sălbatică de a-și ucide părinții și prietenii, dar ar fi dorit chiar, dacă ar fi fost posibil, a mărturisit el însuși în fața curții cu jurați, să arunce pământul în aer ca pe o *castană coaptă*. Lacenaire, care-și petrecea zilele combinând crime pentru a avea cu ce să-și petreacă nopțile în orgii sau în frenezia jocului, se lăuda în gura mare că trăiește. Asta numea el a trăi! și cânta un imn ghilotinei, pe care o numea frumoasa lui logodnică! Și lumea era plină de imbecili care-l admirau pe acest scelerat! Alfred de Musset, înainte de a se stinge în beție, a risipit unul dintre cele mai alese talente ale secolului în cântece de o rece ironie și dezgust universal; nefericitul fusese maleficiat de respirul unei femei profund perverse care, după ce l-a ucis, s-a ghemuit ca un vampir lângă cadavrul lui și i-a sfâșiat lințoliul. Am întrebat într-o zi un tânăr scriitor al acestei școli ce voia să demonstreze literatura sa.

— Demonstrează, ne-a răspuns el, naiv și deschis, că trebuie să fim disperați și să murim. Ce apostolat și ce doctrină! Acestea sunt concluziile necesare și riguroase ale spiritului perversității. A aspira neîncetat spre sinucidere, a calomnia viața și natura, a invoca în fiecare zi moartea fără a putea muri, acesta este infernul veșnic, supliciul lui Satan, avatarul mitologic al spiritului perversității; adevărata traducere în limba franceză a cuvântului grec *diabolos* sau *diabol* este *perversul*.

Iată un mister pe care păcătoșii nu-l bănuiesc. Nu te poți bucura de plăcerile materiale ale vieții decât prin

sensul ei moral. Plăcerea este muzica armoniilor interioare; simțurile nu sunt decât instrumentele care sună fals în contact cu un suflet degradat. Cei răi nu pot simți nimic, pentru că nu pot să iubească nimic: pentru a iubi, trebuie să fii bun. Pentru ei deci totul este pustiu și li se pare că natura însăși este neputincioasă, pentru că ei sunt neputincioși; blasfemiază totul pentru că nu se bucură de nimic: dacă mângâie veștejesc, dacă beau se îmbată, dacă se trezesc se plictisesc de moarte: așa vor trăi sau, mai degrabă, vor muri în fiecare zi cei care calcă legea și datoria pentru a deveni sclavii fanteziilor lor. Lumea și eternitatea sunt inutile celui care este inutil lumii și eternității.

Voința noastră, acționând direct asupra mediatorului nostru plastic, adică asupra porțiunii de lumină astrală specializată în noi, care ne servește la asimilarea și configurația elementelor necesare existenței, voința noastră, dreaptă sau nedreaptă, armonioasă sau perversă, configurează mediatorul după imaginea ei și-i dă aptitudini conform înclinațiilor noastre. Monstruozitatea morală produce urâtenia fizică pentru că mediatorul astral, arhitectul interior al edificiului nostru corporal, îl modifică neîncetat, urmând nevoile noastre reale sau închipuite. Mărește burta și fălcile gurmandului, subțiază buzele avarului, face nerușinată privirea femeii impure și veninoasă pe cea a invidiosului și a răuvoitorului. Când egoismul este preponderent într-un suflet, privirea devine rece, trăsăturile dure; armonia formelor dispare și, urmând specialitatea absorbantă sau iradiantă a acestui egoism, membrele se usucă sau se încarcă de o grăsime excesivă. Natura făcând din trupul nostru portretul sufletului nostru garantează veșnica asemănare și-l rețușează neîncetat. Femei frumoase care nu sunteți bune, fiți sigure că nu veți fi mult timp frumoase. Frumusețea este un avans pe care natura îl împrumută virtuții; dacă

virtutea nu este gata la scadență, cea care a împrumutat își va relua fără milă capitalul.

Perversitatea modifică organismul, al cărui echilibru îl distruge, crează în același timp o fatalitate a nevoilor care împing la distrugerea organismului și la moarte. Cu cât un pervers se bucură cu atât i se face sete de plăceri. Vinul pentru bețiv e ca apa, aurul se topește în mâinile jucătorilor. Messalina obosește, dar nu se satură niciodată. Voluptatea pe care n-o pot gusta se schimbă pentru ei în iritare. Cu cât excesele lor sunt mai ucigașe cu atât li se pare că sunt mai aproape de fericire... încă un pahar de lichior tare, încă un spasm, încă o violență adusă naturii... Ah! în sfârșit, iată plăcerea! iată viața... și dorința lor împinsă la paroxismul foamei lor nepotolite se stinge pentru totdeauna în moarte!

MARILE SECRETE PRACTICE SAU REALIZĂRILE ȘTIINȚEI

INTRODUCERE

Înalta știință a Kabalei și a magiei promite omului o putere excepțională, reală, efectivă, realizatoare, și ar trebui considerată deșartă și iluzorie dacă n-ar oferi această putere.

Îi veți judeca pe învățați după operele lor, spunea stăpânul suprem, și regula acestei judecăți este infailibilă.

Dacă vrei să cred în ceea ce-mi spui, arată-mi ce faci.

Dumnezeu, pentru a-l înălța pe om spre emanciparea morală se ascunde de el, lăsând, într-un fel, pe seama lui guvernarea lumii. Se face doar simțit prin măreția și armonia naturii, pentru ca omul să se perfecționeze progresiv, oferind mereu mai multă măreție ideii pe care și-o face despre autorul său.

Omul nu-l cunoaște pe Dumnezeu decât prin numele pe care le dă acestei Ființe a Ființelor și nu-l distinge decât prin imaginile pe care încearcă să i le contureze. Omul este astfel, într-un anumit fel, creatorul celui care l-a

creat. El se crede oglinda lui Dumnezeu și, sporind mereu propriul miraj, crede că ar putea contura în spațiul infinit umbra celui care este fără corp, fără umbră, fără spațiu.

A-L CREA PE DUMNEZEU, A SE CREA PE SINE ÎNSUȘI, A DEVENI INDEPENDENT, IMPASIBIL ȘI NEMURITOR: iată cu siguranță un program mai îndrăzneț decât visul lui Prometeu. Expresia este temerară până la impietate, gândul ambițios până la demență. Ei bine, programul nu este paradoxal decât în forma împrumutată unei false și blasfematorii interpretări, într-un sens el este perfect rezonabil și știința adepților promite să-l realizeze și să-l desăvârșească.

Omul, într-adevăr, și-a creat un Dumnezeu conform propriei lui înțelegeri și bunătați, el nu-și poate ridica idealul mai sus decât îi permite dezvoltarea lui morală. Dumnezeu pe care-l adoră este întotdeauna propriul său reflex mărit. A concepe ce este absolutul ca frumusețe și adevăr înseamnă să fii tu însuși foarte drept și foarte bun.

Calitățile spiritului, calitățile morale sunt o bogăție și cea mai mare dintre toate bogățiile. Se dobândește prin luptă și muncă. Ni se va obiecta inegalitatea aptitudinilor și copiii care se nasc cu o organizare superioară. Dar credem că asemenea organizări sunt rezultatul unei munci mai avansate a naturii și copiii dotați le-au dobândit, dacă nu prin propriul lor efort, cel puțin prin operele solidare ale ființelor umane de care existența lor este legată; este un secret al naturii care nu face nimic la îndeplinire; proprietatea facultăților intelectuale mai dezvoltate decât cele ale banului sau pământurilor constituie un drept imprescriptibil de transmisie și moștenire;

Da, omul este chemat să desăvârșească opera Creatorului său și fiecare clipă întrebuințată de el pentru a deveni mai bun sau a se pierde este decisivă pentru eternitate. Prin cucerirea pentru totdeauna a dreptei înțelegeri și a bunei voințe, el va rămâne viu întru

eternitate pentru că nimic nu supraviețuiește nedreptății și greșelii decât chinul dezordinii provocat de acestea. A înțelege binele înseamnă a-l dori și, în ordinea dreptății, a dori înseamnă a face. Iată de ce, ne spune Evanghelia, fiecare va fi judecat după operele sale.

Operele noastre ne fac atât de mult ceea ce suntem că însuși trupul nostru, așa cum am mai spus, se modifică după obiceiurile noastre și uneori își schimbă în întregime forma.

O formă cucerită sau impusă poate deveni pentru existență o providență sau o fatalitate. Ciudatele figuri pe care egiptenii le atribuiau simbolurilor umane ale divinității reprezintă formele fatale. Typhon, prin botul lui de crocodil, e condamnat să devoreze fără încetare pentru a-și umple pânțele lui de hipopotam. Va fi destinat, prin lăcomia și urâtenia lui, destrucției eterne.

Omul își poate ucide sau întări virtuțile sale prin neglijență sau abuz, își poate crea virtuți noi prin buna întrebuințare pe care o va da celor cu care l-a înzestrat natura; se spune adesea: sentimentele nu pot fi comandate, credința nu este dată tuturor, nu se poate schimba un caracter, și toate aceste aserțiuni nu sunt valabile decât pentru leneși sau perversi. Poți deveni credincios, pios, iubitor, devotat, când vrei sincer să fii. Poți să-i oferi spiritului liniștea adevărului, tot așa cum poți oferi voinței atotputernicia dreptății. Poți domni în cer prin credință și pe pământ prin știință. Omul care știe să-și comande sieși e stăpânul întregii naturi.

Vom arăta în această din urmă carte, prin ce mijloace adevărații inițiați au devenit stăpânii vieții, învingând durerea și moartea, cum au operat asupra lor înșiși și asupra altora transformările lui Prometeu; cum au exersat divinația lui Apollonius; cum au obținut aurul lui Raymond Lulle și Flamei; cum au intrat în posesia secretului tinereții Poștei cel reînviat și fabulosul Cagliostro. Ne vom spune

apoi cuvântul nostru asupra magiei.

DESPRE TRANSFORMARE - BAGHETA LUI CIRCE -
BAIA MEDEEI - MAGIA ÎNVINSĂ CU PROPRIILE-I ARME
- MARELE ARCAN AL IEZUIȚILOR ȘI SECRETUL
PUTERII LOR

Biblia povestește că Nabucodonosor, aflat la apogeul puterii și al orgoliului, a fost preschimbat în animal.

A fugit în locuri sălbatice, a început să pască iarbă, și-a lăsat barba, părul și unghiile să-i crească, precum și perii trupului și a rămas în starea aceasta șapte ani.

În *Dogme et Rituel de la haute magie* am spus ceea ce credem despre misterele lycantropiei sau despre transformarea oamenilor în vârcolaci.

Toată lumea cunoaște legenda lui Circe și-i înțelege alegoria.

Ascendentul fatal al unei persoane asupra alteia este adevărata baghetă a lui Circe.

Se știe că toate fizionomiile umane seamănă întrucâtva cu cele ale animalelor, purtând deci signatura unui instinct special.

Or, instinctele sunt echilibrate de instincte contrare și dominate de instincte mai puternice.

Pentru a stăpâni oile, câinele exploatează frica lor de lup.

Dacă ești câine și vrei să te iubească o pisică nu ai decât un mijloc: să te transformi în pisică.

Dar cum? Prin observație, imitație și imaginație. Credem că se înțelege aici limbajul nostru metaforic și recomandăm această revelație tuturor magnetizatorilor: este cel mai profund dintre toate secretele artei lor.

Iată formula în termeni tehnici:

„A polariza propria-i lumină animală în antagonism echilibrat cu un pol contrar”.

Sau: A concentra în sine specialitățile absorbante pentru a dirija iradiațiile spre o vatră absorbantă și invers.

Această stăpânire a propriei noastre polarități magnetice se face cu ajutorul formelor animale despre care am vorbit și care vor folosi pentru a fixa imaginația.

Să dăm un exemplu:

Vreți să magnetizați o persoană polarizată ca și dumneavoastră, ceea ce aflați de la primul contact dacă sunteți magnetizator; numai că e un pic mai slabă decât dumneavoastră; e un șoricel, sunteți un șobolan. Transformați-vă într-o pisică și o veți prinde.

Într-un admirabil basm pe care nu l-a inventat el, dar pe care l-a povestit mai bine decât oricine, Perrault aduce în scenă un meșter de motan care prin vicleniile lui pune un dulău să se transforme în șoricel; nici n-a apucat el să se metamorfozeze bine că a și fost ronțait. Basmele mătușii *l'Oie* să fi fost oare, ca și *Măgarul de Aur* al lui Apuleius, veritabile legende magice ascunzând, sub aparențe puerile, formidabile secrete ale științei?

Se știe că magnetizatorii dau apei pure, prin impoziția mâinilor, adică prin voința lor exprimată printr-un semn, proprietățile și savoarea vinului, ale lichiorurilor și ale tuturor poțiunilor posibile.

Se știe, de asemenea, că îmblânzitorii de animale sălbatice îi subjugă pe lei devenind ei înșiși, mental și magnetic, mai puternici și mai înfricoșători decât leii.

Jules Gérard, întrepidul vânător de lei din Africa, ar fi fost devorat dacă i s-ar fi făcut frică. Dar ca să nu-ți fie frică de un leu trebuie, printr-un efort de imaginație și voință, să devii mai puternic și mai sălbatic decât leul: trebuie să-ți spui: eu sunt leul, iar animalul din fața mea nu-i decât un câine fricos.

Fourier a visat antilei; Jules Gérard a realizat himera acestui visător de falanstere.

Dar, ca să nu te temi de lei, ajunge să ai curaj și arme, se va spune:

— Nu, nu ajunge; trebuie să-ți cunoști leul pe de rost,

ca să zic așa, să calculezi elanul animalului, să-i ghicești vicleniile, să te ferești de laba lui, să fii, într-un cuvânt, meșter în meseria de leu, cum zicea bunul La Fontaine.

Animalele sunt simbolurile vii ale instinctelor și pasiunilor omului. Dacă-l faci pe un om să se teamă, îl vei transforma într-un iepure; dimpotrivă, dacă îl vei împinge spre ferocitate, vei face din el un tigru.

Bagheta lui Circe este puterea fascinatorie a femeii, și schimbarea tovarășilor lui Ulysse în porci nu este numai o poveste a acelor vremuri.

Dar nicio metamorfoză nu se operează fără o distrugere. Pentru a transforma un uliu în porumbel trebuie mai întâi să-l ucizi, apoi să-l tai în bucăți pentru a distruge până și urma primei sale forme, apoi să-l fierbi în baia magică a Medeei.

Iată cum procedează hierofanții moderni pentru a săvârși regenerarea umană; cum se procedează, de exemplu, în religia catolică pentru a schimba într-un stoic misionar al turmei lui Îi sus un om mai mult sau mai puțin slab și pătimăș.

Aici se află marele secret al acestui ordin venerabil și teribil, încă necunoscut, adesea calomniat și mereu suveran.

Citiți cu atenție cartea intitulată *Exercices de Saint Ignace* și veți vedea cu ce magică putere acest om de geniu operează victoria credinței.

Poruncește discipolilor să vadă, să atingă, să miroase, să guste lucruri invizibile; vrea ca simțurile lor să fie exaltate în timpul rugăciunii până la halucinația voluntară. Tu meditezi la misterul credinței, sfântul Ignatius vrea să-ți construiești mai întâi un loc la care să visezi, pe care să-l vezi, pe care să-l atingi. Dacă este infernul îți va da să pipăi stânci încinse. Te va face să înoți în adâncurile întunericului ca într-o smoală, îți va pune pe limbă sulf lichid și-ți va umple nările cu oribile duhori: îți

va arăta înfricoșătoare chinuri și te va face să auzi îngrozitoare și inumane gemete: va porunci voinței tale să creeze toate acestea prin exerciții consecvente. Fiecare o va face în felul său, dar întotdeauna în cel mai capabil fel de a-l impresiona. Nu e beția hașişului slujind înşelăciunile de la Vieux le Montagne; e un vis treaz, o halucinație fără nebunie, o viziune rațională și voită, o creație veritabilă a inteligenței și a credinței. De acum încolo, iezuitul va putea spune: am văzut cu ochii noștri, am auzit cu urechile noastre, mâinile noastre au atins și iată c-am venit să vă vestim. Iezuitul astfel format comuniază cu un cerc de voințe asemenea cu voința lui: astfel fiecare preot este puternic cât societatea și societatea mai puternică decât lumea.

CUM SE PĂSTREAZĂ ȘI SE REÎNNOIEȘTE
TINEREȚEA - SECRETELE LUI CAGLIOSTRO.
POSIBILITATEA REÎNVIERII - EXEMPLUL LUI

GUILLAUME POSTEL ZIS REÎNVIATUL - DESPRE
UN MUNCITOR TAUMATURG ETC

Se știe că o viață sobră, măsurat laborioasă și perfect ordonată prelungește în mod obișnuit viața. Dar, după părerea noastră, o simplă prelungire a bătrâneții e puțin lucru, și avem dreptul să cerem științei alte privilegii și alte secrete.

A fi mult timp tânăr sau chiar să redevii tânăr, iată ce ar părea rațional de dorit și foarte prețios pentru majoritatea oamenilor. E posibil? Vom examina în cele ce urmează.

Faimosul conte de Saint-Germain a murit, nu ne îndoim: dar el n-a fost văzut îmbătrânind. Părea mereu a avea patruzeci de ani, deși în epoca celebrității sale, pretindea că are optzeci.

Ninon de l'Enclos, ajunsă la o vârstă înaintată, era încă o femeie tânără, frumoasă și seducătoare. A murit fără să îmbătrânească.

Dezbarrolles, celebrul chiromanț, este de foarte multă vreme pentru toată lumea un om de treizeci și cinci de ani. Actul lui de naștere spunea însă altceva dacă ar fi îndrăznit să-l arate: dar nimeni n-ar fi crezut.

Cagliostro a fost văzut având mereu aceeași vârstă; pretindea nu numai că posedă un elixir care dădea bătrânilor pentru o clipă vigoarea tinereții, dar și că obține regenerarea fizică prin mijloace pe care le-am detaliat și analizat în *Istoria magiei*.

Cagliostro și contele de Saint-Germain atribuiau păstrarea tinereții lor existenței și folosirii medicinei universale, căutată inutil de atâția alchimiști.

Un inițiat din secolul al XV-lea, bunul și învățatul Guillaume Poștei, nu pretindea că posedă marele arcan al filosofiei hermetice; și, totuși, după ce fusese văzut bătrân și uscat, apăru cu un ten trandafiriu și fără niciun rid, cu barba și părul negru, cu un trup agil și viguros. Dușmanii pretindeau că-și cănește părul și se fardează; era necesară zeflemitorilor și falșilor învățați o explicație pentru anumite fenomene pe care nu le înțelegeau.

Cel mai important instrument magic de conservare a tinereții trupului este să împiedici sufletul să îmbătrânească, păstrându-i cu grijă prospețimea originară a sentimentelor și gândurilor pe care lumea coruptă le numește iluzii și cărora noi le vom spune mirajele dintâi ale unui adevăr etern.

A crede în fericire pe pământ, a crede în prietenie, a crede în dragoste, a crede într-o maternă Providență care ne socotește pașii și ne șterge lacrimile, ar fi o perfectă iluzie, va spune lumea coruptă; și nu va vedea că cea înșelată este chiar ea, care se crede puternică, lipsindu-se de toate deliciile sufletului.

A crede în binele de ordin moral, înseamnă a poseda binele: și iată de ce Mântuitorul lumii promitea regatul cerurilor celor care erau asemenea copiilor. Ce este

copilăria? Este vârsta credinței. Copilul nu știe nimic despre viață: strălucește de o eternitate încrezătoare. S-ar putea îndoi de tandrețe, de prietenie, de dragoste, de providență, aflându-se în brațele mamei sale?

Fiți copii cu inima și veți rămâne veșnic tineri.

Realitățile lui Dumnezeu și ale naturii depășesc infinit în frumusețe și bunătate orice imaginație a omului. Blazații sunt oameni care n-au știut niciodată să fie fericiți; iar deziluzionații dovedesc prin dezgustul lor că n-au băut decât din izvoare nămolose. Pentru a te bucura de plăcerile, chiar senzuale, ale vieții, trebuie să ai simț moral; și cei care calomniază existența sunt cu siguranță cei care au abuzat de ea.

Înalta magie, așa cum am mai dovedit, întoarce omul la legile morale cele mai pure. *Veī sanctum īnvenit, veī sanctum facit*, a spus un adept; ea ne face să înțelegem că pentru a fi fericiți în această lume trebuie să fim sfinți.

A fi sfânt! Ușor de zis! Dar cum să dobândești credința dacă nu crezi? Cum să regăsești gustul virtuții într-o inimă pustiită de viciu?

— Prin recursul la cele patru verbe ale științei: a ști, a îndrăzni, a vrea și a tăcea.

— Prin reducerea la tăcere a dezgustului, prin studiul datoriei pe care s-o practicați din iubire pentru ea;

Sunteți necredincios, de exemplu, și vreți să deveniți creștin.

Exersați creștinismul. Rugați-vă în fiecare zi, folosind formulele creștine; apropiați-vă de cele sfinte, presupunând credința, și ea va veni. Acesta este secretul iezuiților, conținut în exercițiile spirituale ale sfântului Ignatius.

Prin exerciții analoage un prost, dacă dorește cu perseverență, va deveni un om de spirit.

Schimbând obiceiurile sufletului, se schimbă cu siguranță și cele ale trupului: am mai spus-o și am explicat

și prin ce mijloace.

Ceea ce contribuie mai ales la îmbătrânirea și urâtirea noastră sunt gândurile înclinate și amare, sunt judecățile defavorabile pe care le facem asupra altora, sunt mâniile orgoliului respins și ale patimilor nesatisfăcute. O filosofie binevoitoare și blândă ne va feri de toate relele.

Dacă închidem ochii asupra defectelor semenilor, neținând seama decât de calitățile lor, vom găsi binele și bunăvoință peste tot. Cel mai pervers om are părțile lui bune și se îmblânzește dacă știi cum să-i iei. Dacă nu aveți nimic comun cu viciile oamenilor nici măcar nu le veți băga de seamă. Prietenia și devotamentul se găsesc chiar în închisori și ocne. Oribilul Lacenaire înapoia întotdeauna banii pe care-i împrumuta și a dat dovadă de multe ori de generozitate, făcând acte de binefacere; nu mă îndoiesc că au existat în viața criminală a lui Cartouche și a lui Mandrin virtuți care să stârnească lacrimile. Nu există nimeni absolut rău sau absolut bun. „Nimeni nu e bun, în afară de Dumnezeu”, a spus cel mai desăvârșit dintre maștri.

Ceea ce considerăm chiar la noi înșine zelul virtuții nu e adeseori decât un secret amor propriu care ne stăpânește, o gelozie ascunsă și un orgolios instinct al contrazicerii. „Dacă vedem evidente dezordini și păcătoși înveterați, spun autorii teologiei mistice, să credem că Dumnezeu îi supune la mai grele încercări decât pe noi și, cu siguranță sau foarte probabil, nu suntem mai buni decât ei și că în locul lor am fi fost mult mai răi”.

Pace! Pace! Acesta este binele suprem al sufletului și pentru a ne aduce acest bine a venit Hristos pe lume.

Glorie lui Dumnezeu în ceruri și pace pe pământ pentru oamenii care vor binele! au strigat glasurile cerului când s-a născut Mântuitorul.

Părinții creștinismului mai socoteau un al optulea

păcat: mahnirea.

Într-adevăr, căința pentru un adevărat creștin nu este mahnire ci consolare, bucurie, triumf. „Am vrut răul și nu-l mai vreau, am fost mort și am înviat”. Tatăl fiului risipitor a tăiat vițelul cel gras pentru că fiul său s-a întors și ce face copilul risipitor? Plânge, parcă de rușine, dar mai ales de bucurie!

Nu este decât un singur lucru mahnii tor pe lume, nebunia și păcatul. De îndată ce ne-am eliberat, să râdem și să scoatem strigăte de bucurie, căci ne-am salvat și morții toți pe care-i iubim se vor bucura în ceruri.

Purtăm toți în noi principiul morții și pe cel al eternității. Moartea este un animal și animalul naște întotdeauna prostie. Dumnezeu nu-i iubește pe proști, căci spiritul divin se numește spiritul inteligenței. Prostia se ispășește prin durere și sclavaj. Bâta este făcută pentru animale.

O suferință este întotdeauna un avertisment; cu atât mai rău pentru cel care nu înțelege. Când natura trage de hățuri, o face pentru că am luat-o pe un drum greșit, când lovește înseamnă că pericolul e aproape. Vai de cei care nu se gândesc!

Când ești copt pentru moarte, părăsești viața fără regret și nimic nu te va convinge să te mai întorci; dar când moartea e prematură, sufletul regretă viața și un taumaturg abil o poate rechema în trup. Cărțile sacre ne indică atunci cum să procedăm. Profetul Elie și sfântul Petru le-au întrebuințat cu succes. Se magnetizează defunctul punându-i picioarele pe picioare; mâinile pe mâini, gura pe gură, apoi, cu toată voința încordată, chemându-i îndelung sufletul scăpat, cu toată bunătatea și mângâierea mentală de care ești capabil. Dacă operatorul inspiră sufletului defunct multă afecțiune și un mare respect, dacă, în gândul pe care i l-a comunicat magnetic, taumaturgul îl poate convinge că viața îi este încă

necesară și că zile fericite i-au fost promise aici pe pământ, va reveni cu siguranță; pentru oamenii de știință vulgari nu va fi fost decât letargia unei morți aparente.

După o asemenea letargie, Guillaume Poștei, adus la viață prin îngrijirile mamei Ioana, reapăru printre oameni reîntinerit și nu mai fu numit decât Poștei Reînviatul. *Postellus restituais.*

În anul 1799, trăia în foburgul Saint-Antoine, la Paris, un potcovar care se dădea drept un adept al științei hermetice; se numea Lérique și era faimos datorită unor vindecări miraculoase prin medicina universală, și chiar unor reînvieri din morți. O dansatoare de la Operă care credea în el veni într-o zi vărsând lacrimi amare și spunându-i că iubitul ei a murit. Sieur Lérique o însoți până la casa mortului, în clipa în care intră, cineva ieși și-i strigă: e inutil să mai urcați, e mort de șase ore. N-are importanță, replică potcovarul, dacă tot am venit, vreau să-fvăd. Urcă, găsi un cadavru prins în răceala morții, în afară de deșertul stomacului unde, i se pără lui, se mai păstrase puțină căldură. Aprinse focul, fricționă intens corpul cu șervete calde, îl unse cu un panaceu universal dizolvat în oțet de vin (pretinsul său panaceu universal era probabil o pudră de mercur analoagă cârmâzului farmaceutic), în timp ce metresa lui plângea și-l chema cu blânde cuvinte. După o oră și jumătate de îngrijiri, Lérique puse o oglindă în fața pacientului și oglinda se aburi ușor, îngrijirile se întetiră și curând apăru și un semn de viață mai puternic, îl mutară într-un pat cald și, numai după câteva ore mortul reveni cu totul la viață. Reînviatul se numea Candy și a trăit de atunci până la bătrânețe fără să mai fie niciodată bolnav, în anul 1815 mai trăia încă și locuia în Place du Chevalierdu-Guet, nr. 6. Povestea cum a fost reînviat, cui voia să-l asculte, și-i făcea pe doctori și pe oamenii serioși din cartier să râdă. Omul nostru se consola, asemenea lui Galilei, și le răspundea: „Râdeți cât vă place. Tot ceea ce

știu este că medicul morților a venit, că se obținuse dreptul de înhumare și că după numai optsprezece ore trebuia să fiu îngropat și iată-mă”.

MARELE ARCAN AL MORȚII

Ne întristăm adesea la gândul că cea mai frumoasă viață trebuie să se sfârșească și apropierea acestui teribil necunoscut care se numește moartea ne dezgustă de toate bucuriile vieții.

De ce te mai naști dacă trebuie să trăiești atât de puțin? De ce să mai crești cu atâta grijă copiii care oricum vor muri? Iată ce se întreabă ignoranța umană în cea mai frecventă și mai plină de mâhnire îndoială.

Iată ce întrebare își poate pune embrionul uman în apropierea nașterii care îl va arunca într-o lume necunoscută lipsindu-l de învelișul lui protector. Să studiem misterul nașterii și vom găsi cheia marelui arcan al morții.

Aruncat prin legile naturii la sânul unei femei, spiritul încarnat se trezește încet și-și crează cu efort organele indispensabile pentru mai târziu, care pe măsură ce cresc sporește și inconfortul lui în situația dată. Timpul cel mai fericit al embrionului este forma lui de crisalidă, înfășurat în membrana care-i servește de adăpost și care plutește împreună cu el într-un fluid hrănitor și protector. E liber și nepăsător, trăiește viața universală care-i va determina mai târziu configurația corpului și trăsăturile feței. Fericită vârstă se poate numi copilăria embrionului.

Vine adolescența, începe să se distingă forma umană și i se determină sexul, o mișcare se operează în oul matern, asemănătoare cu perioada visătoare care urmează copilăriei. Placenta, corpul exterior și real al fătului, simte germindând ceva în ea necunoscut care deja încearcă să-i scape, sfâșiind-o. Copilul intră atunci mai distinct într-o viață de vise, creierul lui răsturnat ca o oglindă a mamei sale produce cu atâta forță imaginile că el

le comunică forma propriilor lui membre. Mama este pentru el ceea ce este pentru noi Dumnezeu, o providență necunoscută, invizibilă la care aspiră până la identificarea cu tot ceea ce ea admiră. Ține la ea, vede prin ea și n-o vede, n-o poate nici măcar înțelege și, dacă ar putea filosofa, ar nega poate existența personală și inteligența acestei mame care nu e pentru el decât o închisoare fatală și un aparat de protecție, încetul cu încetul această servitute îl jenează, se agită, se chinuie, suferă, simte că viața lui e pe sfârșite. Sosește ora neliniștii, simte că va cădea în prăpastia necunoscutului. Gata, cade, o senzație dureroasă îl strânge, un frig ciudat îl învăluie, scoate un ultim suspin care devine primul țipăt; a murit pentru viața embrionară, s-a născut pentru viața umană!

În viața embionară i se părea că placenta era trupul lui și era, într-adevăr, trupul lui special embrionar, inutil pentru o altă viață, care trebuia aruncat, ca un lucru de lepădat, în momentul nașterii.

Corpul nostru în viața umană este ca un al doilea înveliș inutil celei de a treia vieți și iată de ce-l părăsim în momentul celei de a doua nașteri.

Viața umană comparată cu viața cerească este o veritabilă stare embrionară. Când patimile cele rele ne omoară, natura produce un avort și ne naștem înainte de termen pentru eternitate, ceea ce ne expune la acea di soluție teribilă pe care sfântul Ioan o numea a doua moarte.

Urmând tradiția constantă a extaticilor, avortonii vieții umane rămân să plutească în atmosfera terestră pe care n-o pot depăși și care încetul cu încetul îi absoarbe și-i îneacă. Au formă umană dar imperfectă, ciuntită: le lipsește o mână, un braț, unul nu are decât trunchiul, celălalt nu mai e decât un cap livid rostogolindu-se. Ceea ce-i împiedică să urce la cer este rana primită în timpul vieții, rana morală care a cauzat diformitatea fizică și prin

această rană, încetul cu încetul, viața lor se scurge.

Curând sufletul lor va rămâne despuiat și, ca să-și ascundă rușinea, fabricându-și cu orice preț un vâl, va fi obligat să se strecoare prin întuneric și să traverseze încet Marea Moartă, adică apele lăncede ale vechiului haos.

Aceste suflete rănite sunt larvele celui de al doilea embrion, ele își hrănesc trupul lor aerian cu vaporii sângelui vărsat și fug de vârful spadelor. Adesea se leagă de oamenii vicioși și trăiesc din viața lor așa cum embrionul trăiește la sânul mamei; pot lua înfățișările cele mai oribile pentru a reprezenta dorințele cele mai desfrânate ale celor care le hrănesc și apar sub forma demonilor, mizerabililor a căror operă se numește magia neagră.

Aceste larve se tem de lumină, mai ales de lumina spiritelor. Un fulger de inteligență dacă-i străbate, e de ajuns pentru a-i arunca în acea mare moartă care nu trebuie confundată cu lacul Asphaltit din Palestina. Tot ceea ce revelăm aici aparține ipoteticei tradiții a clarvăzătorilor și nu se poate afirma în fața științei decât în numele acelei filosofii de excepție pe care Paracelsus o numea filosof ia sagacității, *philosophia sagax*.

MARELE ARCAN AL ARCANELO

Marele arcan, adică secretul indicibil și inexplicabil, este știința absolută a binelui și a răului.

„Când veți fi mâncat din fructul oprit al acestui pom, veți fi ca zeii, spune șarpele.

— Dacă veți mânca veți muri, spune înțelepciunea divină”.

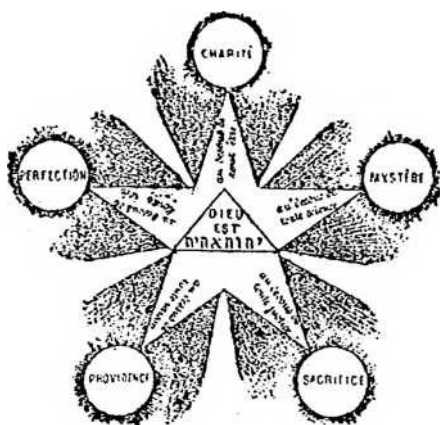
Astfel binele și răul rodesc pe același pom și răsar din aceeași rădăcină.

Binele personificat este Dumnezeu.

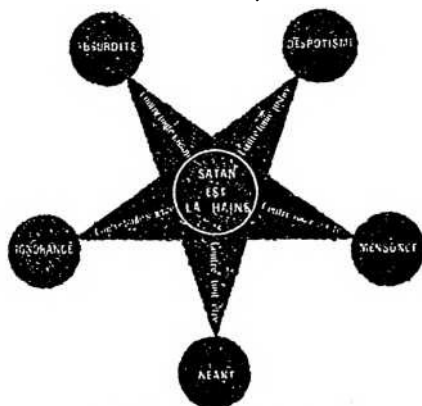
Răul personificat este diavolul.

A cunoaște secretul sau știința lui Dumnezeu înseamnă a fi ca Dumnezeu.

Primul Pentaclu, steaua albă Steaua celor Trei Magi

Al doilea pentaclu, steaua neagră Steaua rea

A ști secretul sau știința diavolului înseamnă a fi ca diavolul.

A dori să fii și Dumnezeu și diavol în același timp înseamnă a absorbi în sine antinomia cea mai absolută, două forțe contrarii dintre cele mai opuse, înseamnă a dori să închizi în sine un antagonism infinit înseamnă a bea o otravă care stinge soarele și arde lumile, a îmbrăca roba devoratoare a lui Dejanire, a te destina rapid și înfricoșător tuturor morților.

Vai de cel care vrea să știe prea mult! pentru că, dacă știința excesivă și îndrăzneță nu-l va ucide, ea îl va

înnebuni cu siguranță! A mânca din pomul științei binelui și răului înseamnă a asocia binele răului și a le asimila pe amândouă.

Înseamnă a acoperi cu masca lui Typhon fața luminoasă a lui Osiris, a ridica vălul secret al lui Isis, a profana sanctuarul.

Temerarul care îndrăznește să privească soarele în față orbește și pentru el soarele devine negru.

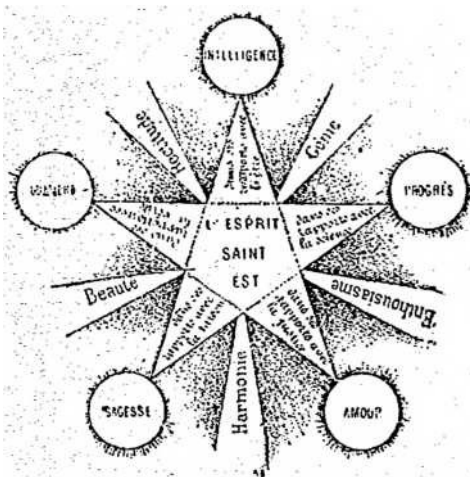
Ne este interzis să spunem mai departe, vom încheia revelația noastră prin imaginea celor trei pentacle:

Cele trei stele ne spun suficient, le putem compara cu aceea pe care am desenat-o la începutul cărții noastre *Istoria magiei* și reunindu-le pe toate patru, putem întrevădea marele arcan al arcanelor.

Ne-a mai rămas acum, pentru a completa opera noastră, să oferim și cheia lui Guillaume Poștei.

Cheia este cea a tarotului. Se văd cele patru culori, bastonul, cupa, sabia, dinarul sau cercul, corespunzând celor patru puncte cardinale ale cerului și celor patru animale sau semne simbolice, numerele și literele dispuse în cerc, apoi cele șapte semne planetare cu indicația triplei lor repetiții, semnificată prin trei culori reprezentând lumea naturală.

Al treilea pentaclu - steaua roșie Pentagrama divinului Paraclet.

umană și divină ale căror embleme hieroglifice compun douăzeci și unu de mari atuuri hieroglifice ale jocului nostru actual de tarot.

În centrul inelului se vede dublul triunghi formând steaua sau pecetea lui Solomon, ternarul religios și metafizic analog ternarului natural al generației universale în substanță echilibrată.

În jurul triunghiului se află crucea care împarte cercul în patru părți egale, astfel că simbolurile religiei se reunesc cu liniile geometriei, credința completează știința și știința dă seama de credință.

Cu ajutorul acestei chei se poate înțelege simbolismul universal al vechii lumi și se pot constata frapantele ei analogii cu dogmele noastre. Se va recunoaște astfel că revelația divină este permanentă în natură și în umanitate. Se va simți că creștinismul nu aduce în templul universal decât lumina și căldura, făcând să coboare spiritul carității care este însăși viața lui Dumnezeu.

EPILOG

Slavă ție, Dumnezeul meu, pentru că m-ai chemat în această minunată lumină. Tu ești inteligența supremă și viața absolută a acestor numere și a forțelor care ți se supun pentru a popula infinitul cu o inepuizabilă creație. Matematicile te confirmă, armoniile te cântă, formele trec închinându-se ție!

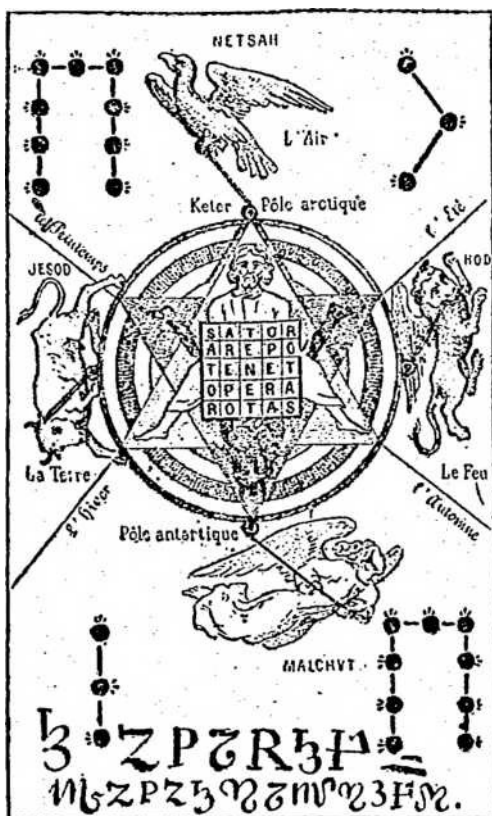
Abraham te-a cunoscut. Hermes te-a ghicit, Pitagora ți-a calculat mișcările, Platon a aspirat spre tine cu toate visele geniului său; dar un singur inițiator, un singur înțelept te-a arătat copiilor pământului, unul singur a putut spune: Tatăl meu și cu Mine nu suntem decât unul; mărire lui pentru că toată mărirea lui este a ta!

Părinte, să știi, cel care scrie aceste rânduri a luptat mult și a suferit mult; a îndurat sărăcia, calomnia, proscricția plină de ură, închisoarea, părăsirea celor care-i erau dragi și niciodată n-a fost nefericit pentru că i-au rămas drept consolare adevărul și dreptatea!

Numai tu ești sfânt, Dumnezeul inimilor adevărate și al sufletelor drepte, și numai tu știi dacă am crezut vreodată că sunt curat în fața ta; am fost ca toți oamenii jucăria patimilor omenești, apoi le-am învins sau, mai degrabă, tu le-ai învins în mine și tu mi-ai dat pentru a mă odihni pacea profundă a celor care nu te caută decât pe tine și nu aspiră decât spre tine.

Îi iubesc pe oameni pentru că, în măsura în care nu sunt nebuni, nu sunt răi decât din greșeală sau slăbiciune. Ei iubesc în mod natural binele și din această iubire, pe care le-ai dat-o ca sprijin în mijlocul încercărilor, ei vor fi aduși, mai de vreme sau mai târziu, spre cultul dreptății prin iubirea de adevăr.

Cărțile mele să ajungă acolo unde Providența le va mâna. Dacă în ele se află cuvintele înțelepciunii tale, vor fi mai tari decât uitarea; dacă, dimpotrivă, nu conțin decât greșeli, știu cel puțin că dragoste

Cheia Marelui Arcan.

mea pentru dreptate și adevăr le va supraviețui și veșnicia va culege aspirațiile și dorințele sufletului meu pe care tu l-ai făcut nemuritor!

Éliphas Lévi

SUPLIMENT

ARTICOLE DESPRE KABALA CARE AU FOST PUBLICATE

SAU AR FI TREBUIT SĂ FIE PUBLICATE ÎN REVISTA FILOSOFICĂ ȘI RELIGIOASĂ

Spre mijlocul secolului al XVII-lea, trăia la Sevilla un învățat doctor pe nume Don Balthasar Orobio. Era un om conștiincios și de o logică inflexibilă; tot auzind el predici

împotriva ereticilor și tot gândind la argumentul principal al controverselor catolice: unitatea revelației, autoritatea vechii credințe, îndrăzneala blasfematorie a înnoitorilor, începu creadă, fără voia lui, că iudaismul ar putea revendica pentru el și aplica în folosul lui toată forța acestor raționamente. Studie atunci serios dogma israelită și fu uimit găsind atâta simplitate și grandoare; auzise, de asemenea, invocându-se autoritatea contagioasă a martiriului. Trebuie să-i crezi, i se spusese, pe oamenii care se lasă persecutați și sugrumați pentru credința lor; și se gândi la toți acei evrei pe care evul mediu îi despuiasse, îi torturase, îi masacraseră și-i arsese. Se simți atras și înduioșat de perseverența și curajul acestui popor laborios și invincibil; nu putu să-și ascundă sentimentele cu care conștiința lui îl onora; fu denunțat inchiziției și închis cu șapte lacăte. Torturile pe care le îndurase în trei ani de închisoare îi distruseseră memoria, încât uneori se întreba: eu sunt oare Don Balthasar Orobio? îi rămăsese totuși destulă forță a voinței pentru a se închide într-o tăcere absolută în privința convingerilor lui religioase: „M-am născut în religia catolică, zicea el, și întotdeauna mi-am făcut datoria către ea. Nu am nimic mai mult să vă spun”. Ieși, în sfârșit, din închisoare, bolnav, sfârșit, dar evreu cu inima, evreu, cu acea convingere calmă și profundă, evreu ca un profet și un martir al vechii legi. De îndată ce putu să înșele supravegherea persecutorilor săi se duse la Amsterdam unde primi odată cu circumcizia, numele de Isaac; începu apoi să scrie cu măsură și bună cuviință despre motivele convertirii sale la religia strămoșilor noștri.

Lucrarea lui Orobio este una din cele mai curioase pe care o pot consulta cei care se ocupă de religie altfel decât cu prejudecăți sau din interes; a fost publicată în limba latină în 1687 împreună cu refutația teologică a lui Philippe de Limborch, sub titlul: *Philippi a Limborch amica*

collatio cum erudito Judaeo \ - o traducere franceză a fost făcută sub titlul *Israelul răzbunat* de către un evreu pe nume Henriquez (textul inițial fusese în spaniolă) și publicată la Paris, acum zece ani. Argumentele lui Orobio sunt de o mare forță. „Cum a putut Dumnezeu lui Moi se care, între toate lucrurile, cel mai mult și-a prevenit poporul împotriva idolatriilor și nu i-a îngăduit să-și facă chip cioplit, cum a putut acest Dumnezeu să-l tragă la răspundere că nu l-a adorat când li s-a arătat sub chipul unui om, cu toate infirmitățile acestuia? Moise spusese: va veni un profet asemenea mie; dar n-ar fi blasfemiât împotriva propriei lui legi dacă ar fi zis; va veni un profet, dar nu asemenea mie, ci asemenea lui Dumnezeu? Un om care să fie Dumnezeu!

— Dumnezeu este singurul Dumnezeu, ar fi răspuns într-un singur glas tot Israelul, și nimeni nu poate fi asemenea lui! Cum a putut oare înțelepciunea supremă să se coboare la asemenea jocuri de cuvinte și promisiuni enigmatice pentru a le realiza într-un sens absolut contrar semnificației lor firești? Cum! regele Mântuitor promis națiunii noastre va fi un infractor adus în fața justiției, condamnat la moarte pentru că tocmai a contrazis preceptele pe care Moise ni le-a dat ca invariabile și eterne? Salvatorul promis Israelului este cel în numele căruia Israelul va fi dispersat, dat pe mâna străinilor, și destinat unei agonii care a durat șaptesprezece sau optsprezece secole? Și asta numai pentru că Israelul n-a ghicit ceea ce religia părea făcută să ascundă? Acest Messia trebuia să ne elibereze de dușmanii noștri, dar în numele celui căruia voi îi spuneți Mântuitor, am fost lăsați pradă persecuțiilor care vor revolta mai devreme sau mai târziu lumea întreagă. Dar voi înșivă ați fost oare eliberați de el când, pentru interpretarea legii lui, pe care ați făcut-o din ce în ce mai neinteligibilă, v-ați sugrumat unii pe alții? Spuneți că Hristos a venit să distrugă imperiul

demonului și să așeze pe pământ domnia spiritului carității; nu în acest sens interpretați victoriile și regatul promis lui Mesia de către profeții voștri? Dar cine a așezat domnia diavolului dacă nu voi înșivă? Se vorbește oare undeva în cartea lui Moise de această fantomă păcătoasă, tiranică și blasfematorie? Satan, care e numit abia în cartea lui Iov, apare în cercul fiilor lui Dumnezeu și chiar primește de la Dumnezeu misiunea de a-l pune la încercare pe slujitorul lui. Unde în altă parte decât în creștinism se mai află această dogmă înfricoșătoare a unui imens regat al întunericului și al răului, a unui infern care va înghiți, după condițiile pe care le creați, imensa majoritate a oamenilor? Care este deci, în ultimă analiză, religia majorității, adică religia stăpânitoare, adică adevărata și unica religie? Întrebați ecoul disperat și etern al infernului vostru, plin de scrâșnete din dinți și lacrimi? Cum! Așa a distrus Mântuitorul vostru imperiul demonilor! Se pare că, după opinia voastră, sensul cuvintelor este altul în teologia voastră decât în profețiile noastre atunci când le interpretați voi și că a distruge înseamnă realmente a așeza sau a crea și a salva înseamnă a pierde după cum a ierta sau a iubi pot însemna a blestema sau a duce la rug, în felul acesta nu ne vom înțelege niciodată pentru că, dacă ne folosim de aceleași cuvinte nu vorbim aceeași limbă”.

„Dacă e vorba de domnia carității unde se află ea pe pământ? Să ni se arate. La Roma de unde pleacă în fiecare zi atâtea excomunicări și anateme? S-a aflat ea oare în tabăra opusă, a ortodocșilor și a sectarilor, în timpul lungilor războaie religioase pline de orori? Se află ea în inima cruciaților care, înainte de a pleca spre Pământul Sfânt aduceau moartea în casele israeliților, jaful și prăpădul? în închisorile inchiziției? Caritatea! Se va găsi oare un loc pentru a-i înscrie numele în istoria voastră, între două pete de sânge cu care i-ați acoperit paginile?

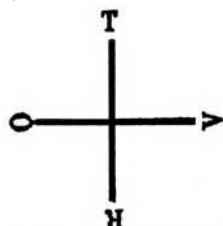

Pentru că n-ați fost numai călăii și asasinii noștri, bieți smintiți! Voi înșivă v-ați sugrumat și v-ați ars unii pe alții în numele lui Dumnezeu, al păcii și sub pretextul unei religii a indulgenței și a iubirii! O, nu-i mai judecați pe profeții noștri! Spuneți curajoși că vă place să credeți, chiar fără motiv ceea ce vreți să credeți, și să vă ucidă și să vă arunce în închisori cei care cred altfel decât voi. Fiți consecvenți și în acord cu voi înșivă, propovăduiți sau apărați-vă dogma excomunicării și a infernului prin teamă, dar nu vorbiți de caritate”.

Philippe de Limborche răspunde sau crede că răspunde la argumentele pătimase ale lui Orobio cu locurile comune ale teologiei scolastice: e destul să vă spun că e plicticos și nu dovedește nimic. Pentru a-l contrazice pe acest înflăcărat și prea legitim adversar al creștinismului trebuie să-i pătrunzi tactica și să-l bați cu propriile-i arme. De ce limbile de foc ale cenei sunt mai puțin credibile decât fulgerul de pe Sinai? De ce tortionarii evreilor au fost mai cruzi decât lapidatorii profeților? Botezul creștin nu este preferabil dureroasei și ridicolei voastre circumcizii? Și dacă sunt de plâns atâtea încălcări ale carității, greșelile noastre vă fac pe voi mai buni? Iată ce se poate răspunde evreilor în general; iar lui Orobio în particular i se poate răspunde: Ești sigur că te-ai întors la adevărata religie mamă, la acea credință care reconciliază pentru totdeauna judecata cu credință? Dogma lui Moise e chiar atât de simplă pe cât ți se pare? Nu ascunde ea lucruri absurde și mistere destule? Ești cel puțin sigur că i-ai pătruns toată adâncimea? Ce este această Schema incomunicabilă și indicibilă, cheia de boltă a sanctuarului vostru? Ce semnificație au acele vase ciudate, lămpi bizare, figuri monstruoase de heruvi sau sfincși cu trupuri de tauri și capuri de vultur sau umane? Ce filosofic se ascunde în povestirea orientală a Genezei? Cine este femeia care se duce spre un arbore sedusă de un

șarpe? Oare hieroglifele Egiptului și picturile simbolice ale Indiei nu ne-ar putea învăța ceva? Profetul de pe muntele Sinai nu era oare un inițiat la Memphis? Și, dacă din întâmplare învățătorul vostru suprem n-ar fi fost decât un transfug din vechile temple și un sectar desprins dintr-o antică și primitivă religie universală, ce s-ar fi întâmplat cu ale voastre Șmenag Thephilim sau Mesousah sau Schema? Ce ar fi devenit, mai ales, semnul vostru pretins sacru, deplorabila și sângeroasa circumcizie? Iată, firește, câteva întrebări care l-ar fi tulburat pe conștiinciosul Orobio în pașnica lui predică despre iudaism; dar n-a venit încă timpul nici să le punem, nici să le înțelegem.

Un secol încă înaintea lui Orobio, un om de o exaltată credință și de o puternică erudiție găsi cheia tuturor misterele religioase și publică o cărțuie intitulată *Clavis absconditorum a constitutionibus mundi. La clef des choses cachées depuis l'origine du monde*. Acest om a fost un luminat ebraist și kabalist; se numea Guillaume Poștei. A crezut că găsise adevărata semnificație a tetragramei într-o carte hieroglifică anterioară Bibliei, pe care a numit-o *Geneza lui Enoch* pentru a ascunde fără îndoială numele ei adevărat profanilor; căci pe inelul cheii simbolice, a cărei figură o reproduce ca pe o explicație ocultă a ciudatei lui lucrări, trasează astfel quatemarul lui misterios:

formând un cuvânt care citit de la stânga la dreapta și început de jos înseamnă ROTA, iar începând de sus înseamnă TARO și chiar *tarot* dacă, pentru a marca mai bine cercul, se repetă litera de la început; citită de la dreapta la stânga, așa cum se citește în ebraică, înseamnă

TORA, numele sfânt pe care evreii îl dau cărții lor sfinte.

Să apropiem de această enigmă a lui Poștei observațiile făcute de Court de Gebelin în cel de al șaselea volum al cărții sale *Monde primitif* asupra unei cărți a vechilor egipteni conservate până în zilele noastre sub neînsemnatul pretext al unui joc de cărți: să examinăm figurile misterioase ale acestor cărți din care primele douăzeci și două sunt evident un alfabet hieroglific, unde simbolurile se explică prin numere, iar jocul întreg se împarte în patru zeci, însoțite fiecare de patru figuri în patru culori și patru simboluri diferite și vom avea dreptul să ne întrebăm dacă tarotul ȝiganilor nu e cumva *Geneza lui Enoch taro* sau *rota* sau *tora* lui Guillaume Poștei și a inițiatorilor lui, adevărații kabaliști evrei! Dacă, îndoindu-ne, abordăm obscurele învățături ale Zahărului, marea cartea sacră a înaltei kabale, presupunerile noastre se vor schimba imediat în certitudini când vom afla că *joci*, a zecea și cea mai importantă literă a alfabetului ebraic, a fost întotdeauna privită de învățații kabaliști ca imaginea principiului lucrurilor, reprezentată de falusul egiptean și de varga lui Moi se; că *he*, a doua literă din numele יהרה?!, a cincea din alfabet semnifică forma pasivă și demonstrativă a principiului activ corespunzător cupei sau lui creis din vechile hieroglife sacre; ca *v-au*, a treia literă a tetragramei și a șasea din alfabet, înseamnă cârlig, piedică, atracție, și corespunde semnelor hieroglifice ale sabiei, crucii și lingamului; în sfârșit, că *he* repetat la sfârșitul tetragramei, poate fi reprezentat prin cercul care rezultă din suprapunerea celor două cupe una dreaptă, cealaltă răsturnată. Avem astfel cheia celor patru simboluri ale zecimii taratului, prima este o vargă înverzită, a doua o cupă regală, a treia o sabie străpungând o coroană, a patra, în sfârșit, un cerc închizând o floare de lotus.

Ne mai rămâne, pentru a fi complet inițiați în

misterele Genezei lui Poștei, să cunoaștem și să înțelegem bine seria ideilor filosofice și teologice absolute pe care cei vechi le dădeau primelor zece numere. Aici Pitagora a căzut la înțelegere cu depozitarii secretului lui Moi se căci s-au inspirat din aceeași sursă; am descoperit că în quaternar semnele secrete ale înaltei kabale exprimă exact aceeași doctrină ca hieroglifile egiptenilor și simbolurile sacre ale Indiei. – falus, creis, lingamul și viața, scepstrul lui Osiris, cupa sau floarea lui Isis, lingamul lui Horus și ciclul lui Hermes, varga înverzită a lui Aaron, gomorul care închide mana, sabia sacrificiilor și paterul ofrandelor – cârja pontificală, caliciul comuniunii crucea și divina ostie, toate semnele religiei corespund celor patru semne hieroglifice ale tarotului care sunt explicația hieratică a celor patru litere a mării tetragramei divine.

Ceea ce a atras atenția lui Court de Gibellin pe când descoperea tarotul au fost hieroglifile de pe cea de a douăzeci și una foaie care poartă titlul *Lumea*. Cartea nu este altceva decât cheia lui Guillaume Poștei, reprezentând adevărul evident și învingător, în mijlocul unei coroane divizate în patru părți de către patru flori de lotus, în cele patru colțuri ale cărții se văd patru animale simbolice care sunt analiza sfinxului și pe care sfântul Ioan i-a împrumutat de la Ezechiel, tot așa cum Ezechiel le-a împrumutat de la sfmeșii bicefali sau de la alți sfincși ai Egiptului și Asiriei. Aceste patru figuri pe care o tradiție, neînțeleasă nici măcar de Biserică, le oferă ca atribute celor patru evangheliști ai noștri reprezintă cele patru forme elementare ale kabalei, patru anotimpuri, patru metale și, în sfârșit, cele patru litere misterioase ale Torei evreilor, ale roții lui Ezechiel și ale tarotului care, urmându-l pe Poștei, este cheia lucrurilor ascunse de la începuturile lumii. Trebuie să remarcăm că *tarot* se compune din literele sacre ale monogramei lui Constantin; un *rho* grec tăiat de un *tău* între alfa și omega, exprimând

începutul și sfârșitul, pentru că, în kabală, yod-ul și toți derivații lui sunt simbolul falusului și al creației; începutul și sfârșitul, exprimate astfel, prin aceeași literă, dau ideea unui început etern al ciclului divin și aici INRI este mai semnificativ și de o inițiere mai înaltă decât tarotul.

Dacă raportăm la aceste descoperiri forma hieroglifică a crucilor Bisericii primitive vom fi uniți și de alte analogii. Primii creștini compuneau cu plăcere crucea din patru segmente de cerc: am văzut una cu zece crengi, ieșind unele din altele și patru fluvii la rădăcină; o copie a ei se află în cartea latină a lui Bosius despre triumful crucii. Primele cruci erau fără Hristos și purtau uneori un porumbel cu inscripția INRI pentru a lăsa să se înțeleagă că există un sens ascuns în această inscripție și numai Duhul Sfânt ne-o va putea explica. Adesea, cele patru animale kabalistice se află la cele patru colțuri ale crucii, devenind astfel o emblemă a filosofiei quaternarului. Numeau gnoză cunoașterea tuturor misterele, dar secretul trebuia inviolabil păstrat; profanările câtorva gnostici disidenți au făcut să se piardă pentru Biserica oficială cheile kabalistice ale propriului sanctuar.

Cei care se îndoiesc de ceea ce am avansat aici, pot citi scrierile gnostice și ortodoxe ale sfinților Denis Areopagitul, ale sfântului Irineu, ale lui Synesius și Clément din Alexandria. Dar, chiar fără a ieși din canonul cărților sfinte, vor găsi în Apocalipsă o claviculă completă magică și kabalistică părănd calculată după numerele, simbolurile și figurile hieroglifice ale taratului.

Regăsim, într-adevăr, aici sceptrele, cupele, săbiile și coroanele dispuse prin numere precise, corespunzându-și unele altora prin denarul și septenarul sacru; regăsim pe cei patru regi din cele patru părți ale lumii și pe cei patru cavaleri din cărțile noastre: femeia înaripată și verbul îmbrăcat în haine de împărat, apoi în costum de pontif, cu mai multe diademe pe tiară, în sfârșit, cheia Apocalipsei

care este viziunea cerului, identică cu numărul douăzeci și unu al taratului, prezentându-ne un tron închis într-un dublu curcubeu și la cele patru colțuri ale coroanei cele patru animale sacramentale ale kabalei. Coincidențele sunt cel puțin ciudate și dau mult de gândit.

Entuziasmat de descoperirea lui, Poștei fu naiv încredințat că găsisese cheia păcii universale a religiilor și viitorului liniștit al lumii. Atunci și-a scris el cărțile *Traité de la concorde universelle, Raison d'être du Saint-Esprit* pe care le dedică părinților Conciliului de la Trento sub titlul: *Clef des choses cachées depuis le commencement du monde*. Scrisoarea pe care le-a adresat-o e curioasă; pozează deschis în profet și declară episcopilor și învățaților că anatemele lor nu mai sunt de actualitate pentru că toți oamenii trebuie salvați (aceasta este consecința pe care o trage din unitatea și perpetuitatea revelației analogice și raționale ale lumii).

„Vă scriu, le zise el, acest adevăr, părinți ai mei, ca să nu-i mai pierdeți prin anatemă pe cei pentru care Iisus a murit; pentru că el însuși se află în toți și în fiecare, învățându-i prin lumina conștiinței lor, în așa fel încât, glorificând adevărul, se folosesc ei înșiși de lege. Deschideți ochii, părinți, frați, copii ai mei; și vedeți cum, prin imprudența voastră, transformați răscumpărarea Mântuitorului într-un masacru a naturii umane! Sfânta Scriptură n-a fulgerat împotriva celor care au rămas departe de ea. Ea promite, e adevărat, inițierea tuturor, dar tot ea spune: în orice popor, cel care face binele e agreat de Dumnezeu. Nu vedeți oare că faceți condiția creștinismului mai intolerabilă decât pe cea a iudaismului?” Părinții Conciliului nu-i făcură lui Poștei nici măcar onoarea de a protesta împotriva lui. Cartea și scrisoarea lui fură considerate ca opera unui nebun și o lăsară fără răspuns. Mai târziu, când învățatul nostru avansă câteva propuneri pentru salvarea speței umane, li

se părură a fi heterodoxe și-l închiseră într-o mănăstire. Poștei muri convins că va reînvia pentru a-i face pe oameni să înțeleagă marea lui descoperire privind cheile lumii oculte și misterele tetragramei; căci i se părea imposibil ca o asemenea revelație să rămână pierdută pentru viitorul omenirii.

Poștei fu fericit că nu și-a plătit descoperirea, asemenea celui ce fusese mult mai mare decât el, și care și-o ispășise pe cruce cu șaisprezece secole mai devreme. E sigur că secretele înaltei kabale erau considerate pierdute pentru Sinagogă și Iisus le-a descoperit, după cum mărturisește autorul ebru al cărții *Sepher Tuldos Jeschu*. Dogma catolică este izvorâtă toată din kabala, dar sub câte văluri și cu câte ciudate modificări! Pluralitatea persoanelor în unitatea lui Dumnezeu să născut din primele trei litere ale tetragramei - *he* a fost luat drept fiu pentru a nu o zeifica pe mamă, care trebuia să rămână umană și care, mai târziu, urmând previziunile lui Poștei, pare a fi absorbit în ea toată onoarea atâtor persoane, în Zohar, o vedem pe mama divină, a doua concepție a Elohimilor, cooperând la creație care ar fi fost imposibilă fără ea. Ea calmează și temperează rigorile *Jod*-ului patern; ea opune apa focului și milostivirea mâniei: „Focul, spun autorii Zoharului, a țâșnit din Jod ca un șarpe și ar fi ars pământul cu îmbrățișarea lui, dacă mama divină (lăudat fie numele ei!) n-ar fi strâns apele și n-ar fi rostogolit valurile peste capul încins al șarpelui”. Aici, amintindu-ne că Maria în ebraică înseamnă mare sau sarea mării, vom înțelege de ce e reprezentată cu luna la picioare; kabaliștii spun că luna este imaginea *creis*-ul divin din *he* tetragramatic, a puterii materne a Elohimilor și nu ne vom mai mira de această glorie imensă atribuită unei simple muritoare care, prin imaculata concepție, urcă până dincolo de originile timpurilor. Fiul și-a glorificat mama pentru nașterea lui și mama fiului etern trebuie să

fie eternă ca și el. Totul în cultul nostru amintește de numerele lui Pitagora, ternarul persoanelor divine, quaternarul evangheliilor, septenarul darurilor Sfântului Duh și a sacramentelor, decada sacră a decalogului. Duodenarul patriarhilor și al apostolilor; creația înfricoșătoare și maniheană a infernului, contrabalansând cerul, nu este decât o realizare exagerată a binarului echilibrant al lui Zoroastru, figurat în kabala Zohai ului prin doi bătrâni, din care unul pare umbra celui alt, Macroprosop și Microprosop, umbra umanității învăluind pe Dumnezeu și lumina lui Dumnezeu luminând umanitatea, în așa fel încât Dumnezeu pare a fi pentru noi omul din cer, iar omul un fel de Dumnezeu al pământului. Astfel, toate absurditățile aparente ale dogmei ascund înalte și vechi revelații ale înțelepciunii tuturor secolelor și de aceea creștinismul, îmbogățit cu atâtea rămășițe a celor învinși, s-a ridicat deasupra iudaismului uscat și sărăcit care nu-și mai înțelegea nici măcar alegoriile privind arca și candelabrul de aur. Dar, cu cât sunt mai frumoase și mai prețioase bogățiile intime ale dogmei universale și kabalistice cu atât sunt mai deplorabile interpretările materialiste care se dau astăzi acestor mistere. A respinge dogma veche e ușor; dar ea respinge negarea ei prin chiar existența ei. Ce ar trebui făcut deci pentru a învinge acest sfinx al timpurilor moderne? Trebuie să i se explice enigma și să-i fie revelată lui însuși? Trebuie aduse toate spiritele spre știința care dă seama chiar de aberațiile credinței și să ne întoarcem la sentimentul revelației unice permanente și universale a umanității. Această revelație, analogia explicată prin Verb, natura vorbind neîncetat minții, armonia matematică a lucrurilor ne demonstrează că partea este proporțională cu întregul și că întregul necesar infinit în absolut cere, fără explicație, ipoteza infinitului.

În câmpul imens al acestei ipoteze, umanitatea își

lărgeste fără încetare cercul cunoștințelor și, prin cuceririle științei limitele regatului credinței. Or, ce devine credința în fața acestui curaj mereu invadator? Credința este speranța care-l mână pe Cristofor Columb înainte când America se ascundea mereu ochilor lui, este încrederea în părțile necunoscute ale marelui tot, a căror existență ne este demonstrată prin părțile cunoscute; se vede bine că nu poate fi o negație a rațiunii; se vede bine, de asemenea, că obiectul credinței fiind necesar ipotetic în formă pentru că numai știința formulează, definițiile credinței sunt o confuzie a științei și a credinței. Veritabilul act de credință constă numai în adeziunea inteligenței noastre la rațiunea imuabilă și universală care exclude din imperiul primelor cauze orice monstruozitate și orice minciună. Ființa rezonabilă presupune cu necesitate rațiunea de a fi, ceea ce reprezintă absolutul, legea; ea este pentru că este, Dumnezeu însuși, în orice fel l-am imagina, nu poate exista fără rațiunea de a fi, numai nebunia poate, luând drept cauză a legii imuabile o autocrație personală arbitrară și inexplicabilă. Supremația impasibilă nemeritată și iresponsabilă a lui Dumnezeu ar fi cea mai mare nedreptate și cea mai revoltătoare dintre absurdități. Ce este Dumnezeu pentru noi? Dumnezeu este concepția nelimitată a unei personalități supreme. Pentru religiile dogmatice el este altceva: pentru ele, Dumnezeu este primul și ultimul limitat al lumii ipotetice; dar, de Fiecare dată, când Dumnezeu e definit, el este finit și deasupra cultului său și a altarelor sale, apar, pentru a hrăni aspirațiile neobosite ale umanității, altarele încă informe ale unui cult viitor și inscripția fără nume pe care atenienii au plasat-o pe cel mai divin și mai filosofic dintre temple: *Ignoro de-o*.

Despre religie din punctul de vedere kabalisde

Sentimentul religios există în om.

Natura nu face nimic fără scop și nu crează nicio

nevoie fără obiect.

Religia este deci ceva real.

Ființa este Ființa.

Cuvântul Dumnezeu exprima un ideal necunoscut în el însuși, dar foarte cunoscut prin diversele idei pe care și le fac oamenii despre el. Deasupra tuturor acestor idei, mai mult sau mai puțin înțelepte, stăpânește ideea unei inteligențe supreme și a unei puteri dintâi. Ideea abstractă a legilor matematicii care guvernează mișcarea universală; mârșnește un număr mare de spirite care, văzând libertatea umană prinsă într-un fel în imensa mașină care ar fi universul; au impresia că această mașină, oricât de uriașă ar fi, este inferioară omului dacă nu are conștiință de sine. La atât se reduce sentimentul universal, fantezia desăvârșește restul; unii îl fac pe Dumnezeu impersonal, alții mulți personal; dar pentru știință rămâne un lucru dobândit, că Dumnezeu este ipoteza foarte probabil necesară a unei conștiințe supreme în matematicile eternității.

Spunem foarte probabil necesară pentru a respecta libertatea de conștiință a ateilor de bună credință; dar kabala, care este mama științelor exacte, nu admite îndoială când autorizează o ipoteză; și, plecând chiar de la existența sentimentului religios și de la numele care exprimă pentru toate națiunile și pentru toți oamenii ființa invizibilă și infinită, kabala, spunem, conchide clar existența necesară pentru că Verbul atestă ființa, cum reflexul atestă trupul.

Omul nu-l poate concepe pe Dumnezeu decât ca pe un om infinit sau mai degrabă nelimitat; de unde ar putea să ia alți termeni pentru o altă imagine a divinității? Urmează că tot ceea ce tinde să definească și să personalizeze pe Dumnezeu cade fatal în antropomorfism și, în consecință, în idolatrie.

Iată de ce kabaliștii au distins ființa reală a lui

Dumnezeu de ideea despre el, aflată în om și această idee umană este singura care are un nume precum cel de Jehova sau Adonai, în privința realității supreme, aceasta este pentru ei inapreciabilă, indicibilă, indefinită. Apreciind, de altfel, așa cum am mai spus, realitățile divine prin mirajele sau prin umbra lor în spiritul uman, ei cred că acest miraj sau umbra prezintă toate noțiunile divine în sens invers și că știința ar trebui să le așeze la loc pentru a ajunge la armonia care rezultă din analogia contrariilor.

Judecata lucrurilor comune prin antiteză este un mare secret al kabalei și una din cheile oculte ale exegezei. Cheia este reprezentată prin două triunghiuri, unul drept, altul răsturnat, formând steaua în șase colțuri a peceteii misterioase a lui Solomon. Fiecare din aceste două triunghiuri, luat separat, reprezintă o idee incompletă și în consecință radical falsă despre absolut; numai împreună reprezintă adevărul.

Să aplicăm acestea pentru înțelegerea Bibliei. S-o deschidem la primul capitol al Genezei, de exemplu. Găsim în el istoria creației lumii în șase zile. Să răsturnăm sensul, să luăm antiteza; vom avea creația lui Dumnezeu în șase nopți. Aici e nevoie de o explicație; Dumnezeu, ne spune Geneza, l-a făcut pe om după chipul său și filosofia probează că omul și-a făurit un Dumnezeu care să-i semene. Ei bine, faptul filosofic a servit de bază afirmării teurgice întemeiată pe analogia contrariilor. Progresul observat în spiritul uman, încercând să-l formuleze pe Dumnezeu, a revelat lui Moise, prin antiteza și analogia contrariilor, perioadele succesive ale creației, în două cuvinte, neputându-l judeca pe Dumnezeu decât prin mirajul său în inteligența umană, Moise a urmărit conturile acestui miraj și l-a așezat la loc mental. Așa a ajuns el la cosmogonia lui prin studiul teogoniei universale.

Primul capitol al Genezei, răsturnat kabalistic, dă un rezumat luminos teogoniei universale și nașterii sale

progresive în spiritul uman. Luat izolat, rezumatul ar putea pare ireligios, reprezentând divinitatea ca pe o ficțiune umană. Textul lui Moise, luat separat pare o fabulă și neliniștește rațiunea; dar dacă unim cele două contrarii pe care le formează steaua cu cele două triumphiuri, vom fi uimiți de adevărul și lumina ei. Fiecare poate citi textul în Biblie și iată inversarea lui, cel puțin cu privire la Geneză:

Geneza ocultă – Primul capitol

„Veșnice, imensitatea cerului și întinderea pământului au creat în om ideea de Dumnezeu.

Dar ideea era nedeterminată și vagă, o mască de întuneric peste o imensă fantasmă, și spiritul omului plutea în aceste concepții ca pe ape.

Și a zis omul atunci: Să fie o inteligență supremă! și a fost o inteligență supremă. Și omul a văzut că ideea era frumoasă și a separat spiritul luminii de spiritul tenebrelor a numit Dumnezeu spiritul luminii și diavol spiritul întunericului și a făcut un regat al binelui și unul al răului. Aceasta a fost prima noapte.

Și a zis omul: să se facă o despărțire de netrecut între visele cerului și realitățile pământului! Și a făcut despărțirea și a separat lucrurile de sus de cele de jos, așa a fost. Și a numit despărțirea sa imaginară cer; și a fost o seară și o dimineață și a venit a doua noapte.

A zis omul: Să despărțim în cultul nostru mulțimea norilor de întinderea uscată a cerului. Și a dat cerului fără ape numele de tată; mulțimea norilor a numit-o mamă. Și a văzut omul că totul era frumos și a zis: să se însămânțeze în cer toată iarba simbolurilor din care să răsară dogmele unele după altele, ca sămânța din iarbă și iarba din sămânță.

Să sădim pomul edenic cu fructe misterioase și mereu roditoare. Și cerul își crescua simbolurile ca iarba și arborii misterioși rodire. Și omul a văzut că e frumos. Și a mai fost o seară și a mai fost o dimineață, și veni a treia

noapte.

Și a zis omul: să fie astre mistice pe cerul meu; și ele să-și împartă știința și ignoranța, ziua și noaptea! Și așa a fost și omul a creat două divinități splendide: una mare pentru inițiați, una mică pentru neștiutori și puzderie de zei ca o puzderie de stele. Și el îi exila din cer încoronându-i regii pământului și a făcut-o despărțire clară între știință și ignoranță, între zi și noapte. Și a văzut omul că e frumos și a fost seară și a fost dimineață; și veni a patra noapte.

Și a zis omul: norii să nască dragoni zburători și animale fantastice. Și norii făcură să răsară monștrii pentru a speria copii și diavoli cu aripi; omul îi binecuvânta zicând: crește-ți și înmulțiți-vă și umpleți cerul și pământul; și omul plasă pe altare, rând pe rând, toate animalele pământului. Și a fost seară și a fost dimineață și veni a cincea noapte.

Omul se închina animalelor și reptilelor de tot felul; văzând că totul i-a reușit, a zis: să facem un Dumnezeu după chipul și asemănarea noastră, să fie regele leviatanilor mitologici, al monștrilor cerului și al coloșilor infernului. Și omul l-a creat pe Dumnezeu după chipul și asemănarea lui, îl făcu după chipul lui și-l binecuvântă zicându-i: Crești și înmulțește-ți imaginile, îți dau imperiul cerului și stăpânirea pământului. Și așa a fost. Omul a contemplat tot ceea ce crease, era magnific. Și a fost seara și a fost dimineață și veni a șasea noapte”.

Această Geneză ocultă este cea la care s-a gândit Moise înainte de a o scrie pe a lui și iată cum a raționat:

Materia este forma exterioară a spiritului. Inteligența acționează asupra ei și ea reacționează asupra inteligenței. Armonia rezultă din analogia acestor două contrarii.

În spiritul omului care luptă împotriva materiei, legile progresului sunt analoage cu cele ale mișcării și ale progresului chiar în sânul materiei.

Deci creația lumii în afara lui Dumnezeu trebuie să fie analoagă cu ideea de Dumnezeu în om.

Astfel, luând ca bază numerală ternarul sacru și duplicația care-i exprima mirajul Moise și-a scris cosmogonia în șase zile, analoage cu cele șase nopți ale inițierii umane în toate misterele religioase.

Această cheie a revelației este aceea a tuturor practicilor religioase și a influenței lor asupra civilizațiilor și a destinelor umane;

Să ne explicăm:

Data fiind acțiunea gândului asupra formei și reacția analogică a formei asupra gândului, trebuie să conchidem că obiectele exterioare acționează asupra omului sau reacționează asupra lui în măsura în care el acționează asupra lor. Omul, după idealul său divin, a construit un templu, apoi, impresionat de templul pe care l-a făcut n-a putut intra în el, fără să-și aducă aminte de Dumnezeu. Idealul vag s-a materializat, a devenit o realitate vizibilă, palpabilă pentru om. Să spunem oare că se înșela pe sine însuși? Da, fără îndoială, în măsura în care forma cuprinde și defectiunile idealului său, dar nu în măsura în care realizează perfecția și adevărul.

Astfel, religia a creat cultele, cultele au creat pietatea care este forța religiei.

Ceremoniile religioase sunt practici ale înaltei kabale, iar magia proscrisă nu e atât de periculoasă decât în măsura în care ea poate pune stăpânire pe aceste practici imitându-le.

Practica este verbul în acțiune. Omul care-l practica este, cu voia sau fără voia lui, cucerit de doctrina ale cărei ritualuri le îndeplinește;

Dacă Iulian a abandonat creștinismul a făcut-o pentru că nu l-a practicat liber niciodată și pentru că se deda în secret la ceremoniile elenistice. Biserica e conștientă de această forță și de aceea pare a se ocupa mai mult de

practicile exterioare decât de sentimentele interioare; împărtășiți-vă, zice ea, și veniți la slujbă, restul vine de la sine.

E sigur că sectarii magiei negre invocau și-l vedeau pe diavol, dând astfel trup și realitate chiar idealului absurdului. Actele autentice ale atâtor procese de magie nu ne permit să ne îndoim.

Exaltarea care fabrică viziunea este contagioasă și se comunică cu rapiditatea electricității tuturor aceloră pe care forța rațiunii nu-i pune în gardă împotriva acestei influențe naturale. Așa se explică fenomenele spiritelor din America. Astfel, teologii serioși sunt toți de acord în a declara că o viziune nu dovedește nimic în materie de doctrină. Declarația maeștrilor trebuie să-l pună pe omul comun în gardă împotriva revelațiilor supranaturale și a profețiilor fondate pe viziuni.

Marele și nenorocosul împărat Iulian a avut nefericirea să creadă serios în zeii lui întemeindu-se pe încrederea în viziunile pe care i le procurau Jamblicos și Maxim din Ephes. Credulitatea evreiască sau creștină îl lasă pradă entuziasmelor de ultimă oră, mai universale și mai puternice decât ale lui. A fost luat și târât de curent. Se povestește despre regele Ludovic cel Sfânt un lucru care-l onorează peste măsură, într-o zi, venirea să-l cheme în mare grabă ca să fie martorul unui miracol care se desfășura în capelă. Hristos se făcuse vizibil în ostie și și manifestase prezența în fața unei mulțimi de martori. „De ce să mă duc? a spus Ludovic cel Sfânt. Eu cred în prezența reală a lui Iisus Hristos în ostie, tocmai pentru că nu-l văd; dacă l-aș vedea n-aș mai crede”.

Un miracol public este o dovadă de exaltare și, în consecință, de sminteală colectivă; credința nu se propagă cum se propagă ciuma din ciumă. Nebunia crucii (cuvântul îi aparține sfântului Petru) nu este decât un remediu homeopat la nebuniile orgiace și luxuriante ale secolului

lui Caligula și Nero. Posturile stiliților nu erau decât reacția rațională împotriva smintitelor supeuri ale lui Claudius și a festinurilor lui Trymalchio. Sfântul Anton a protestat împotriva lui Petronius și animalul imond care-i servea de câine era satira vie a moravurilor romane ale decadenței;

Astfel, Seneca, la festinurile lui Nero, lăuda și invidia peste măsură austeritatea lui Diogene, iar sfântul Anton în deșert visa epopeele de beție și destrăbălare care ar face să pălească invențiile lui Tigellinus. Armonia rezulta din analogia contrariilor.

Exaltarea se produce prin următoarele mijloace fizice:

1. tensiunea continuă și periodică a spiritului; 2. postul; 3. reprezentările și imaginile; 4. muzica și cântecele analoage obiectului entuziasmului; 5. fumigațiile și parfumurile. Cum să ne mai mirăm că persoanele pioase pot fi contaminate de revelații și extaze. Dar, este adevărat, că se poate, prin aceleași mijloace, obține viziunea intuitivă a lui Kichatan, Pimpocau sau Parabavastu, adică a acelor hidoase fantome care-i cuprinde pe toți zeii minciunii, Satan!

Rezulta de aici că în mod esențial, cultele sunt magice:

Ele făuresc prin ele însele opera religioasă, adică exaltarea creatoare de intuiții ale credinței în viziuni: fie celeste, fie infernale;

Cultele sunt, urmând mai mult sau mai puțin morala, o terapie sau o otravă pentru spirit.

Rezultă de aici:

Religiile fără ceremonii sunt culte reci și ineficiente.

Protestantismul nu poate produce, de exemplu, decât un entuziasm izolat și foarte rar.

El este mai mult o negație decât o afirmație religioasă;

El nu posedă nici cheia profețiilor, nici sursa inspirațiilor, nici bagheta miracolelor.

El este incapabil să-l creeze pe Dumnezeu și, în consecință, nu va crea mari sfinți.

Se vede de aici cât de mult se înșală cei care visează religii raționale, fără mistere, fără mitologii și fără sacrificii.

Ei visează o religie fără religie.

Religia este creația magică a unei lumi fantastice făcută sensibilă prin credință.

Ea este realizarea aparentă a ipotezelor ultraraționale; este satisfacția unei nevoi de minuni comună femeilor, copiilor și tuturor celor care le seamănă.

Dacă religia catolică este bolnavă de ceva este pentru că a făcut prea multe concesii raționalismului secolului al XVIII-lea și nu mai trăiește decât din ceea ce i-am mai rămas din intoleranța ei.

Cei care vor s-o umanizeze vor s-o ucidă și ea simte exact;

Dacă o altă religie ar trebui să-i urmeze va fi cu necesitate o religie și mai puțin rațională și, în consecință, mai puternică.

Afirmația religioasă este antiteza afirmației raționale și armonia filosofică rezultă din analogia celor două afirmații contrare.

Creștinul care ia cerul drept patrie, merge din punct de vedere moral cu picioarele în sus și capul în jos;

Astfel, cerul devine un miraj al pământului.

Unirea religiei cu filosofia trebuie să se săvârșească chiar prin distincția lor care le permite să se alieze asemenea celor două triumphiuri ale stelei lui Solomon, ca sabia cu teaca ei este ca plinul cu golul.

Iată de ce spiritualul negația temporalului, iar regalitatea și bogăția moartea puterii sacerdotale, distrugând miraculosul misiunii ei, ațâțând neîncrederea și

gelozia instinctelor materiale.

Iată de ce puterea temporală se acoperă de ridicol când vrea să se amestece în puterea spirituală pentru că e mereu suspectă de interese materiale.

Se va râde întotdeauna de un maestru care spune: Dumnezeu vrea ca voi să mă ascultați. Dar un om cu adevărat independent de un cezar va spune lumii: ascultați de cezar! va fi crezut, mai ales că e evident că nu are nevoie de nimic de la cezar.

Iată de ce preoții nu se pot însura și să rămână preoți. Nimeni nu e profet în țara lui și femeile geloase vor cere socoteală bărbaților cu privire la confesiunea vecinilor.

Vechii magi erau celibatari. Pitagora și Apollonius erau abstinenți. Păgânismul chiar avea vestale. Ceea ce este anormal și într-un fel lipsit de rațiune într-un celibat îl face să fie esențialmente religios. Lumea simte exact pentru că protestează împotriva celibatului la preoți, dar îi disprețuiesc pe preoții căsătoriți.

Ciudat lucru! religia este cea mai umană dintre toate instituțiile, iar filosofia este lucrul cel mai divin în viața intelectuală a umanității. Religia este sinteza pasiunilor lacome după un bine infinit, ambiția împinsă până la delirul deific, disperarea voluptății blazate sau nesatisfăcute, refugiată în extaz, orgoliul mai ales, orgoliul imens care crede că se umilește în fața lui Dumnezeu! Orgoliul care se acuză de a-l fi ofensat pe Dumnezeu și tulbură armonia luminilor! Filosofia, dimpotrivă, curajoasă în îndoială, modestă în mândrie, nu crede decât în experiență și nu vrea să datoreze nimic decât muncii. Dar așa cum am presimțit, religia singură și filosofia singură sunt două erori, în adâncurile uneia se afla suicidul ascetic, și toate crimele fanatismului; în adâncul celeilalte se află disperarea scepticismului și abrutizarea indiferenței absolute. Religia și filosofia, ca *eros* și *anteros* din

mitologia antică sunt făcute pentru a se susține reciproc, luptând una împotriva celeilalte. Au fost necesare victoriile lui Voltaire pentru a susține orgoliul lui Chateaubriand și fără' & Biblia, în sfârșit explicată, n-am fi admirat niciodată *Geniul creștinismului*.

Mișcarea este viața, și legea mișcării împinge întotdeauna opinia spre extreme; dar un proverb spune că extremele se ating și exagerările contelui de Maistre se deosebesc puțin de acelea ale lui Marat. Ne împărțim încă între contele de Maistre și Marat, confundându-i, între două tabere, în același respect și aceeași indiferență pe Fénelon, Vincent de Paul sau pe Volnay. Oamenii prea buni și prea puternici sunt în afara luptei. Adevărul este scos la concurs; dar toți cei care-l găsesc sunt condamnați la tăcere, altfel totul s-ar termina.

„Iată de ce, spunea Hristos, vă vorbesc în parabole, că văzând să nu vedeți, și auzind să nu înțelegeți; altfel toți s-ar converti și ar fi salvați”.

Nu trebuie deci să se convertească toți sau, ca să traducem și mai bine, să se întoarcă din drum în același timp. Nu trebuie deci să se salveze toți, adică să fie scoși prin inițiere în afara luptelor contrariilor. Toți sunt chemați, totuși, dar foarte puțini aleși; condițiile inițierii sunt în așa fel formulate că numai un număr mic de concurenți să le poată îndeplini, într-un imens concurs care se reînnoiește de la o vârstă la alta, durând până la alegerea și salvarea tuturor.

Nici religia, nici filosofia, singure nu fac inițiați, ci numai alianța acestor două lumini. Apoi inițiații crează, după voia lor, pentru omul comun, religia și filosofia. Fabule, pe de o parte, raționamente temerare de cealaltă, și în mijloc știința credinței și credința științei care se îmbrățișează și guvernează lumea. Religia, femeie și suverană prin poezie și iubire. Progresul științific, bărbat, trebuind să guverneze și să apere nevoile femeii prin

energie și rațiune.

Cei care privesc din unghiul extrem și absolut al lui Voltaire pentru a judeca religia sunt uimiți și indignați s-o vadă protejată și dominată, în ochii lor, ea nu este decât o serie abrutizantă de minciuni interesate și de practici imbecile; dar ei judecă la fel de prost ca Marie Alacoque dacă ar mai trăi încă și ar putea să mai judece lucrurile științei, progresului și libertății, în toate lucrurile trebuie să se țină cont de ceea ce este.

Că puritanismul rigid al unui filosof celibatar nu înțelege cum li se pot spune povești copiilor sau grațioase minciunile pentru a-i liniști, că el se poate indigna împotriva doicilor și a mamelor, natura nu ține cont deloc de furia filosofului; dar un înțelept, lăsând curs liber sacerdoțiului feminin, va supraveghea alegerea poveștilor, se va opune celor înfricoșătoare, va nega existența vârcolacilor și a Mumei Pădurii, împiedicând astfel slăbirea rațiunii abia înmugurite a copilului. A înșela popoarele pentru a le exploata, a le supune și a le întârzia evoluția sau a o opri chiar, dacă este posibil, aceasta este crima magiei negre; dar a le instrui progresiv prin alegoriile dogmei și poezia misterului, a crește sufletele lor pentru grandoarea speranțelor, a le câștiga pentru înțelepciune prin sublime și ingenioase nebunii, aceasta este magia luminii, secretul kabalistic al adevăratei religii.

O mare nefericire s-a întâmplat creștinismului. Divulgarea misterelor de către gnostici: provocând respingerea gnozei, popoarele și-au încredințat soarta unor ignoranți: s-a proclamat egalitatea în fața credinței, iar orbii au devenit conducătorii orbilor, așa cum s-a temut Maestrul. Ce s-a întâmplat? Virtutele de jos fiind imposibile sus, conducătorii sacerdoțiului s-au trezit fără știință și fără virtuțile necesare înaltei lor demnități. S-au constituit atunci în caste pentru a se sprijini unii pe alții în încercarea de a restabili vechile probe, dar fără o inițiere

progresivă, în așa fel încât, pentru a supune voința ucenicului, educația clericală usucă inimile și amortește mintea. De aici se trag toate relele religiei și, prin urmare, cele ale societății. Iată de ce cuvântul predicatorilor este atât de rece și de inefficient. Cum ați vrea să vă faceți să iubiți o lege pe care ei înșiși o poartă ca pe un jug încă din copilărie? Cum să vorbească ei inimilor când ale lor au fost reduse la o tăcere veșnică?

Sacerdoțiul actual face, de altfel, eforturi disperate pentru a menține dogmele vechi pe care secolul al XVIII-lea le-a demistificat. Nu se pun petice rochiei lui Isis, iar zeitățile în haine peticite nu inspiră nicio încredere. Ceea ce trebuie este un nou val, iar poezia populară se ocupă să-l creeze pentru că lumea nu poate rămâne prea mult timp fără religie.

Am spus că practicile religioase sunt un mijloc de a produce extaze, iar fenomenele naturale ale extazului sunt luate de omul comun drept miracole. Aceste fenomene sunt:

1. Insensibilitatea la orice leziune sau durere.
2. Viziunea sau somnambulismul, mai mult sau mai puțin lucid.
3. Elocvența improvizată și știința infuzată prin excitația și comunicarea directă cu gândurile celorlalți.
4. Supraabundența fluidică în stare să opereze efecte extraordinare, cum ar fi comunicarea imediată a extazului și a tuturor fenomenelor care-i aparțin, vindecarea instantanee a anumitor boli, suspendarea aparentă a câtorva legi ale naturii, gravitația, de exemplu, cum se întâmplă zilnic în America și prin alte părți, pe-unde se văd mese ridicându-se și plutind în aer, fără ca nimeni să le atingă.

Se știe că asemenea fenomene se produc în timpul convulsiilor din cimitirul Saint-Médard. Femei în stare de extaz se ridică de la pământ, o pot constata chiar dușmanii

jansenismului, dar ei atribuie miracolul demonului și aduc drept dovadă indecența acestor ascensiuni aeriene, în timpul cărora fustele femeilor (vedeți controversa timpului) se ridică de la sine, împotriva oricărei legi fizice, odată cu mișcarea ascensională a femeii în convulsii. Această complicație a miracolului nu dovedește oare existența unui agent natural, a unei forțe motrice ivite din starea de surexcitație, nu numai a unei persoane, ci a unui întreg cerc de entuziaști? Și dacă această forță motrice există cu adevărat, dacă ea poate în anumite situații să contrabalanseze legea gravitației, de ce extaticii și somnambulii n-ar putea merge firesc pe ape? Numai natura face miracole; fanatismul le exploatează, știința le explică, înțelepciunea se servește de ele pentru triumful rațiunii și al progresului.

Clasicii kabalei - Talmudiștii și Talmudul

Importanța Talmudului, negată cu deriziune de ignoranța creștinilor și de orbirea susținută de superstițiile omului comun față de evrei, se bazează în întregime pe marile și imuabilele adevăruri ale kabalei.

Talmudul, al cărui nume se compune din Thau-ul sacru și un cuvânt ebraic cu sensul de învățătură, conține șapte părți distincte pe care știința trebuie să se ferească să le confunde. Mischna sau Talmudul Ierusalimului, cele două Ghemara sau Talmudul Babilonului, Thosphata sau adunările, Beritchita sau apendicele, Muraschim sau comentariile alegorice; Haygada sau povestirile tradiționale.

Talmudiștii, redactorii acestei opere amestecate, aparțineau celor trei clase de rabini a căror autoritate succesivă a conservat, interpretat și comentat textele primitive. Tenaimii sau inițiații, amoraimii sau discipolii obișnuiți ai tenaimilor; au urmat massoreții și chachaminii, conservatorii orbi ai textelor, calculatori sistematici ai semnelor a căror valoare absolută nu o cunoșteau, învățați

care nu mai vedeau în Kabala decât jocurile matematice ale unei Gematrii prost înțeleasă și ale unei insuficiente Temurah.

La evrei ca și la creștini, tendințele bisericii oficiale sau ale sinagogii au fost întotdeauna dirijate spre materializarea semnelor pentru a i se substitui ierarhiei de influența temporală ierarhia științelor și virtuților. Astfel, înainte de venirea lui Hristos, profeția, reprezentând inițierea și progresul, se afla întotdeauna în luptă deschisă sau într-o ostilitate surdă cu sacerdoțiul; fariseismul a persecutat noua școală esseniană, al cărei fondator era Iisus, și s-a opus mai târziu predicilor discipolilor lui Hillel și Chamai. Mai târziu, kohanimii fură încă și mai ostili israeliților inițiați la școala din Alexandria și sinagoga chachaminilor și a massoreților nu i-au lăsat în pace pe kohamini sau excelenții maeștri decât datorită acelui ocultism care a fost una din rădăcinile secrete ale instituțiilor masonice în timpurile întunecate ale evului mediu. Deci nu sinagogii oficiale trebuie să-i cerem cheile înaltei Kabale și sensul ascuns al Talmudului; reprezentanții actuali ai vechii teologii biblice vă vor spune că Maimonides, această mare lumină a Israelului, nu numai că nu era kabalist, dar că privea ca inutil și periculos studiul kabalei. Maimonides venera totuși Talmudul și semăna cu acei utopiști în misticitate care resping creștinismul adorând Evanghelia. Niciodată, în niciun timp, inconsecvențele n-au speriat spiritul uman. Dacă Talmudul n-ar fi la origine marea cheie kabalistică a iudaismului, nu s-ar înțelege nici existența ei, nici venerația tradițională a cărei obiect era, într-adevăr, am citat textul catehismului israelit care ar trebui să-i facă pe toți credincioșii evrei să considere talmudul ca pe culegerea clasică și autentică a legilor secrete ale lui Jehovah, păstrate prin înțelepciunea lui Moise ca învățătură tradițională a tribului sacerdotal. Știm de altfel

că acest corpus al teologiei oculte este, la modul pozitiv ceea ce toți inițiații serioși au considerat ca ansamblul kabalei. Astfel, cheia acestei științe, care deschide toate porțile secrete și ne lasă să pătrundem în adâncurile

Bibliei, trebuia să se potrivească la toate misterele Talmudului, altă biblie a unei convenții, imaginată numai pentru a pune la încercare cheile biblice. Iată de ce talmudiștii, doritori a face înțelese învățăților sensul alegoric al anumitor pasaje evident absurde ale cărților sacre, supralicitau această absurditate, oferind drept explicație unui text improbabil un comentariu perfect imposibil. Să urmărim un exemplu al acestei metode:

Autorul cărții alegorice a lui Iov reprezenta forța brutală sub emblema a doi monștri, unul terestru și celălalt marin, pe care-i numește Behemoth și Leviathan. Nu fără o intenție kabalistică, el folosește aici numărul doi sau binarul pentru că forța brutală își face întotdeauna concurență ei înșiși prin legile providențiale sau fatale ale echilibrului și, tot așa cum în generația eternă a lucrurilor armonia rezultă din analogia contrariilor, în excesele titaniene ale forței, armonia se conservă sau se restabilește prin antagonismul egalilor. Iată ce a vrut să spună autorul cărții lui Iov și iată cum au supralicitat talmudiștii această ficțiune.

„Elohim învoise marea să-și aleagă un stăpân vizibil și pământul să-și aleagă un rege”.

— Ne aduce aminte de fabula cu broaștele și cocorul.

Marea îl născu pe Leviathan și pământul pe Behemoth din măruntaiele sale tulburate.

„Leviathan era marele șarpe al mării.

Behemoth era heruvul cu coame uriașe.

— De aici s-a născut diavolul nostru.

„Dar curând Leviathan umplu atât de tare marea că apele strigară spre Elohim, neștiind unde să se refugieze.

Pământul pe de altă parte se plângea zdrobit în

picioare de Behemoth și lipsit din pricina lui de ultimul fir de verdeață.

„Elohimului i se făcu milă și-i luă pe Leviathan din mare și pe Behemoth de pe pământ. Și-i sără pentru a-i conserva până la banchetul ultimei zile. Atunci cei aleși mâncară carnea lui Leviathan și a lui Behemoth și li se păru delicioasă pentru că Domnul o conservase și o pregătise.

— Unde e Voltaire să râdă de monstruoasa sărătură, de Dumnezeu bucatar și de banchetul consumator de înfricoșătoare mumii. Suntem de acord cu el că uneori alegoriile rabinice pot șoca

Scfirotele cu numele divine. Cheia noțiunilor

teologice după Evrei.

bunul gust francez care nu avea de unde să știe și nici să cunoască această capodoperă de rafinament literar. Dar ce ar zice cei care o iau peste picior dacă fabula lui Leviathan și Behemoth i-ar face să înțeleagă soluția răului? Ce ar răspunde dacă li s-ar spune, de exemplu: Diavolul creștinismului reprezintă excesele oarbe ale forței vitale, dar natura conservă și menține echilibrul, monstruozițările au și ele rațiunea lor de a fi și vor sluji mai devreme sau mai târziu la alimentarea echilibrului universal. Nu vă temeți deci de fantome. Tot ce e deasupra omului trebuie să fie mai frumos și mai bun decât omul: sub el se află animalul și animalul, oricât de uriaș ar fi el, trebuie să devină auxiliarul și hrana omului! Copii poltroni, nu vă temeți deci că diavolul vă va mânca! Fiți oameni și-l veți mânca voi pe diavol pentru că diavolul, adică spiritul absurdității și al prostiei, nu se poate ridica mai sus decât animalul. Iată ce trebuie să înțelegem prin festinul final și kabalistic al lui Behemoth și Leviathan.

Închipuiți-vă acum un comentator kohanim sau massoret luând literalmente alegoria talmudică a faptelor, discutând serios asupra calității literare, dovedind existența reală a lui Leviathan și Behemoth, stabilind de exemplu, că luna era locul unde tatăl etern a preparat sărătura, că a putut să-i transporte acolo după ce i-a despicat și le-a dat sare etc., etc., și veți avea o idee despre întreaga redactare a Talmudului, de luminile lui voalate și naivele lui greșeli.

Primul Talmud, singurul veritabil cabalistic, Mischna, a fost redactat în timpul celui de al II-lea secol al erei creștine de ultimul șef al tenaimilor Rabbi-Jehuda-Hakadosch-Hanassi, adică Iuda prea sfântul și Prințul. Numele de kadosh și de prinț erau date marilor inițiați ai kabalei și s-au conservat printre adepții masoneriei oculte și a rozacrucienilor. Rabbi Jehuda și-a compus cartea

urmând toate regulile înaltei inițieri, a scris-o pe dinăuntru și pe dinafară, cum spunea Ezechiel și sfântul Ioan, și i-a indicat sensul transcendent al prin litere sacre și numerele corespunzătoare lui Bereschit din primele șapte sephirote. Mischna se compune din șase cărți numite șederim ale căror ordine și subiect corespund semnelor absolute ale filosofiei kabalistice, după cum vom explica.

Am mai spus deja că învățătura kabalistică nu-l definește pe Dumnezeu, ci-l adoră în manifestările lui care sunt ideea și forma, inteligența și iubirea; ea presupune o putere supremă sprijinită pe două legi care sunt înțelepciunea fixă și inteligența activă, cu alte cuvinte necesitatea și libertatea. Obținem un prim triumf conceput astfel:

Kheter coroană

Binah inteligența Cocmah înțelepciunea

Apoi ca miraj al acestei concepții supreme în idealul nostru stabilesc un al doilea triumf în sens invers. Justiția absolută corespunde înțelepciunii supreme, dragostea absolută corespunde inteligenței active sau libertății, iar frumusețea supremă, care rezultă din armoniile justiției și ale iubirii, corespunde puterii divine.

Gedulah Geburah

Iubirea Dreptate

Tiphereth Frumusețea

Reunind cele două triumfuri și înlănțuindu-le, se formează steaua arzând sau pecetea lui Solomon, adică expresia completă a filosofiei teologice a lui Bereschit sau a genezei universale.

Pe această bază a stabilit Rabbi Iehuda diviziunile operei sale, prima carte sau șederim corespunde noțiunii de kether și e intitulată Zeraim, semințele, pentru că în ideea coroanei supreme este conținută noțiunea de principiu fecundant și de producție universală.

A doua carte corespunde lui Sephir din Chocmah; se

intitulează Moed și tratează despre lucrurile sacre din care nu se schimbă nimic pentru că ele reprezintă ordinea eternă.

A treia carte se referă la Binah, libertatea sau puterea creatoare și tratează despre femei, familie și se intitulează Naschim.

A patra carte, inspirată din ideea de Geburah sau de Justiție, tratează despre nedreptăți și pedepsele lor. Titlul este Nazechim.

A cincea carte corespunde lui Gedulah adică milostivirii și iubirii, este intitulată Kadoschim și tratează despre credințele mântuitoare și despre lucrurile sfinte.

În sfârșit, a șasea carte, analoagă sephirotei lui Tiphereth, conține secretele cele mai ascunse ale vieții și ale moralei privitoare la ea, tratează despre purificări, adică despre medicina sufletului și poartă numele misterios de tharoth sau tarot exprimând el singur tot sensul ascuns al roții simbolice a lui Ezechiel și al numelui torah dat încă în zilele noastre de rabinii evrei cărții lor sfinte.

La începutul cărții Mischna, Rabbi Jehuda-Hakadsh-Hanassi a plasat tradiția vechilor înțelepți ai iudaismului. Sunt proverbele și sentințele succesorilor lui Solomon sub semnul suveranei înțelepciuni:

Prin trei lucruri, zicea Simon cel drept, subzistă lumea:

„Prin învățarea legii”.

„Datoriile cultului”.

„Operele de caritate”.

Iată încă o dată triumphiul kabalistic, legea stabilă, cultul progresiv și caritatea care este viața și rațiunea comună cultului și legii.

Antigonus a spus: „Nu fiți asemenea slugii care ascultă pentru plată. Răsplata să fie chiar în ascultarea voastră și respectul lucrurilor superioare să vă fie inerent”.

Nu există aici nicio superstiție și ar trebui să se gândească la ele un mare număr de catolici.

— Ziua e scurtă, zicea Rabbi Tarphon, nevoia e mare, și lucrătorii leneși, dar asta nu înseamnă că ei nu-și vor câștiga banii pentru ziua de lucru, stăpânul răspunde pentru ei și suplinește prin activitatea lui indolența lor.

— Promisiunea salvării tuturor, negare îndrăzneată a păcatului și a răului, responsabilitatea providenței, care exclude ideea de pedeapsă în necesitatea temporală a suferinței, considerată numai ca un impuls pentru neglijența oamenilor.

Akabiaj zicea: - Să cunoști bine trei lucruri și nu vei păcătui niciodată:

„De unde vii.

Unde te duci.

Și cui dai seama”.

Iată cele trei lucruri pe care trebuie să le știi pentru a nu face răul deliberat.

Cel care știe bine aceste lucruri nu vrea să păcătuiască, numai dacă nu e nebun.

Cel care nu le știe, nu poate păcătui; cum ai putea să-ți îndeplinești niște datorii de care nici măcar nu știi?

Acestea sunt maximele culese de învățatul Iudas, sfânt și prinț, și așezate la începutul cărții semințelor sau a principiilor universale. Trecând apoi de la modul figurat la modul pozitiv, ne vorbește despre agricultură. Aici Volnay și Dupuis pot descoperi calendarul celor mai înalte mistere ale religiei iudaice. Și de ce să nu se afle aici un calendar? Coroana lui Kether nu corespunde oare coroanei anului și sărbătorilor religioase, florile vizibile ale acestei diademe a înaltelor credințe? Dar filosofia transcendentală a Talmudului lasă foarte departe în urmă toate superstițiile credințelor materializate. „Cel care spune; vreau să păcătuiesc, căci va veni ziua iertării și voi fi izbăvit, acela face inutilă ziua iertării și nu va fi izbăvit de nedreptățile

pe care le-a săvârșit de bunăvoie”.

— Păcatele, mai spun talmudiștii, când sunt între om și Dumnezeu, Dumnezeu le poate izbăvi în ziua iertării; dar când sunt între om și om, adică interesează dreptatea între frați, numai omul le poate ierta, declarând în fața legii că paguba a fost reparată.

E magnific și nu mai e nevoie de comentariu.

Aceasta este înțelepciunea care prezidează sărbătorile Israelului descrise în a doua carte a Talmudului Ierusalimului, atât de strâns legată de prima pentru că una tratează despre lucrarea câmpului și a sufletelor, cealaltă despre cultul lui Dumnezeu și al calendarului simbolic.

A treia carte șederim este consacrată în special femeilor și principiului fundamental al familiei. Jurisprudența talmudică nu desparte pe om de femeie și nu încearcă prin întrebări iritante de egalitate sau de superioritate să stabilească antagonismul în iubire, ceea ce ar însemna să distrugă și să nege iubirea; pentru kabaliști femeia nu este nici egală, nici slujnică, nici stăpână, nici asociată bărbatului; ea este chiar bărbatul conceput cu o dimensiune afectivă și maternă. Femeia are toate drepturile bărbatului în bărbat și bărbatul respectă femeia. „Nicio nebunie să nu despartă deci ceea ce înțelepciunii divine îi place să unească căci vai de cei care trăiesc singuri.

Chestiunea de emancipare a femeii și egalitatea civilă sunt într-adevăr visuri de femei celibatate, dar în fața legii naturale, celibatul este o monstruozitate.

O suflet al sufletului meu, inimă a inimii mele și came a cărnii mele, zice cu emfaza lui orientală un inițiat în misterele Mischnei, Tu dorești să devii egala mea! Vrei să devii deci altceva decât mine! Vrei să-ți smulgi inima din inima mea, vrei să faci doi ceea ce ar trebui să fie unul. Și așa cum Dumnezeu te-a făcut din carnea și oasele pieptului meu tu vrei să scoți din tine, fără mine, ceva

monstruos pentru a te completa și a mă înlocui în ființa ta! Dar când vei deveni rivala mea în iubire, vei putea fi egalul meu în dezolare și regrete?"

— Altarul plânge, spune un rabin talmudist, când soțul se desparte de soție.

A patra carte din Mischna despre nedreptăți și despăgubiri este o culegere de legi civile mult superioare tuturor codurilor evului mediu și la izvorul acestei legislații secrete trebuie raportată dăinuirea Israelului de-a lungul atâtor persecuții, precum și eliberarea lui prin industrie care este ultimul termen material al civilizației și salvarea tuturor drepturilor politice atât de greu și atât de complet recucerite în zilele noastre de copiii reabilitați ai foștilor paria israeliți.

Cărțile intitulate Kadocshim și Tharoth completează prin detalii ansamblul înaltelor tradiții evreiești și închid magnific ciclul revelațiilor lui Rabbi Jehuda. Vom prezenta mai departe frumoasa lucrare inițiatică conținând comentariile celor două Ghemara și exegeza aristotelică a lui Moise Maimonides.

Acest Maimonides era un învățat doctor și chiar un om mare; dar s-a ținut departe de studiul cheilor kabalistice ale Talmudului din oroarea de superstiție și reacția contra misticismului, în cartea sa More Nevvouchime. (Ghidul rătăciților), în cele opt capitole, el coboară tradiția Talmudului la legile vulgare ale naturii și rațiunii apoi, în Jad Hacksaka (Mâna puternică), el reunește credințele iudaice într-un simbol cu treisprezece semnificații, o capodoperă de simplitate și judecată care, chiar fără voia lui Maimonides, se raportează atât de precis la principiile celei mai pure kabale că primele treisprezece chei ale taratului, marea roată kabalistică, corespund exact prin semnele lor hieroglifice celor treisprezece semnificații fundamentale ale simbolului lui Maimonides.

Asociațiile masonice s-au format atunci, preluând tradiția pierdută de evrei și poscrisă de creștini pentru că numele chiar și atributele masoneriei se raportează la reconstrucția templului, visul universal al kabalei. „Domnia lui Mesia va veni, spune unul dintre părinții sinagogii, când poporul va fi eliberat de opresiunea mai marilor pământului.

— Nu există veritabil israelit, zicea un alt învățat, pentru care templul să nu fie un edificiu imediat realizabil, pentru că el îl construiește în inima lui.

Templul era o utopie socială și un simbol al guvernării perfecte, întemeiate pe ierarhia egalitară a inteligenței și meritului. Templierii, inițiați în Orient în această doctrină, erau deci veritabilii și teribilii conspiratori pe care papii și regii trebuiau să-i extermine pentru a-și conserva propria lor existență. Veni apoi revoluția franceză, care confundă într-un haos universal, amintirile amoraimilor, speranțele ioanniților și inițierile francmasoneriei. Vântul distrugerii a bățut și rectorii templului și-au lăsat planurile, echelele și compasele printre ruine.

Templul trebuia totuși reconstruit și va fi; inteligența umană își ajunge mai devreme sau mai târziu scopurile și niciodată un verb complet și rațional n-a fost proferat și repetat de-a lungul secolelor, fără să nu se creeze, mai devreme sau mai târziu, o realizare proporțională cu vastele lui aspirații și exactitatea calculelor.

Izvorât din kabală, misticismul și iluminismul sunt la fel de vechi ca lumea, căci sunt umbra și contrastul luminii intelectuale. Negația absolută a adevărului nu constituie singura esență pentru că neantul nu poate produce nici măcar acțiuni dezorganizatoare: răul este afirmarea minciunii, este deghizarea și murdărirea adevărului, este binele pervertit și profanat, este verbul interpretat de falsificatori, este dezmățul introdus în ideile și legile

generației pervertite în ordine intelectuală și morală.

Demonul nu este deci spiritul care neagă, a nega totul înseamnă a nu învăța nimic și, în consecință, a nu face nimic. Și ce este mai activ decât spiritul răului? Demonul spiritului care afirmă dar care minte.

Minciuna este pedepsită cu eternul adevăr care, neputând s-o lumineze, o arde și o distruge.

Aceasta este rațiunea filosofică a infernului:

Adevărul seamănă acelui copil viu pe care două femei și-l dispută în fața tribunalului lui Solomon. Rațiunea supusă ordinii este adevărata mamă; rațiunea revoltată este mincinoasa care și-a înăbușit fiul și vrea să pună mâna pe unul care nu-i aparține. Ceea ce o chinuie nu este atât dorința de a avea un copil cât de a i-l lua rivalei sale. „Nu! strigă ea, să nu fie dat nimănui, mai bine să-l împărțim; adică să-l ucidem!” căci, în ultimă instanță orice cuvânt mincinos se traduce printr-un cuvânt de moarte.

Credința, succedând viselor curajoase ale anticei inițieri, a fost în umanitate ca orbirea voluntară a celui rege al Tebei care violase, ghicind enigma sfinxului, misterul nașterii sale. Oedipul timpurilor moderne este revoltat împotriva ispășirii unei crime pe care a încetat s-o mai înțeleagă; a vrut să redeschidă ochii și fantoma monstruoasă a

Sfinxului i-a apărut din nou mai amenințătoare și mai teribilă. Imperiul umanității a fost oferit încă o dată celui care va ghici enigma; v-a trebui să răspundă capului de om și să lupte împotriva ghearelor leului; inteligența este de acum încolo inseparabilă de forță.

Așa a fost dintotdeauna, dar lumea n-a știut până acum, înțelepții Indiei, sunt singurii care au intuit acest mister, când în perioadele succesive de creație, declarau o forță animală stăpânitoare pentru fiecare epocă a unei noi încarnări a lui Vishnu, într-adevăr, acolo unde domnesc forțele oarbe și absolut naturale, pe ele le dirijează

Dumnezeu, dar o inteligență superioară poate singură domni peste alte inteligențe.

Ciudat lucru! Lumea întreagă, de la nașterea lui Hristos, presimțea, dorea, striga cu toate puterile după un salvator, dar creștinismul a fost întâmpinat cu o ostilitate universală. S-a încercat împotriva adevărului abia răsărit o conspirație a tăcerii, apoi una a disprețului și, în sfârșit, s-a dezlănțuit calomnia și persecuția. Destinul adevărului este acela de a învinge întotdeauna, dar rezistența este punctul de sprijin al forței; Dumnezeu nu este mai puțin matematician decât Arhimede, dar, mai puternic decât acest mare om, când vrea să imprime o nouă mișcare lumii, știe unde să pună levierul.

Incredulitatea sau, mai degrabă ignoranța, poate surâde la discursul lui Mesia și să contrazică chiar de la primele cuvinte tot ceea ce afirmăm noi, într-adevăr, ar putea spune ea, umanitatea a intrat în agonie și nu mai speră nimic; pământul se epuizează în eforturi convulsive, nenăscând nimic; Charenton singur poate să mai promită un Mesia. Care dintre salvatori ar mai putea fi crezut după ce ne-am îndoit de creștinism?

Ne-am îndoit de creștinism, vom răspunde noi, pentru că nu l-am văzut mergând alături de știință. L-am părăsit pentru a ne alătura acesteia din urmă; dar ce s-ar mai putea spune după ce le-am văzut pe amândouă înaintând în cele două jumătăți de cerc și după ce știința ne-a adus către credință?

Creștinismul n-a fost încă pentru lume decât o mare promisiune ale cărei realizări au obosit prea repede să le mai aștepte. Și acum ce am mai putea face? Din fericire, Dumnezeu nu obosește și nu se dezice niciodată; el va fi gata pentru scadență.

Credința este o aplicație infinită a unei voințe finite, dar perfectibile. A crede înseamnă a vrea știința pe care nu o avem încă.

Amin! Așa să fie. Acesta este cuvântul care exprimă credința. Absurditățile aparente ale dogmei sunt rezistența necesară care face din credință o forță. A admite ceea ce este evident, nu înseamnă a crede, ci a fi de acord.

Voința nu este puternică, la soldații progresului ca și la toți soldații imaginabili, decât când inteligența este pasivă.

Iată de ce capii mișcării catolice au organizat armate de care lumea incredulă se mai teme încă.

Se vede că nu mai credem deloc în fantoma iezuitismului, nici în cea a tiraniei; umanitatea n-a avut niciodată opresori, pentru că nu i-a suportat. Turmele au măcelari, animalele vânători, popoarele regi, oamenii liberi părinți; după legea infailibilă a progresului, tiranii au fost încarnări ale viciului popoarelor. De aceea populația romană îl idolatriza pe Nero.

Alexandru Sever și Celestin al V-lea erau oameni drepecți care nu au reușit să guverneze unul imperiul, celălalt Biserica în vremurile lor; unuia i-a lipsit un popor, celuilalt o armată, clerul și credincioșii.

Iată de ce Mântuitorul nu vrea să dăm mărgăritare la porci; energica expresie pe care o putem și noi repeta după el, iată de ce s-au constituit dogmele.

O dogmă este semnul intermediar între lumina științei și mulțimea vederilor slabe sau, dacă vrei, vederea slabă a mulțimilor.

Iată de ce, pe măsură ce oamenii devin mai puternici, ei schimbă dogma cum și-ar schimba ochelarii.

Iată de ce litera ucide, spiritul întărește.

Esoterismul incită spiritul omului în căutarea adevărului. Vălul pudorii atâta dorința.

A dori să arăți în public adevărul gol înseamnă a-l prostitua.

O femeie frumoasă care se ascunde și se refuză este înconjurată de adoratori, dacă ar coborî în stradă

provocatoare și nerușinată, nimeni nu s-ar mai uita la ea.

Lăsați religiei misterele, nu vă atingeți de vâlul lui Isis. Nu divulgați secretele eleusine, aduceți-vă aminte de blestemul lui Cham!

Dacă Biserica, mama voastră, pare să doarmă cu veșmintele în dezordine, acoperiți-o cu haina voastră retrăgându-vă dacă trebuie; a da astfel înapoi înseamnă a înainta.

Când filosofia va fi înțeleasă bine toate aceste adevăruri, ea va fi cel mai de nădejde sprijin al religiei; iar religia la rândul ei, ar putea nu numai s-o tolereze, dar și s-o protejeze și s-o binecuvânteze.

Astfel, autoritatea civilă va iubi și va proteja libertatea când va găsi în libertate principala sa forță și unicul punct de sprijin.

E departe timpul acela? Nu, căci forța mișcării intelectuale și cursul evenimentelor îi grăbește sosirea.

Orice acțiune care nu e susținută de o reacție este o lovitură dată în gol. Le-a trebuit apostolilor martiriul și va avea nevoie Biserica universală a viitorului de revolta spiritului uman, în doctrină, în politică, în fericire, ca în dinamică, nu te sprijini decât pe ceea ce rezistă.

Am spus în mai multe rânduri că nu dorim să obținem încetarea antinomiei, ci numai s-o întoarcem, dacă vreți să mai folosim o dată această expresie pe care am explicat-o mai sus și care exprimă bine gândul nostru.

Îmbrățișându-se pentru a se răsturna, luptătorii se susțin reciproc. Credem că viitorul va îmbrățișa cu putere tot ceea ce până acum n-a fost decât un război.

Filosofia este cercetarea sau negarea unei religii, așa cum republica este căutarea sau negarea unei guvernări. O republică filosofică ar fi pentru mase organizarea unui haos de către întuneric. Revolta revoluționară și filosofică nu are forță decât în autoritate pe care o respinge și se sprijină pe ea. Revoluția nu poate fi o guvernare, tot așa

cum filosofia nu poate fi o religie;

Filosofic și republică, geneză și apocalipsă ale religiilor și ale imperiilor, vouă vă revine sarcina de a scălda în îndoială și sânge puterile de acum reunite ale papei și imperiului!

În religie, este adevărat, trebuie să spunem că rezistența este un păcat; păcatul neagă religia și el o face în același timp necesară: la fel se întâmplă cu politica evoluției și a autorității.

Filosofic vorbind, păcatul este voința umană aplicată absurdului, somnambulismul rațiunii.

Virtutea este voința aplicată adevărului. Cel rău vrea răul pentru că vede rău. Nu trebuie blestemați orbii; dar trebuie, de voie de nevoie, să-i împiedicăm să se izbească de noi sau să se lovească între ei.

Patriarhii au fost sfinți prin voința perseverentă a obiectului promisiunilor divine, adică a idealului religios și social care începea să se reveleze în epoca lor.

Apostolii au dorit domnia lui Hristos și au fost mai puternici decât imperiul roman.

Adevărul în umbra progresului este principiul forței. A învăța să vrei ceea ce este adevărat în ordinea mișcării care este viața, aceasta este datoria umanității pe pământ.

Iată de ce revine întotdeauna sarcina celor tari să comande și a celor slabi să asculte. Rușine pentru cei slabi pentru că viața este o școală în care forța e scoasă la concurs.

Cei aleși vor fi întotdeauna puțini pentru că ei sunt în ordine succesivă primii sosiți pe înălțimile progresului; dar vor sosi, și alții și vor fi și ei aleși la rândul lor. Pentru a ajunge aici nu e decât un mijloc pentru cei care nu sunt șefi, acela de a-i urma pe șefii mișcării.

Creștinismul era proiectul unei lumi noi, iar Hristos, preotul și regele viitorului, piatra ei unghiulară. Or, de aproape două mii de ani, lumea nu face decât să-și

desăvârșească distrugerea și nimic nu s-a mai construit în afara pietrei fundamentale a creștinismului. Dovedește aceasta oare că proiectul evanghelic este prost întocmit? Pentru prima oară în viața ei făcută din atâtea secole și care probabil că de abia începe, umanitatea are nevoie de un Mesia și nu-l mai așteaptă: să fie aceasta o dovadă că Mesia a venit sau că ea trebuie să se întoarcă spre el?

Să ne întoarcem, am spus, nu, sună prost cuvântul; umanitatea nu se întoarce niciodată înapoi: ea trebuie să înainteze până la împlinirea promisiunilor evanghelice. Ceea ce a trecut sunt interpretările deznădăjduitoare ale celor care interziceau lui Dumnezeu să aibă un regat pe pământ; ceea ce a trecut este misticismul superstițios care paralizează rațiunea și reduce la tăcere în om imaginea verbului divin. Omul nu vrea să creadă în întâmplarea: intuiția lui Dumnezeu, adică a științei Absolutului, a fost promisă inimilor curate, adică a voințelor drepte. Omul are nevoie să vadă realizarea promisiunilor lui Dumnezeu.

Cum! Verbul creator să fi răsunat în lume fără alt efect decât acela de a-i avertiza pe călăi și de a trezi moartea? Adevărul întrupat să-și zdrobească mereu puterea de obstacolele cărnii, eliberatorul să aibă mereu mâinile bătute în cuie și să nu-și coboare niciodată picioarele de pe cruce pentru a merge în fruntea poporului său? Cum! să fi spus el celor care-l interogau asupra regalității sale: „De aceea am venit pe lume” și să nu aibă parte niciodată decât de coroana durerii, de purpura și sceptrul disprețului? Nu, nu va fi așa. Evreii care-l mai așteaptă și acum pe Mesia, pentru că vor să vadă în el reunite la un loc sacerdoțiul și regalitatea universală, nu se vor apropia de Iisus Hristos, după promisiunea apostolilor, decât în clipa în care Evanghelia își va împlini literiamente profețiile, realizând în idee și în formă regatul Absolutului. Iată speranța, iată dorința, iată, voi spune eu, aproape certitudinea credincioșilor luminați ai epocii noastre; și noi

știm că nu e un vis, căci, după premise la fel de sigure, concluzia este riguroasă și noi așteptăm concluziile premiselor Evangheliei.

Acesta este presentimentul religios care tulbură și susține în mijlocul ruinelor, spiritele mari și inimile nobile. Acest ideal cu necesitate adevărat al unui creștinism împlinit, mulți poeți l-au cântat vag, dar mulțimea n-a dat atenție cântecelor lor.

Regatul lui Dumnezeu pe care-l purtăm în noi, după cuvântul lui Hristos, este regatul inteligenței supreme și al rațiunii ultime a tuturor lucrurilor. Dumnezeu este absolutul care domnește fără să împartă cu nimeni domnia și a spune că noi avem regalitatea lui Dumnezeu în noi înseamnă a revela în om prezența și puterea creatoare și ordonatoare a absolutului. Omul a fost creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și de aceea regele profet vorbind copiilor omului, le-a spus: „Voi sunteți zeii.

Știința religiei conduce la religia științei și deciziile autorității sancționează decretele rațiunii pentru că autoritatea nu este decât rațiunea colectivă. Superstiția, dorind să se folosească de autoritate pentru a combate rațiunea, împinge autoritatea la sinucidere. Iată de ce s-a produs protestul; dar cercul vicios al unei autorități fără rațiune, geniul revoluționar a vrut să opună paradoxul unei rațiuni fără autoritate. Să se unească adversarii pentru că nu se pot distruge între ei, și vom avea o autoritate rezonabilă. Numai așa este posibil în lume. Or, în defileurile care n-au decât o singură ieșire, trebuie să fii mare profet pentru a prezice că toți vor ieși pe acolo?

„Aflați adevărul și adevărul vă va elibera. Aceasta este marea promisiune făcută de Hristos umanității în Evanghelia care, de optsprezece secole și jumătate n-a fost încă înțeleasă, într-adevăr, libertatea nu aparține decât inteligenței supuse ordinii și nu se poate manifesta în lumea exterioară, dacă viața interioară nu este așezată pe

bazele neclintite ale absolutului. Or, pentru a fi fixat astfel, va trebui ca umanitatea să comunice cu Verbul divin prin conștiința propriului său verb; va trebui, pentru a ne explica mai limpede, ca omul, confidentul proiectului lui Dumnezeu în opera de creație, să acționeze în mica lume care este el însuși așa cum Dumnezeu acționează în lumea mare, care este umbra și forma vizibilă a lui Dumnezeu. Să nu ni se spună că Biserica oficială respinge sau că nu consacră măcar speranțele noastre; vom crede că este calomniată sau că nu i se dă voie să se explice în această privință. Din primele secole, mesianismul și-a avut apostolii săi și domnia temporală a Mântuitorului pe pământ a fost categoric anunțată de vocile profeților. Biserica, condamnând visurile milenariștilor, n-a pretins niciodată să restrângă dimensiunea previziunilor sublime și ale admirabilelor învățăminte ale sfântului Ioan.

Tronul lumii n-a fost niciodată vacant: inteligența suverană l-a ocupat dintotdeauna. Dacă această inteligență, obosită de empirismul filosofic, va deveni sincer creștină, văzând că trebuie să fie, regatul lui Iisus se va constitui pe pământ.

De ce avem noi acum pe lume o religie care pare să nu poată salva nimic și pe nimeni și o știință care nu ne mai luminează sau mai degrabă care nu ne-a luminat încă? Religia și știința merg una fără cealaltă; și dacă va continua să fie așa, curând religia nu-și va mai cunoaște nicio dogmă pe care le va trata ca pe niște absurdități potrivnice tuturor teoremelor filosofice transcendente, filosofia nu va mai crede în ea însăși pentru că-i va lipsi credința, înaintăm în plină anarhie intelectuală și vorbim fără încetare de drepturile noastre ca și cum ele ar fi incontestabile când însuși temeiul datoriilor noastre este contestat. Spuneți-mi asupra cărui principiu oamenii de astăzi sunt de acord? Ei au pierdut totul și cer să fie lăsați liberi să caute. Iată ce se poate spune în favoarea

doctrinelor liberale și republicane. Căci republica în sine nu este o guvernare cum eclectismul nu este o dogmă. Republicile sunt copilăria și decăderea monarhiilor: geneze sau Apocalipsa imperiilor. Regimul parlamentar nu este cel al unei ordini stabilite; nu discuți când ai principii; a discuta înseamnă a găsi un sens comun, ceea ce dovedește că nu l-ai găsit încă sau că nu-l mai ai. Discuțiile de la tribună sunt învățăturile reciproce ale unor popoare încă neemancipate sau vorbăria vechii aristocrații căzută în doaga copilăriei.

Absolutul este unitatea; absolutul în filosofie este religia luminată; absolutul în idei este Verbul uman devenit creator prin unire cu Verbul divin; absolutul în știință este unitate în analogie a legilor creatoare; absolutul în politică este unitatea corpului social condus de un singur cap.

Două principii opuse, într-adevăr, nu sunt mai admisibile în filosofie decât două adevăruri contrarii. Se înțelege în dinamică opoziția celor două forțe; dar cele două forțe când există se neutralizează și se susțin una pe cealaltă în virtutea unei unice legi: aceea a echilibrului.

Opozițiile culorilor care par să împartă lumina sunt opera mediilor care le refractă: eroarea nu este decât un fel de refracție a adevărului și nu subzistă decât într-un fel de semireflectare atrasă de o iluzie optică în afara drumului și a direcției ei: obstacolul pe care simțurile noastre grosiere și terestre îl opun manifestărilor luminii divine nu poate lua înfățișarea unei lumini decât prin niște reflexe împrumutate de la această lumină. Eroarea nu poate fi deci decât pasageră și relativă, Afirmația absolută a greșelii, în teorie, este absurdul, în practică este distrugerea și moartea;

Or, în același fel în care în fenomenele de refracție razele divergente nu se pot detașa de centrul comun fără să se stingă și să dispară în spatele obstacolului, în filosofie

și în morală rățăcirile rațiunii umane o fac neputincioasă și neluminată imediat ce ea se desparte de verb, principiul oricărui adevăr. Atât cât această separație nu se produce, razele divergente par să protesteze împotriva obstacolului care le desparte și luptă pentru a se unifica din nou.

Toate adevărurile emanate de la Adevărul dintâi sunt surori, cum razele aceluiasi soare sunt surori. Dumnezeu, prin punctul central care le unește, le reține și le împiedică să se arunce în gol; oricât ar tinde ele spre dreapta sau spre stânga traversând atmosfera densă a preocupărilor umane; fiți siguri că după ce au depășit obstacolul, în temeiul afinității naturale le vom vedea curând reunite.

Greșeala este deci cea care divizează; Și Dumnezeu care nu catadicsește măcar să opună adevărul minciunii pentru că în prezența adevărului minciuna nu există mai mult decât întunericul în fața luminii, Dumnezeu lasă greșelile să se opună unele altora și să se distrugă între ele neutralizându-se: iată deci pe cerul inteligenței ceea ce explică furtunile. Dumnezeu nu se războiește cu patimile umane, altfel le-ar distruge cu o singură privire; dar le lasă să se obstaculeze singure și astfel ele se distrug întotdeauna prin încâlcirea limbilor fantoma titanică a verbului opus celui al lui Dumnezeu.

Adevărul nu este deci angajat în bătlia care de secole divizează și agită inteligențele pătimișe ca norii care se risipesc lovindu-se unii pe alții.

Adevărul este pace, ordine, seninătate eternă și absolut. Nu are de ce să se bată pentru a risipi norii care-l ascund; ea îi luminează și așteaptă să treacă.

Verbul uman nu poate fi opus Verbului divin fără să se nege pe sine însuși pentru că ar renunța astfel la sursa chiar a ființei sale și a puterii sale; ar trebui să recunoaștem că verbul divin nu poate anihila și absorbi Verbul uman fără să se dezmință categoric pe el și fără să-și distrugă propria lui putere creatoare. Cum s-au produs

atunci, în domeniul faptelor, două afirmații de verbe contrare? Cum ni s-a putut părea că Dumnezeu și omul s-au despărțit și au devenit dușmani în războiul care a început, spun filosofi increduli, prin fanatismul Inchizitor, continuat, cum știm cu toții, prin fanatismul revoluționar?

Aici chiar cuvintele întrebării răspund la întrebare. De o parte și de alta, oricum s-ar fi produs, și în orice măsură s-ar fi manifestat, fanatismul a fost eroarea de care dogma și tăria rațiunii trebuie să rămână străină și, de asemenea, tăria rațiunii. Platon și Fénelon, Phocion și sfântul Vincent de Paul își dau mâna prin secole.

O greșeală nu valorează mai mult decât alta. Iată corolarul acestor demonstrații teribile. Făcută în numele umanității, revoluția a fost inumană pentru că, exercitată în numele divinității, opresiunea, fie religioasă, fie politică este lipsită de pietate.

Filosofia are nevoie să fie divină în credințele sale pentru a fi umană în morală; și numai prin forța umanității, adevărata religie dovedește lumii divinitatea principiului ei.

Să facem aici remarca în favoarea principiului religios că religia fără o filosofie aparentă l-a dat pe Vincent de Paul și că filosofia fără religie pozitivă l-a dat pe Rousseau.

Dar Rousseau însuși a aspirat să fie valetul lui Fénelon, atât de tare simțea în această filosofie supusă că arhiepiscopul de Cambrai alia unei pietăți atât de înțelepte superioritatea asupra celei mai orgolioase și mai chinuite dintre rațiuni.

Revoluțiile și bătăliile care par a-l opune pe Dumnezeu omului nu sunt decât conflicte de eroare deasupra cărora adevărurile de autoritate și de rațiune luminează unite și de nedespărțit. Biserica a rămas sfântă în ciuda falșilor mistici; autoritatea a rămas necesară, în ciuda învățătorilor răi și pe de altă parte, principiul

libertății și al demnității umane rămâne de neclintit în ciuda furiilor lui Marat și a blasfemiilor lui Proudhon.

Astfel, tocmai nevoia de religie și de autoritate protestează în sânul popoarelor împotriva abuzului de putere, fie spirituală, fie temporală, împotriva superstițiilor și a tiraniei cum este nevoie de ținutul rațiunii și al umanității revoltate care-i ridică pe conservatorii de ordin religios și social împotriva scandalurilor ateismului și a dezordinilor anarhiei.

Oamenii ordinii și oamenii libertății când sunt cinstiți și onești, sunt deci făcuți, mai ales în vremurile în care trăim, pentru a se înțelege a se apropia și a-și acorda reciproc sprijin.

Asupra acestui punct de vedere, religia și filosofia sunt de acord.

Să mai repetăm o dată: în lumea intelectuală și morală există un război între patimile care produc greșelile oamenilor; dar acest război care a obosit atâția luptători, nu poate decât să pună și mai bine în evidență alianța strânsă între adevărurile și armonia principiilor care se topesc în unitatea Verbului și se rezumă în absolut.

Contele Joséph de Maistre, a cărui autoritate n-a fost contestată de catolici, este poate dintre toți scriitoriieminenți ai zilelor noastre cel care a avansat cel mai mult pe această cale; Cartea lui, *Du pape*, demonstrează limpede necesitatea umană a absolutismului spiritual pentru a putea constitui și stabili pe o bază solidă puterile temporale; uimitor este că el vede în acest absolutism singura salvare a libertății, în numele libertății, Maistre se străduiește să releve atotputernicia pontificală și iată cum își exprimă ideile:

Am văzut, spune el, că suveranul pontif este șeful firesc, promotorul cel mai puternic, marele demiurg al civilizației universale; forțele lui în această privință nu au limite decât în orbirea sau reaua credință a prinților. Papii

nu au meritat mai puțin de la umanitate pentru eradicarea servituții pe care au combătut-o neobosiți și au stins pretutindeni, fără cutremure, fără suferințe și fără pericole, pretutindeni unde au fost lăsați s-o facă;

Mai departe el adaugă:

Astfel, speța umană este în mod natural în parte sclavă și nu poate fi scoasă din această stare decât în mod supranatural, în prezența servituții niciun fel de morală; fără creștinism nicio libertate generală, și fără papă niciun veritabil creștinism; adică niciun fel de creștinism operant; puternic convertor, regenerator, cuceritor, perfectivul, îi revine suveranului pontif să proclame libertatea universală. Numai el poate face această libertate posibilă, în calitatea lui de șef unic al acestei religii singura capabilă să înduplece voințele, și care nu-și poate exercita toată puterea decât prin el.

Apoi, încheindu-și cartea, una dintre cele mai mărețe scrieri și de o puternică gândire cu care se poate mândri epoca noastră, rostește adresându-se Romei:

„Te salut, mamă veșnică a științei și a sfințeniei! *Salve, magna parens!* Tu răspândești lumina până la marginile pământului, pretutindeni unde oarbele împărății nu stăvilesc influența ta și unele chiar în ciuda voinței lor. Numai tu pui un capăt sacrificiilor umane, obiceiurilor barbare și infame, prejudecăților funeste, întunericul neștiinței; și acolo unde trimișii tăi nu pot pătrunde, civilizației îi lipsește ceva. Oamenii mari îți aparțin. *Magna virum!* Doctrinile tale purifică știința de veninul orgoliului care o face întotdeauna periculoasă și adesea funestă. Pontifi vor fi curând universal proclamați agenții supremi ai civilizației, creaturile monarhiei și ai unității europene, conservatorii științei și ai artelor, fondatorii, protectorii înnașcuți ai libertății civile, abolitorii sclaviei, dușmanii despotismului, neobosiții susținători ai suveranității, binefăcătorii speței umane”.

Iată ce magnifică idee își face despre datoriile suveranului pontif neobositul apărător al papalității.

Să spunem acum că papalitatea va trebui să îndeplinească cu fidelitate acest program, altfel va muri.

Și ea o va face când, reîntoarsă la izvoarele sale, se va lumina de splendorile kabalei.

Evreii, strămoșii noștri, acest popor de muncitori și de martiri, sunt casa lui Israel care-și așteaptă ceasul, cărțile oculte ale adevăratei științe care așteaptă și ea ceasul națiunilor.

Israelul ne va salva, pe noi care l-am crucificat cum l-a crucificat el pe Mântuitorul nostru.

O patimă o va izbăvi pe cealaltă; opresiunea unui popor este într-un fel un deicid.

Ne vom aminti atunci că Iisus Hristos s-a născut, a trăit și a murit israelit și că dacă evreii nu l-ar fi respins și ignorat n-ar mai fi fost pe pământ decât israeliți și niciun creștin.

DOCUMENTE JUSTIFICATIVE ȘI PASAJE CURIOASE

O PROFETIE ȘI DIVERSE IDEI ALE LUI PARACELSU

Profetia lui Paracelsus, a cărei prefață o redăm mai jos se compune din treizeci și două de capitole, însoțite de semne alegorice și este cel mai uimitor monument, dovada cea mai incontestabilă a realității și a existenței darului profeției naturale.

PREFAȚA LA PROGNOSTICARE

de doctor Theophrast Paracelsus

Socrate, ținând într-o zi un discurs despre prea curioasa cercetare a lucrurilor divine care ne face să uităm realitățile umane și pământul pe care-l calcă piciorul nostru, exclamă:

„Ceea ce este deasupra noastră nu există pentru noi!”, dorind prin aceasta să spună că o temătoare și superstițioasă considerație a cerului este zadarnică, inutilă

și periculoasă. Se poate, într-adevăr, ca un înțelept avertizat de pericol prin această aserțiune să fi renunțat la un asemenea studiu, îl vedem, de altfel, pretutindeni, în dialogurile cu Platon, pe Socrate lăudând moderația și echilibrul în toate. Așa trebuie înțeles cuvântul acestui mare filosof: pentru că nu putem bănuși că ar fi calomniat astrologia fiind el însuși, după mărturiile lui Platon, un minunat astrolog! Nu vreau să încerc aici a face apologia unei științe atât de onorate de oameni învățați; voi spune numai un cuvânt: nu există nicio artă care să se poată mai îndreptățit numi divină în izvoarele, tradiția și teoria sa. Citiți-l pe Moise, el vă va spune de ce Dumnezeu a plasat pe firmament soarele, luna și stelele, a stabilit reguli și măsuri pentru zile, timp și ani: ce i-a inspirat sfântului Petru elogiul acelor înțelepți ai lumii care au găsit și recunoscut în lucrurile vizibile pe invizibilul creator. E adevărat că mai târziu el îi blamează de a nu-l fi onorat mai mult decât creatura. Dumnezeu vrea, într-adevăr ca noi să fim atenți la legile elementelor pentru că de la lucrare să ne ridicăm ochii către autorul ei pentru a-l cunoaște și a-l adora, căci toate aparențele și toate formele materiale nu sunt decât niște măști și învelișuri care lasă să se ghicească secretele cele mai adânci ale naturii. Așa au descoperit știința magnifică, așa a luat naștere arta minunată care ne lasă să descoperim în rădăcini, în pietre și chiar în om puteri ascunse omului de rând și revelate numai înțelepciunii acelor învățați numiți de Hesiod și Homer Αλφιατας* și Μ τροπής* adică marii cercetători.

Să nu atribuim, totuși prea mult inteligenței umane. Există o înțelepciune divină care coboară de la Tatăl luminilor, urmând textul sfântului Iacob. Dumnezeu ne-a dat caracterele care formează literele și a legat de ele expresia tuturor sentimentelor sufletului. Prin ele, putem vorbi și tot prin ele, ca printr-un instrument divin, el ne transmite și ne învață în fiecare zi secretele tuturor

științelor.

Adaptând astfel pentru folosul omului minunile creației, Dumnezeu a stabilit de la început o școală de inițiere în această înțelepciune pe care nu trebuie s-o cunoască toți. Acolo, învățăm cu grijă lucruri care trebuie ascunse mulțimii. Tot așa pescarii scot din fundul mărilor plase de pești pe care nu i-au mai văzut niciodată; tot așa metalurgiștii și exploratorii pot scoate la suprafață grămezi de aur și argint din adâncurile pământului în care ochiul lor n-a pătruns niciodată. Iată cum, la școala naturii, Dumnezeu ne învață și ne pune sub ochi lucruri cu totul necunoscute. Astfel, nimic nu e ascuns din ce nu trebuie revelat și scos la lumină, fie pe cer, fie în mare sau în pământ; totul trebuie adus în lumină de marii căutători despre care am vorbit. Acum acești oameni celebri prin știința lor fac să circule numele lor din gură în gură devenind nemuritori; pentru că ei au luminat într-un anumit fel natura și amintirea lor nu se va stinge niciodată. Muza nu cedează niciodată morții moștenirea ei de glorie. Numai prin genii suntem vii; restul este apanajul morții. Astfel, urmând puterile noastre și darul Providenței, am vrut să adunăm și noi spicele în urma marilor secerători și să explicăm lumii amenințările naturii și ale astrelor pentru o perioadă de patruzeci de ani, pentru că oamenii să fie avertizați, să se teamă de Dumnezeu și să se pregătească pentru ispășirea crimelor. Ne vine foarte greu să spunem până unde trupul și-a uitat calea spiritului. Pretutindeni domnește anarhia, pământul și cerul s-au amestecat și dacă Dumnezeu nu scurtează zilele mâniei lui, niciun trup nu va mai putea fi salvat. Viața dezordonată a oamenilor din vremea mea m-a îndemnat în mod deosebit să studiez cu grijă astrele. Or, există deja semne în soare, pe lună și pe stele care anunță apropiata judecată a lui Dumnezeu. Securea e la rădăcina copacului, sânge curge peste sânge și, cum spune profetul, nu e nimeni care să-i

poarte de grijă lui Dumnezeu printre oameni, unul măcar nu-l caută. Dar profeții și evangheliștii au acum misiunea de a ne aduce aminte caritatea, concordia și unitatea. Unitatea este în triada divină și triada se rezuma la unitate; așa trebuie să se manifeste și în societățile umane unitatea pacea și liniștea. Când unitatea este sfâșiată, pluralitatea puterilor dă naștere imediat discordiilor și războaielor; vor fi atâtea păreri câte capete, și fiecare va vrea să și-o impună pe a lui, de aici încolo nicio armonie nu mai este posibilă; numai în unitate găsim răgazul și bogăția păcii. Oh! Ce bine e, fraților, cât e de plăcut, să rămânem uniți, exclama profetul David. Unitatea este fericirea tuturor creaturilor. Cerul nu are decât o singură lege: mișcarea și armonia; pământul nu are decât o lege: iubirea și ea dă întotdeauna roade în timp Totul ascultă de unitate, în afară de Satan și de om. Omul, totuși, este destul de avertizat de semnele cerului, de soare, lună și stele... dar ce-l interesează pe el aceste semne? Așa se face că este amenințat de un sfârșit subit și apropiat. Ferice de cel care nu s-a așezat la masa otrăvită a minciunii și n-a urmat sfatul necredincioșilor! Venirea lui Dumnezeu e aproape. Brațul răzbunător apasă peste noi; fiecare simte venind nenorociri de care nu se va putea apăra.

Cine va lupta împotriva lui Dumnezeu! Nu te ridici nepedepsit împotriva macazului. Dumnezeul armatelor este Dumnezeul cel puternic, Dumnezeul gelos care transferă nedreptățile părinților asupra copiilor până la a treia și a patra generație. Să i te împotrivești lui Dumnezeu! Ce nebunie! Uriași temerari care au vrut să-l detroneze pe Jupiter și care au fost doborâți de fulger! Este timpul să arătăm oamenilor nebunia lor și așa vom face prin treizeci și două de figuri inteligibile pentru un mic număr de aleși. Am văzut nelegiuirea săvârșită de armorrheeni purtând blestemul până la cer; dar când

lucrurile au ajuns la ultima limită, arcul prea întins s-a rupt și oamenii au fost luați de o lege fatală și împinși la cealaltă extremă, apoi prin încetinirea mișcării echilibrul s-a refăcut. Astfel, din crimă în crimă, corupția se va vesteji de la sine și cine ar putea să se mâhnească? Iată apropiindu-se salvarea mulțimilor și mântuirea care va învinge regatul celui rău. Cine nu este nerăbdător să vadă zile mai bune în care să ne fie redată unitatea și să trăim în pace sub un singur păstor! Nu vor mai fi nici chinuri, nici nedreptăți, balsamul va curge pe barba venerabilă a marelui preot; binecuvântarea, lumina, recunoștința ridicându-se la ceruri, răspândindu-se apoi peste copiii unității!

Orgoliul a devenit odios chiar cerului și îngerii fideli n-au plâns căderea lui Lucifer, ci au subscris sentinței divine. Să nu ne mâhnim dar astăzi dacă Dumnezeu deschide infernul sub pașii celor orgolioși. Să ne bucurăm mai degrabă, judecata a început în casa lui Dumnezeu și va cuprinde orice fel de orgoliu nedrept. Predicția noastră nu are alt scop decât să releve, așa cum am mai spus, amenințările cerului împotriva capetelor insolente. Dumnezeu vrea, în sfârșit, să-și răzbune singur copiii oprimați, vrea să-i doboare pe puternici și să-i ridice pe cei slabi! Dar încă nu e începutul durerii! Adâncimea răului nu s-a relevat încă, dar se va revela și odată cu ea se va manifesta o forță care-l va feri pe cel drept să fie sedus și târât în ruina celor perversi.

Să spunem că nimeni nu va fi numit în profeția noastră. Dumnezeu cunoaște pe cei pe care s-a hotărât să-i pedepsească, oamenii nu-l cunosc, dar ei vor simți mai degrabă judecata ajungându-i decât am putea noi cu sagacitatea noastră omenească să-i căutăm și să-i ghicim. Totul ne este ascuns și totul ni se arată. Kabala mereu voalată nu pronunță niciodată oracole fără mistere și totuși de la ea, am fost asigurați, ne vine astrologia. Dumnezeu

orbește și întărește inima celor cărora le-a promis răzbunare, căci nu vrea să-i salveze.

Încheind această prefată îi rog pe toți cei care mă vor citi să interpreteze simplu cuvintele mele și să nu caute personalități sub emblemele mele.

Să-și păstreze mintea limpede de ură, teamă sau invidie. Evenimentul va lovi și atunci toți vor recunoaște.

Știu că foarte mulți au lucrat în același sens, nu disprețuiesc nici știința, nici eforturile lor, dimpotrivă, îi încurajez. Văd moartea planând deasupra multor instituții monastice; dar dacă oamenii vor fi înțelepți și se vor întoarce spre Dumnezeu, el e milostiv și bun și se va lăsa înduplecat de perseverența rugăciunilor.

Nu atribuim astrelor o putere fatală, ele numai ne impulsionează prin influența lor, dar dacă stăpânul vrea el poate singur întoarce și schimba totul. Josua s-a rugat și soarele s-a oprit pentru ca el să-și desăvârșească victoria. Ezechias s-a rugat și umbra s-a oprit pe cadranul solar. Elia s-a rugat și cerul s-a închis. Rugăciunea continuă a celui drept este biruitoare, cei care vor vrea deci să implore primejdia nu au decât să se căiască, să se roage, să trăiască înțelept și sobru. Dumnezeu tatăl ne va ierta prin Fiul lui prea iubit și în Duhul Sfânt. Amin.

După această prefată urmează o serie de figuri.

Prima reprezintă două pietre de moară, două forțe de stat, cea populară și cea aristocratică, dar piatra populară e traversată de un șarpe care poartă în gură un mănunchi de vergi, o mână înarmată cu o sabie pare să iasă din nori și să-l orienteze pe șarpe care răstoarnă o piatră de moară peste cealaltă.

A doua Figură reprezintă un arbore uscat ale cărui fructe sunt flori de crin, dar textul anunță moartea familiei a cărei emblemă este floarea de crin.

Piatra de moară cade peste o coroană și-o sfărâmă.

Se vede un episcop cufundat în apă, înconjurat de

lănci care-l împiedică să ajungă la mal, în text stă scris:

„Ți-ai depășit limitele, acum ceri pământul și el nu-ți va fi dat”.

Se vede apoi un vultur planând peste Bosphorul în care sultanul parcă să se înece și vulturul nu are două capete, nici nu este negru ceea ce exclude Rusia și Austria.

N-ar fi prudent poate să publicăm și restul. Curioșii pot consulta cartea latină cu titlul *Prognosticatio eximii doctoris Theophrasti Paracelsi* care se găsește cu siguranță în bibliotecile publice.

Noi posedăm două exemplare, unul manuscris, celălalt fotografiat după un exemplar imprimat în secolul al XVI-lea.

La génération des esprits de l'air

Lemures gignuntur per deperditiones desteticas spermatis et sanguinis menstrualis.

Sunt ephemeri et maximi montâtes. Constant aere coagulato în vapore sanguinis vei spermatis, et quasi butta quae și ferro frangatur périt anima imperfecta lemuriūm.

Quaerunt simpli ces et credul os, fugiunt autem et doctos et ineptos insolentes roșios etc.

Timidi sunt et fugitivi sicut aves coeli et semper mori reformidant, quia butta aeris est vita eorum et stătu acile corrumpitur.

(Paracelsus)

Respirul astral

Astrele își respiră sufletul și-și trag duhul unele de la altele; sufletul pământului se degajă în noi formulând astfel gândirea și verbul umanității. Partea captivă a acestui suflet este mută dar cunoaște secretele naturii. Partea liberă nu le cunoaște, dar aceasta vorbește și trebuie să cucerească știința. Astrele se înșală adesea în manifestarea externă a vieții lor, dar niciodată în sentimentul intern pe care îl au despre ea, nu se trece de la beatitudinea înlănțuită și vegetativă la beatitudinea

liberă și vie decât prin schimbarea mediului și a organelor; de aici vine uitarea care precede nașterea și amintirea vagă pe care o crează intuițiile.

(Paracelsus)

Orice om este dominat de un ascendent astral a cărui direcție este indicată prin semnele vieții și ale morții. Acționând asupra acestui ascendent astral se poate obține vraja; ceremoniile nu sunt decât mijlocul de a obține contactul astral simpatic.

Ascendentul astral este un dublu vârtej care produce atracțiile fatale și determină forma corpului astral. Maleficiații își fac ascendentul agresiv și-l exersează pentru a-i tulbura și pe alții.

(Paracelsus)

Ascendentul a fost descoperit de alți magiști care l-au numit vârtej. Acesta este un curent de lumină astrală producând un cerc de imagini și, în consecință, de impresii determinate și determinante. Ascendentul unuia este conținut și încheiat de ascendentul celuilalt, atât timp cât unul nu este absorbit de celălalt și nu este atras în vârtejul celuilalt. A cunoaște ascendentul unei persoane înseamnă a-l domina în întregime și această cunoaștere se poate obține prin substituirea noastră mentală cu persoana ale cărei secrete vrem să le aflăm.

Paracelsus numește *flagum* reflexului ideilor în lumina ascendentală.

Infernul este matricea macrocosmosului

(Paracelsus)

Ce este diavolul considerat ca singurul călău responsabil în guvernarea lui Dumnezeu

— Este încarnarea lașității și a fricii.

Ce este frica?

— Este teama ignoranței în prezența necunoscutului.

Când este frica demnă de respect?

— Când dă naștere la remușcări.

Ce este remuşcarea?

— Sunt torturile spaimei care pedepsesc slăbiciunea de a te fi lăsat ispitit de opera forţei.

Rezumat al pneumaticii kabalistic

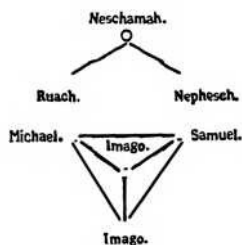
Sufletul este lumina înveşmântată; această lumină e triplă: Neschamah – lumină pură;

Ruasch – sufletul său spiritual;

Nephesch – mediatorul plastic.

Veşmântul sufletului este învelișul imaginii

Imaginea este dublă pentru că reflectă pe îngerul cel bun și pe cel rău.

Pneumatica ocultă

Nephesch este nemuritor și se reînnoiește prin distrugerea formelor.

Ruasch este progresiv fără uitare și fără distrugere.

Sufletul are trei sedii:

Căminul celor vii

Edenul superior

Edenul inferior

Imaginea este un sfinx care conține enigma nașterii.

Imaginea fatală îl înzestrează pe Nephesch cu aptitudinile sale; dar Ruasch îi poate înlocui imaginea dobândită după inspirațiile lui Neschmah.

Trupul este mulajul lui Nephesch, Nephesch mulajul lui Ruasch, Ruach mulajul veşmântului lui Neschamah.

Lumina se personifică înveşmântându-se și personalitatea nu este stabilă decât în clipa în care veşmântul este perfect;

Această perfecțiune se referă la sufletul universal al pământului.

Există trei atmosfere pentru suflete.

A treia atmosferă se termină acolo unde începe atmosfera planetară a altor lumi.

Sufletele perfecte pentru pământ pleacă atunci spre un alt loc.

După ce au parcurs planetele, se îndreaptă spre soare; urcă apoi într-un alt univers, de unde-și reîncep evoluția planetară dintr-o lume într-altă lume și dintr-un soare în alt soare.

În soare își amintesc, în alte planete uită.

Viețile solare sunt zilele existenței eterne, viețile planetare sunt nopțile cu visele lor.

Îngerii sunt emanații luminoase, personificate nu prin încercare și veșmânt, ci prin reflex și influență divină.

Îngerii aspiră să devină oameni; un om perfect, un om-Dumnezeu este deasupra tuturor îngerilor.

Viețile planetare se compun din zece vise fiecare de o sută de ani și fiecare viață solară ține o mie de ani: iată de ce se spune că o mie de ani pentru Dumnezeu înseamnă o zi.

În fiecare săptămână, adică la fiecare paisprezece mii de ani, sufletul se cufundă și se odihnește în somnul jubilar al uitării.

La trezire uită tot răul, nu-și mai amintește decât binele; ceea ce reprezintă pentru el o nouă naștere, reînceputul săptămânii.

Spiritele sunt de două feluri: supuse și libere.

Cele supuse sunt minorii umanității: sunt sfințite pentru că sunt iresponsabile. Cele libere răspund și se îngrijesc de ele. Iresponsabilii suferă, numai cei dreپți ispășesc.

A ucide pe cel rău înseamnă a ucide un nebun, iată de ce crima lui Cain este de șapte ori mai mare decât cea a

lui Abel.

Când un copil sparge o fereastră, tatăl lui plătește.

Numai cei responsabili sunt liberi, iresponsabilii nu pot să fie.

Responsabilii au la dispoziția lor toate măsurile coercitive pentru a-i împiedica pe iresponsabili să facă rău.

Pedepsele sunt corecționale. Moartea nu este o pedeapsă: este suprema iertare și eliberarea definitivă a incorigibililor.

Vinovatul nu ispășește, el suportă; ca să ispășești trebuie să fii inocent. Placulum expiatio: opera de pietate.

Totul este mișcare și substanță; substanța este lumină pozitivă și negativă.

Mișcarea este și ea dublă și echilibrată.

Umbra este lumină negativă.

Lumina este eterată, gazoasă, fluidă, sărată, sulfuroasă, mercurială, metalică și sticloasă, urmând combinațiile mișcării care produce căldură, focul, topirea, metalizarea și cristalizarea.

Natura are doi poli pe axa ei, unul de sulf, celălalt de sticlă.

A fi cu... Providența lui Dumnezeu.

Lumina.

Mișcare.

Creație.

A ști... Adevărul misterului, al vieții, în spiritul vizibil prin gravitația universală

A voi... Dreptatea prin sacrificiu spre armonia și progresul libertății.

A îndrăzni. În temeiul credinței oarbe spre echilibrul trupului modificabil prin ponderație.

A tăcea... asupra realității dogmei, acțiunii sufletului perfectibil prin antagonism

Sfinxul

Correspondențele formelor sale

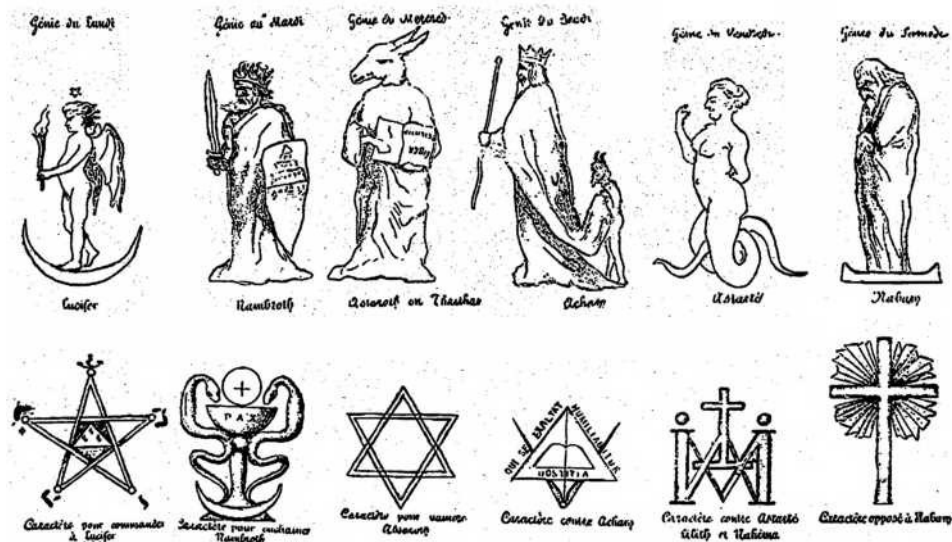

A fi	Intelige	Băr
nța	bat	
A	Lupta	Le
învinge	u	
Acr	Munca	Tau
ea	r	
A	Religie	Vul
reacționa	tur	

Cum remarcă Paracelsus:

Când aerul comprimat trece subit de la cald la rece, partea umedă a aerului se condensează imediat în ceață.

Când aerul e comprimat printr-o aglomerare electrică și i se sustrage electricitate cu ajutorul unei pile metalice, se produce o scânteie foarte puternică producând un fum des. E de ajuns pentru aceasta ca pila să divizeze un nod de lumină astrală coagulată de o larvă (fenomenul s-a produs în zilele noastre la prezbiteriul din Cideville).

Arta de a combate demonii sau geniile rele ale zilelor.

DOCUMENTE PRIVITOARE LA **MAGIA NEAGRĂ**

RUGĂCIUNI ȘI IMPLORĂRI

EXTRASE DINTR-UN MANUSCRIS INTITULAT:
CARTEA DE VRĂJI A PĂSTORILO

RUGĂCIUNEA DE DIMINEAȚĂ

Oh, frumoasă și slăvită Doamnă.

De ce-mi chinui sufletul plângând;

Ce cauți mereu suspinând?

— Pruncul mi-l caut.

— Sărmană maică, e pe cruce Sângele lui pământul îl umple!

Ca sămânță care rodește în luminata și înflorită zi de Paște.

Rodul ei roșu va fi Din el cununa îți vom împleti.

Din ea lauri or răsări Stelele o ar lumina.

Cine este Maria?

— O Mamă;

Fără fiul ei pe pământ.

— Dar unde e? în cer.

Dar s-o întoarce în altar pentru noi.

Dumnezeu, tatăl lui și mie mi-e tată și mamă-mi este Fecioara Maria;

Domnul sfânt Petru mi-e naș și sfântul Iacob vărul meu și mi-e mie mai drag pe lume Neamurile din cer.

TATĂL NOSTRU RUGĂCIUNE ALBĂ DE SEARĂ

Tatăl nostru, albă rugăciune Domnul a făcut-o într-o zi de duminică Eu o rostesc, el a scris cu litere de aur în paradis.

Ca un prunc înfășat Culcându-mă, am văzut șapte îngeri Trei la picioare și patru la cap;

Cu ei era Mărita Doamnă

„Vino să te culci!” m-a chemat împreună-ți mâinile, odihnește-te Adormind, pentru tatăl tău roagă-te Pentru binefăcătorii tăi, pentru mama ta și pentru toate inimile bune Copii ai împărăției cerești.

Dumnezeu îi va ierta, înalta Doamnă îi va asculta.

Și eu voi adormi împăcat:
Ocotitorul meu, sfântul Ioan;
Domnul sfântul Iacob, fratele său.
Mă păzește cu domnul sfântul Petru.
Am făcut un buchet de trei flori Trei fecioare, trei surori.

Crucea sfintei Margareta Pe pieptul meu stă scrisă.
Maria s-a dus la Domnul plângând;
Și l-a găsit pe sfântul Ioan:
— De ce plânga, sfântă Doamnă?
— Mi-au luat pruncul sufletului meu.
— Fecioară, pruncu-i prins de mâini în cuie De pomul mântuirii lumii.

Și capul lui plecat îl învelesc spinii.
Rămâi, fecioară, cu bine, rămâi cu bine, Eu de-acum
mă duc De nu m-oi întoarce
Trupul mi-l pune în binecuvântat pământ să nu mă
tem de Domnul Sfânt să mor iubindu-te Precum pruncul
tău.

ANGELUS

Aud vocea frumoasei
Frumoasei Doamne care mă cheamă
Mă strigă printre crini
Printre crinii înfloriți din paradis.
O să treacă pe pământ iarna primăvara mi-o va aduce
pe mama, să văd Pastele în flori Când Dumnezeu îmi va
porunci să mor.

ORAȚIA FECIOARELOR

I
Uite-o pe doamna sfântă Appolina care șade pe
colină.

Domnul meu pe acolo trece
— Fata mea, ce faci aici?
— Ascult rugăciunea năpăstuiților pământului N-ai
putea să stai în cerul Sfântului

De jalea grea a pământului.

II

Doamna sfântă Margareta Spunea dragonului carese-
nciudă

— De ce scrâșnești din dinți?

— Picioarele tale două ard.

Nu pot să le mușc.

— O, duh rău și zănatec Chiar ai vrea să mă mănânci.

Dar n-ar trebui să-ți faci năluci Nădăjduind în zadar

O să-ți cad cu mult amar.

Dragostea mea pentru Domnul te va arde ca focul.

De tine nu mă înduplec Nici cât para de cenușă
sfâșie-mă, mănâncă-mă Picioarul meu pe capotul tău,
mereu!

III

Sfânta cicoare, sfânta floare.

Ține crucea Domnului nostru;

Sus în turlă stă-n picioare și-i răspunde când o
cheamă.

— Am să vin spre cei mai buni De nu mai fulgeri, nu
mai tuni;

De tunet s-o feresc

Zi și noapte, în turla mea Veghez.

IV

Sfânto Catherina frumoasa Ține la sân o sabie.

Și-mi zice:

Ia-o, luptă-te pentru mine cu dușmanii regelui tău.

Franța este paradisul lumii Du-te, la luptă, te-
nsoțesc;

Când ai să vii Franța un paradis va fi.

Câinele negru de munte Prin câmpie se învârte
Suflând pe nas, cu ochii de flăcări Lătrându-l pe Dumnezeu
Dar dacă Dumnezeu o vrea Am să-i pun piciorul pre cap.

Și Dumnezeu vrea dacă eu vreau.

Lumina lui e în ochii mei și-o să vrea, dac-am să-l rog

cu mine e bătrâna Marie Care-și ține copilul în picioare pe fruntea șarpelui.

— Vino încoace, câine de câmpie.

Vino să-mi păzești oile.

Lasă-ți strășnicia în fața mielului umilului Mergi, nu văd nimic în fața mea, arată-mi drumul.

Urgia în jurul meu se întetește Credința nu mi-o clinește Vântul-n stufărișuri bate Credința mea s-o vântuie nu poate Gaspar, Balthasar, Melchior.

Merg după steaua de aur.

RUGĂCIUNEA SĂRII

Sare albă, sare mișcătoare, sare amară la spuma mării în mâini te iau și te implor Păstrează-mă curată;

Sare învățată, în tine cred cu puterea crucii Sare a mântuirii, sare a botezului cu puterea lui Dumnezeu chiar Lupi, închinați-vă crucii;

Lei ai infernului, spiriduși și fauni Demoni de seară, demoni de vuiet Codobaturi ale nopții Torcătoare la clar de lună Păstori ai nenorocului închinați-vă sării sfinte Prin puterea lui Adonai

Amin

ORAȚIA MISTERIOASĂ Despre barba lui Dumnezeu

Sărmani păcătoși, inima mea tremură Cum tremură frunza plopului.

Cum se înfioară pasărea-n cuib când fulgeră cerul și tună, Puntea pe care sufletul nostru trebuie s-o străbată E mai subțire decât firul de păr;

Dedesubt e o prăpastie de foc.

Deasupra e barba lui Dumnezeu.

Mâinile repede le întinde Sărut-o și o apucă;

Și tatăl nostru, blând și bun.

Nu va da din bărbie.

Să ne ținem tare, orice ne-ar spune (Să ne ierte sfânta Biserică)

Dacă vrea să ne-arunce în infern să-l obligăm să

coboare Căci în veșnica gheenă Numai un pic barba lui de
se prinde îi va trage pe toți năpăstuiții Din infern în
paradis.

Asta e, ca să scăpăm din foc.

Taina salvării sufletului;

Asta e, ca să intrăm în locul sfânt.

Secretul bărbii lui **Dumnezeu**

CASTELUL BELLE-GARDE

Sare binecuvântată, sare curată, sare credincioasă.

Făcută la castelul sfintei frumoasei De sfânta
frumoasă Elisabeta în numele lui Iseult și Isolet întru slava
străluminată fecioare de Galiana și Doriană De zâna cu
sceptrul trandafiriu care râde la răsăritul soarelui Fii buna
sare a pășunilor.

Fă iarba să fie mustoasă Curată și binecuvântează
apele Pentru sănătatea turmelor mele Putere a luminii și a
slavei, învață-mă ce trebuie să cred și alungă tot demonul
rău de la mine Prin puterea sfântului tău nume.

ÎNVĂȚĂTURI DESPRE MARILE MISTERE ALE
FILOSOFIEI HERMETICE

FRAGMENTE DIN *ASCH MEZAREPHALE* EVREULUI
ABRAHAM

ȘI ANALIZA CELOR ȘAPTE CAPITOLE CABALISTICE
ALE LUI HERMES.

Oferim mai jos cititorilor noștri fragmente din una
din cele mai importante cărți de știință, ca să afle de câtă
trudă și de câte greutăți i-am scutit prin munca noastră și
pentru ca ei să poată înțelege mai bine conștiința și
seriozitatea cercetărilor noastre, exersându-se singuri în
descifrarea câtorva documente pe care noi le-am descifrat
și le-am tradus.

(Nota lui Éliphas Lévi)

ASCH MEZAREPH

Quisnam est dives? Qui gaudet în portione sua. Şic legitur în sepher (pirkr Abhoth, c. IV).

Aşa şi-a manifestat profetul עליוש tipul de înţelepciune isiacă şi hermetică când i-a redat gratuit sănătatea lui Naaman (IIREG., V, 6), refuzând bogăţia acestui potentat, dovedindu-se mai bogat decât el, într-adevăr, ceea ce bogăţia nu poate plăti e mult mai mult decât bogăţia însăşi. Astfel, înţeleptul kabalist, doctorul universal al naturii, cel care ştie să vindece lepra metalelor impure, nu jinduieşte la strălucirea exterioară a unei bogăţii pieritoare şi vremelnice. El rămâne în simplitatea naturii dintâi iată de ce acest cuvânt, *tohu*, exprimând rădăcina primitivă a tuturor bunurilor, semnifică prin Gematrie numele profetului Eliseu. Numărul fiecăruia dintre aceste două cuvinte este 411 care poate fi redus la 6, acela a lui Bereschit, adică al balanţei Zoharului şi al generaţiei universale.

Voi care aspiraţi spre desăvârşirea mării opere, fiţi mari şi simpli ca Eli seu. Ceea ce doriţi este un regat, nu o hoţie. Trebuie să vindecaţi, nu să uzurpaţi bogăţia.

Învăţaţi deci să-l recunoaşteţi pe acest Naaman, leprosul care vine din nordul Siriei pentru a se scălda de şapte ori în Iordan, fluviu care izvorăşte din Sud. Frigul din nord coagulează sângele leprosului, căldura sudului îl fluidifică.

Bogăţia materială vine din nord, bogăţia minţii vine din sud; nu mergeţi spre nord însă în speranţa că veţi face avere. Rămâneţi în sud, căldura atrage frigul, ştiinţa atrage bogăţia. Dacă eşti doctor, fii sigur că bolnavul va veni.

Citim în cartea regelui שלמה Schlomoh, lungimea zilelor este în dreapta, bogăţia e în stânga. Nu exersa mâna stângă înaintea celei drepte, pentru că nu vei face nimic drept. Ceea ce se face cu mâna stângă, prejudiciind

dreapta, va fi stângaci făcut.

Să ştiţi acum că misterele sfintei kabale sunt, de asemenea, şi misterele naturii şi că secretele aduse din Egipt de Moi să nu diferă de cele ale lui Hernies. De unde crezi tu că a luat Moise munţii de aur ca să-i topească şi să toarne în mulaje heruvii pentru arca, marele candelabru cu şapte braţe, lamele sanctuarului şi toată veselia sacerdotală? Şi ce crezi tu că ţinea el ascuns şi păzit cu foc şi tunete în grotile din Sinai?

Sfânta kabală este secretul ierarhic al naturii. Ceea ce este sus e întocmai cu ceea ce este jos şi Malkhuth e făcut întotdeauna după chipul şi asemănarea lui Kether. Aurul este fiului YIX, aur, lumina. Dacă vrei deci să înmulţeşti aurul, multiplică lumina şi răspândeşte-o în sufletul tău.

Să ştii că *sanctum regnum* al lui Schlomoh este împărţit în trei lumi ca natura în trei regnuri.

Regnul animal guvernat de sufletul viu, chemat spre libertate, corespunde divinului Aziluth care este regatul lui Asiah.

Regnul vegetal care hrăneşte animalele cu sucurile pământului şi care leagă de pământ florile şi crengile corespunde lumii laborioase şi ştiinţifice a lui Jesirah.

În sfârşit, regnul mineral, care făureşte măruntaiele pământului, lumina fixă şi sarea volatilă corespunde lumii terestre şi fizice a lui Briah.

În fiecare din aceste lumi se reproduc cele trei trepte ale scării sfinte.

În cer locuieşte spiritul pur, mediumul şi sufletul sensibil.

În ştiinţă se află sinteza, analiza şi silepsa.

În natură totul este volatil, mixt sau fix.

În regnul animal, spiritul, sufletul şi trupul.

În regnul vegetal, vegetaţia, seva şi lemnul.

În regnul mineral, sulful, mercurul şi sarea;

Or, spiritul fasonază trupul după imaginea lui prin intermediul sufletului.

Vegetația fasonază lemnul ținând cont de forța lui prin intermediul sevei.

Sulful fasonază sarea, urmând gradul ei de coacere și de căldură, prin intermediul mercurului.

Pentru a vindeca animalele, trebuie să se rectifice, prin influența spiritului universal, forțele sufletului și să se restabilească acțiunea asupra corpului.

Pentru a vindeca vegetalele, trebuie să se perfecționeze vegetația, epurând, multiplicând și orientând seva.

Pentru a vindeca metalele, trebuie exaltat sulful și să i se dea atâta foc cât are nevoie pentru a însufleți mercurul și a face să înceteze stagnarea malativă a sărurilor.

Materia primă a ființelor este o rădăcină cu trei ramuri. Ea vine de la Kether și pe ea איהל a numit-o când a spus:

איהל

Fii deci, o, Trismegist, călăuza triplului *aur* dacă vrei să exersezi medicina universală.

23

Rădăcina metalică universală corespunde lui Kether este ascunsă în toate metalele și demonstrată prin diversele ei forme.

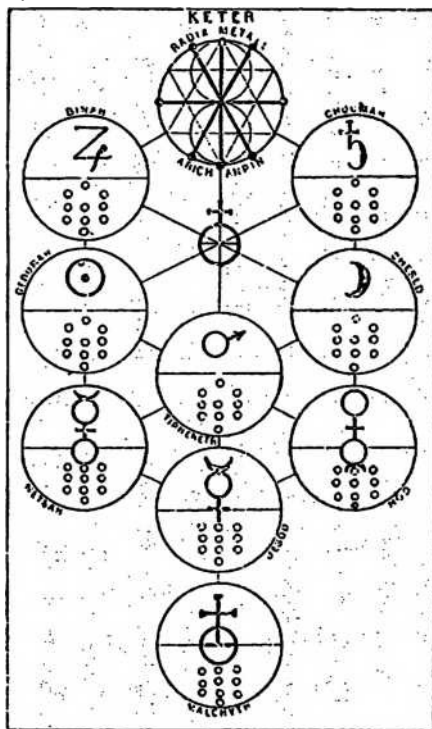
b Metalul negru, ultimul și primul dintre metale, corespunde lui Chocmah, din pricina greutateii și a naturii lui opace și terestre; el se numește tatăl care-și devoră copii; dar pe unul dintre ei ei nu-l va devora dacă i se va da în loc piatra roșie și verde, veritabilul Abadir, 8.33 filosofic.

Cositorul *Te* are chevelura albă și corespunde lui Jupiter și Binah. Acesta își detronează tatăl și se face stăpân peste fulgerul ceresc. Este un judecător sever și când vorbește vocea lui e stridentă.

Luna corespunde lui Chesed din cauza culorii albe și

a întrebuințării ei.

Fierul este microscopul metalelor, seirul Anpin al kabalei metalice. El îi corespunde lui Thiphereth din cauza strălucirii, a forței și a victoriilor lui; e puternic și frumos ca Marte. Despre el vorbește psalmistul, *Psalmul X*/, finalul.

Sefiroții metalici.

Netsah și Hod sunt reprezentați prin alama roșie și alama albă, ei sunt bronzul și arama, metale androgine, două prin una, figurate de coloanele Jakin și Bohas din templul lui Schlomoh. Cele două coloane, una de marmură albă, cealaltă de marmură neagră sunt amândouă îmbrăcate în aramă.

Jesod este generatorul V și, într-un fel, sperma metalelor.

Malchuth este C înțelepților, V filosofică A a O, femela servitorului roșu.

3 y

Te voi lua acum de un fir de păr cum l-a luat îngerul pe Habacuc și te voi duce să-l vezi pe Daniel în groapa cu lei.

În groapă sunt trei lei: leul verde, leul negru și leul roșu.

Numele comun al leului! „PTX se află exprimat în cuvintele lui Iacob (*Geneza*, XLIX, 9) prin!” PIX IX al cărui număr este 209, la care se adaugă din Sepher Jesirah, adică unitatea inteligența, se va obține numărul lui Naaman, 1n ?1 Sirianul, \$, lepros de la natură, pe care trebuie să purifice de șapte ori în germenile său, figurat prin lup, câinele sălbatic al lui Hermanubis.

Dar cum nu te poți opri V la comun care este o spermă avortată și moartă a regnului metalic, ia cel mai mic număr al lui Arian și Naaman.

210

2

3

și cel mai mic număr al lui Kether care se traduce în numere astfel:

21

2

1

3

Și veți ști atunci ce este leul nostru. (Vezi a treia cale a lui Sepher Jesirah și a treia literă din tarot)

Cuvintele PEP pui de leu și P*P, verdeața, au același număr 310 care dă 4, adică a patra cale din Sepher Jesirah și al patrulea semn din alfabetul sacru.

Leul tânăr este verde când se preface în apă, apoi devine leu negru sau mai degrabă dispare și în locul lui vine leul negru care dispare la rândul său în mijlocul unor

straturi de flori preschimbă-te curând într-un câmp cu zăpadă, de unde va ieși leul roșu.

Să ne concentrăm acum toată atenția pentru a înțelege cuvântul לוי care înseamnă leu feroce, leu cu coama zburlită, leul învingător al leilor; este numit Xlîn cartea *Proverbelor* (XXX, 30) și numărul acestor două nume este 43 care descompus și adăunat dă 7, ca numărul 106 al cuvântului 11D metal sau metaloid central care este magnetul aurului metalic, servitorul crimerei roșii al cărui nume este Phed sau Plombya și pe care trebuie să-l recunoști după acest semn \$.

Se mai dă încă un nume leului, după învățați, în *Sanhedrin* (c. XI, fol. 9, col. 5), adică לוי care se afla de asemenea în *Targum* (XVII, 12); numărul acestui nume este 398, a cărui jumătate este 2;

Di soluția pietrei născânde și fixarea mercurului.

3

8

JL

20

○

2

2

Același cuvânt rezultă din cuvântul chaldean עוידא (II, Reg. III, 30), unde este întrebuințat în locul cuvântului numele lui O

Leul kabalistic, al cărui nume primitiv dă 110, număr care se rezumă prin 2.

\$ este deci primul leu care se revelează prin 2 adică prin C filosofică, pentru că în aplicațiile naturale ale științei, acest metal este linia intermediară mergând de la o extremitate la alta.

Iată de ce filosofii l-au desemnat printr-o dublă linie, terminată cu două cercuri și i-au dat numele de arsenic.

El este masculul și bărbatul fără care fecioara n-ar putea fi impregnată.

Aici se află Marea Operă a soarelui înțelepților, fără de care luna ar fi mereu întunecată; cel care știe să-i extragă razele va lucra la lumina ei; ceilalți vor bâjbâi în întuneric.

Copiii își bat joc de Eliseu că e chel, dar ei nu văd razele oculte ale lui Kether care-i alcătuiesc coroana capului. Vor deveni astfel pășune pentru cei doi urși, Scylla și Charibda științei, și 42 sunt devorați, adică munca și generația lor intelectuală, figurată prin 6.

Trandafirul crescând în scorbura stejarului. Izvorul ocult și căutătorii de aur.

Dar Eliseu poruncește fiarei misterioase și culege sângele copiilor pe care aceasta îi devoră, pentru a obține panaceul universal împotriva leprei.

Pe acest animal sângeros al binarului l-a caracterizat Daniel când a spus: (Dan. VII, 5) „Et ecce bestia alia secunda similis urso et très existentiae în ore ejus inter dentes ejus”.

Dinții acestei fiare sunt cei ai dragonului lui Marte care-și devoră tovarășii sau tinerii servitori, acei *pueros* ai lui Cadmus și ai cărui dinți trebuie semănați în sânul pământului virgin.

Trei feluri de iconi se produc între o *d*. Deschideți deci ciocul de fier și, când dragonul se va afla în creuzet, luați dinții alburii și dați-le să mănânce טשכ, carne al cărei număr este 7, multă carne căci ci trebuie să fie la pused \$, ca 106 la 239.

Or, carnea care trebuie devorată este cea a primului leu, a leului simbolic, al leului înaripat căruia dinții ursului îi desprinde aripile, adică ceea ce este prea volatil. Dar, devorându-l, ursul îl separă de asemenea de pământ sau zgură, fiind atunci liber din partea cerului și liber din partea pământului.

Merge pe picioare și-l vom vedea în creuzet ca pe un om cu chipul ridicat și radios.

Și inima 6 omului mineral i se va da. „Aufer ab e o cor lapideum et cor cameum da illi”.

— Va deveni Tiphareth, adică אלאם Adam, echivalentul pământului roșu.

Atunci apare a treia fiară din viziunea lui Daniel, leopardul sau figurat de Iordanul înțelepților, pentru că Iordanul și leopardul în cel mai mic număr, dau tot 12 care dă 3.

Dar acest ternar este multiplicat prin cuaternar: „Et ecce alae quator avis super dorsum ejus”.

Patru aripi înseamnă de asemenea două păsări care

sunt porumbițele Diane și ele ațâță leopardul să se bată împotriva ursului și a dragonului.

Leopardul lui Daniel avea de asemenea patru capete prin care trebuie să înțelegem cele patru culori sau aparențe elementare, care sunt albastrul, galbenul, albul și roșul.

„Et potestas data este ei super caieteras bestias”, asupra leului și asupra ursului, să-i învingă, să-i străpungă și să curgă sângele lor vâscos și mercurial.

Și atunci, ca o sinteză a celor trei, se va naște a patra fiară a cărei apariție e formidabilă pentru că se ridică un fum capabil să provoace moartea. Această a patra fiară are dinții de fier și zece coarne, căci posedă toate virtuțile numerelor aplicate metalelor și din mijlocul acestor coarne se ridică un corn mai mic care vorbește dezvăluind lucruri foarte importante. Acela să le înțeleagă cui i-a fost dat să înțeleagă.

4 τ

O este plasat în Geburah prin transpoziție, și domnia lui Tipheret este atribuită lui 6 pentru că unul îl cucerește pe celălalt și pentru că Marte este soldatul soarelui. Dar fiecare sephir își are dec ara lui și Ketherul aurului este acest prețios QAP pe care *Cântarea* (V, 11) o raportează la capul lui Chocmah. Aur misterios și ascuns, al cărui nume se aplică la Chesed, căci aurul vine de la *acvilon* și-și primește forma în Sud. Thipheretul lui este aurul tronului și Malchutul este tronul aurului; mai e numit cupa de aur (*Iov*, XXVIII, 17); coroana de aur (*Ps.* XXI, 4); vasul de aur (*Cântarea*, V, 15); aurul închis (*I, Reg.* VI) etc.

5 ה

Giesi עִיִּהּ, servitorul lui Eliseu este tipul cercetătorului profan al naturii care sapă văile și nu urcă niciodată pe locurile înalte, de aceea lucrează în zadar și nu se va elibera niciodată; pune la cale prinderea și vinderea lui Iosif, fiul preferat al lui Iacob a cărei generație

a fost un miracol al naturii; dar pentru a îndeplini un asemenea miracol, îți trebuie virtuțile lui Israel sau ale lui Eliseu; și asemenea orbi nu pot nimic însufleți, ei care sunt morți.

Aceștia sunt înșelătorii, avarii și mincinoșii, furii a ceea ce fac alții (II Reg. VIII, 4, 5) și în loc de bogăție vor dobândi disprețul și sărăcia (II, Reg., V, 27); căci numele lui Giesi și cuvântul 7 H care înseamnă profan, au același număr.

Trandafirul hermetic ieșind din piatra mercurială sub influența spiritului universal.

6 ד

כפדיח \$ în știința mineralelor.

Acest principiu se referă la Binah din cauza căldurii și, în decada lui Binah, el este reprezentat prin geburah sau o numit Charuz, al cărui număr redus este 7 \$.

Arcanul științei trebuie să fie Charuz, adică un o dezropat înaintea deplinei coaceri. Acesta este care dă culoarea focului penetrantă, schimbând metalele impure, cum sunt 6 cu O (Deuteronomul, XXIX, 23) \$ cu A plouând peste necredincioși, adică metalele necurate (Psal. XI, 6).

Trebuie să excavezi pe acest \$; excavează-le deci din V și vei obține din V.

Dacă simți că ești drept în fața lui Dumnezeu, ce va pluti deasupra lui *Tt* (II *Reg.* VI, 6). Du-te deci la Iordan cu Eli seu.

Dar cine va povesti geburahul Domnului COsalmul CU, 2). Mulți vor căuta alte \$, dar cel care a intrat pe căile rezervate (Ps. V, 2) va dobândi adevărata inteligență, căci obținea din OD și din 5, a cărui extracție o știu mulți, e ușoară; astfel din o ci din? și din \$ care, după tunete sunt adunate de leșie, cu ajutorul unui schimbat în V roșu 1. Epurând metalele cum antimoniul face aurul, prin amestecul de argint-viu umed.

Acestea sunt adevărata tinctură de lunii;

„Hoc est thésaurus desiderabilis et oleum în habitaculo sapientis” (*Psalms*, XXI. 20).

71

În kabala naturală 11! 1, *hod* este domnia bronzului – arama – alama.

Culoarea lui este aproape aurie, dar mai aproape pe de o parte de nuanța focului, pe de altă parte bătând în verde, căldură și vegetație, dar lumina sintetică îi lipsește.

Numele bronzului și cel al șarpelui au același număr. Iată de ce șarpele de bronz al lui Moi se este emblema domniei androgine a \$, instrumentele armoniei și vasele incintei sacre sunt de aramă, numele șarpelui *tîi*” P servește de rădăcină celui de כְּתִישִׁיכָם, vrajă. Dacă vrei deci să pătrunzi misterele, învață să înțelegi decada sefircă a lui Hod, căci fiecare metal o are pe a sa, pe seama fiecărei sefirote.

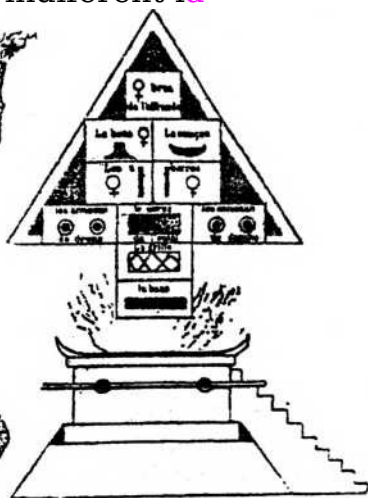
În profetul Daniel, din visul lui Nabucodonosor, se vede o statuie metalică al cărei cap este de aur, dar picioarele sunt din fier amestecat cu argilă. Și tu trebuie să deschizi pământul filosofic cu lancea lui Marte ca să așezi coloanele cu coroanele de aur.

Este aici vorba de acel aur tetragramatic al străbunului Aaron, acel aur fusibil care trebuie adus în

starea de pulbere și aruncat în ape (*Exodul*, XXXII, 5 - 20). Vei vedea alte specii de aur între-urmându-se. Mai întâi aurul simplu, și ca să zicem așa, gol, adică o încă neieșit în întregime din marcasita lui umedă și neuscat de violența focului, ieșind viu din ape, de culoare când neagră, când galbenă, adesea chiar de culoarea macului, apoi retrogradând de la sine și scufundându-se în baia nativității sale; poate fi numit והבשבא. adică aurul captivității, pentru că e prins încă în închisoarea lui, postind patruzeci de zile și patruzeci de nopți, în așa fel încât tu să nu știi ce s-a întâmplat cu el (*Exod*, XXX, 1). Atunci pare inert și indiferent la

Statuia metalică după
profetul Daniel.

Misterele Templului
lui Solomon.

operația din afară, dar vine un moment când pare rănit sau chiar ucis, moare ca și cum ar fi fost sugrumat, apoi putrezește și devine un cadavru negru; aici suportă el judecata probei și învelișurile, adică demonii sau zgurele își exercită imperiul asupra lui. El trece printr-un cerc întreg de 42 de litere, devine de o culoare cenușie într-un timp pe care-l stabilesc cele 22 de litere. E făcut * (חבאדפיד), Căci el poate deja furniza culoarea, nu cea a

aurului încă, ci a argintului. Cum se schimbă mai târziu argintul cum se relevă aurul prin veșmântul lui roșu poți vedea în *Iov* (XXII, 24).

Lasă deci purpura să se întindă peste 1DIZ care este î> filosofic, adică aurul alb; căci din acesta vei obține argintul, dacă-l lași în albeața lui, folosește ם31 לנח torente de apă metalică și vei avea אופיד; deții deja numărul sacru al numelui אחיה, realizarea; după douăzeci și una de zile de muncă, vei obține fructul operei tale. Dacă vrei să deschizi comoara, deschide-o, vei găsi argintul ca pietricelele (*I Reg. X, 27*). Dar dacă ai să mai aștepti lăsându-l să se maturizeze în foc, vei obține aurul perfect al lui Ophir.

Aurul somnolează în oceanul celor înțelepți și, în timpul somnului, Samson lovește și jefuiește pe cei treizeci de filistenii pentru a dăruia hainele lor unor tovarăși necredincioși, adică metalelor imperfecte.

Atunci se formează această forță ascuțită și penetrantă care, după *Iov*, trebuie întinsă peste argilă cu toată puterea aureității: „Et fier vere faciet veluti ollam profundam”, bazinul apelor metalice dense și vâscoase, „ponet ut vas pigmenti, post illud lucere faciet semita”.

Binecuvântată să fie eterna domnie! acum și în vecii vecilor amin!

Am scris aceste lucruri pe măsura înțelegerii mele, pentru că tot căutând remedii pentru bolile oamenilor, am găsit secretul vindecării tuturor creaturilor.

Ceea ce m-a dus spre aceasta a fost un text din *Zohar* despre datoriile medicilor, unde mi s-a părut că văd un ordin pentru mine de a nu mai opri niciodată cercetările mele până când nu voi găsi medicina perfectă. Iată cuvintele. Scrie în *Deuteronom* (XXXII, 10). „Causas applicabil et intelligere faciem cum”. Este deci un lucru firesc ca un om să ajungă la adevăr cercetând și învelișurile greșelii chiar sunt tot în slujba trudei și a bunăvoinței.

Aici se încheie manuscrisul doctorului de Kartane. Cine era oare acest doctor? N-am putut afla nici până în ziua de astăzi.

Doar, și asta s-a întâmplat cu mult timp în urmă, un negustor israelit mi-a povestit că ar fi auzit de la tatăl său ca pe vremea lui trăia un medic care numai după aspectul bolnavului declară pe loc dacă va trăi sau va muri. Avea faima unui om drept, adevărat, temându-se de păcat. Când unul din clienții lui nu-și putea procura medicamentele necesare, îi dădea din punga lui; și mai spunea că nu era pe lume om mai învățat. Negustorul adaugă: el a scris o carte despre lucrurile cele mai ascunse și această carte am avut-o în mână pentru că mi-a rămas moștenire de la tatăl meu. Toate aceste cuvinte sunt ascunse în arcanele legii și nu le este permis s-o descifreze decât celor feriți de păcat.

Rabbi Eleazar îi ceru: dacă ai această carte la tine, dă-mi-o, și celălalt răspunse: Am s-o fac dacă vrei să mi-arăți cartea despre sfânta lampă. De acord, îi răspunse Rabbi Eleazar.

Cartea aceasta a fost în mâinile noastre douăsprezece luni și am găsit în ea sublime lumini. Binecuvântat să fie Dumnezeu milostivirii care dă oamenilor inteligența supremei înțelepciuni!

Această carte, care pare să se sfârșească aici, a fost fărâmițată de copiiști. După acest final am regăsit numeroase fragmente din corpul

lucrării. Iată-l mai întâi pe cel considerat de noi ca fiind cel mai important:

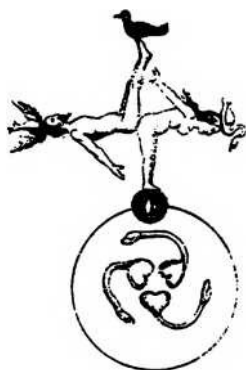
תפדע

În kabala naturală, în se raportează la înțelepciune, pentru ca pe acest plumb se întemeiază pământul metalic care este un praf aurifer.

Acestui **b** i s-a dat numele mistic כּו *totul*, pentru că în el se ascunde germenul tuturor lucrurilor, în josul figurii sale se află un cerc, deasupra patru daleth, ale căror unghiuri tind spre același punct.

Adevărata comoară a înțelepților nu este aurul modern, nici argintul.

Nu este nici mercurul, nici soarele, nici antimoniul, nici nitriul, nici sulful, nici vreun lucru asemănător, ci spiritul aurului, mercurului, numit de filosofi, prima și ultima materie curată și singura de felul **și**

calitatea ei. Aur foarte pur oriental, nesimțind forța focului, întotdeauna excelent, mai moale și mai ușor de topit decât aurul comun.

El este adevăratul mercur al aurului și antimoniului¹.

COMPLETAREA CELOR ȘAPTE CAPITOLE DIN ASCH MEZAREPH

N.B. Copiștii acestei cărți fundamentale a științei au împărțit, fărâmițat și confundat capitolele pentru a le face de neînțeles. Iată fragmentele pe care le-am găsit și care completează primele opt capitole ale acestei cărți.

1 Atrăgând calitățile corpurilor, în stare lichidă, preparația lui nu consta decât în spălarea și dizolvarea lui prin apă și foc.

(Basil Valentin, Traiyé de l'azoth)

După opinia lui Berzelius, Paycull sau Pat-Kull, obținând aur pentru Carol al XII-lea, i-a transmis secretul generalului Hamiltin. Iată acest secret, urmându-l pe Berzelius:

A obține sulfura de antimoniu pe căi ocolite, prin mijloace din care multe sunt contrare legilor chimiei, și a-l combina cu două pulberi, din care una este de cinabru fiert de trei ori în oțet de vin până la volatilizarea lichidului, iar cealaltă oxidul feric sau safranul lui Marte, obținut din combinarea nitriului cu pilitura de fier”.

(Berzelius, Chimie, t. VIII, p. 7)

Mai mulți chimiști au opinat că dosoluția de plumb **n** acidul nitric putea fi descompusă numai cu apă formând un magister al lui Saturn, cum se întâmplă cu bismutul. Precipitatul poate fi atribuit sărurilor, și în special selenității conținute în aproape toate apele obișnuite.

(Dictionnaire de chimie, **p.** 267)

Capitolul este intitulat *Elischeh*.

— El conține ceea ce am împărțit în două paragrafe X și 3 plus explicația numelui *Giesi* pe care am plasat-o la paragraful **ÎL**

La paragraful 2 D pagina 2 adăugați ceea ce urmează cu privire la cositor.

כליל cositor. Metalul acesta nu are până în prezent multe întrebuințări în științele naturale cu atât mai mult cu cât derivă dintr-o separare; astfel materia lui rămâne separată de medicină universală. Zedech i-a dat drept atribut, între planete, pe acolo stele rătăcitoare și albe iar gentilii i-au dat un nume profan pe care un israelit nu trebuie să-l pronunțe niciodată (**Exod, XXIII, 13**), un nume care trebuie șters (**Os. II, 17; Zach, XIII, 2**). Între animale nu este niciunul a cărui emblemă să i se potrivească mai bine, din cauza grohăitului, decât cel **l**

Disoluția germenilor metalici reprezentați de inocenți
reprezentați de inocenții sugrumați de Irod.

numit A per de Silva (Ps. LXXX, 4), al cărui număr
este 545 care nu numai că este compus dintr-o sută de
quinare, dar cel mai mic număr este tot un quinar ca
numărul 194» care face 14, adăunat astfel:

1

9

4

14

Și 14 adunat în același fel face 5 care, dublat, dă 10
or, 10 este numărul analog cu 46 numărul cositorului, căci
cinci zeci se referă la cele 50 de porți ale lui Binah și la
prima literă din Sepher Netsah, clasele sefirotice cărora le
corespunde acest metal, în transmutațiile deosebite,
natura lui sulfuroasă singură nu apare, ci unită cu trei sulf,
mai ales cu acela al metalelor roșii, el reduce în O V
vâscoase, măsurat torefiate, asemenea cu C astfel că dacă
e introdus prin V subtilizat în natura unei V delicate, ceea
ce se obține între altele prine.

Natura lui vâscoasă și apoasă poate fi ameliorată prin pulverizare cu oxizi de o trecând prin toate treptele lui A și amestecat încetul cu o încetul în flux sub forma unei pilule, ceea ce am învățat că se poate face cu argint. Dar „non est sapiens nisi dominus experientiae”. Iată de ce nu mai adaug nimic. Cel care operează poate pregăti materiile și le poate corecta prin experiențe reiterate, dacă sunt defectuoase.

Urmare la capitolul întâi

Până aici am vorbit de materiile albe, să trecem acum la cele roșii, întâi, sub Geburah, după sentința comună a kabaliștilor, este plasat aurul. Ceea ce se referă, de asemenea la septentrion (Iov, XXXVI, 22), nu numai din pricina culorii lui, ci și din cauza căldurii și a sulfului.

Fierul este atribuit lui Tiphereth, căci în natură el este „vir beli” (Exod, XV, 3), și nu este numit *Seir Anpin* decât din cauza mâniei lui prompte (Ps. II, finalul).

Netsah și Hod, dublul mijloc al corpului și receptacol de semințe, corespunzând naturii androgine a aramei.

Jesod este argintul-viu; numele de viu i s-a dat pentru a-l caracteriza; pentru că în natura vie se află fundamentul și substanța artei metalice.

La Malchuth se raportează adevărata medicină a metalelor din mai multe cuvinte dar și pentru că aici sunt reprezentate și alte naturi la stânga și la dreapta lui o sau al lui C și metamorfozele lui graduale, vom vorbi mai pe larg în altă parte.

Astfel ți-am dat cheile ca să deschizi mai multe porți, închise. Ți-am deschis poarta celor mai intime căi ale naturii. Dacă există cineva care le dispune altfel nu-l voi contesta pentru că toate lucrurile tind spre același final.

Am spus:

Cele trei izvoare superioare sunt analoage celor trei principii ale regnului metalic:

V vâscos, Kether.

O sau O, Chocmah î>.

Binah, din motivele amintite.

Astfel cele șapte izvoare inferioare reprezintă:

Gedulah C.

Geburah O.

Tiphereth d-.

Nesach Tt.

Hod \$.

Jesod î>.

Și Malchuth va fi femeia metalică, argintul înțelepților, câmpul în care ei trebuie să-și arunce semințele, cele ale mineralelor oculte, adică apa de aur, așa cum i se spune în *Geneza* (XXXVI, 39). Dar, să știi, fiul meu, că aceste lucruri ascund asemenea mistere ca nicio limbă umană nu le poate revela. Pentru mine, de acum, „non peccabo lingua me, sed custodiam os meum clausura”. (*Psalms*. XXXIX, 2)

Capitolul II 1? כפ Aurul în natura metalică, Geburah este clasa la care se referă aurul și cu el începe o nouă serie sephiroată, în așa fel încât aurul își are Ketherul sau rădăcina lui metalică obscură, Chocmah-ul lui, adică principiul lui saturnian și așa mai departe.

La acest Kether al aurului trebuie raportat acel aur pe care sir Haschirim îl atribuie capului logodnicului HB3.

La Chocmah trebuie raportat acel aur ascuns între munițiile de război כגד (*Iov*. XXII, 24 și 25, XXXIV, 19). La Binah se raportează aurul căutătorilor adâncurilor, aurul exhumat עליו

La Chesed, aurul adunat și tras la laminor (II *Parai*., IX), 5) pentru că bunătatea lui Dumnezeu ne ține suspendați ca pe un fir de aur deasupra abisului morții eterne.

La Geburah, 311, pentru că aurul vine de la *aquilon* (*Iov*, XXXVII ȘI XXII).

Laîiphereth, 19 (IIRG. X, 18); (IV Reg. XIX ȘI XXI);

(Dan. X, 1)

Astfel Tiphereth și Malchuth compun un tron de aur.

Astfel că o este numit;

Vasul de aur (Iov, XXVIII, 17);

Coroana de aur (Ps. XXI, 4);

Cupa de aur (Cânt. V, 5).

La Netsah se raportează numele aurului ascuns, adică pregătit pentru înșămânțări (I Reg. VI, 10, 21; Iov, XXVIII, 15)

Lui Hod îi convine numele de aur roșu (II Parai. III, 6; I Reg. VI, 40), pentru asemănarea lui cu sângele taurilor tinerei. Astfel se înroșește acest aur în stânga arborelui sephiric.

Lui Jesod numele de aur bun (Gen. II, 12), căci aici cel bun coincide cu cel drept.

Lui Malchuth îi convine numele secret V filosofic al cărui sinonim este cenușa, iar casa acestui metal este admirabilă căci este alcătuită din 6 x 6 celule, astfel că din toate părțile renasc virtuțile admirabile ale literei care este a lui Tiphereth, prin toate coloanele și toate liniile în orice sens. Observă că cel mai mic număr este senarul, ternarul sau novenarul, adică: 3, 6, 9, numere despre care aș avea mii de lucruri să-ți revelez.

Adaug numai că suma reprezintă numărul 216, כ"א, admirabilul leu (X, 14), care este numărul numelui 3"71supputa et ditiesce".

Capitolul III

C Argintul

Chesed, în regim metalic este, fără crâcnire, argintul. Cel mai mic număr a lui Chesed este același cu cel al cuvintelor care desemnează acest metal (Prov. XVI, 16, XVII, 3; Ps. XII, 7; Iov XXVIII, 1). C are și el decada lui sephirotică. Astfel, în Exod (XXXVIII, 17, 19) capitelul de argint al coloanelor se numește Kether: în Proverbe (II, 4)

Înțelepciunea Chocmah este comparată cu argintul.

Binah C este exprimat, (*Proverbe* XVI, 16). Gedulah apără în istoria lui Abraham unde argintul este întotdeauna oferit pentru a stăvili mânia (*Gen.* XIII, 2)

Geburah este semnalat când argintul suportă proba focului (*Prov.* XVII, 3; *Num.* XXXI, 22; *Ps.* LXX, \O*Prov.* XXVII, 21 \ *Jos.* XLVIII, 10; *Ezech.* XXII, 22; *Zachar.* XIII, 9 *Malach.* III, 3).

Tiphereth este pieptul de argint al statuii lui Daniel.

Netsah este vâna de C (*Iov*, XXVIII, 1);

Hod sunt trompetele de argint (*Num.* X, 2);

Jesod se afla în cartea *Proverbelor* (X, 20);

Și Malchuth în *Ps.* (XVII)

Casa acestui metal reprezintă pe 9 x 9 pătrați care dă aceeași sumă în toate sensurile. Suma este de 3690 și numărul lui cel mai mic este 9 care apare întotdeauna și nu se schimbă niciodată, „Quoniam în actemum misericordia ejus”.

Urmare la capitolul III

Tratând materia metalică, iată cum vorbește Rabbi Mordechai despre argint:

„la minereul roșu de argint-viu zdrobește-l cu subtilitate; în șase uncii de pulbere amestecă 1/2 uncie de punere 5 într-o fiolă etanșă. Nisipului, adaugă-i un blând în primele opt zile, de teamă ca nu cumva umiditatea lui radicală să se ardă; mai adăugați de un deget săptămâna viitoare, și măriți mereu doza în a treia și a patra săptămână, în așa fel încât nisipul să nu se albească, ci să scoată un șuierat în momentul când vei turna apa, și așa până la buza vasului; vei obține o materie albă care e materia primă, arsenicul colorând V vie a metalelor, căreia toți învățații V îi spun uscată și + lor. Iată cum se purifică.

Jtt 2-, sublimatul alb, cristalin, zdrobește-l pe marmură în părți egale cu oxid de C, pune-le repede într-o eprubetă, îi toarnă un strat de nisip și închide etanș; în primele două ore, ține-le la un foc blând, mai puternic în

următoarele; crește-i intensitatea în cea de a treia până când produce un şuierat în nisip și din nou $O = O$ s-o va sublima aruncând raze înstelate? Cum vei avea nevoie de o anumită cantitate, iată cum trebuie să le crești:

La șase uncii $1/2$, adică din acest email de C foarte pur, obține amalgamul pe care-l știi și pune-l să fiarbă într-o eprubetă etanșă pe cenușa caldă, până când tot C se va dizolva și se va schimba în $A O = O$.

La $1/2$ din acest spirit preparat; pune-l într-o eprubetă etanșă 1. Calx lunae est nitrum roris nocturne.

pe cenușa caldă și col om ba va urca și va coborî. Menține căldura până când nu se mai simte umiditatea, iar ea s-a fixat pe fund și a căpătat culoarea cenușie? în felul acesta materia a putrezit și s-a dizolvat.

La o parte din această cenușă și o jumătate din V, amestecă-le într-un pahar pentru ca să arate ca mai sus, ceea ce se va întâmpla cam în opt zile. Când pământul cenușiu va începe să se albească, scoate-l, stropește-l cu 5 loțiuni de V lunară și fierbe-l ca mai sus, îmbibă-l a treia oară cu 5 uncii de apă și se va coagula din nou în opt zile. A patra îmbibare cere 7 uncii de apă lunară și când materia va înceta să mai asude, preparatul este gata;

Pentru opera la alb, vei lua 21 de drahme din acest pământ alb, 14 V de lunară și 10 de oxid de C foarte pur, pune-le pe marmură și lăsați-le să se coaguleze până când se vor întări, îmbibă materia cu trei părți de V până când bea toată porția și repetați de câte ori este nevoie până când curge fără să facă aburi pe o lamă \$ încinsă în foc. Vei avea tinctura la alb pe care o poți spori prin procedeele de mai sus.

Pentru roșu îți vor trebui oxidul de O^1 la un A Calx

---

¹ Calx solis est sulphur vel aliquando sal albrót vel etiam, sal tartareus calx uvarum.

(Nota rabinului Mordechai sau mardochée).

solis est sulphur vei aliquando sal albrot vel etiam, sal tartareus calx uvarum.

(Nota rabinului Mordechai sau mardochée).

Acest pretins secret al lui Mardochée, introdus în Asch Mezareph are drept scop să-i rățăcească pe profani. Opera trebuie realizată numai cu pământul mercurial al lui becker, fără alte amestecuri iar disoluția care este cheia operei se obține cu ajutorul unui foc de oxid extras chiar din pământul respectiv. Restul se face la un foc de lampă, începând din primăvară urmând operațiile naturii de-a lungul anului, mai puternic și lucrarea va dura în jur de patru luni.

Până aici autorul conferă și acordă învățăturile sale cu indicațiile înțeleptului arab (fără îndoială Geber?) în locurile unde tratează pe larg despre materia arsenicală”.

Capitolul IV

כ , טו'

Johab la Colombe între enigmele lucrurilor naturale numele de Colombă nu se aplică niciodată metalelor ci naturilor ministrante și pregătitoare.

Cel care a înțeles bine natura holocaustului» nu se va folosi de o turturică ci va lua doi pui de colombă (*JLevit. 1; 14; XII, 8; XIV, 22*).

Calculează cuvântul פגר beni 62 și binarul Colombelor de unde vine cuvântul כ וגה *noga* 64, care este numele celei de a cincea planetă, și te vei afla pe calea adevărului. Altfel nu lucra în zadar în speranța că te vei îmbogăți; încetează din pricina inteligenței tale deficiente. Ferește-te, tu care ai spiritul orb să nu-ți pierzi și ochii

---

Acest pretins secret al lui Mardochée, introdus în Asch Mezareph are drept scop să-i rățăcească pe profani. Opera trebuie realizată numai cu pământul mercurial al lui becker, fără alte amestecuri iar disoluția care este cheia operei se obține cu ajutorul unui foc de oxid extras chiar din pământul respectiv. Restul se face la un foc de lampă, începând din primăvară urmând operațiile naturii de-a lungul anului.

trupului, încălzindu-te pentru această muncă. Ceea ce cauți cu atâta trudă nu vei găsi. Dar înțeleptul își va face aripi și va zbura la cer ca vulturul și ca astrele pământului (*Prov. XXIII, 4*)

Capitolul V *Lancea*, ntil

Cuceririle lăncii explică istoria naturilor metalice. La acestea trebuie raportată lovitura de lance a lui Phineus care le-au străpuns deodată, în momentul conjuncției lor et în *locis genitalibus Israelita O și Madianita C* (*Num. XXV*); dintele sau forța fierului acționând asupra materiei o purifică de toate impuritățile. Israelita o nu este în acest loc decât masculin O = O iar prin C Madianita trebuie să înțelegem V uscată și cu măsură amestecată cu minereul sau marcasita roșie.

Prin lancea lui Phineus nu numai masculin este sugrumat, dar chiar și femela lui este ucisă și ei mor amestecându-și sângele în aceeași generație. Atunci se împlinesc miracolele lui Phineus (*vezi Targum H, L*), căci natura de fier este admirabilă studiaz-o în locuința de mai jos²:

Numărul ei este quinarul, iar pătratul ה' simbolizează natura feminină care trebuie să fie corectată de metal căci în regimul vieții animale chiar, *d* unindu-se cu limfa sângelui îi redă vigoarea virilă și împiedică epuizarea. 6 susține astfel principiul bărbătesc genital și participă puternic la procrearea ființelor.

Lui Marte îi corespunde Venus, între planete ה' כ' care se raportează la cupru din care se fac instrumentele muzicale pentru că ea este instrumentul splendorii metalice. Dar ei îi place să îndeplinească mai degrabă rolul unui bărbat decât al unei femei. Nu te amăgi însă până a crede că splendoarea lui Venus îți va da veșnic ceea ce pare să-ți promită numele de Noga.

---

2 Pentru careurile magiei, vezi Dogme et Rituel de la Haute magie.

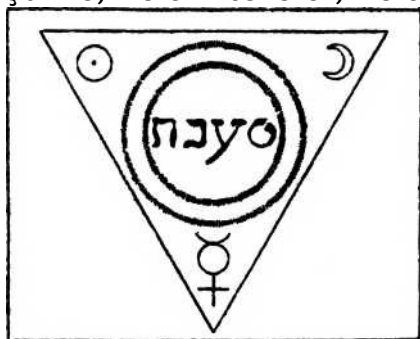
Hod trebuie să primească influența geburatică! Bagă de seamă la acestea, pentru că e un mare mister! Învață deci să ridici sus șarpele care este Mechastau (II Reg. XVIII, 4) dacă vrei să vindeci naturile infirme după exemplul lui Moscheh.

Capitolul VI

עפדת

b Saturn

Acest **b** e numit Totul; figura lui este un cerc și 4 daleth pentru ca să știi că în el se află toată quaternitatea și quaternarul quaternarelor, fie al elementelor, fie al învelișurilor, fie al literelor, fie al lumilor.

Și în acest **b** al înțelepților sunt patru elemente» adică: A sau filosofilor» aerul despărțitor al apelor, apa uscată și pământul lui o minunat; în el se mai găsesc cele 4 învelișuri descrise în Ezechiel (1, 4); căci în preparatele sale, ți se vor întâmpla furtuni și nori negri, foc înveterat până când, din, toate acestea, splendoarea dorită se va naște.

Capitolul VII

Argintul-viu כמפחי

În sfera naturală, Jesod guvernează argintul-viu care este fundamentul principiului generator al oricărei arte

transmutante și numele lui indica natura lui C, pentru că amândoi derivă din Sephirul lui Chesed (dar trebuie atribuit C chesedului Sephirului inferior al lui Jesod, adică chesedului lui Malchuth).

Astfel, numele אלת' este prin gematrie aproape același cu כמפח', la fel cu corab, numele planetar al mercurului gentililor. Numărul lui este 49.

Amintește-ți doar V că obișnuit și natural nu te duce spre opera ta și că el diferă de tot \$ atât cât inul de byssus sau de mătase. Te vei strădui în zadar să-l rafinezi, să-l prepari, să-l îmbibi sau să-l lustruiești, nu vei obține niciodată mătase sau byssus.

Unii cred că au găsit signatura acestei V: așa cred ei când, amestecată cu O, intră brusc în efervescentă, dar soluția de argint-viu obișnuită precipitată de +, produce același efect. Or, la ce ar putea servi această soluție?

Eu spun că nu există alt semn al lui decât cel \$ care urmează:

La o căldură potrivită, se acoperă de o peliculă foarte subțire, dar care e deja un o pur și legitim și asta într-un timp foarte scurt, poate chiar într-o singură noapte. Aceasta e floarea de aur care nu e lipsită de mister, numită *cocab*, stea, pentru că, urmând kabala naturală (*Num. XIV, 1*), „inendit Stella Jacob”; și dacă o căutam în câmpie o vedem ridicându-se în formă de varga cu ramuri și din această stea terestră decurge influența despre care am vorbit.

Argintul viu este prin gematrie (Giltin, capitolul VII, f. 69) numit אכופדיכא, un fel de apă sferică, pentru că izvorăște din sfera lumii.

Și în *Geneza* (XXXVI, 39) ea este numită printr-o cvasi-transmutație de litere, apa de imersiune pentru că regele se cufundă în ea pentru a se purifica sau, printr-o doctrină asemănătoare V EI Boni pentru că viața și binele au la un loc, aceeași analogie ca moartea și răul.

Iată cum vorbește fata numită matredi, fiica bijutierului, după cum ne învață *Targum*, de bijutierul care muncește fără răgaz, nestingând focul niciodată. Căci nu se vede apa țâșnind din pământ, nici infiltrând vadul când se excavează în mină. Ea este extrasă și perfecționată cu mare trudă și mare asiduitate. Femela acestui agent se numește apa de aur adică V care produce O.

Dacă artistul o unește cu acesta, ea va da naștere unei fete care va fi V frumuseții regale, cu toate că unii pretind că această soție semnifică apele extrase din aur. Oricum ar fi, această mireasă nu e făcută pentru amorul comun, ea trebuie lăsată celor inteligenți și puternici care s-o onoreze, s-o așeze în operă și să-i dea un nume.

Soțului care-i este rezervat se numește metal (Mehetabel), regele Edomului și al roșe ții numit TT!"!, ornament al regalității metalice (*Dany XI, 20*). Acesta este tânărul O, dar în raporturile sale cu Tiphereth, căci HI! reprezintă 209, număr care conține tetragrama multiplicată prin 8, numărul circumciziei.

El devine Jesiod, dacă i se adaugă numărul întregului cuvânt. Dar ca să te învăț că Tipheretul de aur este cel al lui Geburah, trebuie să remarci că numărul adăugat în întregul lui este de asemenea conținut în קהך care aparține de asemenea clasei de aur.

Orașul acestui rege se numește 1TS din cauza strălucirii sale (*JDeut. XXXII, 2*), nume echivalent cu prin care Jesod este desemnat căci numărul este același 159 pentru ca să cunoști argintul viu necesar acestei lucrări și că este imposibil în afara acestui oraș strălucitor să găsești comoara regală. Porțile acestui oraș sfânt se numesc אלהים, aur viu, pentru că Elohim și aurul sunt marcați cu aceeași măsură. Și V se numește tot așa pentru că este mama și principiul aurului viu. Căci orice altfel de aur este considerat mort, numai acesta este viu, și nu te vei înșela dându-i numele cu care este botezat în mod obișnuit:

izvorul apelor vii. Căci prin această apă, regii primesc viață pentru a putea da viață celor trei regnuri ale naturii.

Casa pătrată a acestei ape este admirabilă și arată, urmând numărul E3 t3 care înseamnă viu, de optsprezece ori aceeași sumă într-un careu de 64 de numere care este suma cuvântului, ויחלל אפא de aur care se reproduce în acest fel la infinit.

Aici vei găsi suma 260 în toate sensurile, sumă al cărei cel mai mic număr este 8.

Simbolul primei sume este fflTI vassit, pentru că avansând mereu suma se retrage în diversele ei variații; de exemplu, dacă începi de la 2, suma va fi 268 care trebuie să se rezolve în 7. Începând cu 3, suma va fi 276 care se rezolvă în 6 și așa mai departe și în aceeași proporție va descrește pe măsură ce va crește numărul purificărilor.

Capitolul VIII

Apa aibă, ויחלל

Jarden desemnează apă minerală proprie purificării metalelor și mineralelor leproase. Aceasta A curge dintr-un dublu izvor al cărui nume ויחלל, Jeor înseamnă semifluid, având natura fixă la dreapta sa. Apă benignă pe de o parte iar pe de alta 11 viguroasă numită astfel pentru asprimea ei. Ea curge printr-o mare sărată. Remarcă bine această particularitate; se crede despre ea că se amestecă și se pierde în marea roșie, materia sulfuroasă masculină cunoscută de toți adevărații artiști.

Să știi că numele 131, puritate, multiplicat cu 8, numărul lui Jesod, produce numărul 110 sau 264 pe care-l găsim, de asemenea, în cuvântul ויחלל, pentru ca să-ți amintești că sunt necesare 8 ordine de purificare înainte de a ajunge la deplina puritate sau la albul perfect.

În ordinea aplicațiilor la științele naturii medicina la alb sau apa albă este un nume care i se dă C pentru că primește de la soare splendoarea albului care strălucește cu o lumină imitată și convertind în natura ei tot pământul,

adică metalele impure, și de aici se poate înțelege mistic acel loc din Iosua (*Iosua*, X, 12):

„... a strigat Iosua către Domnul și a zis înaintea israeliților: Stai, soare, deasupra Ghibeonului, și tu, luna, oprește-te deasupra văii Aialon! Și s-a oprit soarele și luna a statut până când Dumnezeu a făcut izbândă asupra vrăjmașilor lor, adică până când înțelepții și-au desăvârșit opera și luna fixată de fixitatea soarelui s-a convertit toată în aur.

Tot despre ea se scrie în *Cântarea cântărilor*:

„Cine este cea care se ridică asemenea zorilor zile, frumoasă ca luna, aleasă ca soarele puternică precum armatele așezate în ordine de bătaie?”

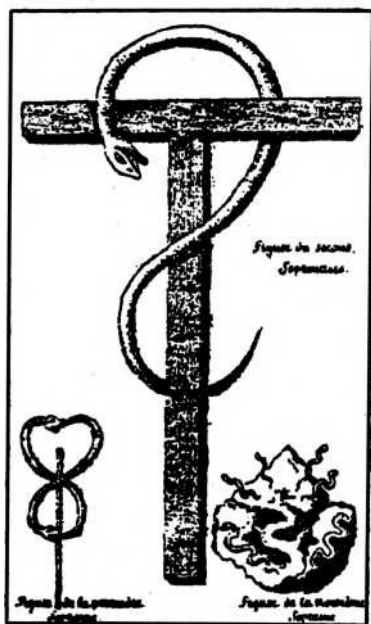
Numele care i se dă semnifică natura operei, și aceasta pentru că în formația ei este ca o lună crescătoare și pentru că e ca luna plină când atinge perfecția, în ultimul ei stadiu de fluiditate și de puritate; căci prin gematrie, cuvintele יד, luna și דליא secretele, au același număr ca și כרכי mulțimea, pentru că în această materie sunt conținute toate secretele multiplicării.

Recompunerea ipotetică a lui *Asch Mezareph*

Cartea originală a lui Ach Mezareph conține opt capitole, adică o introducere și șapte capitole.

Fiecare din aceste capitole este împărțită în trei paragrafe, corespunzând unul altuia și cartea este dispusă astfel:

X, כ, ג, ד, ה, ו, ז Primele șapte paragrafe ale celor șapte capitole.

Celor șapte litere următoare le corespund cele șapte paragrafe secunde.

Ultimelor șapte, ultimele șapte.

Această carte conține numai șapte figuri, fără să mai punem la socoteală arborele sephirotic și careurile magice.

Cu arborii sephirotici și careurile magice, cartea ar avea douăzeci și două de figuri.

Arborii sephirotici se găsesc în fruntea primelor șapte paragrafe care cuprind fiecare câte o filă în cartea lui Flamei.

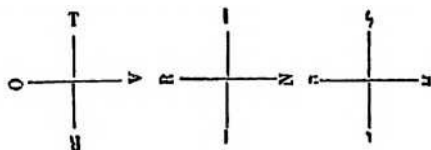
Careurile magice erau figurile celui de al doilea septenar.

Celelalte șapte figuri erau plasate astfel: una în fruntea fiecărui septet și ultimele patru la sfârșit.

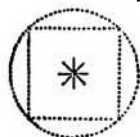
Pasajele din Daniel la care se face aluzie în Asch Mezareph.

Cele patru fiare misterioase (*Dan. VII*)

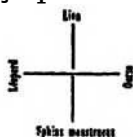
Iată că cele patru vânturi ale cerului

care bat pe marea cea mare.

Și patru fiare uriașe ies din mare, deosebite între ele

Prima seamănă cu o leoaică și are aripi de vultur.

Mama celor doi lei, verde și roșu; materia fixă și volatilă; substanța primă a cinabrului filosofilor; cu trup de mercur și aripi de sulf.

A

\$

M-am uitat la ea până ce aripi i-au fost smulse; și ea se ținea pe picioare ca un om.

Sublimarea și fixarea materiei; apa mercurială extrasă din cinabrul filosofic devine fluid, din volatil cum a fost.

Și i s-a dat inima de om prin influența focului secret extras din regimul lui Marte.

Cele patru fiare ale lui Daniel corespund tetragramei și exprimă mișcarea universală a lucrurilor. Daniel, aplecându-le imperiilor, determină semnificația lor în domeniul lui Malchuth. Ele trebuie deci să reprezinte, echilibrul, antagonismul și evoluția ciclică a formei, fie în natură, fie în viața umană, fie în viața socială. Formării omului perfect în natură și a regatului mesianic în istorie, le corespunde realizarea sfinxului în regnul animal,

romanului trandafirului în regnul vegetal și formarea aurului în regnul metalic.

A doua fiară seamănă cu un urs, și stătea pe o rână.

Atunci se creează o a doua formă în materie și trebuie saturată cu substanța numită pused de adept și figurată prin semnul

Trei rânduri de dinți reprezintă triplul foc filosofic.

Apoi m-a uitat din nou și iată o altă fiară, asemenea unei leoparde, având pe spate patru aripi de pasăre și fiara avea patru capete și i s-a dat putere.

Materia roșie trebuie sublimată și apoi reîmbibată cu apă. Operația se numește cele patru colombe ale Dianei; acum se manifestă ea cu patru capete, adică în patru aparențe de culori succesive, capul corbului sau negru, capul lebedei sau albul, capul păunului sau culoarea irizată și capul fenixului sau roșul.

Vine după aceea a patra fiară teribilă și minunată, de o forță extraordinară; avea dinții de fier devoratori; zdrobea și mânca, iar resturile le calcă în picioare. Era diferită de celelalte fiare: avea zece coarne și în mijloc unul mic cu ochi de om și o gură vorbitoare care anunța lucruri mari.

Această a patra fiară este o viu sau dizolvantul universal care posedă forța tuturor metalelor și reunește toate sephirotele metalice. Ea revelează celui care o posedă toate secretele naturii.

Omul metalic

Vedeai, o, rege, o statuie mare; statuia era colosală, foarte înaltă și se ridica în fața ta înfricoșătoare:

Capul ei era din aurul cel mai bun O Pieptul și brațele erau din argint C Burta și coapsele din aramă 5 Gambele de fier 6

Picioarele jumătate din fier, jumătate din argilă + cf Sufletul capului este Neschamah.

Sufletul pieptului și al umerilor este Ruach Sufletul

părților inferioare este Nephesch.

Și iată că o piatră căzând din munte lovește picioarele statuii și o face praf și pulbere.

Această piatră este simbolul filosofic al vârstelor, piatra unghiulară, piatra filosofică, piatra focului, piatra de sânge, cinabrul înțelepților, medicina universală: în ordine divină, adevărata religie: în ordinea umană, adevărata știință universală: pătrată la bază, solidă ca afetul unitem, absolută ca matematica; în ordinea naturală, adevărata fizică, aceea care oferă omului regalitatea și sacerdoțiul naturii, făcându-l rege și preot al luminii, perfecționează sufletul, desăvârșește formele, schimbă brutele în oameni, spinii în trandafiri și plumbul în aur.

Capul statuii lui Daniel este de aur. Capul acesta îi corespunde lui Kether care este de plumb după Asch Mezareph, dar trebuie să se observe că plumbul cere transformarea lui în aur și că din regatul lui emană izvorul lui O. Există o reciprocitate între capul Kether și inima Tiphereth ca între macroprosopul și microprosopul zoharului.

Or, macroprosopul arich Anpin nu este reprezentat kabalistic prin aur, ci prin fier. Există deci și o a doua transpoziție în echer de la Tiphereth la Geburah, unul și celălalt exprimând domniile alternative ale aurului și fierului.

Cele patru părți metalice ale statuii corespund celor patru vârste ale poezilor și celor patru mari perioade ale ciclului istoric universal.

Regatul de aur, întemeiat pe fier și argilă adică pe violență și slăbiciune trebuia să fie distrus prin revelația pietrei cubice, adică prin descoperirea regatului adevărului și ai dreptății.

Cele patru fiare ale lui Daniel corespund celor patru metale ale statuii: leul este de argilă cu aripi de fier, ursul este de aramă, leopardul de argint și sfinxul de aur.

Leul corespunde timpurilor primitive, vârstelor războaielor și vieții nomade.

Aripile leului sunt tăiate, umanitatea se așază și marile imperii ale forței brutale sunt semnificate de urs, republicile și fărâmițarea statelor sunt semnificate prin leopardul cu patru capete, după care vine feudalitatea financiară și industrială care este imperiul lui Antihrist; aici se sfârșește istoria lumii.

Dar nu există un fir de nisip care să nu poată constitui sămânța lumii, natura acționează în lucrurile mari întocmai ca în lucrurile mici. Obținerea aurului se produce la fel cu apariția civilizațiilor și a luminii.

Aici se află baza dogmei eterne a lui Hermes.

Materia primă este O, raportată la substanță, pământul, raportată la forma, lumina.

Lumina este sufletul pământului.

Aceasta este o substanță unică bucurându-se de toate proprietățile corpurilor simple. Este chiar acel corp simplu cu patru forme elementare.

Oxigenul este lumina trecută în stare gazoasă.

Aranjamentul simetric al moleculelor dă transparența corpurilor.

Mișcarea razei este legată direct de vivacitatea culorilor. Albastrulnegru este culoarea repausului absolut, albul este culoarea mișcării echilibrate, roșul cel al mișcării absolute.

Lumina adastă în corp precum căldura. Poate fi invizibilă și latentă.

Oxigenul este corporificarea pozitivă a luminii. Hidrogenul este forma ei negativă.

Mariajul celor două gaze produc apa și starea gazoasă se transformă în fluid.

Apa are două proprietăți: se volatilizează la căldură și se condensează la frig.

Ea se transformă în sevă în plante, în sânge, la

animale, în mercur la metale, apoi prin combustie în cenușă și pământ;

Apa este un oxid, adică rezultatul negativ al unei combustii.

Apa este albastră și focul roșu.

Supraoxigenarea apei produce acizii". (*Corpora non agunî nisi solută*".

Metalele maleabile au moleculele determinate de cantitatea de oxigen pe care o absorb.

Metalele oxidabile au moleculele compuse de un număr mai mic la egala capacitate de căldură.

Alianța metalelor maleabile și a celor oxidabile produc magneții care atrag lumina pozitivă.

Principiul metalic rezidă în pământurile argiloase și în special în aluminiu. Descoperirea aluminiului a fost un eșec al marii opere. Magneziul este filosofilor; el formează trei oxizi; unul verde-cenușiu, unul cenușiu și unul brun-roșcat. Iodul care fixează lumina este un unt de peroxid de magneziu.

Magneziul descompune apa cu un miros de așa-fetida.

Antimoniul încălzit se combină cu oxigenul; se ridică într-un fum alburiu care dă un oxid alb.

Există trei oxizi de antimoniu; protoxidul cenușiu, deutoxidul alb, și peroxidul de culoare citiină.

Peroxidul o s-o obține prin acțiunea natriului.

Peroxidul de se obține amestecând o parte din acid nitric și patru de acid muriatic. Este o pudră de un brun roșcat, fără gust, insolubilă în apă și dizolvându-se cu ușurință în acidul muriatic.

Toate acestea nu au valoare decât ca învățături care te pot duce pe drumul marii opere.

ANALIZA CELOR ȘAPTE CAPITOLE ALE LUI HERMES Capitolul întâi

Numai Dumnezeu poate oferi cheia marii opere, pentru că Dumnezeu este sufletul adevărului și ai dreptății; a gândi adevărat și a măsura drept, înseamnă a acționa după inspirația lui Dumnezeu. Puterea de a acționa nu se dă, ea se cucerește.

Cel care dorește să i se dezvăluie marea operă dovedește că n-o cunoaște.

Începutul înțelegerii marii opere este înțelegerea celor patru elemente filosofice;

Cele patru elemente sunt mai întâi intelectuale; Verbul le numește și le realizează.

Verbul este forma supremă a rațiunii.

Apa filosofică este substanța divizată și forța însăși care separă și dizolvă.

Pământul filosofic este divizibilul care se coagulează ieșind din divizor.

Focul este mișcarea.

Aerul este matricea focului.

Focul este pentru apă ceea ce este unul pentru trei.

Aerul este pentru pământ ceea ce este jumătatea pentru opt.

Apa este umedul radical al înțelepților.

Focul este sufletul soarelui și vitalitatea aurului.

Aerul este tinctura citrină a pământului colorat de soare;

Pământul este oprigmentul înțelepților.

Luna crește și descrește în treizeci de zile.

Mercurul universal se află peste tot.

Vulturul munților strigă: eu sunt albul negrului, galbenul albului, roșul galbenului.

Surprindeți pământul aerului prin intermediul focului umed;

Capul corbului dispare odată cu noaptea; ziua pasărea zboară fără aripi, varsă curcubeul corpului ei devine roșu și pe spatele curge apa pură;

Există în cavernele metalice o substanță strălucitoare care conține o mare și al cărei spirit se sublimează.

N-o numiți pentru auzul profanilor.

Numesc această substanță o piatră; dar i s-au mai dat și alte nume, magnesia femela, saliva albă, cenușa sau cinabrul incombustibil.

Toate culorile se ascund în această piatră, dar o veți găsi voalată de o singură culoare. Alegeți-o și păstrați-o bine!

Capitolul II

5

Acționează în Dumnezeu, adică în adevăr și dreptate, înțeleptul găsește în Dumnezeu puterea tuturor înțelepților.

Nu face nimic fără să știi tu însuși de ce și să știi, înainte de toate, că contrariile se corectează când nu sunt distruse de contrarii.

Știința este cunoașterea echilibrului.

Fă palpabil volatilul pentru a pune stăpânire pe el, scufundă metalul volant, separă-l de rugina care-l ucide, fă închisoarea nevolatilă a volatilului, pe care îl vei elibera după voia ta, te va sluji și tu vei stăpâni haosul.

Extrage când vrei raza din umbra ei

Fă să țâșnească splendoarea din norul întunecat;

Soarele stă ascuns în sumbra-i roșeață.

Lasă vâlul acesta lichidului sfredelitor.

Precum focul ascuns doarme în cenușa vie.

Tor așa somnolează și-ți scapă Mercur, oaspetele tău; învață-l să-l trezești, prinde-l, înlănțuiește-l.

Și pe tron cu blândețe așază-l.

Când vei fi stins cărbunele de viață, reîmbibează-l cu apa lui timp de treizeci de zile, pe care le știi, și vei deveni rege încoronat.

Tu știi că apa trece din aer în pământ și din pământ în aer. Așa să-ți pregătești apa ta filosofică, separ-o blând

de pământul roșu prin evaporare și îmbibă-l cu precauție și încetineală.

Grăsimea pământului nostru este lumină sau foc, pământ sau nitriu, sulf sau aer și mercur sau apă. Se extrage ulei din piatră și o substanță cerebrală conținând cele două mercururi care atrag cele două lumini și care conțin virtutea creatoare a tuturor corpurilor³.

Acest mercur fixează sulful filosofic, adică lumina astrală și o schimbă în tinctură; cele două forțe acționează una asupra celeilalte și-și fac amprenta generatoare respingându-se.

Vasul filosofic este unic și mereu același, un ou mult altfel decât cel al găinii, dar făcut pe acest model. Cele patru forțe elementare trebuie să se unească aici și să acționeze simultan.

Focul este dublu, ceresc și terestru.

Numim cer principiul generator activ, pământul principiu pasiv.

— Cine e mai puternic dintre ele?

— Al treilea care rezultă din cele două.

Apa este deasupra, lutul la mijloc, pământul dedesubt.

Dragonul traversează aceste trei medii; el urcă din pământul negru și din lutul gras în apa albă.

Fixează vaporii apei, albește lutul și dă viață pământului mort, cu ajutorul focului mediator care este di sol vântul universal.

Toate științele și toate artele își au principiile lor în ceea ce am spus, dar e nevoie de o mare rectitudine a inteligenței și, în consecință, de voință pentru a mă înțelege.

A mortifica sau a putrefia, a excita generația, a da viață spiritelor, a purifica materia, a impregna lumina

---

3 Unciae sulphuribus aluminais.

astrală, aceasta este marea operă.

Exista în piatra noastră patru elemente pe care trebuie să le opunem unele altora, să le fecundăm unele prin altele, să aprindem pământul, să condensăm apa, să fixăm focul în vasul care-i convine.

Instrumentul nostru este o apă exaltată, un suflet de apă, care dizolvă elementele și ne dă adevăratul sulf sau adevăratul foc; atunci negreala cedează, moartea e pusă pe fugă și veșnicia începe odată cu înțelepciunea⁴.

Capitolul III

1

Trebuie spălată materia și încorporat spiritul, în așa fel încât să devină rezistentă la acțiunea focului.

Așa se face argintul care reînvie morții și colorează metalele preschimbându-le.

Această materie unește în sine ceea ce este cel mai prețios cu ceea ce este mai urât; sufletul viu al materiei cadaveroase, mercurul occidental al pământului și mercurul oriental al luminii magnetizate care reprezintă magneziul nostru.

Natura, fiica luminii, acționează cu lumina. Oul luminii este întunericul.

Să-i unim pe regele încoronat cu logodnica sa roșietică, vor aduce pe lume un copil pe care-l vor hrăni cu foc.

Fie ca focul să coacă sulful, să-l spele și să-l înroșească precum sângele.

Dragonul se ferește de soare, dar dacă vei găsi cărările care duc la grota lui, mercurul va reînvia, ascuns

---

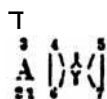
⁴ Materia este aerul aerului, focul focului, apa apei și pământul pământului.

Adică substanța primară care modifică cele patru forme elementare. Aerul aerului are învelișul de nitriu, focul focului are învelișul de sulf, apa apei are învelișul de hidrogen, iar pământul pământului are învelișul de mercur.

încă într-o spermă asemănătoare laptelui virginal.

Să ne bucurăm, fiul nostru este viu, înfășat în roșu, scăldat în Kermes.

Capitolul IV

Planul acestui tratat este alfabetic și se explică prin numerele celor șapte prime litere ale alfabetului sacru.

Aceste șapte litere se explică prin două

Acest alfabet este un mare arcan.

Caută deci și, dacă vei căuta bine, vei găsi.

Natura crează natură, natura urmează natura; strugurii nu apar pe vița ei, se nasc din lăstarul ciorchinului prin sevă naturală și nu altfel.

Dacă vrei să faci struguri artificiali, găsește via, seva și lăstarul, stăpânește elementele naturale și natura te va asculta⁵.

Totul se face prin generație.

Venus singură nu naște lumină perfectă; dar dacă e unită cu Marte prin rețelele lui Vulcan, forța ei crește și lumina se corectează.

Devine atunci capabilă să lichefieze, să curețe de rugină și să degzolească substanța metalelor (Venus este aici nu arama, ci femela filosofică).

Aurul este rezultatul unei generații metalice complete și universale.

Așa ne învață împăratul încoronat, Jupiterul kabalistic, care este de asemenea Apollo al nostru, pe tronul quatemarului.

Capitolul V

7

Ia ce vine de la corb, adică materia degajată de negreala ei, pune-o în burta calului, paisprezece sau

---

⁵ Caută lege.

douăzeci și una de zile, și vei obține dragonul care-și mănâncă aripile și coada; strecoară și pune la cuptor; materia va rămâne de acum în oul care va rămâne el însuși închis până în momentul îmbibării.

Iată care este prima preparație după lichefiere și combustie: vei lua cerebrotul mercurial, îl vei sfărâma într-un oțet foarte acru, pentru ca să putrezească și să dezvolte un fum des. Mercurul mort reînvie și trebuie să mai moară o dată ca să reînvie.

Ca să o dăm viața sau moartea, folosim spiritele, dacă aceștia sunt prezenți va trăi, dacă nu, va muri.

Semnul vieții este când se ține fix.

Capitolul VI

I

Agentul operei este spiritul universal pe care trebuie să-l atragem și nu să-l risipim prin căldură.

Trebuie să-l extragem și nu să-l ardem; cu ajutorul lui, extragem apa din piatră, cu apă facem aurul și din aur un aur perfect.

Pentru aceasta ne trebuie o apă fără vapori, un lut fără negreață și un pământ viu; aici se află tot secretul operei.

Capitolul VII I

Puneți în operă sceptrul regal și dați viață materiei cu chintesența de aur.

Întreaga ta materie este luna care-și așteaptă fecundația de la soare.

Prima parte a operei este un fel de vegetație.

A doua o incubație, într-un anumit fel animală, ca în oul găinii.

A treia este perfecția minerală și reînvierea aürului prin chiar sufletul naturii.

Mercurul trebuie distrus ca mercur și sulful ca sulf. Trebuie ca aliajul acestor două substanțe s-o producă pe a

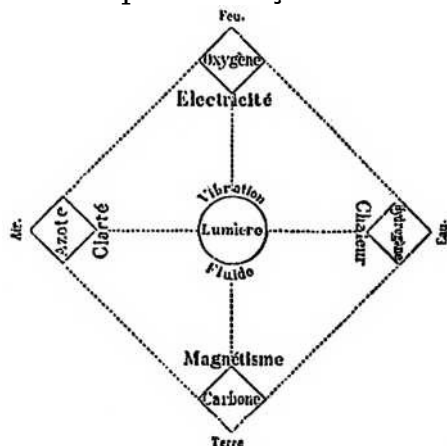
treia care este sarea⁶.

Orice muncă preparatorie trebuie să împiedice sămânța mercurială să se mercurializeze pentru ca, odată determinată în mercur ea este moartă.

Același lucru despre sulf.

Sulful și mercurul în stare seminală sunt sperma aurului. Iată de ce înțelepții spun că trebuie folosit aurul.

Piatra filosofală este o sare de lumină, lumina în metale este quintesența aurului.

Substanța este cristalină și sfărâmcioasă; iată de ce Basil Valentin o numea vitriol. Vitriol care înseamnă un fel de geam în diminutiv.

Trebuie să distingem bine materia primară de materiile auxiliare preparatorii.

Plumbul, fierul, antimoniul, nitriul, aurul chiar pot sluji la preparatii; dar nu trebuie să intre în materie nicio moleculă din aceste substanțe.

Trebuie să deosebim stibiul celor vechi de antimoniul lui Basile Valentin.

Stibiul este magnetul filosofal, nimic mai mult, nimic

---

⁶ Cele patru elemente, spune Thilorier, nu sunt focul, aerul, apa și pământul, ci oxigenul, azotul, hidrogenul și carbonul. Acesta este cuvântul științific pus în locul numelui lor comun.

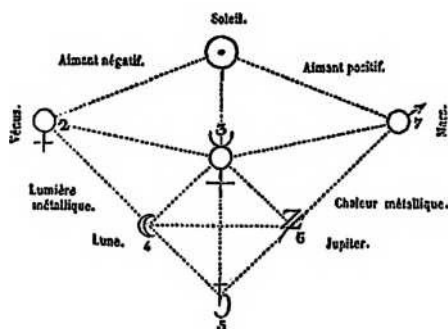
mai puțin.

Numa Pompilius a divizat și caracterizat orele zilei, ale soarelui.

Figura de mai jos reprezintă progresia și antiteza metalică.

Toate secretele naturii se găsesc aici indicate prin analogie.

Extremele antiteze sau polii magnetici sunt ci și \$, *b* și O.

Antiteza mijlocie este C și *Tt*.

Totul este plin, vidul nu există.

Totul este plin cu aceeași substanță infinit diversă în formele ei.

Mișcarea formelor înseamnă viață.

Substanța vieții este lumina.

Viața luminii este căldura.

Dumnezeu crează etern lumina.

Fiat lux este verbul etern.

Sorii nu sunt vetre de lumină, ci de căldură.

Căldura face lumina vizibilă.

Focul schimbă formele.

Metalurgia este știința focului combinat cu pământul.

Lumina este mercurul universal.

Sulful este focul conglutinat.

Sarea este pământul.

Stibiul celor vechi părea să fie mina de antimoniu

roșu aflată în stare naturală în pământurile Ungariei. Regulul este aici mineralizat de arsenic și sulf. Iată de ce anticii l-au numit arsenic roșu (a se vedea Philostrat, *Viața lui Apollonius*). Mina aceasta seamănă cu o mină de fier, se distinge prin marea lui fusibilitate; poate fi topit la flacăra unei candelă.

Beckher și alți chimiști moderni au recunoscut existența unui pământ mercurial ale cărui principii există în acidul sării marine.

Pământul mercurial conține materia primară a mării opere în starea de mică lună sau femelă albă.

Khunrath l-a descris: e roșu înainte de a fi spălat în filosofic, e gras din pricina pe care-l conține, are densitatea mică și gustul acru; spălat se albește, devenind alama filosofică.

În materie nu intră nici arsenic, nici antimoniu, nici tinctură de arsenic sau de antimoniu, nici vitriolul, nici sarea marină, nici salpetru, nici vreo sare a nitriului, nici mercurul vulgar, nici sulful comun. Materia nu poate fi un metal, ci o sare mercuro-sulfuroasă foarte exaltată, lumina astro-metalică perfect condensată.

Totuși, adevărații filosofi nu au dat în zadar materiei numele acestor substanțe comune care servesc la preparare. Cel mai important dintre toate este antimoniul lui Basil Valentin sau stibiul evreului Abraham.

Există două căi: calea umedă și calea uscată și ele sunt alternative.

Vasul hermetic înainte de a fi închis nu poate conține nimic umed, altfel vaporii vor face vasul să explodeze.

Apa noastră e uscată, nu udă mâinile. Ceea ce ni se pune în oul hermetic este o spermă pură a metalelor fără niciun amestec elementar.

Culorile opereii se arată de două ori, o dată în timpul lucrărilor preparatorii, a doua oară în oul filosofic.

În prima putrefacție se obține capul corbului care

trebuie tăiat, după părerea lui Flamei.

Urmează pământul alb afânat care trebuie cu grijă cules pentru a se obține, prin îmbibarea menstrului său, apa virginală a operei.

După el vine uleiul roșu al înțelepților, adică o elementar al care trebuie unit cu C din

Aceste prime culori anunță și pregătesc pe cele secunde.

În ou apare *nigrum nigro nigris* care nu e numai o suprafață, ci o întunecare a întregii materii. Nu numai este vorba deci de capul corbului, ci de balta broscuului filosofic. Materia în această stare este plumbul înțelepților.

Ea devine apoi de o albeață strălucitoare și își însușește calitatea lunii, după care va primi culoarea purpurei strălucitoare, desăvârșind astfel soarele filosofic.

Beckher a urmat fizica celor vechi când a împărțit pământul în inflamabil, mercurial și vitrificabil.

Pământul mercurial, fiind cel mai dispus la asimilare, nu se găsește niciodată în natură în stare pură și nu poate fi extras din compușii perfecți pentru că-și schimbă cu totul natura. Câțiva alchimiști au crezut că l-au descoperit într-o marnă roșietică care, pusă în vase de pământ poros și necombinat, scoate la iveală o vegetație albicioasă.

Problema hermetică este formarea unei sări terestre esențiale vitrificând un amestec de pământ mercurial și de pământ inflamabil.

Urmând diviziunile lui Port pământul se împarte în:

Pământ vitrificabil.

Pământ calcaros.

Pământ argilos.

Pământ ghipsos.

Marnele sunt calcaroase și argiloase în același timp.

Anticii, în afară de cele șapte metale, mai admit cinci demi metale pe care noi le numim regulul de antimoniu, bismutul, zincul, regulul de arsenic și de cobalt (pe care ei

nu-l cunoșteau).

Metalele sunt compuse din pământ vitrifiabil și flogistic, după opinia anumitor chimiști.

Flogisticul este lumina latentă pe care un curent caloric o atrage mai ușor sau mai greu.

Piatra filosofală este un pământ flogistic concentrat cu ajutorul unui intermediar care este chintesența mercurială.

Beckher și Stahl au recunoscut existența și necesitatea acestei chintesențe pentru formarea metalelor.

Beckher este autorul unei descoperiri pe care el a numit-o *minera arenaria perpetua*, oferindu-se să extragă aur dintr-un nisip oarecare.

Se poate extrage mineralul din vegetal prin combustie. Cenușile vegetale dau potasa și potasa dă potasiu care este o deviație din Potasiul este magnetul oxigenului, cum stibiul este magnetul luminii colorante metalice; se poate spune același lucru despre sodiu, litiu, bariu, stronțiu și calciu, deșeuri mercuriale extrase din săruri în care s-a amestecat pământul mercurial al lui Beckher.

Pentru a extrage 9 și din i>ino 9 reo oxidul electromagnetic A de Ore cu oxizi de calciu sau pulbere metaloidă se adaugă armură de </.

DOCTRINELE OCULTE ALE INDIEI

DESPRE SPIRIT

Iată un rezumat a ceea ce spune Holwel despre originea Codului sacru al braminilor. Dow, care nu e de acord cu el, începe prin a ne avertiza că se numesc Bedas, cuvânt care înseamnă știință, cele patru cărți sau tratate care compun Codul religiei Industanului. Bedas sau legile divine au fost revelate oamenilor, mai întâi, după creație, prin intermediul lui Brimha; apoi, un înțelept pe nume Beass Muni sau Beass inspirat le-a redactat în forma în care se află și astăzi acum 4886 ani sau 3118 înaintea erei

creștine. El observa că mahomedanii asemenea creștinilor, s-au înșelat când l-au luat pe Brimhan fința alegorică despre care am mai vorbit, drept un filosof din Industan care n-a existat niciodată și pe care l-au numit, desfigurându-i primul nume, Bruma sau Brahma. Istoricul Ferishta afirma adevărul pozitiv că Brimha a trăit sub Krishen, primul monarh al Industanului, dar braminii îi neagă absolut existența. Popoarele din Industan urmează totuși două coduri diferite dsau shasters, cuvânt care înseamnă cod de doctrină; primul este cel în mod obișnuit numit în Europa Vedam dar Dow pretinde să i se spună Bedang, cuvânt compus din Beda și Ang adică corp de doctrină sau de știință. Este codul compilat de Beass Muni. Locuitorii din Coromandel, Malabar și Decan se conduc după acest cod. Se mai numește Bedang Shaster, ultimul cuvânt adăugat înseamnă doctrină sau corp de doctrină. Locuitorii din Bengal, urmează un alt cod pe care-l numesc Neadirsan Shaster. Cuvântul neadirsan este compus, ni se spune din nea care înseamnă adevăr, drept și dirsen care înseamnă a explica; împreună înseamnă explicația adevărului. Acest cod este mai recent cu vreo 900 de ani decât Bedang și a fost scris în urmă cu vreo patru mii de ani de un înțelept pe nume Gutam. Ambele coduri sunt scrise în sanscrită.

Iată ce spune Dow despre vârsta autorilor cărților sacre ale popoarelor din Industan.

În privința doctrinei conținute în aceste coduri, iată pe scurt ce ne spune Holwel:

„Dumnezeu este unul, etern și atotputernic, omniscient, în afară de preștiința acțiunilor oamenilor liberi.

Dumnezeu prin mișcarea bunătații și a iubirii sale pentru creaturi, a închipuit trei fințe sau spirite divine de un ordin superior: Birmah, Bistnoo și Sieb. A creat apoi o mulțime de îngeri sau spirite cerești și peste ei l-a numit

pe Birmah șef, dându-i pe Bistnoo și Sieb drept ajutoare. Dumnezeu a dăruit acestor îngerii liberul arbitru, și nu le-a prescris altă lege decât aceea de a-și adora creatorul și de a-i aduce omagiul lor religios, lui și celor trei ființe sau spirite superioare. După un timp, la sfatul și ispitele Îngerului Moisasoor și al altora ca el o mare parte din cetele celeste abandonară ascultarea și cultul creatorului lor. Dumnezeu îl pedepsi alungându-i pentru totdeauna din ținuturile celeste și din preajma lui, condamnându-i la întuneric și chinuri veșnice; după încă un timp, cele trei ființe Birmah, Bistnoo și Sieb au intermediat pentru ei și Cel Veșnic îndurându-se de ei porunci ca îngerii rebeli, după ce vor fi îndurat o anume perioadă de pedeapsă, să se întoarcă la starea lor de beatitudine. Apoi Dumnezeu crea într-o clipă lumea ființelor vizibile și invizibile ca s-o locuiască îngerii rebeli. Lumea aceea era compusă din cinci globuri, cel din mijloc fiind globul terestru. Cele șapte globuri inferioare sunt destinate penitenței și pedepsei, cele șapte globuri superioare purificării îngerilor pocăiți. Dumnezeu a creat apoi și a trimis pe pământ corpuri muritoare pe care să le însuflețească aceste spirite și să le supună relelor fizice și morale pe măsura neascultării lor trecute. Dumnezeu a creat 99 de asemenea forme muritoare din care ultimele două erau Ghoij și Murd sau vaca și omul. Spiritele celeste care sub această ultimă formă vor persevera în neascultare și nu se vor căi, vor fi scufundați în globul cel mai de jos pentru a relua de la capăt perioada de pedeapsă. Aceia dintre îngerii, care, dimpotrivă, vor parcurge toate cele cincisprezece globuri căindu-se și supunându-se preceptelor divine, se vor întoarce în starea lor de fericire inițială și în preajma lui Dumnezeu, îngerii credincioși primiră permisiunea să coboare în acele ținuturi ale penitenței pentru a sluji de călăuze și protectori fraților pedepsiți și pentru a-i împiedica să mai cadă în capcanele lui Moisasoor și ale

altor șefi rebeli. Atunci a trimis Dumnezeu pe unul dintre îngeri, Bramah pe numele lui, în partea orientală a globului terestru. Acesta le relevă prin intermediul lui Brimha doctrina divinității și a salvării pe care o traduse apoi în sanscrită» limbă cunoscută pe vremea aceea”. Autorul adaugă ce cred braminii despre cele patru vârste ale lumii, în care Dumnezeu a închis tot cursul penitenței și a purificării spiritelor. Aceste vârste se numesc Yuga sau Yug. Prima se numește Suttee Yuga, durata ei fiind de 1.000.000 de ani; a doua este Tirta Yuga și cuprinde 10.000 de ani în cursul Tirtei Joga, după doctrina brahminilor semizeul Rhaam vine pe lume pentru a proteja și apăra pe îngerii penitenți împotriva piedicilor și a atentatelor lui Moisasoor și ale adeptilor lui. A treia, numită Dunpar Yuga ține o mie de ani; ultima ține o sută de ani și se numește Kallie Yuga, ceea ce înseamnă vârsta corupției, în această vârstă, spun braminii, se vor comite multe crime. Autorul își aduce aminte de a fi auzit adesea, pe când prezida în tribunalele din Calcutta pe indieni scuzându-se de tot felul de crime și delictе în fața judecătorilor zicând că sosise perioada Kalli Yuga. El observa în legătură cu cele patru vârste că, de la indieni tradiția a trecut în mitologia greacă de unde poetul Ovidiu a împrumutat ce ea ce spune în prima carte a Metamorfozelor lui. Iată deci rezumatul pe care Holwell ni-l dă despre primele cinci secțiuni, scuzându-se de a nu fi putut echivala forța și sublimul original, dar asigurându-ne că traducerea este aproape literală. Deși cartea lui Holwell este astăzi tradusă în franceză, să revedem fragmentul așa cum l-am redat eu după engleză, cu atât mai mult cu cât secțiunea a cincea ne va face să ne dăm seama în ce constă propriu-zis doctrina purgatorului indienilor așa cum se înfățișează ea în cărțile lor sacre:

SECȚIUNEA I

Despre Dumnezeu și atributele sale

„Dumnezeu este unul, etern, creator al întregului univers. El este asemenea unei sfere fără sfârșit și fără început. Dumnezeu guvernează lumea prin legi eterne și imuabile. Muritorule, nu face prea multe cercetări asupra esenței și naturii Celui Etern nici asupra legilor lui prin care guvernează. Curiozitatea ta e pe cât de zadarnică pe atât de criminală. Este de ajuns pentru tine să contempli zi și noapte grandoarea operelor lui, înțelepciunea puterea și bunătatea lui. Trage foloase”.

SECȚIUNEA II Crearea îngerilor

„Cel veșnic, absorbit în contemplarea Ființei sale, hotărî, în plenitudinea timpurilor să împartă gloria și perfecția sa cu ființele capabile de sentimente și de fericire. Aceste ființe nu existau. Dar cel veșnic le-a dorit și le-a creat. Le alcătui din propria lui esență, capabile de perfecție sau de imperfecție, dându-le o voință liberă. Cel Veșnic, îl crea mai întâi pe Brimah, Bistnoo și Sieb apoi pe Moisasoor și toată armata divin (Debtahlog). îl așază pe Birma în fruntea lor, făcându-l vice-rege în cer dându-i ca miniștri pe Bistnoo și pe Sieb. Cel veșnic împărți îngerii în cete și le dădu fiecărui câte un șef. Ei îl glorificau adunați în jurul tronului, așezați după rang și cerul răsună de armoniile lor. Moisasoor șeful primei cete dirija cântecele de laudă aduse Creatorului cântând despre supunerea primului său născut Birmah. Și cel veșnic se bucura de opera lui”.

SECȚIUNEA HI Căderea îngerilor

„După crearea debptahlogului, tronul Celui Veșnic a răsunat de bucurie și armonie mii și mii de ani; această stare ar fi putut dura până la sfârșitul timpurilor dacă invidia nu l-ar fi cuprins pe Moisasoor și pe alți câțiva șefi peste îngeri, printre care și Rhaabon, al doilea după Moisasoor. Uitând binefacerile creatorului și legile sale, renunțară la puterea perfecției cu care fuseseră înzestrați, și făcură răul în fața Celui Veșnic. Renunțară la prima lor

ascultare și refuzară să-l recunoască pe Birmah de șef și pe miniștrii lui, Bistnoo și Sieb, zicând: Să domnim noi înșine: disprețuind puterea și mânia Creatorului, răspândiră nesupunerea printre cetele cerești pe care le antrenară în revolta lor. Se despărțiră de tronul Celui Veșnic: mâhnirea îi cuprinse pe îngerii credincioși și durerea fu cunoscută pentru prima dată în cel!

SECȚIUNEA IV Pedepsirea îngerilor rebelilor

„Cel Veșnic ale cărui omniștiință și influență cuprindeau totul, în afară de ființele libere, se supără din pricina revoltei lui Moisasoor.

Rhaabon și a celor care li se alăturaseră. Plin de milostivire, în toiul revoltei lor, îl trimise pe Birmah, Bistnoo și pe Sied pentru a-i avertiza să se întoarcă la ascultarea dintâi. Dar totul fu în zadar, orbiți de orgoliu persistarăm revolta lor. Atunci Cel Veșnic îl trimise pe Sieb înarmat cu toată puterea lui, cu porunca de a-i alunga din cerul superior la Mahah Surgo și de a-i cufunda în întuneric (Onderah) unde îi pedepsi să îndure chinuri fără sfârșit, mii de secole la rând”.

SECȚIUNEA V

Îmblânzirea sentinței lui Dumnezeu împotriva îngerilor rebeli

„Cetele de îngeri rebeli gemeau sub greutatea mâniei lui Dumnezeu în timpul Munnuntur (perioada cuprinzând un mare număr de secole), dar Birmah, Bistnoo și Sieb n-au încetat să intervină pe lângă Dumnezeu, pentru a obține iertarea acestora. Până la urmă se îndură și cu toate că nu putea prevedea ce vor face cu îndurarea lui, crezu în căința lor și le zise: Rebelii să fie eliberați din Onderah și așezați într-o stare de probă, în care să fie capabili să muncească pentru salvarea lor”. Cedând guvernarea cerului lui Birmah, Cel Veșnic se retrase în el însuși, devenind invizibil cinci mii de ani cetelor divine. După această perioadă reveni pe tron, înconjurat de razele

gloriei. Cetele cerești îl celebrară cântându-i cântece de bucurie. El ceru să se facă tăcere și le zise: „Să apară lumea celor cincisprezece globuri, Boboons sau globurile de purificare, și să fie locuința îngerilor rebeli” și cele cincisprezece globuri apărură, iar cel veșnic adăugă: „Bistnoo, înarmat cu puterea mea, să coboare în noua creație, să-i scoată pe rebeli din Onderah și să-i plaseze pe ultimul glob”. Bistnoo se prezentă în fața tronului și-i zise: „O, Veșnicule, ți-am îndeplinit ordinele. Și toate cetele de îngeri credincioase fură încântate, văzând minunile noii lumi. Și Cel Veșnic vorbi din nou lui Bistnoo, zicând: „Vreau să creez corpuri care să servească câțva timp de închisoare și locuință îngerilor rebeli; vor suporta rele naturale, proporționale cu neascultarea lor. Du-te și le poruncește să locuiască aceste corpuri”. Și Bistnoo apărură din nou în fața tronului celui veșnic zicând: „Poruncile tale au fost îndeplinite”. Și cetele de îngeri se umplură din nou de admirație și laudară minunile și bunătatea Creatorului. Când se făcu din nou tăcere, Cel Veșnic i se mai adresă o dată lui Bistnoo zicând: Corpurile pe care le-am destinat îngerilor rebeli să fie supuse schimbării și distrugerii, dar capabile după aceea să se reproducă; traversând aceste forme muritoare, rebelii vor suferi 89 de schimbări sau migrații de-a lungul cărora vor fi supuși relelor fizice sau spirituale pe măsura neascultării și a purtării lor, locuind aceste corpuri care vor fi pentru ei o stare de probă și de purificare. După aceste 89 de forme, ei vor trece în cea a lui Ghoij sau a vacii; și când și acest din urmă corp va fi distrus de cursul prescris de natură, vor însufleți printr-un efect al bunătății mele, forma umană în care le voi înapoi puterile intelectuale asemănătoare cu prima lor stare și în această formă vor suporta cea mai importantă probă a lor. Vacile vor fi sfinte pentru ei și le vor furniza un aliment nou și agreabil și-i vor ajuta în muncile grele cărora i-am destinat. Și nu vor mânca din carnea Ghoij și nici din vreun

trup muritor care trăiește pe pământ, înoată în apă sau zboară prin aer pentru că le-a fost destinat ca locuință. Se vor hrăni cu laptele vacii și fructele pământului. Formele muritoare care sunt opera mea nu trebuie să moară decât de moartea lor naturală; iată de ce, dacă vreunul din îngerii delincvenți distrug premeditat vreuna din aceste forme locuite de frații lor, tu, Sieb îi vei cufunda în Onderah, de unde va fi condamnat să treacă iar prin cele 89 de transmigrații, la orice vârstă vor fi ajuns ei atunci; și dacă vreunul dintre ei îndrăznește să atenteze la propria lui viață, îl vei cufunda pentru totdeauna în Onderah, fără să mai aibă posibilitatea să treacă prin cele 15 globuri de purificare și încercare. Voi împărți aceste corpuri muritoare în diferite clase care se vor perpetua fiecare separat printr-un instinct pe care îl voi pune în ele. Și dacă vreunul din debtah se amestecă cu o altă formă care nu e din clasa lui, tu, Sieb îl vei cufunda în Onderah, de unde va fi obligat să reînceapă cele 89 de transmigrații. Și dacă unul dintre ei îndrăznește să se unească cu o altă formă, într-un fel contrar instinctului natural pe care l-am dat lor, ai să-l scufunzi pentru totdeauna în Onderah, îngerii delincvenți vor avea puterea să-și îndulcească chinurile prin farmecele societății; și dacă se iubesc între ei și se încurajează reciproc în căința lor, am să-i protejez și am să le dau putere, dar dacă unul dintre ei își persecută fratele eu îl voi proteja pe cel slab și nu voi îngădui persecutorului să intre într-unul din cele cincisprezece globuri de purificare. Și acela dintre ei care nu va da o întrebuințare convenabilă celei de a 89-a formă, tu ai să-l cufunzi în Onderah ca să reînceapă ciclul până când va atinge cel de al 9-lea Boboon, primul din cele șapte Boboon sau globuri de purificare după ce va fi trecut prin opt Boboon-uri de pedeapsă.

Când cetele celeste auziră decretul Celui Veșnic glorificară bunătatea și dreptatea lui. Și cel veșnic le zise:

„Vreau să împart termenii grației mele în patru yuga din care primul va dura 100.000 de ani, al doilea zece mii de ani, al treilea o mie și al patrulea o sută; de-a lungul celor patru yuga, îngerii delincvenți vor îndura starea de probă sub formă umană. Și când cele patru vârste vor fi trecut și mai rămâne vreun înger care n-a ajuns în primul glob de purificare după ce a trecut prin cele opt de pedeapsă, tu, Sieb să-l cufunzi pentru totdeauna în Onderah. Și vei distruge cele opt globuri de pedeapsă, dar vei păstra încă cele șapte de purificare pentru că îngerii care au profitat de bunătatea mea să-și încheie purificarea păcatelor; și când își vor încheia ciclul și vor fi admiși în preajma mea, atunci tu vei distruge și cele șapte globuri de purificare”. Și cetele fremătară auzind cuvintele Celui Veșnic. Și el mai adăugă: „Nu mi-am retras milostivirea față de Moisasoor, Rhaboön și alți șefi ai revoltei; dar, deși sunt corupți de putere și ambiție am să le sporesc puterea de a face rău; vor putea intra în cele opt globuri de pedeapsă și încercare unde îngerii delincvenți vor fi expuși capcanelor lor, așa cum au fost înainte de prima lor neascultare, întrebuintarea pe care o vor da primii acestei puteri de seducție le va agrava pedeapsa; tot așa cum rezistența celorlalți va fi pentru ei o probă de sinceră căință”. Cel Veșnic tăcu; Cetele de îngeri intonară cântece de laudă, amestecate cu lacrimi pentru soarta nefericiților lor frați, își vor uni glasurile pe lângă Cel Veșnic prin vocea lui Bistnoo, pentru a-l ruga să le permită să coboare uneori în globurile de pedeapsă, sub forma umană pentru a proteja și a-și susține frații prin sfaturi și exemple împotriva capcanelor lui Moisasoor și ale celorlalți șefi. Cel Veșnic consimți și cetele își făcură auzite cântecele lor de laudă. Și atunci cel veșnic glăsui: „Tu, Birmah, du-te, înconjurat de puterea mea, în ultimul Boboon de pedeapsă și fă-le cunoscut îngerilor delincvenți decretul pe care le-am emis și înscrie-le în corpurile pe care le-am destinat”. Și Birmah

se prezentă în fața Celui Veșnic zicând: „Am făcut ce mi-ai poruncit, îngerii delincvenți se bucură de milostivirea ta, mărturisesc justetea decretelor tale, sunt plini de remușcări și căință și au intrat în corpurile pe care tu le-ai destinat lor.

Cititorii noștri vor remarca ciudata asemănare care există între aceste doctrine indiene și viziunile halucinatului Vintras despre care am vorbit în Histoire de la magie. Nu e nimic nou, nici măcar în țara viselor!”

DELICII ALE MARII BRITANII

(Extras din Deverell, tom VIII)

PURGATORIUL SFÂNTULUI PATRICE

La două leghe, la răsărit de Dungall, se află un lac mic, numit Dirg sau Derg, vechiul Liffer, în mijlocul căruia se lăfăie o insulă celebră altă dată, în timpul catolicismului, pentru că se credea că acesta era ținutul purgatoriului. Insula se numea Reglis sau Raghles, iar irlandezii o numeau Ellanu Purgadory, adică Insula purgatoriului. Călugării construiseră aici un schit pe lângă o grotă adâncă și-i făcură pe ceilalți să creadă că cine avea curajul să intre ajunge în purgatoriu unde va vedea și va auzi lucruri extraordinare. Pentru a susține această fantezie, se spune că bunul sfânt Patrice, predicând în această insulă unor irlandezi încăpățânați și increduli, obținu de la Dumnezeu prin rugăciuni, ca pământul să se deschidă în acel loc până la purgatoriu pentru că ascultătorii lui să se convingă cu ochii lor despre adevărul predicii cu privire la nemurirea sufletului și despre pedeapsa celor răi după această viață. Dar e sigur că în timpul sfântului Patrice nu se știa nimic din toate acestea și că nu s-a auzit nimic decât mult mai târziu, după câteva secole. Impostura n-a fost descoperită decât în secolul trecut, sub domnia lui Iacob I.

Doi seniori, Richard Boile conte de Corke și Adam Lostus, cancelar al Irlandei, împinși de o legitimă

curiozitate de a descoperi adevărul acestei afaceri, trimiseră la fața locului persoane demne de încredere să facă cercetări exacte la fața locului. Și descoperiră că grota, prezentată drept drumul purgatoriului, nu era altceva decât o mică chilie săpată în stânca unde lumina nu intra decât pe ușă și unde un om înalt abia putea sta în picioare și atât de strâmtă că abia încăpeau șapte, opt oameni o dată. Când cineva venea în insulă pentru a străbate drumul purgatoriului, un grup de călugări care locuiau în apropierea grotei, îl puneau să postească sever și-l întreținea cu povești minunate despre ceea ce avea să vadă. După ce-l pregătea astfel pentru vise extraordinare, îl închidea în grota întunecată de unde-l scotea după câteva ore. Bietul călător credea că văzuse tot ce i se povestise, poate chiar mințea pentru a nu lăsa să pară că fusese înșelat, ca să se mai înșele și alții. Domnii pe care i-am numit au descoperit această rușinoasă impostură care dezonoara religia, obligându-i pe călugări să se retragă pentru a împiedica pe viitor asemenea sforării le dărâmară locuințele și stricară grota care a rămas de atunci deschisă și expusă privirilor tuturor.

Iată ce ne spune Beverell:

„Cum legenda sfântului Patrice, așa cum se află în manuscrisul nostru, ar putea să pară, fără îndoială, plicticoasă și prea lungă într-un secol atât de nerăbdător ca al nostru. Prefer să dau aici un extras din *Acta sanctorum*; se va găsi în el esențialul acestei legende și, pe deasupra câteva detalii despre ceremoniile pe care le practicau penitenți înainte de a intra în grota miraculoasă care nu se găsesc în ediția noastră. Iată deci ce se poate citi în *Acta sanctorum*, sub 18 martie”.

„În provincia Ulton, din Irlanda, există un mic lac numit Liffer sau Derg, înconjurând o insulă în care se afla plasat purgatoriul sau grota sfântului Patrice, căruia Dumnezeu i-a revelat acest loc cu puterea de a revela

incredulilor pe care voia să-i convertească, spectacolul chinurilor din cealaltă viață urmată de remisă păcatelor pentru toți cei care intrau în grotă sfântului Patrice cu toate că nu toți cei care au intrat în grotă au ieșit la fel de purificați. Spre anul 1153 sosi, după cum raportează Matheus Westmonasteriensis, istoric englez și un călugăr pe nume Henricus Salteriensis Monachus, un cavaler, pe nume Oenus, dorind să intre în această grotă, unde văzu lucruri minunate, despre care călugărul ne asigură a le fi auzit povestite. Aceasta din urmă istorie îi hotărî pe călugării sfântului Augustin, recent stabiliți în Anglia și de acolo transplantați în Irlanda prin cucerirea acesteia de către englezi, să se stabilească în mănăstirea care exista înaintea lor în mica insulă din lacul Derg. Cavalerul Oenus, însuflețit de un sfânt zel, se supuse ceremoniilor care se cereau unui penitent înainte de a intra în grotă sfântă. Doritorul trebuie să se prezinte la episcop pentru a obține încuviințarea. Prelatul încercă mai întâi să-l facă să renunțe, prezentându-i pericolele întreprinderii și amintindu-i numărul celor care nu s-au mai întors de acolo. Dacă penitentul persevera, episcopul îi trimitea la starețul mănăstirii care-și reînnoia sfaturile. Dacă nimic nu-l putea speria, îl duceau la biserică unde postea cincisprezece zile în rugăciuni. Apoi starețul îl împărtășea, îl stropea cu apă sfințită și-l conducea în procesiune însoțit de călugării care cântau până la intrarea grotei. Acolo i se reaminteau pericolele» dar dacă penitentul insista să-și continue întreprinderea» primea binecuvântarea călugărilor» și, protejat de rugăciunile lor, își făcea cruce și intra în grotă. Starețul închidea grotă și se întorceau cu toții în procesiune la mănăstire. A doua zi la aceeași oră, procesiunea revenea, deschideau grotă și, dacă îl găseau pe penitent, îl aduceau la biserică, unde petrecea alte cincisprezece zile în posturi și rugăciuni; dar, dacă nu-l mai găseau penitentul nici a doua zi îl credeau pierdut și

închideau grotă.

Episcopul d'Offory, David Roth, care a scris un tratat despre același purgatoriu al sfântului Patrice, descrie cu o și mai mare minuție toate ceremoniile care însoțeau această periculoasă călătorie pe care le știa de la un călugăr demn de de la această mănăstire încredere. El observă că creștinii n-ar trebui să găsească nimic ciudat în aceste rituri sacre care sunt, spune el, conforme cu austeritățile practicate în biserica primitivă. Penitentul era dus într-o barcă construită dintr-un trunchi de copac din insula Purgatoriului, situată în mijlocul unor ape stătătoare sau a unui lac; la două sau trei sute de pași se vede o altă insuliță pe care se află mănăstirea călugărilor sfântului Augustin; penitentul petrece nouă zile în insula Purgatoriului, timp în care nu se hrănește decât cu pâine fără sare, coaptă special pentru această împrejurare și frământată cu apă din lac, apă care-i servea și de băut. Nu avea voie să mănânce decât o dată pe zi, dar își mai putea stinge setea de câteva ori. Apele lacului aveau proprietatea de a nu încălca niciodată stomacul, oricât ai fi băut. Pelerinul înconjură de trei ori pe zi locul sfânt și-și petrecea noaptea culcat pe paie, fără nicio învelitoare decât haina lui, înainte de a face toate acestea, el se prezenta la părintele lui spiritual, propus de călugării locului. După ce se descălța, intra în picioarele goale în biserică, unde își spunea rugăciunile, făcea de șapte ori turul interior templului și de șapte ori pe afară, prin cimitir. Se ducea apoi la chilii care se numeau penitentele și care înconjurau biserica și făcea înconjurul lor de șapte ori pe dinăuntru în genunchi și de șaptea ori pe dinafară în picioarele goale, în sfârșit, făcea de șapte ori înconjurul crucii, plasate pe o colină de pietriș. După toate aceste procesiuni obositoare pe un teren plin de pietre și așchii de stâncă, își clătea talpa piciorului în apa lacului, sprijinindu-le de o masă de marmură, unde, se spune, că

stătea odinioară sfântul Patriciu când își spunea rugăciunile și pe care se pretinde că ar fi rămas imprimată talpa sfântului. Pelerinul recita în această poziție Rugăciunea de duminică, Mărirea îngerilor și Crezul după care își simțea picioarele mai ușoare. Repeta șapte zile la rând toate aceste procesiuni, într-a opta zi, le mai repeta o dată, pentru ca într-a noua zi, cea a intrării în grotă, să se odihnească. Dar înainte de a întreprinde acest pas periculos, părintele spiritual îi povestea cu multă însuflețire pericolele care-l așteptau și-i dădea exemple înfricoșătoare despre un mare număr de pelerini care pieriseră pe acolo, înaintea lui. Dacă insista curajos, tatăl spiritual îl pregătea pentru confesiune și împărtășanie, întărindu-l împotriva puterilor întunericului și a atacurilor demonilor. După ce primește absolutia, părintele spiritual ținând prapurele crucii, îl conduce la intrarea în grotă, unde, după ce face o mărturisire sinceră și plină de căință a tuturor păcatelor, promițându-i lui Dumnezeu o viață sfântă și religioasă, e stropit cu apă sfințită; își ia rămas bun de la asistenți ca și cum ar părăsi această lume și, însoțit de rugăciunile lor, vărsând el însuși un torent de lacrimi intra în grotă; se închid ușile în urma lui, apoi procesiunea funebră se întorcea. Grotă pare o căsuță de piatră; intrarea e atât de jos că un om de talie obișnuită nu poate pătrunde decât aplecându-se. Interiorul nu cuprinde sigur nimic decât atâta loc cât să se poată întinde un om; în fund este o piatră care acoperă intrarea în abis, pe care Dumnezeu o deschide penitentului și în care se vede spectacolul teribil al chinurilor din altă viață. După ce pelerinul rămâne douăzeci și patru de ore în această încăpere de spaimă, fără mâncare, doar cu puțină apă, părintele spiritual îl va duce la apele lacului, unde se va scălda gol; după ce s-a spălat și purificat în acest fel se va duce în biserică unde va mulțumi lui Dumnezeu că l-a călăuzit pe acest drum periculos promițându-i să poarte

crucea mântuitorului câte zile va mai trăi. Episcopul d'Offory adăuga la detaliile acestui text că în vremea lui paza acestui lăcaș era încredințată tot călugărilor augustini... Nu știm când a trecut la frații minori ai Sfântului Francesco.

Amănuntele spectacolului pe care-l vedea pelerinul în sfânta grotă și care se găsesc în manuscrisul nostru sunt înfricoșătoare. Imaginați-vă a tot ce un creier înfierbântat sau bolnav poate visa mai înspăimântător: *Non mihi și lingua centum sunt oraque centum Ferrea vox omnes comprehendere formas Omnia poenarum pereurrere nomina possin.*

Fluviile infernului nu sunt uitate; pelerinul ajunge, în sfârșit, în ținuturile celeste și vede bucuria preafericiților. Mai e nevoie să repetăm cât de mult seamănă totul cu Misterele lui Ceres și cu a șasea carte din Eneida!

EXTRAS DIN PURGATORIUL SFÂNTULUI PATRICIU
CARE POATE FI CITIT ÎN MANUSCRISUL 208 DE LA
BIBLIOTECA DIN BERN A

Autorul anonim, după ce relatează revelația sfântului Patrice, așa cum am citit, precum și istoria așezării călugărilor augustini în insula Derg, se reîntoarce la pelerinajul și coborârea în Infern a cavalerului Oenus, căruia el îi spune Elans. Iată un fragment din viziunea lui:

„Scos din casă, cavalerul fu dus de diavoli pe un munte, unde văzu o mulțime de oameni de toate vârstele și-și mărturisii în gând că tot ceea ce i se arăta acum; căci oameni din fața lui stăteau cu toții în vârful picioarelor, privind în direcția vântului de nord-vest de unde păreau într-adevăr să aștepte moartea, atât de tare tremurau de groază. Și atunci unul dintre diavoli i-a zis; te minunezi și te întrebi de ce-i atât de înspăimântat acest popor și ce așteaptă, dar dacă nu vrei să te răzgândești și să te întorci, vei afla imediat.

Abia rosti diavolul aceste vorbe, că fură pe loc luați

de un vârtej, răpiți, el și cu diavolii împreună, și aruncați într-un fluviu înghețat și duhnitor, departe de acel munte, unde se văi tară și gemură cu mult amar, temându-se că vor muri de frică, de frig și de duhoare; cine încerca să iasă era împins de diavoli înapoi, dar cavalerul rosti numele lui Dumnezeu și pe loc fu eliberat de chinuri.

Diavolii degrabă răsăriră în preajma cavalerului, îl luară și-l purtară spre răsărit, unde, privind în fața lui, acesta văzu o flacăra neagră și duhnitoare ca o gură de infern care ar răsufla sulf înecăcios, și flacăra, după cât putea să-și dea seama, urcând în sus, arunca oameni, bărbați și femei goi, arzând, care pluteau în aer ca niște scântei; când flacăra cobora îi prăbușea, i se părea cavalerului, în vatra focului, care era ca un puț din care țâșneau limbile de foc. Și atunci diavolii îi ziseră, puțul pe care-l vezi este intrarea în infern; aici se află locuința noastră și pentru că ne-ai urmat atât de supus până acum, vei rămâne cu noi pentru că este și locuința celor care ne slujesc; dar să știi că intrând îți vei pierde trupul și sufletul; numai dacă vrei să te răzgândești și să te întorci, cum ți-am spus și mai înainte, te vom duce sănătos și întreg la poarta pe unde ai intrat. Cavalerul, mereu încrezător în Dumnezeu, nu-i luă în seamă și nu se clinti și atunci ei îl luară și-l aruncară în puț; cu cât se afunda cu atât acesta se lărgea și chinurile se înteteau. Suferințele pe care le îndura fură atât de mari că viteazul nostru cavaler era să uite chiar numele lui Dumnezeu; dar, pentru că așa era voia lui Dumnezeu, cavalerul rosti numele Domnului Îi sus și pe loc flacăra îl aruncă în aer, alături de alții, și el se trezi dincolo de puț, singur și zdrobit, neștiind încotro s-o apuce; alți diavoli pe care nu-i cunoștea răsăriră lângă el din puț și se apropiară să-i spună că acela era chiar infernul, dar e obiceiul nostru să mințim, pentru că voiam să te convingem de bunăvoie să te răzgândești; văzând că nu putem, îți spunem că acesta nu e încă

infernul, dar te vom duce la el.

Mare furtuna și trăsnete stârniră diavolii și-l duseră departe de acolo, pe malul unui râu adânc, lat și foarte urât mirositor, părând acoperit de ruguri de foc și înroșit de sulf duhnitor, iar locul era plin de diavoli; cei care-l aduseseră îi ziseră; să știi că infernul e sub acest râu, iar deasupra lui este o punte; dacă vrei să mergi pe acea punte, imediat ce te vei afla pe ea, vântul care ne-a aruncat în celălalt fluviu, te va doborî și te va cufunda în adâncul acestuia, iar tovarășii noștri care sunt acolo o mulțime te vor trage în cel mai de jos infern; acum, știi ce ți se va întâmpla; și, zicând acestea, diavolii îl luară și-l aruncară pe punte. Puntea aceasta avea trei lucruri care te puneau pe gânduri și te făceau să dai înapoi: era atât de lunecoasă că, și lată să fi fost, nu era om atât de îndemânată să se poată ține pe ea; era atât de îngustă, părând că nimeni n-ar putea s-o treacă; și mai era atât de sus că nu-ți venea să te uiți în jos. Atunci diavolii îi ziseră: dacă vrei să ne ascuți, ai putea să scapi de această încercare. Și atunci să gânde cavalerul în câte pericole îl aruncase Dumnezeu și din câte îl salvase; și se urcă pe punte și începu să pășească, înaintând puțin câte puțin, și cu cât înainta cu atât devenea mai sigur pe el și cu atât puntea se lărgea, încât prin putere dumnezeiască, puteau acum trece pe ea două care unul lângă altul. Atunci diavolii, care-l aduseseră pe cavaler și care priveau de pe malul fluviului, văzându-l ajuns la jumătatea punții și că era gata să ajungă la capăt sigur pe el și nepățind nimic, se supărară și începură să țipe atât de tare că țipetele lor îl copleșiră pe cavaler mai mult decât toate încercările prin care trecuse. Diavolii care foiau sub punte ca niște pești, pe când el voia să treacă, începură să facă un zgomot atât de cumplit înspăimântându-l ca să cadă și aruncau în el cu bucăți de fier care însă nu-l atingeau apărât fiind de puterea numelui Domnului Îi sus; așa trecu viteazul

cavaler pe punte ca și cum nimic nu era care ar fi putut să-l împiedice. Și când fu departe, privi puntea și fluviul pentru că nu îndrăznise să le privească de aproape, după care diavoli îl părăsiră, dispărând din preajma lui.

Scăpat de diavoli, cavalerul plecă mai departe și ajunse în fața unui zid foarte înalt și bine clădit, și în zid zări o poartă minunată care lucea ca aurul, părând făcută de mâna unui om din pietre prețioase strălucind ca lumina și când ajunse la o jumătate de leghe de ea, poarta se deschise și dinăuntru se răspândi o aromă atât de pătrunzătoare că lumea întreagă să fi fost acoperită de plante bine mirositoare n-ar fi putut răspândi un miros mai îmbătător, care-i readuse sănătatea și forța, încât i se păru că acum ar fi putut trece prin toate încercările prin care trecuse fără grijă sau durere. Se uită înăuntru și văzu un loc atât de frumos și de luminos, că întrecea lumina soarelui. Fu cuprins de dorința de a intra, dar văzu înaintea lui venind o mare procesiune, atât de mare și atât de strălucitoare cum nu mai văzuse niciodată în această lume, purtând cruci, lumânări, prapuri și crengi de lauri care păreau lucrate din cel mai fin aur. Procesiunea cuprindea oameni de diferite vârste, arhiepiscopi, stareți, călugări, preoți, ca și cum s-ar fi adunat pentru a sluji pe Dumnezeu în sfânta Biserică; și cum erau toți îmbrăcați în veșmintele tagmelor de care aparțineau și cum în acel secol aceste veșminte erau asemănătoare, niciunul nu era mai prejos decât celălalt.

Și cavalerul fu primit cu mari onoruri și-l luară cu dânsii, cântând cântece nemaiauzite până atunci; când încetară să mai cânte, doi arhiepiscopi îl luară de mână și-l purtară prin ținut să-i admire minunile și, înainte de a se așeza! a vorbă, lăudară și-l binecuvântară pe Domnul care-i dăduse tăria și credința pentru a învinge și depăși ispitele dușmanilor din infern și-l scăpase sănătos din mâinile acelora, apoi îl duseră prin toate locurile și-i arătară atâtea

desfătări și bucurii că nu s-ar putea niciodată povesti și vremea era frumoasă și însorită, căci așa cum o lampă aprinsă se stinge la lumina puternică a soarelui, tot așa, după prânz, lumina era atât de puternică încât întuneca soarele. Locul era pe cât de lung pe atât de lat, nu i se vedeau marginile nicăieri, ca o câmpie revărsând desfătări atât de plăcute de povestit, pășuni verzi, arbori rodind nobile și prețioase fructe, ierburi stufoase și mirositoare și multe alte bucurii pentru ochi pe care lumea ar putea să și le dorească, căci nu era noapte niciodată, lumina cerului curat strălucind mereu ca fildeşul și alama.

Era pe acolo o mare mulțime de oameni, cum nu credea că mai văzuse vreodată și, cu toate că erau organizați pe tagme, avându-și mănăstirile lor, ca toți cei intrați într-un ordin, se vizitau cu plăcere unii pe alții pentru a sta de vorbă și a se consola împreună, bucurându-se, cântând cu solemnitate și laudându-l pe Domnul; și așa cum vedeți stelele întrecându-se în strălucire, tot așa se întreceau ei în frumusețea veșmintelor. Unii erau îmbrăcați în haină aurie, alții în purpură, unii în verde sau alb, după cum îl slujiseră pe Dumnezeu pe pământ, și aceștia îi povestiră cum primul om de pe aceste locuri a fost izgonit pentru că a păcătuit, pedepsit să treacă și să petreacă durerile lumii și-i mai spuseră că din acest loc putea fi văzut Dumnezeu, Creatorul nostru, în toată slava cerului, adăstând în compania îngerilor, dar, așa cum ți-am mai spus, prin păcatul lui Adam fu izgonit și noi toți pedepsiți să ne naștem în durere; dar, de atunci, din iubire pentru caritate, prin botez și sfânta credință și multe alte reguli pe care le-a stabilit și poruncit să le păzim, toți catolicii și toți creștinii și pentru că am avut tăria credinței și adevărata speranță după viața terestră prin care am trecut, am poposit aici prin voia lui Dumnezeu, dar pentru păcatele pe care le-am săvârșit mai înainte de acestea, am trecut prin încercările purgatoriului pe unde ai trecut și tu;

totuși, chiar dacă nu ne-am pierdut speranța și tăria credinței în această răsplată, nu am avut o conștiință prea clară despre ea, așa cum a avut Adam, o conștiință dobândită prin experiență și de aceea am trecut prin încercările purgatoriului pentru fiecare păcat comis și neispășit, și cei pe care i-ai văzut acolo vor veni aici cu noi când își vor fi ispășit și se vor fi curățat de toate păcatele, în afara celor care sunt în gura puțului infernului; și să știi cu adevărat, că nu e zi în care să nu sosească măcar unul și noi îi ieșim în întâmpinare, cum am făcut și cu tine, și-l primim cu multă bucurie și solemnitate și din cei care sunt în purgatoriu unul rămâne mai mult decât altul și nimeni nu știe când va scăpa, dar prin rugăciunile pe care le facem pentru ei, ei îndură mai ușor chinurile până când vor fi eliberați și când ajung aici nimeni nu știe cât va sta pentru că nimeni nu știe, în afară de Dumnezeu, dar așa cum ei speră, izbăviți de păcatele lor, așa și noi avem speranța de a rămâne aici, după binele pe care l-am făcut, și, chiar dacă ne-am eliberat de chinurile purgatoriului, nu suntem încă demni de a urca la cer, dar ne simțim foarte bine aici, în desfătare și pace, după cum vezi; iar când Dumnezeu va socoti de cuviință, vom urca spre slava veșnică și să mai știi că numărul nostru scade și crește în fiecare zi, tot așa cum se întâmplă și cu cei din purgatoriu care în fiecare zi vin și pleacă, așa și noi care locuim în acest paradis al infernului pentru că în fiecare zi câțiva dintre noi urcă în paradisul ceresc.

Coli de tipar: 20.

Apărut: 1994.

Tiparul executat sub cda. 237/1994, la Imprimeria de Vest, Oradea, str. Mareșal Ion Antonescu or. 105. România

Dumnezeu, pentru a-l înălța pe om spre emanciparea morală se ascunde de el, lăsând, într-un fel, pe seama lui

guvernarea lumii. Se face doar simțit prin măreția și armonia naturii, pentru ca omul să se perfecționeze progresiv, oferind mereu mai multă măreție ideii pe care și-o face despre autorul său.

Înalta știință a Kabalei și a magiei promite omului o putere excepțională, reală, efectivă, realizatoare, și ar trebui considerată deșartă și iluzorie dacă n-ar oferi această putere, îi veți judeca pe învățați după operele lor, spunea stăpânul suprem, și regula acestei judecăți este infailibilă.

Dacă vrei să cred în ceea ce-mi spui, arată-mi ce faci.

ISBN 973 - 964692 - 1